

ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΟΙΛΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Α'

ΤΟΜΟΣ 27

ΖΑΝ ΑΙΚΑΡ

Μαντόλα
της αδαίνας

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
(ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ)

ΕΤΟΣ 11-17 Σεπτεμβρίου 1937 ΑΡΙΘ. 27

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΔΡΧ. 5

Ίδρυτής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΙΑΤΡΟΣ

Γραφεία: 'Οδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β
Τηλέφ. 26-135

Συνδρομή έτησίαν: 'Εσωτερικού Δρ. 200 'Εξωτερικού \$ 3.50
> έξαμηνος: > 100 > \$ 3.50
και δι' όλην την 'Αφρικην και Βελγικόν Κογκό έτησίαν συνδρομή σελλίνια 30.

Αι έπιστολαι και τα χρηματικά έμβάσματα δέον να αποστέλλονται προς τον
Δ)τήν της «Οικογενείας» κ. Νικ. Καμαρινόπουλον, δόδος Γερμανού Παλαιών
Πατρών 5 β, 'Αθήναι.

'Εν 'Αμερικη, έχει αναλάβει την έγγραφην συνδρομητών και την κατά φύλλον
πώλησιν, ή 'Εταιρία New York News Agency General P. O. Box
497, New York City, εκπροσωπούμένη παρά του κ. Κ. Καλφοπούλου.

ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΤΗΣ
“ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,”
ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ
ΜΑΡΣΕΛ ΤΙΝΑΙΡ
ΕΡΩΤΙΚΑ ΛΥΤΡΑ

ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΠΟΙΚΙΛΗ ΥΛΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

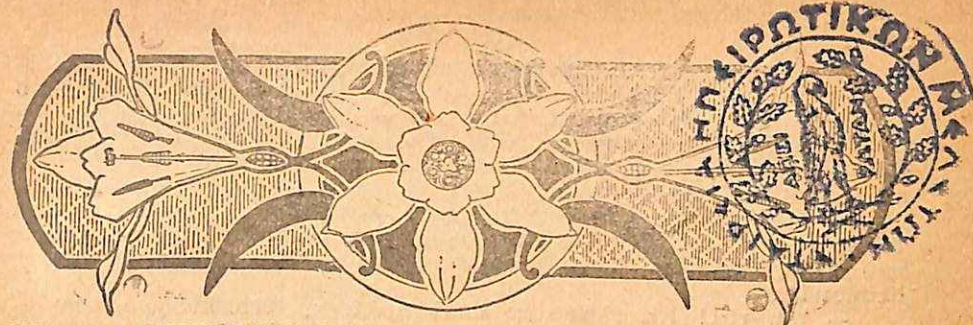
ΚΟΡΜΗΤΕΥΣΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΟΡΕΑ 1.1808
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 35283

Εξεδόθησαν μέχρι σήμερα:

- 1] «Λεϊλά» του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 2] «Τρελλή από αγάπη» του Α. ΝΤΕΛΚΑΝ
- 3] «Το ημερολόγιο μίας παντρεμένης» του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 4] «Γιατί νά σ' αγαπήσω;» του Μ. ΡΕΝΟΥΑΡ
- 5] Το «μυστήριο μίας γυναίκας» της ΝΤΕΛΛΥ
- 6] «Η Φιλάρεσκη» του ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ
- 7] Το ειδύλλιο της ωραίας ντι Καρπένα του ΖΩΡΖ ΟΝΕ
- 8] «Μιά έξωτική αγάπη» του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 9] «Ειδύλλιο στο Βόσπορο» του ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ
- 10] «Η τέχνη του φλέρτ» του ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ
- 11] «Ο έρωσ μίας κατασκόπου» της ΝΤΕΛΛΥ
- 12] «Γαμήλιο ταξίδι» του Γ. ΟΝΕ
- 13] «Ο Γάμος της Μαριάννας» του ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ
- 14] «Ραγισμένες καρδιές» του ΕΝΤΜΟΝΤ ΓΚΟΝΚΟΥΡ
- 15] Ανάμεσα σε δυο αγάπες του ΑΝΡΥ ΜΠΟΡΝΤΩ
- 6] Ναταλία Μαντορέ του ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ
- 17] Τα ματωμένα τριαντάφυλλα της ΝΑΤΑΛΥ ΝΤ' ΕΣΤΡΟΥΕ
- 18] Ρωμαντικές, αγάπες της ΜΑΤΘΙΛΔΗΣ ΣΕΡΑΟ
- 19] Σ' αγαπώ 'Υβελίς του ΓΚΟΥ'ΙΝΤΟ ΝΤΑ ΒΕΡΩΝΑ
- 20] 'Ο έρωσ της Μαρίας 'Ιβάνοβνας του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ
- 21] Ένας άριστοκρατικός γάμος του ΟΚΤΑΒ. ΦΕΓΙΕ
- 22] Μάτζυ του ΜΑΡΚΑΛ ΛΕΚΕ
- 23] Το ρομάντζο μίας γυναίκας του ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΣΤΕΡΜΠΟΥΛΙΕ
- 24] 'Η Γόησσα του ΠΙΕΡ ΒΑΛΤΑΝ
- 25] Αυτή είναι ή αγάπη του ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ
- 26] Έρωτικά μαθήματα του ΡΕΝΕ ΜΠΟΥΑΛΕΒ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΑΙΚΑΡ

Η ΜΑΝΤΟΝΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

I

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ

Ο γέρο συμβολαιογράφος φόρεσε τα γυαλιά του, έσκυψε πάνω στα χαρτιά του γραφείου του, έκανε ένα πλήθος λογαριασμούς, συμβουλευθήκε ένα σωρό έγγραφα και τέλος μ' ένα στεναγμό δήλωσε στη γοητευτική νέα που βρισκόταν καθισμένη σε μιά πολυθρόνα:

— "Όταν πληρωθούν όλοι αυτοί οι λογαριασμοί, θά σάς μείνουν, δεσποινίς, δυο χιλιάδες τετρακόσια φράγκα. Αυτά θέβαια είναι μιά την αλήθεια μιά έντελως άσημαντη κληρονομία, μιά δυστυχώς δεν περισσεύει ούτε ένα λεπτό πάρα πάνω.

Η νέα κούνησε μελαγχολικά το κεφάλι της:

— Ξέρω, ξέρω, απάντησε με μιά φωνή πνιγμένη από τη θλίψη, έσείς κ. Ντάβινσον, έχετε έντολη νά τακτοποιήσετε όλους τους λογαριασμούς του αγαπημένου μου πατέρα. Όσο για τον νέο ιδιοκτήτη του πύργου μας αυτός φυσικά είναι ένας ξένος και δεν καταλαβαίνει τη φοβερή τραγωδία μας. Έννοια σάς όμως, δασ κ' αν ανατράφηκα με την επίβλεψη των καθηγητριών μου, όσο κι' αν έζησα δίχως νά σκεφθώ το μέλλον, ωστόσο έχω σήμερα τη δύναμη νά κερδίσω με την εργασία μου τη ζωή μου.

Ο συμβολαιογράφος άνασήκωσε τα μυωπικά γυαλιά του, κύταξε αυτή την ολόξανθη και μαυροντυμένη νέα μη αποκρύπτοντας τη συγκίνησι που του προκαλούσε όλη αυτή ή ιστορία. Σκέφτονταν ότι ή δεσποινίς Μπάντεν ήταν ένα άθωο θύμα, το μόνο ίσως αξιολύπητο θύμα, της φοβερής καταστροφής του ευγενούς πελάτη του. Αυτό το τρυφερό κορίτσι που μόλις είχε συμπληρώσει τα είκοσι χρόνια, σύμφωνα με τα πωλητήρια έγγραφα, ήταν υποχρεωμένο νά εγκαταλείψη άμέσως τον μεγαλοπρεπή πύργο των προγόνων της, όλα τα πλούσια κι' εύφορα κτήματά της, όλα τα υπέροχα αλογά της, ό,τι τέλος ανήκε στην άριστοκρατική της οικογένεια και νά φύγη μακριά, τραβώντας για νά βρή την τύχη της.

— Δεσποινίς Μπάντεν, της είπε ο κ. Ντάβινσον, όμολογώ ότι λυπούμαι πάρα πολύ για ό,τι συνέβη. Και λυπούμαι ακόμη περισσότερο, γιατί σε μένα έναν παλιό οικογενειακό φίλο έτυχε ο κληρος νά σάς πληροφορήσω γι' αυτό το άτύχημα. Ένα πρόνυμα μόνο

Έχω νά σάς πω και θά ήθελα νά μὴ τὸ ξεχάσετε ποτέ σας: Υπερ-φανευόμενοι καὶ υπερηφανεύομαι ἀκόμη πού ὁ λόρδος Μπάντεν, ὁ πατέρας σας, μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νά μὲ θεωρῇ φίλο του. Ὁ λόρδος Μπάντεν ἦταν ἀντάξιός ἀπόγονος τῶν Μπάντεν πού δόξασαν τὴν ἱστορία τῆς Ἀγγλίας. Πέθανε σὲ μιὰ στιγμὴ ἀδυναμίας, σκεπτόμενος ὅτι ἦταν ἀδύνατο νά σὰς βλέπῃ νά σὰς στεροῦν ὅλη αὐτὴ τὴν πολυτέλεια στὴν ὁποία εἶχατε ἀνατραφῇ. Ἐν τούτοις εἶχε τόσες πολλὲς ἐπιχειρήσεις στὰ χέρια του, τόσες πολλὲς ὑποθέσεις πού νόμιζε ὅτι πάλι θά σὰς μέναν ἀρκετὰ λεπτὰ... Δυστυχῶς ὁμως δεσποινίς...

— ὦ, ναι! Καταλαβαίνω πολὺ καλὰ κ. Ντάβινσον τί θέλετε νὰ πῆτε, ψιθύρισε μ' ἀπλόττητα ἡ νέα. Ἡ ὑποθέσεις τοῦ σεβαστοῦ πατέρα μου ἦσαν τόσο υπερδεμένες, τόσο πολύπλοκες, πού ἐνῶ ὅλα νόμιζε κανεῖς ὅτι εἶχαν τακτοποιηθῇ, παρουσιάσθηκε ἀκόμη ἕνα χρέος ἐνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων. Δὲν εἶχα φυσικὰ καμμιά ἀντίρρηση νά πληρωθῇ κι' αὐτὸς ὁ λογαριασμός. Ἔπρεπε ἡ μνημὴ τοῦ πατέρα μου νὰ παραμείνῃ ἀκηλίδωτη. Ἔτσι ἔμεινα στὸ δρόμο... Μὰ ἐλπίζω ὅτι θά τὰ καταφέρω. Ἀλλωστε εἰμαι νέα κι' ἔχω μέσα μου ὅλο τὸν ἐνθουσιασμό τῆς ἡλικίας μου.

Ὁ συμβολαιογράφος δάγκωσε τὰ χεῖλη του γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν σοβαρότητά του καὶ νὰ μὴ προφέρῃ μερικὰ λόγια πού ἴσως ν' ἀπογοήτευαν τὴν χαριτωμένη κόρη τοῦ λόρδου Μπάντεν.

— ὦ, δεσποινίς, εἶπε τέλος, ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας...

— Ἀν ἦσαστε στὴ θέσι μου... δῆλωση κοκκινίζοντας ἀπὸ τὴν ντροπὴ τῆς, πιθανὸν νὰ μὴ πληρώνετε τὸν κ. Πῶλ Μαρτινῦ;

— ὦ, δὲν ήθελα νά σὰς πῶ αὐτό, διευαρτηρήθη ὁ κ. Ντάβινσον. Ἀφήστε νά σὰς ἐξηγήσω... Ἦθελα νά σὰς πῶ...

— Δὲν μ' ἐνδιαφέρει τίποτε ἄλλο, τὸν διέκοψε καταλαβαίνοντας τί ήθελε νὰ τῆς πῇ ὁ συμβολαιογράφος... Ἀλλωστε κι' ἂν ἀκόμη ὅλ' αὐτὰ μοῦ ἀνῆκαν καὶ τώρα ἀκόμη δὲν θά δισταζα νά τὰ πουλήσω παρὰ νά ποῦν ὅτι ἀρνήθηκα νά πληρώσω ἕνα λογαριασμό πού ἔφερε τὴν ὑπογραφή τοῦ πατέρα μου...

— Κάνετε λάθος, δεσποινίς Μπάντεν, δὲν ήθελα νά πῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἐννοοῦσα ὅτι ὑπῆρχε ἕνας τρόπος πιὸ λογικός, ὁ ὁποῖος θά σὰς ἐπέτρεπε νά διατηρήσετε πάλι τὰ πλούτη σας...

Ἡ νέα ἔγινε κατάχλωμη ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησί της.

— Κύριε Ντάβινσον, τοῦ φώναξε ψυχρὰ, δὲν συνήθισα νά μὲ προσβάλλουν!... Μιὰ Μπάντεν διαλέγει πάντα μόνη της τὸν σύζυγό της. Δὲν πουλιέται γιὰ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου. Ὁ κ. Μαρτινῦ μπορεί μὲ τὸ χρέος του ν' ἀπέκτησε τὸν πύργο μας, τὰ κτήματά μας, ὅτι τέλος μὰς ἀνῆκε. Μὰ δὲν πρέπει νὰ σκέφτεται ὅτι θά κάνει γυναικὰ του τὴν κόρη τοῦ λόρδου Μπάντεν. Ἀλλωστε κάθε νέα πού σέβεται τὸν ἑαυτό της καὶ νοιώθει τὸ θάρρος ὅτι μπορεί ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴ ζωὴ δὲν πουλιέται. Μὲ τὸ χρέος ποτε δὲν ἀγοράζονται ἡ καρδιὲς τῶν γυναικῶν...

— Ἐν τούτοις αὐτὸς ὁ γάμος, ἐπέμενε ὁ συμβολαιογράφος, θά σὰς ἔβγαζε ἀπὸ τὴν δύσκολη θέσι στὴν ὁποία περιήλατε ἐξ αἰτίας τῆς καταστροφῆς τοῦ πατρός σας.

— Σὰς παρακαλῶ, κ. Ντάβινσον, δῆλωση ἡ νέα μ' ἕνα πιὸ ἡρεμο τόνο καταλαβαίνοντας ὅτι ὁ συμβολαιογράφος τῆς ἔδινε αὐτὴ τὴν συμβουλὴ, γιὰ τὴν ἀγαποῦσε κι' ὄχι ἀπὸ ὑπολογισμό, νά μὲ συγχωρήσετε γιὰ τὴν παραφορά μου. Θά σὰς παρακαλέσω δὲ ἀκόμη νά μὴ μοῦ ἀναφέρετε πειὰ αὐτὸ τὸ πρόσωπο. Ὁ κ. Μαρτινῦ μοῦ εἶνε ἀντιπαθητικός. Δὲν μοῦ εἶνε δυνατόν νά τὸν ἀντικρύσω... Ἀλλωστε εἶνε τόσο ἀπαίσιος, ὥστε σὰς ἔβαλε νά μοῦ ζητήσετε τὸ

χέρι μου τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς πού ὑπογράφω τὸ πωλητήριο τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς οἰκογενείας μου καὶ τὸ ὁποῖο φέρει τ' ὄνομά του.

Καὶ πράγματι, ὁ Μαρτινῦ εἶχε δηλώσει ὅτι μπορούσε νά σχίσῃ αὐτὸ τὸ ἔγγραφο ἢ Μάργκαρετ Μπάντεν, ἂν δεχόταν νά γίνῃ γυναικὰ του. Μὰ γι' αὐτὴ τὴ νέα πού εἶχε ἀνατραφῇ μέσα στὰ πλούτη καὶ μὲ τίς εὐγενικὲς παραδόσεις τῆς ὀριστοκρατικῆς οἰκογενείας της, αὐτὴ ἡ δῆλωση τοῦ Μαρτινῦ ὄχι μόνο δὲν τὴν συγκινούσε, ἀλλὰ τῆς προκαλοῦσε τὴν ἀηδία καὶ τὸν ἀποτροπιασμό. Ὡστόσο ἡ Μάργκαρετ Μπάντεν θρискόταν σὲ πολὺ τραγικὴ θέσι. Εἶχε ἐγκαταλειφθῇ ὁλομόναχη στὸν κόσμον, γιὰ τὴν ἔχει χάσει τὴ μητέρα της ὅταν ἀκόμη ἦταν μικρὴ. Ἐπίσης ὅλοι οἱ συγγενεῖς της εἶχαν πεθάνει. Ἔτσι ἡ Μάργκαρετ μὴ ἔχοντας καθόλου χρήματα γιὰ νά ζήσῃ εἶχε πουλήσει ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε. Τώρα ἡ μόνη περιουσία της ἦταν αὐτὰ τὰ λίγα φράγκα. Ὁ συμβολαιογράφος μὲ πληγωμένη τὴν ψυχὴ τοῦ κρατοῦσε αὐτὰ τὰ χρήματα στὰ χέρια του μὴ τολμώντας νά τῆς τὰ δώσῃ, γιὰ τὴν δὲν ήθελε νά τὴν προσβάλλῃ. Τέλος πῆρε τὸ θάρρος καὶ τῆς ψιθύρισε:

— Ὅριστε ὅ,τι ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν περιουσία σας. Εἶνε δυὸ χιλιάδες τετρακόσια φράγκα...

Κι' ὁ κ. Ντάβινσον ἀπέφυγε ν' ἀντικρύσῃ τὸ βλέμμα τῆς Μάργκαρετ.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, τοῦ δῆλωση χαμογελώντας ἐκεῖνη, αὐτὸ τὸ ποσὸ γιὰ μένα σήμερον δὲν εἶνε εὐκαταφρόνητο. Μ' αὐτὰ θά καταφέρω νά φθάσω ὡς τὸ Παρίσι. Ἀλλωστε γιὰ νά εἰμαι εὐλικρινὴς αὐτὰ τὰ χρήματα περιμένα γιὰ νά φύγω. Αὐτὰ καὶ τὸ βισί μου εἶνε τώρα ἡ περιουσία μου... Μ' αὐτὰ τὰ δυὸ θά προσπαθῶ νά ξεφύγω ἀπὸ τὴν δυστυχία, ἀγαπητέ μου κ. Ντάβινσον. Καὶ τώρα ἐλάτε νά σὰς φιλήσω. Ἦσαστε τόσο καλὸς φίλος μας.

Ἐπειτα ἡ Μάργκαρετ ἔβαλε τὰ τραπεζογραμμάτια στὴν τσέπη της, ὑπέγραψε μιὰ ἀπόδειξι καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του.

Ἡ δεσποινίς Μπάντεν πέρασε κατόπιν ἀπὸ τοὺς δρόμους ἐκεῖνου τοῦ ἡσυχίου χωριοῦ τῆς Νορμανδίας, ἐνῶ ὅλοι οἱ χωρικοὶ τὴν χαιρετοῦσαν μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ συμπάθεια. Τέλος ἔφθασε στὸ σπίτι τῆς τροφῆς της, τῆς Μαρίας, στὸ ὁποῖο κατὰ παράκλησι τῆς παράνανς της εἶχε ἐγκατασταθῇ ἀπὸ τὴ μέρα πού εἶχε ἐγκαταλείψει τὸν πύργο.

Μόλις ἡ τροφὴς της τὴν ἀντελήφθη ἔτρεξε νά τὴν προῦπαντήσῃ μ' ἕνα χαμόγελο ἀπερίγραπτης ἀφοσίωσης, τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της σὰν ἕνα μικρὸ κοριτσάκι καὶ τὴν μετέφερε ὡς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ, φωνάζοντας:

— Ἡ «δεσποινίς» θά κουράσθηκε πάρα πολὺ σήμερον. Θεέ μου τὰ παπούτσιά της εἶνε σκονισμένα καὶ ὁ ἥλιος τῆς ἔκαψε τὸ τρυφερό πρόσωπο...

Κι' ἡ Μαρία, μὲ τίς φροντίδες μιᾶς δευτέρας μητέρας ἄρχισε νά τὴν ξεσκονίζῃ, νά τὴν περιποιεῖται καὶ νά τῆς τρίβῃ ἀλαφρὰ τὰ πόδια της γιὰ νὰ ξεμουδιάσουν.

— Καλὴ μου Μαρία, τῆς φώναζε γελώντας ἡ Μάργκαρετ, μὴν ἀνησυχῆς, δὲν ἔχω τίποτε. Ἀλλωστε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα πρέπει νά συνηθίσω. Πρέπει νά σκληραγωγηθῶ. Ἐσχινᾷς λοιπὸν ὅτι αὔριο κί-λας θά φύγω γιὰ τὸ Παρίσι κι' ὅτι ἐκεῖ πέρα θά εἰμαι ὁλομόναχη!

Ἡ «μιαρὰ» Μαρία, στάθηκε σὰν ἀπολιθωμένη.

— Νόμιζα, εἶπε, ὅτι ἡ «δεσποινίς» θά ἔφευγε μεθαύριο. Μὰ ἀφοῦ θιάζεται ἐγὼ δὲν θέλω νά τὴν καθυστερήσω.

Κι' ύστερα συγκρατώντας τὰ δάκρυά της και την άπελπισία της για να μη κάνει τη Μαργκαρετ να χάσει το θάρρος της άρχισε να της δίνει ένα σωρό συμβουλές για την ζωή της κοσμοπόλεως, για τις κακιες των ανθρώπων, για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να προφυλάγεται και να μη έκθέτη σε κίνδυνο την υγεία της. Μά ξαφνικά τὰ δάκρυα θούρκωσαν τα μάτια της:

— Συγχωρήστε με, «δεσποινίς», πού κλαίω, τόσο άνόητα... της είπε. Μα σας είχα αναθρέψει στην άγκαλιά μου, σας θεωρούσα σαν παιδί μου... Και να τώρα πού ξεφωνίζω και κλαίω η θεοτρελλή και χάνω έτσι άδικα τις λίγες στιγμές πού μπορώ να σας έχω ακόμη κοντά μου... Μά σ' άγαπώ τόσο πολύ, μικρούλα μου, πού ο χωρισμός σου με κάνει να κλαίω σαν ξεμωραμένη γρηά... Μά γιατί πηγαίνετε τόσο μακριά;... Στο Παρίσι έχει τόσο πολύ κόσμο πού κανείς δεν μπορεί να βρή έναν άνθρωπο... Χάνεται μέσα στο πλήθος ανάμεσα σ' άγνωστες μορφές, ανάμεσα σε ανθρώπους πού σε κυττούν μ' ένα ψυχρό κι' αδιάφορο βλέμμα.

Τότε η «δεσποινίς» αναγκάστηκε να της εξηγήσει ότι γι' αυτόν άκριβώς το λόγο πήγαινε στην κοσμοπολί έπειδή δεν την γνώριζε κανείς δεν θα γνώριζε ότι αυτή η κόρη του πλουσιού λόρδου είχε Μαργκαρετ, γιατί κανείς δεν θα ήξερε την τραγική ιστορία της ζωής της, κανείς δεν θα ήξερε ότι ήταν η κόρη του λόρδου Μπάντεν, πού φημιζόταν για τὰ πλούτη του και την πολυτελή ζωή του. Και κανείς δεν θα γνώριζε ότι αυτή η κόρη του πλουσιού λόρδου είχε έρθει στη δύσκολη θέση να ζητήσει οποιαδήποτε εργασία για να μπορέσει να συντηρηθί. Έπειτα και γι' αυτήν ακόμη την ίδια η ζωή θα ήταν πού εύκολη, γιατί δεν θα συναντούσε πρόσωπα, τὰ όποια την είχαν δει σ' όλη τη μεγαλοπρεπή επίδειξη του πλούτου της.

— Σκέψου «μαμά» Μαρία, της έλεγε να βλέπουν έμένα πού είχα τις καλύτερες τουαλέτες να φορώ τώρα ένα ξεθωριασμένο φόρεμα και να παίρνω το λεωφορείο για να πάω να εργασθώ! Καταλαβαίνεις; Είμαι τόσο υπερήφανη πού δεν θα μπορούσα να άνεχθώ τον όικτο τους και τὰ συγκινητικά τους λόγια για την δυστυχία μου, Προτιμώ ν' αφήσω την άνάμνησι της όμορφιάς μου και της γοητείας μου τότε πού έτρεχα με τ' άλογο μου στο δάσος κι' οι εύλοκοί μου σταματούσαν τη δουλειά τους για να με θαυμάσουν και να ψιθυρίσουν:

— Είνε η Μαργκαρετ, το εύτυχισμένο κορίτσι του λόρδου Μπάντεν... Καταλαβαίνεις «μαμά» Μαρία, θέλω να μείνω άκριβώς σ' όσους με γνώρισαν το «εύτυχισμένο κορίτσι του λόρδου» κι' όχι ένα φτωχό και δυστυχισμένο πλάσμα πού πολλές φορές μπορεί να κοιμάται και νησιτικό.

— Θεέ μου! Φώναξε η Μαρία, πάρτε με και μένα μαζί σας για να σας βοηθήσω... Όχι, όχι δεν πρέπει να δεινοπαθήσετε... Δεν πρέπει να φύγετε αύριο για το Παρίσι... Αναβάλλετε λίγες μέρες αυτό το ταξίδι... Σκεφθήτε το και πάλι... Μπορεί—ποιός ξέρει—ν' αλλάξετε γνώμη...

— Όχι, Μαρία, της δήλωσε η Μαργκαρετ. Η άποφασίς μου είναι όριστική. Δυστυχώς δεν μπορώ να σε πάρω μαζί μου, γιατί τὰ λεπτά μου μόλις με φθάνουν να συντηρηθώ εγώ... Έπειτα ξεχνάς «μαμά» Μαρία ότι κάποιος πρέπει να μείνη δώ πέρα για να μού γράφει δυο τρυφερές λέξεις και να με πληροφορή για όλ' αυτά τὰ όμορφα πράγματα, στα όποια πέρασα τὰ παιδικά μου χρόνια... Έλα, «μαμά» Μαρία, πάψε να κλαίς. Μη ξεχνάς ότι πρέπει να μευ δίνης θάρρος κι' ότι δεν είσαι, όπως λές, μια ξεμωραμένη γρηά.

πού κλαίει δίχως λόγο...

Αυτά τὰ τελευταία λόγια της Μαργκαρετ έκαναν το θαύμα τους. Η Μαρία έπαψε να κλαίη. Άλλωστε είχε καταλάβει ότι τίποτε δεν μπορούσε να κάνει τη Μαργκαρετ Μπάντεν ν' αλλάξει αυτή την άπόφασί της.

Και πράγματι η Μαργκαρετ θα έγκατέλειπε αυτήν την εύτυχισμένη γωνιά της Νορμανδίας όπου είχε μεγαλώσει με το χαμόγελο της χαράς πάντα στα χείλη της, με την τρυφερότητα του πατέρα της και τις μητρικές φροντίδες μιας παραμάνας πού την λάτρευε σαν άγγελο. Και για να πείση τον έαυτό της δεν έπαυε να έπαναλαμβάνη κάθε τόσο:

— Πρέπει να φύγω! Πρέπει να έγκαταλείψω όλ' αυτά τὰ πράγματα... Δεν θα δώ πειά την γρηά Μαρία, ούτε τον όμορφο κήπο του πύργου, ούτε το πολυτελές δωμάτιό μου, ούτε τίποτε από όσα πράγματα άγάπησα. Πρέπει να πάω στο Παρίσι...

Και σκεπτομένη ότι έπρεπε ν' ακολουθήσει την τύχη της, ένοιωθε τους λυγμούς να πνίγουν την φωνή της και τὰ δάκρυα να θολώνουν τὰ μάτια της, έτσι άκριβώς σαν ένα παιδί πού χάνει ό,τι είχε επιθυμεί και άγαπήσει η ψυχή του. Άλλωστε μέρες προητέρα είχε σκεφθί πως θ' αντιμετώπιζε τη δυστυχία πού έρχόταν να την διώξη από ότον πύργο της κι' η μόνη σκέψι πού της φάνηκε η πιο σωστή ήταν το να πιά να εργασθί στο Παρίσι.

— Έχεις και σύ, γκρίνιαξε η Μαρία, τις ιδέες και τὰ γνωρίσματα του λόρδου. Όταν ο «κύριος» έβασε κάτι στο μυαλό του ούτε ο Θεός ούτε ο Διάβολος μπορούσαν να τον κάνουν ν' αλλάξει γνώμη.

Μά η δεσποινίς Μπάντεν έκανε ότι δεν άκουσε αυτό το παράπονο της «μαμάς» Μαρίας και την άλλη μέρα πρωί-πρωί την άποχαιρέτησε και συνοδευόμενη από τον Πάωλ, το παιδί του κηπουρού πού κρατούσε τη βαλίτσα της και το βιολί της τράβηξε για το σταθμό άφου άγκάλιασε πολλές φορές την τροφό της και της δήλωσε:

— Άν τυχόν παραβείς το λόγο σου κι' έρθης ως το σταθμό για να με φιλήσης και πάλι και ν' άρχίσης τὰ κλάμματα μέσα σε τόσο κόσμο να το ξέρης «χοντρή» Μαρία ότι δεν θα σου γράψω ποτέ, μά ποτέ!...

— Για όνομή του Χριστού! Φώναξε τρομαγμένη η Μαρία για ένα τόσο μικρό πράγμα θα με στερήσης από την εύχαρίστησι να διαβάξω τα γράμματά σου; Όχι, Μαργκαρετ, παιδί μου, δεν πρέπει να μού κάνης αυτό το κακό...

— Όποτε θα μείνης στο σπίτι; Έπέμενε η Μαργκαρετ.

Η Μαρία αναγκάστηκε να συμμορφωθί. Μά στάθηκε στην πόρτα του σπητιού της κι' όσο μακραινει ο δρόμος παρακολουθούσε την Μαργκαρετ με το δακρυσμένο βλέμμα της. Περιμενε να δει άν θα γυρίση πίσω το κεφάλι της για να την χαιρετίση. Κι' η Μαργκαρετ πράγματι, έγύρισε και της κίνησε σε σημείο άποχαιρέτισμού το χέρι. Μά αυτό για την Μαρία ήταν κιόλας καλός όιώνός. Άφου κι' η Μαργκαρετ γύρισε αυθόρμητα για να δει για τελευταία φορά αυτή τη γωνιά της Νορμανδίας θα πη ότι μια μέρα όσα χρόνια κι' άν περνούσαν θα γύριζε πάλι εκεί πέρα.

Κι' η Μαρία έκλαιγε μά και χαιρόταν γι' αυτές τις παρατηρήσεις της. Η κόρη του λόρδου Μπάντεν είχε άπαγορεύσει στην τροφό της να την ακολουθήσει ως το σταθμό όχι και τόσο γιατί θ' άρχιζε πάλι τὰ κλάμματα μά γιατί ήθελε να κρατήσει όσο ήταν δυνατόν μυστική την άναχώρησί της. Και πραγματικά κανείς δεν την κατάλαβε. Ένώ όταν θα την έβλεπαν να συνοδεύεται από την παραμάνη της πού ήταν πασίγνωστη σ' όλη την περιφέρεια ως τροφός

της Μάργκαρετ Μπάντεν δεν θ' άργουσαν νά καταλάβουν ποιά ήταν αυτή ή λυπημένη νέα.

Κι' ή Μάργκαρετ ήθελε ν' αποφύγη τις ένδείξεις συμπαθείας τών χωρικών και—γιατί όχι;—και μερικές άγαθοεργίες ή όποιες θά της ελάττωναν σημαντικά τó πενιχρό θαλάντίό της. Κι' ή ώμορφη νέα σκεφτόταν με πίκρα ότι ή φτώχεια την είχε κάνει νά στερηθή και μιά από τις πιο εύχάριστες ασχολίες της: Τήν παρηγοριά όλων τών φτωχών και τών δυστυχισμένων της Νορμανδίας. Μα κι' οι χωρικοί πάλι όσοι την άνεγνωρίζαν δεν δείχναν τόν ίδιο ένθουσιασμό και την παληά άφοσίωσι. Μερικοί μάλιστα γυρίζαν άλλου τó πρόσωπο για νά μη την χαιρετήσουν.

— Τι συμβαίνει; Πώς; ρώτησε τó γυιό τού κηπουρού.

— Συγγνώμη, «δεσποινίς» της είπε εκείνος, θά μου επιτρέψετε νά μη σας άπαντήσω.

— "Ελα έλα ό,τι κι' άν συμβαίνει θέλω νά τó μάθω, φώναξε άσπληρά ή Μάργκαρετ. "Αλλωστε δεν είναι τίμιο νά μου κρύβης τις σκέψεις σου.

— Με συγχώρητε «δεσποινίς» της άπάντησε τ' άγαθό χωριατό-πουλο, μ' αυτό τó πράγμα είναι τόσο τρομερό πού δεν μπορώ νά τó ξεστομίσω. "Αλλά άφού επιμένετε θά σας τó πώ. Καθώς ξέρετε όλοι οι Νορμανδοί άγαπούμε τόν τόπο μας κι' όσο μακριά κι' άν ταξειδέψουμε, πάντα κρατάμε στό χωριό μας ένα κομμάτι γής στό όποιο θά περάσουμε τά τελευταία χρόνια μας με τις άναμνήσεις των δικών μας. Μα σεις «δεσποινίς» πουλήσατε τά πάντα, άκόμη και τó μικρό παρεκκλήσιο στό όποιο άναπαύονται οι γονείς σας. "Ετσι για όλους τούς Νορμανδούς είσατε μιά ξένη. "Ενα καταραμένο κορίτσι άφού έγκαταλείπετε τόν τόπο πού γεννηθήκατε πριν άκόμη νά κάνετε τó μνημόσυνο τού πατέρα σας. Κανείς πειά δεν θέλει νά σας ξέρη και κανείς πειά δεν θά προφέρη με σεβασμό τ' όνομά σας.

Η Μάργκαρετ άκούγοντας αυτά τά λόγια έγινε κατάχλωμη — "Ωστε νομίζουν... είπε.

— "Ότι πηγαίνετε νά διασκεδάσετε, έγκαταλείποντας μ' άδιαφορία τή γή πού αγάπησε σαν πατρίδα του ό καλός πατέρας σας. Η κόρη τού λόρδου άρχισε νά γελάη νευρικά. Αυτές ή σκέψεις τών χωρικών της είχαν κάνει παράξενη έντύπωσι.

— "Ω, άν ήξεραν, ψιθύρισε, άν ήξεραν ότι είμαι τώρα πιο φτωχή και πιο δυστυχισμένη από αυτούς κι' ότι δεν πάω στό Παρίσι για νά διασκεδάσω άλλα για νά έργασθώ ασφαλώς θ' άλλαζαν γνώμη...

Κι' ή Μάργκαρετ σκούπισε κρυφά τά δάκρυα της άπελπισίας πού βούρκωναν τά μάτια της. Από αυτές τις σκέψεις είχε μαυρίσει έαφνικά ή καρδιά της κι' είχε άρχισι νά κυριεύεται από μιά φοβερή άπογοήτευσι καθώς έβλεπε τόν ώμορφο πύργο τού πατέρα της νά ύψώνεται μέσα σέ κείνη την γοητευτική τοποθεσία. τόν πύργο από τόν όποιο την είχαν διώξει οι δανεισταί τού λόρδου και την είχαν έγκαταλείψει μόνη κι' έρημη στό δρόμο...

Μέσα στό τραίνο τέλος κατώρθωσε νά συνέλθη. Σκεφτόταν ότι αυτή ή φυγή της ήταν επιβεβλημένη, ότι έπρεπε νά εξαφανισθή πριν έρθουν οι νέοι ιδιοκτήται τών κτημάτων για νά την ταπεινώσουν και την έξευτελίσουν στό μάτια τών χωρικών με την συμπεριφορά τους.

Η ώμορφη νέα μ' άκουμπισμένο τó θλιμμένο πρόσωπό της στό τζάμι τού άγониου έρριχνε ένα τελευταίο βλέμμα στό κτήματά της πού διέσχιζε τώρα τó τραίνο, θαύμαζε για τελευταία φορά τ' ώμορφο τοπίο τών παιδικών της άναμνήσεων και σκέφτοταν ότι

αυτή ή άμαξοστοιχία την ώδηγούσε στό Παρίσι, σ' αυτή την κοσμόπολι πού ήταν γεμάτη μυστήρια...

Σύμφωνα με τις πληροφορίες πού της είχαν δώσει θά έφθανε κεί πέρα την ώρα πού θά έπεφτε ή νύχτα. Πού θά πήγαινε; Η Μάργκαρετ δεν είχε ιδέα από τó Παρίσι. Ήταν τόσο μικρή πού δεν είχε κάνει καμμιά άλλη φορά αυτό τó ταξίδι. Και μετανοούσε τώρα πού δεν είχε ζητήσει από τόν κ. Ντάβινσον μερικές πληροφορίες και διευθύνσεις. Η Μάργκαρετ, για άτυχία της, ακολουθούσε αβόρημητα ό,τι περνούσε από τó μυαλό της κι' έπειτα συνερχόταν κι' έσκέπτετο. Και νά τώρα, τί άνοησία, δεν ήξερε πού έπρόκειτο νά περάση τή νύχτα της. "Αλλωστε εκείνο πού την φόβιζε ήταν τ' ότι είχε ελάχιστα λεπτά κι' ότι έπρεπε νά κάνει αίματηρές οικονομίες. Και καταλάβαινε τώρα πόσο δύσκολη θά ήταν ή ζωή της, πόσο τραγική. "Αλλωστε ή Μάργκαρετ ήταν μόλις είκοσι χρόνων, δεν είχε μάθει τίποτε χρησιμο κι' ή μόρφωσί της, ήταν μόρφωσι κοριτσιού, άκατάλληλη νά τή βοηθήση νά κερδίση τó ψωμί της. "Ελπιζε όμως ότι με τó θάρρος και την προθυμία της θά κατάφερνε νά πετύχη τó σκοπό της και ν' άποκτήση την πείρα πού θά τή βοηθούσε νά διατηρή την άνεξαρτησία της και νά μην είναι ύποχρεωμένη σέ κανένα. "Αλλωστε όσα μαρτύρια κι' άν υπέφερε, όσο και νά δεινοπαθούσε στη ζωή της θά ήταν χίλιες φορές προτιμότερο αυτό παρ' νά πουληθή και νά δεχθή νά γίνη γυναίκα ένός κάποιου Πώλ Μαρτινύ, ό όποιος άλλωστε ήταν κι' ή αίτία της καταστροφής του πατέρα της. Κι' αυτή ή σκέψη σιγά-σιγά άρχισε νά κατασταλάζει σαν ένα βάλαμο στην ταραγμένη καρδιά της κι' έκανε τή Μάργκαρετ ν' άντικρύξη με περισσότερο θάρρος τó σκοτεινό μέλλον της.

Και τó τραίνο διέσχιζε τή Νορμανδία φέρνοντας προς τó Παρίσι αυτή την κόρη ένός ξεπεσμένου εύγενους, ή όποία είχε πολλά όνειρα στη σκέψη της, πολλές έλπίδες στην καρδιά της κι' ελάχιστα λεπτά στην τσέπη της.

II

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ

Τ Ο τραίνο μπήκε με δαιμονισμένο θόρυβο στό σταθμό τού Σαιν-Λαζάρ. Οι ταξιδιώτες με χαρούμενες φωνές και γέλια χαιρετούσαν τούς γνωστούς τους, τούς φίλους τους και ξεφώνιζαν σαν τρελλοί. Ήταν τόσος αυτός ό θόρυβος πού ή μίς Μπάντεν τά έχασε κι' ήταν αδύνατο νά κάνει μιά σκέψη. Σαν αυτόματο κατέβηκε από τó βαγόνι της κρατώντας στό χέρι της τή βαρεία θαλίτσα τού άπέραντου σταθμού. Η Μάργκαρετ έμοιαζε τώρα σαν ένα τρομοκρατημένο πουλί πού είχε μαζέψει τις φτερούγες του και προσπαθούσε νά προφυλαχθή μ' αυτές από τόν κίνδυνο πού τ' άπειλούσε. Ήταν τόσο ταραγμένη πού έκανε μεγάλες προσπάθειες για νά μη κλάψη. "Ενοιώθε τόν έαυτό της τόσο μόνο, τόσο έρημο μέσα σ' αυτό τόν κόσμο πού πληγώνόταν ή καρδιά της. Έαφνικά μιά γρηά γυναίκα την πλησίασε και τή ρώτησε με καλωσύνη:

— Ζητάτε τίποτε, παιδί μου;

Η «μίς» Μάργκαρετ άνατρίχιασε και κύτταξε με φοβισμένο βλέμμα αυτή τή γρηά πού της χαμογελούσε με καλωσύνη. Η Μαρρία, ή μπόννα της, της είχε πη ένα σωρό φοβερά πράγματα γι'

αυτὲς τις γρηῃς ποὺ συναντᾷ κανεὶς στοὺς σταθμοὺς νὰ τοῦ χαμογελάει πάντα μὲ καλωσύνη. Ἦξερε ὅτι πολλὰς ἀπὸ αὐτὲς παρὰσύνουν τὰ κορίτσια τῶν ἐπαρχιῶν σὲ τραγικὲς ἐρωτικὲς περιπετείες ἢ τὰ πουλᾶνε σὲ διάφορους ἀπαίσιους ἀνθρώπους ποὺ τὰ βασανίζουν καὶ τὰ ἐκμεταλλεύονται. Ἡ «μὶς» Μάργκαρετ βέβαια δὲν ἤξερε καὶ πολλὰ πράγματα γι' αὐτὲς τις ἱστορίες, μ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ λόγο τὸ μυαλό της ἔκανε πῶς τρομαχτικὰ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὡστόσο αὐτὴ ἡ γρηᾷ ποὺ της χαμογελοῦσε εἶχε μιὰ γλυκύτητα στὴ μορφή της ποὺ τὴν ἔκανε νὰ της ἀπαντήσῃ μὲ ἐμπιστοσύνη:

— Τί κάνω;... Ζητάω ἓνα ξενοδοχεῖο... Μπορεῖτε κυρία μου νὰ μοῦ δώσετε καμμιά πληροφορία;

— Εὐχαρίστως, της ἀπάντησε ἐκεῖνη. Ἀσφαλῶς θὰ θέλετε ἓνα ξενοδοχεῖο στο ὁποῖο κιόλας νὰ ἦσαστε οἰκότροφος γιὰ μερικὲς ἡμέρες.

— Θὰ ἤθελα, της ἐξήγησε ἡ Μάργκαρετ παίρνοντας θάρρος, ἓνα ξενοδοχεῖο φτηνὸ, γιατί θὰ μείνω πολὺ καιρό...

Ἡ γρηᾷ γυναικα ἐγινε τότε πῶς ὁμιλητικὴ κι' ἡ φωνή της πῆρε μιὰ ἀπεριγραπτὴ γλυκύτητα:

— Ξέρω τί ζητάτε, της εἶπε ἀκουμπώντας τὸ γαντοφορεμένο χέρι της στὸ μπράτσο της νέας. Ἐλάτε μαζί μου, μικρούλα μου. Θὰ σᾶς ὀδηγήσω στὴν «πανσιόν» της ἀδελφῆς μου. Ἐκεῖ θὰ ἦσαστε ὅπως στὸ σπίτι σας. Ὅσο γιὰ τὴν τιμή;... Ἀ! δὲν πρόκειται νὰ σᾶς κοστίσῃ ἀκριβᾶ. Νὰ δῆτε ὅτι ἔχετε τύχη... Θὰ ἦσαστε πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ μὲ συναντήσατε...

Ἡ Μάργκαρετ τὴν εὐχαρίστησε μ' ἓνα χαμόγελο.

— Κι' ἔτσι, δίχως συντροφιά, δίχως κανένα ταξιδεῖψατε γιὰ τὸ Παρίσι;

— Δὲν ἔχω φόβο! Δῆλωσε σοβαρὰ ἡ Μάργκαρετ. Ξέρω νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου. Ἐπειτα εἶμαι ὁλομόναχη παιὰ στὸν κόσμον, ἔχασα τοὺς γονεῖς μου καὶ κανεὶς παιὰ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα...

Ἡ γρηᾷ γυναικα κούνησε συμπνετικὰ τὸ κεφάλι:

— Ἐλάτε, της εἶπε, θὰ πάρουμε ἓν ἀμάξι γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸ ξενοδοχεῖο...

Κι' ἐπειδὴ ἡ Μάργκαρετ φάνηκε ὅτι δίστασε, ἡ γρηᾷ γυναικα πρόσθεσε:

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, θὰ τὸ πληρώσω ἐγώ. Ξέρω ἄλλωστε ὅτι στὴν ἡλικία σας δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶνε πλούσιος.

Τὸ ἀμάξι δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ σ' ἓνα μεγάλο σπίτι μὲ σοβαρὴ πρόσοψη, σ' ἓνα μικρὸ δρόμο κοντὰ στὴ λεωφόρο ντὲ Κουρσέλ.

— Φθάσαμε, εἶπε ἡ γρηᾷ γυναικα. Ἡ ἀδελφὴ μου ἔχει νοικιάσει τὸ ἰσόγειο διαμέρισμα. Θὰ δῆτε ὅτι ἐκεῖ μέσα εἶνε πολὺ ὡμορφα...

Ἡ νέα ὅμως ἦταν κατάκοπη ἀπὸ τὸ ταξίδι καὶ δὲν εἶχε ἄλλη ἐπιθυμία παρὰ νὰ πέσῃ σ' ἓνα κρεβάτι καὶ νὰ κοιμηθῇ. Ἡ συγκινήσεις, ἡ μελαγχολία τοῦ ταξιδιοῦ, ἡ ἀπογοητεύσεις της εἶχαν τσακίσει τὰ νεῦρα της.

— Ναί, ναί, θὰ εἶνε πολὺ ὡμορφα!... Ἀπάντησε ἡ Μάργκαρετ.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ μιὰ χαριτωμένη καμαριέρα ἀνοῖξε τὴν πόρτα καὶ τὴν ὀδηγήσῃ σ' ἓνα σαλονάκι. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἦρθε κι' ἡ ἰδιοκτήτρια της οἰκογενειακῆς πανσιόν. Ἦταν μιὰ ὡμορφὴ γυναικα ἐξαιρετικὰ συμπαθὴς καὶ ντυμένη μὲ μεγάλη κοκκεταρία. Μόλις χαιρέτησε τὴ Μάργκαρετ της δήλωσε ὅτι ἐπειδὴ φαίνονταν κα-

λὸ κι' εὐγενικὸ κορίτσι θὰ της ἔκανε μιὰ λογικὴ τιμὴ καὶ τέλος της ἀνέφερε ὅτι μὲ τριάντα φράγκα τὴν ἡμέρα θὰ μπορούσε ἐκεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ὕπνο της, τὸ φαγητό της καὶ τὴν περιποίησίν της.

Ἐπειτα της δείξαν τὸ δωμάτιό της. Ἦταν ἓνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ περιποιημένα δωμάτια τῶν οἰκογενειακῶν «πανσιόν» ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχουν περάσει χιλιάδες κόσμου δίχως ν' ἀφήσουν κανένα ἴχνος...

Ἡ Μάργκαρετ ὅμως δὲν εἶχε καιρὸ γιὰ χάσιμο. Πληρῶσε στὴν ἰδιοκτήτρια της πανσιόν γιὰ μιὰ ἐβδομάδα παραμονή, εὐχαρίστησε τὴ γρηᾷ ποὺ τὴν εἶχε ὀδηγήσει ἐκεῖ πέρα κι' ὕστερα συνοδευμένη ἀπὸ τὴν ὑπηρετρία πῆγε στὸ δωμάτιό της.

Τὸ διαμέρισμα της Μάργκαρετ δὲν ἦταν καθόλου καλὸ. Ἦταν ἓνα φτωχὸ δωμάτιο, μιὰ φωλιὰ κι' ἡ «μὶς» Μπάντεν ἀνατρίχασε σκεπτομένη ὅτι ἐκεῖ πέρα θὰ περνοῦσε τώρα τίς νύχτες της καὶ θὰ δημιουργοῦσε τὰ μελλοντικὰ ὄνειρά της.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν πολυτέλεια τοῦ πύργου της αὐτὴ ἡ σοφίτα της φαίνονταν σὰν ἓνας κρύος καὶ παγωμένος τάφος. Δὲν εἶχε τίποτε ποὺ νὰ της θυμίζει τὴ χαρὰ, δὲν εἶχε οὔτε ἓνα κάδρο. Τὰ ἐπιπλα ἦσαν ἀπηρχαιωμένα, ὁ καναπὲς κι' ἡ πολυθρόνη εἶχαν ἐφθαρμένα κάλλυμματα καὶ τὸ παράθυρό της ἀκόμη ἔβλεπε σὲ κάτι καπνοδόχους ποὺ της στέλναν ὅλα τ' ἀρώματα κι' ὅλο τὸν καπνὸ τῶν γειτονικῶν σπιτιῶν. Αὐτὴ ἡ «οἰκογενειακὴ πανσιόν» φαίνονταν καθαρά ὅτι εἶχε δημιουργηθῇ ἀπὸ ἀνάγκη. Ἡ ἰδιοκτήτριά της εἶχε ἀγοράσει σὲ τιμὴ εὐκαιρίας αὐτὰ τὰ ἐπιπλα τὰ ὁποῖα εἶχαν γεράσει μαζί της, φιλοξενώντας εἰς ἀπληθύναν ἀγνωστων καὶ δυστυχισμένων γυναικῶν ποὺ παλεύουν μὲ τὴ ζωὴ καὶ τέλος σβύνουν δίχως ὁ θάνατός τους νὰ κἀν καμμιά ἐντύπωση. Στὴν «οἰκογενειακὴ πανσιόν» της κ. Μωρβὲ κάθε ἐνοικος εἶχε τὴν τραγικὴ τοῦ ἱστορίας. Εἶχε ἀκόμη μερικοὺς φοιτητὰς καὶ μερικὲς φτωχὲς φοιτήτριες ποὺ ἀγωνίζονταν νὰ πάρουν τὸ δίπλωμά τους, τρώγοντας ἐλάχιστα καὶ φυτοζωώντας. Ἡ ἀδελφὴ της κ. Μωρβὲ ἦταν ἡ ἐπιστάτις αὐτῆς της «πανσιόν» κι' εὐχαριστιόταν ν' ἀκούῃ καὶ νὰ θάπῃ τὴν δυστυχία τῶν ἄλλων, νὰ δίνει συμβουλὲς καὶ νὰ βοηθᾷ τοὺς ἐνοίκους σ' ὅλες τίς ὑποθέσεις τους. Ἦταν κι' αὐτὴ μιὰ ἐξασμένη γυναικα ἀπὸ τὴν τύχη. Ἐνα πλάσμα ποὺ εἶχε δῇ μ' ἓνα χαμόγελο πικρίας νὰ σβύνουν ὅλα τὰ ὄνειρά του καὶ ποὺ τώρα εἶχε πᾶψει παιὰ νὰ πεστεύῃ στὴ χαρὰ, στὴν καλωσύνη καὶ στὴν εὐτυχία.

Κι' ἡ «μὶς» Μπάντεν ποὺ διαισθανόταν ὅλη αὐτὴ τὴν τραγωδία, εἶχε καταλάβει ὅτι ἀπὸ τὸ πρῶτο βῆμα της πρὸς τ' ἀγνωστό, εἶχε πέσει στὴν πῶς τραγικὴ δυστυχία κι' εἶχε δοκιμάσει τὴν πρώτη ἀπγοήτευσι. Ὡστόσο δὲν ἔχασε τὸ θάρρος της. Ἦταν ἀποφασισμένη νὰ ὑπομένῃ τὸ μαρτύριό της. Καὶ πνίγοντας ὅλες τίς πένθειες σκέψεις ποὺ πλημμυρίζαν τὴν καρδιά της, ρώτησε μ' ἓνα χαμόγελο τὴν κ. Μωρβὲ τί ὥρα σερβίρονταν σ' αὐτὴ τὴν «πανσιόν» τὸ φαγητό καὶ πότε ἀκριβῶς ἔπρεπε νὰ βρισκται στὴν τραπέζια.

Ἡ κ. Μωρβὲ κύτταξε μὲ περιέργεια αὐτὴ τὴν γοητευτικὴ νέα ποὺ γίνονταν πῶς γοητευτικὴ μὲ τὴν ἀπλὴ ρόμπα τοῦ σπιτιοῦ καὶ δὲν ἔμπρεσε νὰ κρύψῃ ἓνα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ:

— Ἐχετε της δῆλωσε μιὰ ὑπερβολικὰ ἀριστοκρατικὴ ἐμφάνισι, τὰ μαλλιά σας ἔχουν ἓνα ὑπέροχο ξανθὸ χρῶμα καὶ τὸ πρόσωπό σας εἶνε τόσο γλυκό, τόσο ὡμορφο!... Ἦσαστε ἓνα κορίτσι καθὼς πρέπει!... Ὡ! Ἀν ἐγὼ εἶχα τὴν ὡμορφιά σας καὶ τὴ χάρι σας, ἀν ἦμουν εἴκοσι χρονῶν, δὲν θὰ ἀπελπιζόμουν ἀπὸ τὴ ζωὴ μου. Δὲν θὰ κοπίαζα καθόλου γιὰ ν' ἀποχτήσω ὅτι ἐπιθυμοῦσε ἡ καρδιά μου. Μ' ἓνα χαμόγελό μου, μὲ μιὰ γλυκεῖα ματιά θὰ ἔκανα

τούς άνδρες νά σέρνωνται σκλάβοι στα πόδια μου...

— Κυρία, ψιθύρισε στενοχωρημένη ή Μάργκαρετ, θά ήθελα νά κερδίσω τη ζωή μου με την εργασία μου κι' όχι με την ωμορφιά μου. Δέν ταξιδεύω στα σύννεφα και δέν έχω τó μυαλό πάνω από τά μαλλιά μου. Δέν ήρθα στο Παρίσι για νά γίνω μιά εύθυμη γυναίκα. τών νυχτερινών κέντρων. Ήρθα νά ζήσω τίμια, άθόρυβα, χωρίς τολμηρά όνειρα και μά την αλήθεια δέν είμαι διόλου απαιτητική από τη ζωή.

Ή κ. Μωρβέ χαμογέλασε με καλωσύνη και χαϊδεύοντας με τρυφερότητα τά ξανθά μαλλιά της Μάργκαρετ της δήλωσε:

— Σου εύχομαι μ' όλη την καρδιά μου νά πραγματοποιήσης τούς πόθους σου. Μά, πιστέψέ με, για ένα τίμιο κορίτσι, όσο θαρραλέο κι' άν είναι, ή ζωή είναι πάντα σκληρή κι' άδυσώπητη. Μικρή μου φίλη σου εύχομαι νά μὴν άπογοητευθής. Μά ό,τι και νά σου συμβή νά ξέρης ότι πρέπει νά με θεωρήσ μιά καλή κι' άφωσιωμένη φίλη σου και νά μου έχης έμπιστοσύνη. Ναι, ναι δέν ξεχνώ ότι κι' εγώ κάποτε ήμουν είκοσι έτών... Κι' εγώ άντίκρυζα μ' άπόλυτη αίσιοδοξία τó μέλλον. Μά τιμωρήθηκα άγαπημένη μου μικρούλα, γιατί έκανα πάρα πολλά όνειρα. Γιατί ζητούσα από τη ζωή περισσότερα πράγματα άπ' όσα άξίζα νά μου δώση. Μά ως είναι. "Ολ' αυτά πέρασαν και σέβυσαν. Αλήθεια «μίσ» Μπάντεν άσφαλώς θά ήσαστε πολύ κουρασμένη γι' αυτό μὴ κάνετε άπόψε τόν κόπο νά κατεβήτε στην τραπεζαρία. Θά πω νά σάς φέρουν τó φαγητό στο δωμάτιό σας.

Ή Μάργκαρετ εύχαρίστησε την κ. Μωρβέ. "Ελπίζει ότι αυτή θά έφευγε και θά την άφηνε νά ταχτοποιήσ τά πράγματα της και τις σκέψεις της. Μά ή ιδιοκτήτρια της «πανσιόν» ήταν μιά... καθαρόαιμη άπόγονος της Εύας. Κάθισε λοιπόν σέ μιά πολυθρόνα και μ' ένα χαμόγελο ρώτησε την Μάργκαρετ:

— "Ωστε είσαι, παιδί μου, όλομόναχη στόν κόσμο; Δέν έχεις συγγενείς; Δέν έχεις φίλους;

— Κυρία, ψιθύρισε ή Μάργκαρετ, ή ζωή για μένα από τά μικρά χρόνια μου ήταν πολύ σκληρή. Ανατράφηκα δίχως τó στοργικό χάδι μιάς μητέρας, αλλά με τις φροντίδες του πατέρα μου, ό οποίος μ' άγαπούσε υπερβολικά. "Ωστόσο, καθώς ξέρετε, ή άγάπη ενός πατέρα δέν μπορεί νά συγκριθί με την τρυφερή άφοσίωσι της μητέρας μου. "Ετσι από μικρή ένοιωσα ένα σωρό άπογοητεύσεις. Τώρα που πέθανε κι' εκείνος είμαι ύποχρεωμένη νά εργασθώ για νά ζήσω.

Ή «μίσ» Μπάντεν, όπως είχε σχεδιάσει, έκρυψε τó αληθινό όνομά της και τόν τίτλο της. "Ηθελε νά παραμείνη άγνωστη, γιατί ήξερε καλά ότι σ' ένα ξεπεσμένο κορίτσι της άριστοκρατίας όσο κι' άν αυτό είναι καλό ποτέ δέν έχουν έμπιστοσύνη. Τό θεωρούν άνικανο νά κάνει μιά θετική σκέψη και δέν φαντάζονται ποτέ ότι μπορεί νά θέλη πράγματι, νά εργασθί και νά κερδίσ τó ψωμί του. "Εχουν άκόμη γι' αυτό μιά συγκρατημένη κακία και δέν του έχουν καθόλου έμπιστοσύνη, γιατί δέν είναι από τόν κόσμο τους, γιατί δέν άνήκει σ' αυτούς τούς τραγικούς άνθρώπους που γεννιούνται με δάκρυα και που πεθαίνουν με την πίκρα στα χείλη.

Ή κ. Μωρβέ άκουσε τη νέα ένοικό της με συμπάθεια.

— Θά κάνω ό,τι μπορώ, της είπε, για νά σέ βοηθήσω. Και τώρα σ' άφήνω για νά ξεκουρασθής.

Και την καληνύχτισε.

Ή Μάργκαρετ έμεινε μόνη μέσα σ' αυτό τó πένθιμο δωμάτιο.

Με πληγωμένη καρδιά άνοιξε τις βαλίτσες της, τακτοποίησε όλα τά «σουβενίρ» της, κλείδωσε στην γκαρνταρόμπα τά φορέματά της, στόλισε τó τραπεζάκι της με μερικά όμορφα βιβλία που είχε πάρει από τόν πύργο της και ξάπλωσε στο κρεβάτι της για νά κοιμηθί. Μά τότε άκρίβως την έγκατέλειψε τó θάρρος της. Μέσα σ' έκείνη την άπόλυτη μοναξιά ή «μίσ» Μπάντεν είχε καταλάβει πόσο έρημη ήταν στόν κόσμο. Με δάκρυα στα μάτια σκέφτονταν την παλιά ζωή της, όλες τις τρέλλες της κι' όλες τις χαρές της που τώρα της φαίνονταν σάν όνειροι ή σάν ένα όμορφο παραμύθι.

— Μιά φορά κι' ένα καιρό, στέναξε μονολογώντας, σ' ένα όμορφο πύργο της Νορμανδίας, γεννήθηκε μιά μικρούλα κι' όμορφη πριγκίπισσα. Τά μαλλιά της ήταν φτιαγμένα από τις χρύσες άχτίνες του ήλιου και τά μάτια της είχαν την ωμορφιά του γαλανού ουρανού. Ή μικρή πριγκίπισσα είχε ό,τι έπιθυμούσε ή καρδιά της. Είχε άκόμη έναν καλό πατέρα που την λάτρευε. Αυτός ό άνθρωπος είχε έγκαταλείψει την Αγγλία κι' είχε εγκατασταθί σ' αυτή τη γωνιά της Νορμανδίας, γιατί είχε άγαπήσει τρελλά μιά όμορφη νεράιδα τών δασών της. Γι' αυτή τη νεράιδα είχε κτίσει ένα παλάτι από τόν πανύψηλο πύργο και γι' αυτήν είχε λησμονήσει την πατρίδα του. Μά μιά ήμέρα ή νεράιδα έφυγε από τόν πύργο χαρίζοντάς του για άνάμνησι αυτή τη μικρούλα πριγκίπισσα. Κι' ό πατέρας της άφωσιώθηκε στην άνατροφή της κι' ή μικρούλα έγινε μιά όμορφη και δροσερή κοπέλλα. Τότε όμως μιά κακή μάγισσα ζήλεψε την εύτυχία της. Και της σκότωσε τόν πατέρα της, της πήρε τόν πύργο της, την στέρησε άπ' όλα τά πλούτη της και την έρριξε έρημη και φτωχή στο δρόμο. Κι' ή μικρούλα πριγκίπισσα τρέμοντας από τó φόβο έφυγε από εκείνο τόν τόπο στόν όποιο είχε δοκιμάσει τη χαρά και την εύτυχία και τράβηξε προς τ' άγνωστο με πληγωμένη θαθεία την καρδιά της...

Την άλλη ήμέρα τó πρωί ή κ. Μωρβέ κτύπησε διακριτικά την πόρτα της Μάργκαρετ. Εκείνη έσπευσε άμέσως νά της άνοίξη. Ή κ. Μωρβέ έμεινε κατάπληκτη που την είδε κιόλας νά είναι ντυμένη και νά έχη κάνει την τουαλέττα της.

— Μπράβο! Της φώναξε, από τόσο νωρίς βρίσκεσαι στο πόδι!... Πόσο πρωί σηκώνεσαι, παιδί μου!... "Α, αυτή ή συνήθεια είναι πάρα πολύ καλή. Σέ κάνει νά έχης ήρεμη σκέψη, διάθεσι για εργασία και πρό πάντων σέ γλυτώνει από την άκεφιά και την τεμπελιά που σ' άναγκάζει νά χάνης όλη την ήμέρα σου άδίκως.

"Ωστόσο από την έκφρασί της, ή Μάργκαρετ κατάλαβε ότι ή κ. Μωρβέ δέν πίστευε και τόσο σ' αυτά που έλεγε. Βέβαια ήταν ίκανοποιημένη που έβλεπε τη νέα ένοικό της νά δείχνη μιά τόσο προθυμία για νά βρή μιά δουλειά, μά δέν την θεωρούσε ικανή νά καταφέρη και σπουδαία πράγματα. "Ηξερε άκόμη πόσο δύσκολο ήταν νά βρεθί αυτό τόν καιρό μιά οποιαδήποτε εργασία στο Παρίσι, μά έκρυβε αυτές τις σκέψεις της νά μὴν άπογοητεύσ τη Μάργκαρετ.

— Σηκώνουμαι πάντα πρωί, της είπε ή «μίσ» Μπάντεν...

Κι' ύστερα χαμηλώνοντας τά μάτια για νά μὴ προδώσ τη στενοχώρια της, πρόσθεσε:

— Τί νά γίνω, κ. Μωρβέ; "Όταν κανείς είναι ύποχρεωμένος, όπως εγώ, νά κερδίξ τη ζωή του, νά ψάξ για νά βρή μιά δουλειά ή άνάπαυσι δέν του χρειάζεται. Είναι μιά περιττή πολυτέλεια...

— "Εχεις δίκη, μικρούλα μου, της άπάντησε ή κ. Μωρβέ. "Α-

λήθεια όμως, μου επιτρέπεις να σε ρωτήσω, τί πρόκειται να κάνης;
— 'Ελπίζω, τής απάντησε η Μάργκαρετ, ότι θα μπορέσω να δώσω μερικά μαθήματα βιολιού. Έγραψα μάλιστα μια άγγελία την οποία αν μου επιτρέπετε θα την κρεμάσω έξω από την πόρτα του σπιτιού.

Η κ. Μωρθέ δεν μπόρεσε να κρύψει ένα μορφασμό απογοητεύσεως. Η Μάργκαρετ το άντελήφθη και προσπάθησε να δικαιολογηθεί.

— Δυστυχώς, κυρία, πρόσθεσε, δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο. Έλπίζω όμως ότι θα έρω μερικούς μαθητάς. Διαφορετικά, αν δεν τα καταφέρω θα προσπαθήσω να βρω δουλειά σ' ένα γραφείο.

Η κ. Μωρθέ τότε δεν τής απέκρυψε ότι αυτό το τελευταίο το εύρισκε πιο λογικό και τής εξήγησε:

— Οι καθηγητάι τής μουσικής ανήκουν παιδί μου στις παληές οικόγενειες των καλλιτεχνών και αυτό το επάγγελμα το θεωρούν ως προνόμιό τους. Δεν μπορεί ο καθένας που ξέρει βιολί να παραδώσει μαθήματα μουσικής. Χρειάζεται να έχεις ταλέντο για να τα καταφέρης. Έπειτα κανείς δεν θα σε εμπιστευεται. Προτιμότερο είναι να εργασθής λοιπόν σ' ένα γραφείο. Μπορεί θέβαια να μη κερδίσης από την αρχή χίλια φράγκα, μα κάτι θα κερδίσης για να καλύψης τις ανάγκες σου.

Κι' ύστερα η κ. Μωρθέ συμπλήρωσε για να είνε εν τάξει με τη συνείδησί της:

— Έπειτα, παιδί μου, τα χρόνια είνε πάρα πολύ δύσκολα. Πρέπει λοιπόν κάθε ένοικος να τακτοποιή τους λογαριασμούς του και να είνε συνεπής στις υποχρεώσεις του γιατί διαφορετικά είνε αδύνατο να έχει ήσυχο το κεφάλι του.

Κι' η Μάργκαρετ απ' αυτά τα λόγια της κατάλαβε ότι αν τύχαινε να καθυστερήσει την πληρωμή του ενοικίου της θα την διώχναν... Και σ' αυτή την σκέψι ένοιωσε να παγώνει η καρδιά της.

Την ώρα του γεύματος η «μίσ» Μπάντεν έκανε την γνωριμία των άλλων οικοτόρων τής «πανσιόν» τής κ. Μωρθέ. Ήσαν δυο κορίτσια συμπαθητικά, δυο Ρωσίδες που εργαζόντουσαν ως τηλεφωνήτριες κι' είχαν μια τόσο υπερηφάνεια και άκαταδεξιά που νόμιζε κανείς ότι ήταν θαθύπλουτες. Υποστήριζαν άλλωστε ότι ήταν από μια άριστοκρατική οικογένεια τής Πετρούπολεως, ότι ήσαν πολλα καλομαθημένες κι' ότι είχαν ανατραφή με εξαιρετική προσοχή και επιμέλεια. Μ' αυτό δεν έμπόδιζε καθόλου να χάνουν τα δάχτυλα στη μύτη τους, να φλυαρούν την ώρα του φαγητού, να κακο-λογούνε δυνατά τους άλλους ενοίκους κι' όταν πήγαιναν στο δωμάτιό τους να κάνουν δαιμονισμένο θόρυβο... Η Μάργκαρετ έκανε ακόμη τη γνωριμία ενός αθλητικού νέου, κατακόκκινου και γεμάτου ύγεια, ο οποίος ήταν παραγγελιοδόχος φαρμακευτικών ειδών. Αυτός ο νέος είχε ένα τολμηρό όνειρο: να γίνη «αστέρας» του κινηματογράφου ή δημοσιογράφος, γιατί αυτά τα δυο επάγγέλματα τα τόσο περιπετειώδη και τα τόσο διασκεδαστικά τα θεωρούσε κατάλληλα για την ιδιοσυγκρασία του...

Η «μίσ» Μπάντεν έκανε επίσης τη γνωριμία μιάς γοηδής γεροντοκόρης, η οποία φορούσε ψεύτικα μαλλιά και μια τουαλέτα του 1886 στολισμένη με λουλούδια κι' η οποία είχε ένα πρόσωπο αδύνατου παληάτσου. Η γρηά αυτή έρριχνε ζηλότυπα βλέμματα στη Μάργκαρετ, τής έκανε ένα σωρό κωμικούς και προκλητικούς μορφασμούς, θύμωνε και κάθε τόσο άνησυχούσε μήπως τυχόν η «μίσ» Μπάντεν κάνει έντύπωσι στο νέο που μύριζε αϊθέρια και ιώδια!...

Στο ίδιο τραπέζι καθόντουσαν ακόμη δυο ξένοι φοιτητάι σο-

βαροί, αξιοπρεπείς κι' άμίλητοι. Αυτοί οι άνθρωποι δεν νοιαζόντουσαν παρά να γεμίσουν μια ώρα άρχίτερα την κοιλιά τους κι' ύστερα να κλεισθούν στο δωμάτιό τους για ν' άφροσιωθούν στη μελέτη των βιβλίων τους. Ήσαν τόσο φτωχοί, τόσο δυστυχισμένοι, τόσο τρομοκρατημένοι από τη σκληρότητα τής ζωής τους που δεν σήκωναν τα μάτια για ν' άντικρύσουν άλλον άνθρωπο. Φοβόντουσαν ακόμη κι' αυτή τη χαρά και δεν είχαν παρά ένα ιδανικό: να πάρουν το δίπλωμά τους. Έπειτα θ' άρχιζε γι' αυτούς η ζωή. Μα τώρα ήταν πάρα πολύ νωρίς για να κάνουν όνειρα,

Στα τραπέζια η Μάργκαρετ έκανε τη γνωριμία ακόμη ενός συνταξιούχου στρατιωτικού και μερικών κοριτσιών τα οποία εργαζόντουσαν ως πωλήτριες στα καταστήματα τής όδοι ντε λα Παί και που ήσαν φλύαρα, άγενέστατα και κακομαθημένα. Η «μίσ» Μπάντεν λοιπόν ήταν γι' αυτές μια νέα διασκέδασι:

— Είδαμε, τής είπαν, την άγγελία που κρεμάσατε στην πόρτα τής κ. Μωρθέ. Ώστε, αλήθεια, παραδίδετε μαθήματα βιολιού; Μα που μάθατε να παίζετε βιολί στο χωριό σας; Εμείς ξέρουμε ότι από εκεί πέρα βγαίνουν καλές παραμάνες, άγγελόδες!

Η γρηά γεροντοκόρη γέλασε μ' ένα ξηρό γέλιο σαν σφύριγμα φιδιού.

Ο εύσωμος νέος γέλασε σαν ταύρος, η κ. Μωρθέ προσπάθησε να συγκρατήσει ένα ειρωνικό χαμόγελο κι' οι δυο σπουδαίοι σταμάτησαν το φαγητό τους και κύτταξαν αυτή τη νέα με περιέργησι. Μόνο ο γέρο στρατιωτικός διετήρησε τη σοβαρότητα του.

— Παρακαλώ, κυρίες μου, διεμαρτυρήθη. Η δεσποινίς είμαι θέβαια ότι έχει ταλέντο. Την άκουσα σήμερα να παίζει μια ρομάντσα που ζύπνησε στην καρδιά μου όλους τους καύμους τής νεότητος... Πιστέψτε με, έγω ξέρω από μουσική. Άλλωστε σαράντα χρόνια δεν άκουγα τίποτε άλλο από τους ήχους τής σάλπιγκας και το θόρυβο των τυμπάνων...

Μα τα λόγια του τα υποδέχθηκαν νέα όμηρικά γέλια των οίκοτρόφων.

Η Μάργκαρετ άγωνίζονταν ωστόσο να κρύψει την στενοχώρια της και να διατηρήσει την ψυχραιμία της.

— Σας ευχαριστώ, του ψιθύρισε. Ήσαστε ο μόνος άνθρωπος που με υπερασπισθήκατε,

— Δεν θαυρέσθε, τής απάντησε χαμηλόφωνα εκείνος. Έδώ πρέπει να ξέρετε πέσατε σε μια σφηκοφωλιά! Όλες αυτές η γρηές καρακάδες κι' όλ' αυτά τα κακομαθημένα κορίτσια, σας ζηλεύουν για την όμορφιά σας, για την χάρι σας, για την κομψότητά σας. Ήσαστε ένα λαμπρό άστρο που γλύστρησε από τον ουρανό κι' έπεσε στη λάσπη του δρόμου. Το οίκοτροφείο τής κ. Μωρθέ είνε ένας τενεκές με σκουπίδια! Απορώ μάλιστα πως ξεγελασθήκατε κι' ήρθατε δω πέρα. Θα πήτε γιατί έγω μένω δω μέσα, ένας αξιοματικός, ένας άνθρωπος που έχει στολισμένο το στήθος του μ' ένα σωρό παράσημα. Γιατί, άγαπητή μου δεσποινίς, η δόξα του στρατού δεν κάνει λεφτά! Έπειτα για μένα αυτή η «πανσιόν» είνε μια διασκέδασι. Ιλεντάω μ' όλο τον κόσμο. Με τη γρηά γεροντοκόρη, με τις δυο ψηλομύτες Ρωσίδες, με τις φλύαρες πωλήτριες και μ' αυτόν τον κρεμονταλά φαρμακοτρίφτη που κάνει τον όμορφο και τον γόητα κι' ωστόσο είνε τόσο κουτός που δεν μπορεί να ξεχωρίση δυο γαϊδουριών άχυρα!

Η Μάργκαρετ δεν μπρούσε ν' άνθέξη περισσότερο στα ειρωνικά βλέμματα των οίκοτρόφων που κύτταξαν με περιέργεια τα λεπτά και περιποιημένα χέρια της, την άπλη μ' άριστοκρατική έμφά-

νισί της, πού ζήλευαν την ευγένεια των τρόπων της και πού έννοουσε και σ' αυτό το άθλιο φαγητό της κ, Μωρβέ να κρατήσει τους τύπους ένδς καλού γεύματος. Καί μόλις τέλειωσε το γεύμα, ζήτησε συγγνώμη και άποσύρθηκε στο δωμάτιό της, περιμένοντας την εμφάνισι κανενός μαθητή. Μά ή ημέρα πέρασε δίχως κανείς να την ζητήσει. Μά είχε την έλπίδα ότι ίσως την άλλη ημέρα στέκονταν πιδ τυχερή. Μά κι εκείνη πέρασε όπως ή πρώτη. Κανείς δέν ενδιαφερόταν για τα μαθήματα της Μάργκαρετ.

— "Αν ήξεραν ότι ή δασκάλα της μουσικής είχε τόσο ώμορφη και τόσο νέα, φώναζε μιά ήμέρα στο τραπέζι ή μιά πωλήτρια, ασφαλώς πολλοί θα έρχόντουσαν για να τους κάνει μάθημα... Μοῦ φαίνεται ότι θα ήταν προτιμότερο δίπλα στην άγγελία να κολλήση και μιά φωτογραφία της...

Μά ή Μάργκαρετ είχε συνηθίσει στα πειράγματα των οίκοτρόφων κι' είχαν πάψει πειά αυτά να της κάνουν έντύπωσι.

Κι' ή ήμέρες περνούσαν δίχως να φαίνεται ούτε ίχνος μαθητοῦ. Η Μάργκαρετ έν τούτοις δέν έχανε το θάρρος της. Παρηγοριώταν μάλιστα έκτελώντας μ' άφάνταστη δεξιότητά ήνα σωρό μουσικά κομμάτια στο θιολί της. Καί τότε ξεχνούσε όλες τις θλίψεις κι' όλες τις άπογοητεύσεις πού είχαν άρχίσει να πληγώνουν την καρδιά της.

III

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΡΙΤΣΜΟΝΤ

Η ήμέρες πού άκολουθήσαν ήσαν άκόμη πιδ τρομερές για την κόρη του λόρδου Μπάντεν. Σιγά-σιγά ή σκέψι ότι μπορούσε μ' αυτή την άγγελία να θρη δουλειά και να κερδίξη το ψωμί της παραδίδοντας μαθήματα μουσικής, σιγά-σιγά έφευγε άπο την καρδιά της. Τώρα δέν της απέμενε τίποτε άλλο παρά να παρακολουθή όλες τις έφημερίδες και να διαβάξη τις μικρές άγγελίες τους με την έλπίδα να θρη μιά οιαδήποτε δουλειά. Η Μάργκαρετ όμως έβλεπε ότι ζητούσαν παραμάνες, καμαριέρες, μαγειρίσες μιά πουθενά μιά μουσικό. "Έβλεπε άκόμη με τρόπο ότι είχαν άρχίσει σιγά-σιγά να εξαντλούνται ή οίκονομίες της κι' ότι δέν θ' άργούσε να μείνη χωρίς δεκάρα. Τότε ήξερε καλά ότι ήταν υποχρεωμένη να άντιμετωπίση το πρόβλημα της στέγης.

Η κ. Μωρβέ μπορεί να ήταν καλή μά δέν είχε καμμιά διάθεση να κρατήση μιά οίκοτροφο πού δέν πλήρωνε ούτε το φαγητό της, ούτε τον ύπνο της.

Κι' ή Μάργκαρετ στην άπελπισία της άποφάσισε να κάνει όποιοδήποτε επάγγελμα. Μιά ήμέρα τέλος δέν δίστασε να τρέξη σε μιά διεύθυνσι πού ζητούσαν μιά ευπαρουσίαστη καμαριέρα. Η κυρία του σπιτιού μιά υπερβολικά άσχημη γυναίκα την κύτταξε μ' ήνα καχύποπτο βλέμμα και της δήλωσε:

- "Έχεις έν τάξει τα πιστοποιητικά σου;
- Ποιά πιστοποιητικά; Άπόρησε ή Μάργκαρετ.
- Τα χαρτιά πού σου δώσαν άπό το άλλο σπίτι πού εργαζόσουν ότι είσαι καλή κι' εργατική.
- Με συγχωρήτε, κυρία, παρατήρησε ή Μάργκαρετ, μά πρέπει να σας όμολογήω ότι για πρώτη φορά κάνω αυτή τη δουλειά.
- Η άσχημη γυναίκα γέλασε με κακία:
- Τότε, της δήλωσε, δέν μου κάνεις. Δέν έχω καμμιά διάθεση

να μου σπάσης όλα τα πιάτα κι' όλα τα γυαλικά, ούτε να μου κάψης το φαί. Έμπρός, άδειασέ μου τη γωνιά. Έμένα δέν μ' άρέσουν ή «σουρλουλούδες» σαν και σένα πού κάνουν τις κυρίες και πού έχουν μονικιουρισμένα χέρια και περιποιημένη εμφάνισι...

Και την έδιωξε.

Η Μάργκαρετ τα είχε χαμένα. Δέν ήξερε τι να σκεφθί και πώς να δικαιολογηθί στον έαυτό της γι' αυτό το πάθημά της. Ωστόσο είχε το κουράγιο να επιμένη ν' άναζητά εργασία.

Πράγματι, τη δεύτερη ήμέρα πήγε σ' ήνα γραφείο πού ζητούσαν μιά ευπαρουσίαστη δακτυλογράφο. Η Μάργκαρετ μπαίνοντας όμως στον προθάλαμο αυτού του γραφείου τα έχασε. Πενήντα κορίτσια το ήνα πιδ ώμορφο άπό τ' άλλο περιμένα υπομονετικά τη σειρά τους για να δείξουν στον προϊστάμενό τους, τα προσόντα τους. Η μιά κάπνιζε το ήνα τσιγάρο πάνω σ' άλλο και φυσούσε τον καπνό μισοκλείνοντας τα μάτια με την έκφρασι μιάς μοιραίας «γόησσας». Μιά άλλη έδειχνε όσο μπορούσε περισσότερο τα πλαστικά πόδια της και μιά τρίτη είχε μιά εμφάνισι ζωηρής κι' ευθυϊμης γυναίκας του δρόμου. Κοντά σ' αυτές ήταν άκόμη και πολλά δυστυχισμένα κορίτσια με ξεθωριασμένες τουαλέτες και χλωμά κι' άδύνατα πρόσωπα άπό τις στερήσεις και νέες πού φαινότουσαν ότι είχαν άπόλυτη ανάγκη να εργασθουν τίμια και σκληρά.

Υστερα άπό δυό ώρες φάνηκε ό κ. προϊστάμενος του γραφείου. Ήταν ήνας χοντρός και κοιλαράς άσχημάνθρωπος, με χρυσά μαλλιά στα μυωπικά μάτια του και μ' ήνα χαμόγελο εύχαριστήσεως στα χείλη. Κύτταξε όλο αυτό τον κόσμο των κοριτσιών μ' ήνα άδιάφορο βλέμμα και κλείσθηκε κατόπιν στο γραφείο του δηλώνοντας στους κλητήρες να αφήνουν μιά-μιά να περνάη για να τις εξετάξη.

Πρώτη πέρασε ή νέα πού κάπνιζε σαν άράπης. Μά δέν άργησε να φύγη βρίζοντας σαν χαμάλης του λιμανιού γιατί ό «γέρος» δέν την είχε «γουστάρει»!... Έπειτα ήρθε ή σειρά εκείνης πού έδειχνε τα πόδια της μιά κι' εκείνη έφυγε με τον ίδιο τρόπο. Καί με τον ίδιο επίσης τρόπο φύγαν άκόμη κι' όλες ή άλλες. Πολλά άπό τα δυστυχισμένα κορίτσια μάλιστα κλαίγαν και δήλωναν ότι ήσαν νηστικά... Μά ό «γέρο καρχαρίας» ούτε νοιάζονταν καθόλου για τον πόνο τους.

Η Μάργκαρετ τρομοκρατημένη άπό αυτά πού βλέπαν τα μάτια της, δέν τολμούσε να περάση την πόρτα αυτού του καταραμένου γραφείου. Είχε ζαρώσει στον προθάλαμο κι' άγωνίζονταν να συγκρατήση τον έαυτό της. Μιά φωνή της έλεγε ότι έπρεπε να φύγη άπό εκεί πέρα για να γλυτώση τον κίνδυνο πού την άπειλούσε. Μά ή σκέψι ότι είχε άπόλυτη ανάγκη να εργασθί για να ζήση την έκανε να παίρνη θάρρος και να θεωρή ήκανό τον έαυτό της ν' άντιμετωπίση όποιαδήποτε άναποδιά της τύχης της. Τέλος ή πόρτα άνοιξε και φάνηκε στο κατώφλι της ό χοντρός εκείνος άνθρωπος, κύτταξε με περιέργεια την Μάργκαρετ και τη ρώτησε:

- Σε τί μπορεί παρακαλώ να σας φανώ χρήσιμος;
- Κύριε, ψιθύρισε κοκκινίζοντας ή Μάργκαρετ ήρθα...
- Ω, ναι ξέρω, ξέρω, ασφαλώς θα έχετε ανάγκη άπό καμμιά νομική συμβούλη. Έλάτε, περάστε στο γραφείο μου... Καθήστε, παρακαλώ!... Θα μου επιτρέπατε να σας προσφέρω κάτι... ήνα λικέρ... ήνα τσιγάρο.
- Όχι, ευχαριστώ, άπάντησε σαστισμένη ή Μάργκαρετ. Μά...
- Έλάτε, μη διστάζετε, σας άκούω. Δέν πρέπει να τα χάνετε... Ένας καλός δικηγόρος, ήνε σαν ήνα καλό εξομολογητή. Πρέπει κανείς να του έχη έμπιστοσύνη.

— Κύριε, τ' απάντησε ή Μάργκαρετ, με παρεξηγήσατε. Δεν ήρθα να ζητήσω τη συμβουλή σας, αλλά για να εργασθώ. Διάβα-
σασις έφημερίδες την άγγελία σας και ήρθα να σας παρακαλέ-
σω να με πάρετε υπάλληλό σας.

Στο πρόσωπο του χοντράνθρώπου φάνηκε ένα πλατύ χαμό-
γελο.

— Τί σοϋ ήσαστε έσεις ή κοσμικές δεσποινίδες! Φώναξε. Θέλε-
τε να εργασήτε για να σκοτώσετε την πληξη σας και δεν αφήνε-
τε ένα φτωχό κορίτσι να εργασή!

— Μά, κύριε, στέναξε ή Μάργκαρετ, δεν είμαι όπως με νομί-
ζετε. Έχω απόλυτη ανάγκη να δουλέψω για να συντηρηθώ. Είμαι
ολομόναχη στόν κόσμο...

— "Α! ή! Έκανε ο δικηγόρος. Τώρα αρχίσατε κιόλας να με
κοροϊδεύετε. Μου λέτε ότι ένα τόσο όμορφο κορίτσι σαν έσας έχει ά-
νγκη να εργασή. Λαμπρά λοιπόν σας προσλαμβάνω στην ύπη-
ρεσία μου. Όσο για το μισθό σας αυτός θα εξαρτηθή από την
προθυμία που θα δείξετε να με εξυπηρετήσετε.

— Ευχαριστώ, είπε συγκινημένη ή Μάργκαρετ. Δεν ξέρετε τί
καλό μου κανατε. Θα μπορούσε να πη κανείς ότι μου σώσατε τη
ζωή

— Μπα! Δεν θαυμάσε όταν μπορή να βοηθήση κανείς μιάνεα
γυναίκα...

— Άλήθεια!... Φώναξε χαρούμενη ή Μάργκαρετ, πότε μπορώ
να πιάσω δουλειά;

— Μά όποτε θέλετε. Και σήμερα άκόμη. Της δήλωσε ο δικη-
γόρος. Ορίστε αυτή έδω ήταν ή θέσι της δακτυλογράφου μου.
Βλέπετε αναγκάσθηκα να την διώξω, γιατί είχε πάρει πολύ θάρρος
μαζύ μου. Είχε φτάσει στο σημείο να μου ζητά να την παντρευθώ...

— Να την παντρευήτε; Απόρησε ή Μάργκαρετ. Πώς έτόλμη-
σε να κάνει αυτή τη σκέψη; Ξεχνούσε ότι ήταν μιάν υπάλληλός σας;
Μιά ύφισταμένη;

— Δεσποινίς, στέναξε υποκριτικά ο δικηγόρος. "Αν ευρισκα έ-
να κορίτσι σαν έσας, τα πράγματα θα ήσαν πολύ διαφορετικά...

Μά ή Μάργκαρετ από σεβασμό στο νέο της προϊστάμενο έκο-
ψε αυτή την κουβέντα κι' άφωσιώθηκε ν' αντιγράφη στη μηχανή
ένα σωρό έγγραφα. Δούλευε αδιάκοπα, δίχως να σηκώνη το κεφάλι,
δίχως να μιλά, δίχως να χάνη άσκοπα την ώρα της. Σ' όλο
αυτό το διάστημα ο «γέρο καρχαρίας» την έτρωγε κυριολεκτικώς
με τα μάτια του. Είχε γοητευθή από αυτό το άθωο και παρθενικό
λουλούδι με την εκπληκτική όμορφιά κι' ήταν άδύνατο να συγκρα-
τήση τόν ένθουσιασμό του. Το πλαστικό σώμα της Μάργκαρετ, τα
δροσερά και ύγρά χείλη της που μοιάζαν σαν ένα μπουμπούκι νοτι-
σμένο από τη δροσιά της αύγης, τα όμορφα και κρινόλευκα χέρια
της τόν τρελλαιναν. Η Μάργκαρετ όμως από τη χαρά της που είχε
βρή δουλειά, ούτε πρόσεχε τίποτε. Ήταν τόσο εύχαριστημένη που
είχε ξεχάσει τούς φόβους της.

Τ' άπόγευμα την ώρα που έκλεινε το γραφείο ο «γέρο καρχα-
ρίας» της πρότεινε μ' άφέλεια:

— Απόψε για να γνωρισθούμε καλύτερα θα μου έπιτρέψετε να
σας προταίνω να φάμε μαζύ. Ήσαστε τόσο καλή που δεν φαντάζο-
μαι να μου άρνηήτε...

Η Μάργκαρετ γοητευμένη από τις περιποιήσεις του δέχθηκε
αυτή την πρότασί του.

Ο γέρο κολασμένος την ώδήγησε πράγματι σ' ένα όμορφο

κέντρο, την περιποιήθηκε έξαιρετικά κι' έπειτα άρχισε σιγά-σιγά
να προσπαθή να την μεθύση με σαμπάνια. Η Μάργκαρετ όμως
παρ' όλη την άθωότητά της ήταν αρκετά έξυπνη και προσπαθούσε
να μη μεθύση για να μη κάνει... κακή εντύπωση στόν προϊστάμενό
της. Και τ' άποτέλεσμα ήταν να μεθύση ο δικηγόρος. Τότε βοι-
σκόντουσαν σ' ένα ιδιαίτερο διαμέρισμα. Ο γέρο κολασμένος έγ-
καταλείποντας κατά μέρος την ευγένειά του άρχισε να μιλά στην
Μάργκαρετ πιό άνοιχτά και τέλος απέκάλυψε τούς σκοπούς του.

— Θέλω να γίνης δική μου, της είπε! Μ' άρέσεις! Είσαι ένα
δροσερό κι' όμορφο κορίτσι κι' ή σκέψη ότι μπορεί ένας άλλος να
έπωφεληθή της αδυναμίας σου με τρελλάινει. Θα γίνης φίλη μου.
Θά σοϋ χαρίσω ό,τι επιθυμήσης. Θα σε ντύσω στα μεταξωτά, δεν
θα έχης ανάγκη να εργάζεσαι και θα είμαι ο άφωσιωμένος σκλά-
βος σου.

Μά ή Μάργκαρετ τρελλή από την άγωνία της τινάχθηκε μα-
κρυσά του.

— Μη μ' άγγίζετε, του είπε, γιατί θα φωνάξω! Θα καλέσω
βοήθεια...

— Ω, της απάντησε εκείνος, θα χάσετε άδικα τόν κόπο σας.
Κανείς δεν θα τρέξη να σας βοηθήση. Έδω πέρα αυτές ή σκηνές
είνε τόσο συνηθισμένες. Έλάτε, μην είσαστε άνόητη, λογικευήτε...

Κι' έκανε να την άγκαλιάση. Μά εκείνη του ξέφυγε. Άρχισε
τότε μέσα σ' εκείνο το πολυτελές ιδιαίτερο διαμέρισμα ένα παρά-
δοξο κυνηγητό. Η Μάργκαρετ άγωνίζονταν να ξεφύγη από τα χέ-
ρια του, έσχιζε την τουαλέττα της πλήγωνε τα μπράτσα της και
καλούσε άπεγνωσμένα σε βοήθεια. Μιά στιγμή τέλος αυτός την
πλησίασε και την στρίμωξε σε μιάν γωνιά του τραπεζιού. Η Μάρ-
γκαρετ ήταν άδύνατο πια να ξεφύγη. Έβλεπε το πρόσωπο αυτού
του μεθυσμένου ανθρώπου να έχη παραμορφωθή άπαισία από τα
φρικτά ένστικτά του κι' αντίλαμπάνονταν ότι τα χέρια του την εί-
χαν κιόλας άγκαλιάσει και την έσφιγγαν σαν μιάν φοβερή τανάλια.
Κατάλαβε ότι ήταν χαμένη. Στην απελπισία της, μη έχοντας τί
να κάνει, πώς να γλυτώση απ' αυτόν τόν σάτυρο, άρπαξε από το
τραπέζι μιάν μποτίλλια της σαμπάνιας και την έσκασε πάνω στη
φαλάκρα του δημίου της. Ο προϊστάμενός της έβγαλε ένα άγριο
βογγητό πόνου, τρίκλισε λίγο, ζαλισμένος από το καθήκμα και
σωριάσθηκε σαν άδειο σακί στα πόδια της αμόφυτος.

Η Μάργκαρετ έμεινε λίγα λεπτά σαν χαμένη. Όλη ή ψυχρά-
μιά κι' όλο το θάρρος που είχε προητέρω τώρα την είχαν εγκατα-
λείψει. Και ξαφνικά κυριεύθηκε από έναν άπερίγραπτο φόβο και
μιάν τρομακτική άγωνία. Ήθελε να φύγη από εκεί πέρα. Φοβάται
μήπως ο γέρο κολασμένος συναρρόταν από τη λιποθυμία του και
τότε δεν θα την γλύτωνε πια ούτε ο Θεός, ούτε ο Διάβολος. Με το
θάρροςλοιπόν που παίρνει κανείς στις πιό τραγικές στιγμές της
ζωής του, έφαξε τις τσέπες του συνοδού της, βρήκε το κλειδί του
διαμερίσματος, άνοιξε την πόρτα κι' ύστερα άφοδ τυλίχθηκε καλά
στο μαντά της και σκέπασε την κούρελισμένη τουαλέττα της, βγή-
κε με χίλιες προφυλάξεις από το νυχτερινό κέντρο. Στο δρόμο
στάθηκε ζαλισμένη, στηρίχθηκε σε μιάν κολώνα και προσπάθησε
να συνέλθη. Η βροχή που γλιστρούσε στη γυμνή όμορφή της
την έκανε να ριγί κι' ήσύχαζε τα νεύρα της. Τσακισμένη κυριολε-
κτικώς, σωστό έρείπιό γύρισε στο κρεβάτι της άναίσθητη. Το
μυαλό της γύριζε στο κεφάλι της και τα μυϊκά της πήγαιναν να
σπάσουν. Μέσα στο στήθος της ή καρδιά της κτυπούσε γρήγορα
σαν την καρδιά ενός κυνηγημένου λαγού. Και ξαφνικά ή αίσθη-

σεις της την εγκατέλειψαν κι' έμεινε εκεί ανάισθητη ως την άλλη ημέρα.

Ότα συνήλθε ο ήλιος μεσουρανούσε και πλημμύριζε το παράθυρό της. Για πρώτη φορά η Μάργκαρετ κατάλαβε ωστόσο σε τι κινδύνους και σε τι περιπέτειες είχε αρχίσει να εκτίθεται.

— Κι' όμως, στέναξε, είναι απόλυτη ανάγκη να βρω μια δουλειά. Σε λίγες ημέρες θα σωθούν τα χρήματά μου και τότε θα μείνω έντελώς στο δρόμο. Και με την εγκαρτέρησι μιās μάρτυρος η Μάργκαρετ άρχισε πάλι να κυττάζη τις μικρές άγγελίες των εφημερίδων.

Μια άπ' αυτές της κίνησε το ενδιαφέρον. Ένα νειόπαντρο άντρογυνο ζητούσε για το νοικοκυριό του μια καμαριέρα. Η Μάργκαρετ απέφασισε να πάη να ζητήσει δουλειά. Μά έπειδή είχε την πείρα του παρελθόντος σκέφθηκε ότι πάλι θα της ζητούσαν πιστοποιητικά.

Στην άπελπισία της τότε απέφασισε να δώση ένα καλό πιστοποιητικό στον έαυτό της. Και δίχως να διστάση κάθησε κι' έγραψε το ακόλουθο:

«Πιστοποιώ ότι η Μαρία Λεμπράν υπηρέτησε στον πύργο μου από της 19ης Μαΐου 19... μέχρι της 23 Φεβρουαρίου του 19... Κατά το διάστημα της τετραετούς ύπηρεσίας της επέδειξε υποδειγματική υπακοή, άπαράμιλλον ζήλον κι' ικανότητα και ειλικρινή και άνυπόκριτον άφοσίωσιν. Άπεχώρησε της ύπηρεσίας της για έντελώς άτομικούς λόγους της. Δηλώ δε ύπευδύνως ότι είνε ύπόδειγμα καλής και έναρέτου ύπηρετρίας.

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ ΜΠΑΝΤΕΝ
ΛΑΙΔΗ ΤΟΥ ΡΙΤΣΜΟΝΤ.

Η Μάργκαρετ μ' ένα μικρό χαμόγελο στα χείλη διάβασε αυτό το γράμμα. Ποτέ δέν φανταζόταν ότι θα έρχόταν μια ημέρα που θα βρίσκονταν στη δύσκολη αυτή θέση. Όστόσο δέν είχε χάσει το θάρρος της. Είχε αποφασίσει να παλαίψη με τη ζωή και να την νικήση. Κι' ήταν ικανή να μὴν υποχωρήση σε κανένα εμπόδιο.

Και με θάρρος την ίδια κιόλας ημέρα πήγε στον αριθμό 25 της οδοῦ Γκυγιώ όπου βρίσκονταν το διαμέρισμα των νεονύμφων. Ο κ. και η κ. Μαρτώ βρίσκόντουσαν εκείνη τη στιγμή στο σπίτι. Όταν διάεασαν τη συστατική έπιστολή κυττάχθησαν μ' ένα χαμόγελο εύχαριστήσεως.

— Μπράβο! Είπαν στη Μάργκαρετ, δέν είσαι μόνο ένα ωμορφο και σεμνό κορίτσι, αλλά και εργατικό. Κρίμα ωστόσο γιατί σε μάς βέβαια δέν θα μπορούσες να έχης τις άναπαύσεις που είχες στον πύργο αυτής της πλουσίας λαίδης. Μά θα προσπαθήσουμε να μὴ σε κουράζουμε πολύ. Έπειτα θα μπορῆς όποτε θέλεις να είσαι ελεύθερη.

— Κυρία, της απάντησε μ' ένα μικρό χαμόγελο η Μάργκαρετ, δέν μ' άρέσει να φεύγω από το σπίτι.

— Τότε ακόμη καλύτερα. Θα είσαι δώ πέρα σαν νοικοκυρά. Άλήθεια όμως τί δουλειές έκανες στον πύργο της ωμορφης αυτής λαίδης;

— Τη βοηθοῦσα να ντύνεται...

— Άλλο τίποτε...

— Μά ξέρω τὰ πάντα, κυρία μου, έσπευσε να προσθέση η Μάργκαρετ, φοβουμένη μήπως την διώξουν.

— Έλα, είπε στη γυναίκα του άστειευόμενος ο Μαρτώ, ποιός έχει τη χάρη σου! Θα έχης την ίδια καμαριέρα της λαίδης Ρίτςμοντ! Μιάς αληθινής άριστοκράτισσας... Και τώρα εγώ σάς αφήνω, γιατί έχω δουλειά... Κανόνιστε τα όπως νομίζετε.

Η Μάργκαρετ όταν έμεινε μόνη με την κ. Μαρτώ ένοιωσε περισσότερο άσφάλεια κι' έμπιστοσύνη. Η κ. Μαρτώ ήταν μια πολύ νέα και δροσερή γυναίκα και φαίνεται ότι λάτρευε κυριολεκτικώς τον άνδρα της. Από την πρώτη στιγμή κατέκτησε τη συμπάθεια της Μάργκαρετ, η όποια αισθάνονταν ότι μέσα σ' αυτή την φωλιά των έρωτευμένων νεονύμφων ήταν σαν ένα μικρό σπουργιτάκι σε μια φιλόξενη φωλιά.

Το ίδιο κιόλας θράδυ η Μάργκαρετ βοήθησε την κ. Μαρτώ να κάνει την νυκτερινή της τουαλέττα.

— Θα ήθελα, της είπε εκείνη μ' έμπιστοσύνη να μου πῆς πώς ντύνονταν αυτή η ωμορφη λαίδη. Η φήμη της είχε φθάσει στο Παρίσι κι' όλοι λέγαν ότι ήταν έξαιρετικά χαριτωμένη και γοητευτική.

Η Μάργκαρετ ένοιωσε την καρδιά της να πληγώνεται κι' αισθάνθηκε την έπιθυμία να κλάψη.

— Κυρία, ψιθύρισε, η Μάργκαρετ..., η λαίδη Ρίτςμοντ, ήταν μια πολύ άπλη και καλή νέα...

— Έλα, έλα! Της δήλωσε η κ. Μαρτώ, μπορείς να μιλάς ελεύθερα, δέν πρόκειται να σε χαρακτηρίσω αδιάκριτη και να σε παρεξηγήσω. Για να δῆς μάλιστα την έμπιστοσύνη που σου έχω θα σου όμολογήσω και μια σκέψη που πέρασε από το μυαλό μου. Σκέφθηκα ότι εσύ που βρίσκόσουν τόσο κοντά σ' αυτή την ωμορφη λαίδη και που έχηςες σ' αυτόν τον πλούσιο πύργω θα ξέρης τόσα πράγματα. Ε, λοιπόν, βασίζουμαι σε σένα. Θέλω να γίνω περισσότερο εύγενική άπ' όσο είμαι, περισσότερο κομψή και πιο χαριτωμένη για ν' άρέσω πιο πολύ στον Ζώρζ. Έσύ μπορείς να με βοηθήσης, έτσι που το νοικοκυριό μας να γίνη μια άριστοκρατική κι' εύτυχισμένη φωλιά που θα την ζηλεύουν όλοι οι φίλοι του Μαρτώ. Ξέρεις, με παντρεύτηκε δίχως προίκα, από έρωτα. Όστόσο τ' όνειρό του ήταν να παντρευτή μια άριστοκράτισσα. Γι' αυτό το λόγο θέλω να τον βοηθήσω να ζήση αυτό τ' όνειρό του και βασίζουμαι στη βοήθειά σου. Όσο για σένα θα έχης ό,τι μου ζητήσεις.

Κι' η κ. Μαρτώ χάιδεψε με τρυφερότητα τὰ μαλλιά της Μάργκαρετ.

Εκείνη μὴ μπορώντας να συγκρατήση πειά την συγκίνησί της άρχισε να κλαίη.

— Τι έχεις; Άπόρησε η κ. Μαρτώ. Γιατί κλαίς;

— Τίποτε! Δέν έχω τίποτε! Ψιθύρισε η Μάργκαρετ. Είσαστε τόσο καλή...

Κι' η «μικ» Μπάντεν άρχισε να δίνει ένα σωρό συμβουλές στην κ. Μαρτώ πώς να περιποιηται τον έαυτό της, πώς να ντύνεται, πώς να στολίξη το σπίτι της και πώς να περιποιηται τους καλεσμένους της.

Ο Ζώρζ Μαρτώ έτριβε τὰ μάτια του από την κατάπληξί του. Δέν φανταζόταν ότι η γυναίκα του ήταν ικανή να δημιουργήση ένα τόσο καλό κι' υποδειγματικό νοικοκυριό. Οι φίλοι του μάλιστα τον μακάριζαν που είχε παντρευτή μια τόσο σπουδαία γυναίκα.

Όσο για την κ. Μαντώ αυτή λάτρευε κυριολεκτικώς τη Μάργκαρετ, γιατί την θεωρούσε ότι αυτή ήταν η αίτια της μεγάλης επιτυχίας της.

Όστόσο η Μάργκαρετ έρχόντουσαν στιγμές που στενοχωριόταν από αυτή την ξένη εύτυχία. Η τρυφερότητες αϊτών των δυο έ-

ρωτευμένων την έκαναν να νοιώθω περισσότερο τη μοναξιά της. Κι αυτό ήταν για την Μάργκαρετ ένα φοβερό μαρτύριο.

Έπειτα εκείνο που την στενοχωρούσε υπερβολικά ήταν ότι ο κ. Μαρτώ δώ και λίγο καιρό είχε αρχίσει να την περιεργάζεται με προσοχή και όταν έφευγε από το δωμάτιο ένοιωθε το βλέμμα του να παρακολουθώ τη σιλουέτα της. Έρχόντουσαν μάλιστα μερικές στιγμές που καταλάβαινε ότι αυτό το ανδρικό βλέμμα την έγδυει! Κι' η Μάργκαρετ ένοιωθε μια τρομερή στενοχώρια.

— Θεέ μου! Σκεφτόταν όλοι λοιπόν οι άνδρες είνε αδιόρθωτοι! Τί θέλει από μένα αυτός ο Μαρτώ; Δεν είνε ευτυχισμένος με τη γυναίκα του; Δεν την λατρεύει;

Μά ποτέ δεν μπορούσε να υποθέσει ότι τα πράγματα θα έφθαναν εκεί που φθάσαν μια ημέρα.

Ένα απόγευμα ή κ. Μαρτώ είχε πάει να κάνει μερικές επισκέψεις. Ο άνδρας της πάλι έλειπε στο γραφείο του. Η Μάργκαρετ είχε μείνει μόνη στο σπίτι. Τότε κυριεύθηκε από μια τρελλή επιθυμία. Ήθελε να παίξει λίγο πιάνο! Ήθελε να ξαναζήσει σαν μέσα σ' ένα όνειρο την παλιά κι' ευτυχισμένη ζωή της. Σάν υπνωτισμένη λοιπόν έκανε προσεχτικά την τουαλέτα της, φόρεσε το καλύτερο φόρεμά της, πήγε στο σαλόνι των Μαρτώ και κάθισε μπροστά στο πιάνο. Όταν τα χέρια της άκούμπησαν στα πλήκτρα του και σκορπίστηκαν γύρω οι μελωδικοί ήχοι της μουσικής, η Μάργκαρετ ξεχάστηκε. Νόμιζε ότι βρισκόταν στο πολυτελές σαλόνι του πύργου της. Έβλεπε τώρα την ευτυχισμένη και παντάμορφη λαίδη Ρίτςμοντ να τρέχει με τ' αλόγο στ' απέραντα κτήματά της, να χορεύει με θαρύτιμες ξύστες τουαλέτες στις κατάφωτες αίθουσες, να πηγαίνει κυνήγι με τους πλούσιους καλεσμένους της και τέλος έβλεπε την ώμορφη και ανθοστόλιστη βεράντα του διαμερίσματός της από την οποία θαύμαζε τις γοητευτικές σεληνοφάνιες νύχτες. Ξαφνικά την ώρα που έπαψε πειά να παίξει και κύτταξε γύρω της, άνατρίχιασε κι' έβγαλε μια κραυγή τρόμου. Εκεί ένα βήμα πιο πέρα από αυτήν πεσμένος σ' ένα πολυθρόνα, με μια έκφραση απερίγραπτης γοητείας στο πρόσωπό του, με τα μάτια δακρυσιμένα από την συγκίνηση, ακίνητος στεκόταν ο Ζωρζ Μαρτώ. Η Μάργκαρετ ποτέ άλλοτε δεν τον είχε δει τόσο όμορφο, τόσο όνειροπαρμένο!...

— Λαίδη Ρίτςμοντ! Ψιθύρισε ο Μαρτώ μ' ένα κλάμα στη φωνή του, επί τέλους σ'άς άνεγνώρισα! Ήσαστε έσείς! Έσείς ή ίδια όπως σ'άς φανταζόμουν στα όνειρά μου!... Όπως σ'άς είχα δει κάπου σ' ένα φωτογραφία σας!... Λαίδη Ρίτςμοντ έγώ, ένας άσημος και φτωχός άνθρωπος σ'άς είχα έρωτευθώ. Μά ποτέ δεν φανταζόμουν ότι μια ημέρα ή τύχη θα σ'άς έφερνε κοντά μου. Αφήστε με να φιλήσω με σεβασμό το τρυφερό χεράκι σας!... Ω! Δεν μπορείτε να φαντασθήτε πόσο καιρό όνειρευόμουν αυτή τη στιγμή. Ναι, έτσι σ'άς φανταζόμουν ότι μια ημέρα θα έρχόσαστε κοντά μου όπως στα ρομαντικά μυθιστορήματα...

Και φίλησε το λεπτό χέρι της Μάργκαρετ. Η λαίδη Ρίτςμοντ όμως άνατρίχιασε. Τα θερμά χείλη του Μαρτώ την κάνουν να συνέλθω. Μ'ε μια κραυγή τρόμου έφυγε σαν τρελλή από το σαλόνι, κλειδώθηκε στην μικρή κάμαρά της κι' άρχισε να κλαίει. Έπειτα σαν μια κλέφτρα έτοιμάσε γρήγορα τη βαλίτσα της και το έσκασε με χίλιες προφυλάξεις από αυτό το σπίτι.

Καταλάβαινε ότι δίχως να το θέλει είχε κάνει δυστυχισμένους δυο ανθρώπους κι' είχε σκορπίσει στους τέσσερις άνέμους την ευτυχία τους.

Η Μάργκαρετ με τις λίγες οικονομίες που είχε νοίκιασε ένα

δωμάτιο σ' ένα ξενοδοχείο και άρχισε πάλι να κυττάζει τις μικρές άγγελίες των έφημερίδων, με την έλπίδα να βρή πάλι μια οποιαδήποτε θέσι. Είχε αρχίσει πάλι ν' απογοητεύεται από τη ζωή της όταν μια άγγελία της κίνησε την προσοχή της. Ένα Κολλέγιο σ'α στα περίχωρα του Λονδίνου, ζητούσε μια Γαλλίδα καθηγήτρια. Η Μάργκαρετ Μπάντεν που ήξερε κιόλας καλά τὰ γαλλικά δ'εν δίστασε να γράψω ένα γράμμα στη διευθύντρια του σχολείου και μετὰ από τέσσερις ήμέρες όταν ήρθε ή άπάντησι έφευγε για την Άγγλία.

* * *

Το Χαμσάιρ Κόλετζ ήταν ένα άριστοκρατικό σχολείο στο όποιο εκπαιδευόντουσαν τὰ κορίτσια των πλουσιών άστών κι' ήταν φημισμένο στο Λονδίνο για την αυστηρότητά του. Όταν οι γονείς θέλαν να συμμορφώσουν τις τρελλές κόρες τους, τις στέλναν εκεί πέρα. Διευθύντρια αυτού του σχολείου ήταν ή «μίσσες» Μπρούκ ή όποια για την άνατροφή και την εκπαίδευσι των κοριτσιών εφήρμοζε ένα δικό της παιδαγωγικό σύστημα. Εκείνο τον καιρό, κατάφερνε, πράγμα εξαιρετικά δύσκολο, να συνδυάζει τη ζωή των σπουδών με τη ζωή της μελέτης. Η μαθήτριάς του Κολλεγίου ήξεραν θαυμάσια ιππασία, παίζαν περίφημο τένις, κολυμπούσαν υπέροχα κι' ήξεραν όλα τὰ σπόρ. Στο Χαμσάιρ Κόλετζ μάθαιναν ακόμη μουσική, διδασκόντουσαν φιλολογία και τις καλές τέχνες και ήσαν έτοιμες μόλις παίρνουν το δίπλωμά τους να κάνουν την ζωή του σαλονιού!...

Η Μάργκαρετ που είχε άκούσει να μιλάνε γι' αυτό το Κολλέγιο είχε την έλπίδα ότι εκεί πέρα θα εύρισκε επί τέλους την άναπαυσι που έπιθυμούσε ή καρδιά της. Το ταξίδι της από το Καλαί ως το Ντόβερ έγινε δίχως κανένα άπόροπτο. Μόλις πάτησε όμως το πόδι της στην Άγγλία ένοιωσε μια άνατριχίλα να σκορπίζεται σ' όλο το κορμί της. Ήταν ή πρώτη φορά που πατούσε το πόδι της στη χώρα των προγόνων της για την όποια τόσες φορές της είχε μιλήσει ο λόρδος Μπάντεν Ρίτςμοντ, ο πατέρας της. Η Μάργκαρετ στην άρχή σκέφθηκε να παρουσιασθώ με τ' όνομά της και με τον τίτλο της. Μά αυτό το θεώρησε έξευτελιστικό. Άλλωστε ή θέσι στην όποια επρόκειτο να διορισθώ δ'εν ήταν διόλου σπουδαία.

Δυό ώρες άργότερα ένα τράμ που πήγαινε σ'α τα περίχωρα, άφησε τη Μάργκαρετ Μπάντεν στο Χαμσάιρ.

Ένας άνθρωπος που πούλαγε τηγανισμένα ψάρια, μ' ένα μικρό κορρότσι φάνηκε πρόθυμος να της δείξει το δρόμο που ώδηγούσε στο Κολλέγιο.

— Δεν είνε μακριά, της δήλωσε...

Όστόσο ή Μάργκαρετ προχώρησε πάρα πολύ κρατώντας την βαλίτσα της κι' έφτασε κατάκοπη και μισοπεσθεμένη στην πόρτα του σχολείου. Μια νεαρή γυναίκα ή όποια σ'απούνιζε τις μαρμαρίνες σκάλες του προαυλίου έσπευσε τότε να της άνοίξει και της δήλωσε, ενώ σκούπιζε τα χέρια της στην ποδιά της:

— Είσαστε δίχως άλλο, ή νέα δασκάλα της γαλλικής;

— Άκριβώς! Άπάντησε ή Μάργκαρετ.

— Χαίρω πολύ! Εύτυχως όμως που ήρθατε νωρίς, γιατί μου ήταν πειά αδύνατο να υποφέρω όλες αυτές τις άγχαρίες. Είχα πεθάνει δ'ω πέρα από την πολλή δουλειά.

Η Μάργκαρετ τὰ έχασε και πρὸς στιγμήν νόμιζε ότι ή συνομιλήτριά της είχε κάνει κάποιο λάθος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, τῆς εἶπε. Ἀσφαλῶς θὰ παραγνωρίσατε. Δὲν εἶμαι ἡ νέα ὑπηρετρία...

Καὶ κοκκίνισε. Ἡ νέα γυναῖκα ὅμως χαμογέλασε μὲ τὴν ἀφέλειά της καὶ τῆς δήλωσε σηκώνοντας ἀδιάφορα τοὺς ὤμους...

— Ἐννοία σας καὶ μερικὰ πράγματα θὰ τὰ συνηθίσετε δὴ πέρα τόσο πολὺ πού θὰ πάψουν νὰ σᾶς κάνουν ἐντύπωση. Ἐγώ, εἶμαι ἡ παλιὰ καθηγήτρια τῶν γαλλικῶν!... Μὰ ὅπως βλέπετε σφουγγαρίζω τὶς σκάλες, μαγειρεύω στὴν κουζίνα καὶ μπαζώνω τὶς κάλτσες τῶν μαθητριῶν. Ἐ, πῶς σᾶς φαίνεται; Δὲν εἶνε περίφημη δουλειά. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ὑποφέρω καὶ παρατηρήκα.

Ἡ Μάργκαρετ τὰ εἶχε χαμένα. Στεκόταν σὰν χαζὴ στὴ μέση τοῦ χώλλ καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ; Μὰ πού θὰ πῆγαινε; Νὰ μείνῃ πάλι; Τὰ μαρτύρια της θὰ ἦσαν πολὺ μεγάλα. Ὡστόσο προτίμησε τὸ δεύτερο. Ἐκπληκτικὴ ὅμως ἐντύπωση τῆς ἔκανε τὸ φοβερὸ θράσος τῆς «μίσσες» Μπρούκ ἡ ὁποία ἐνῶ διάλεγε τὶς δασκάλες τοῦ σχολείου της κι' εἶχε τὴν ἀπαίτησι νὰ εἶνε ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ κι' ἀνεπίληπτη οἰκογένεια, ὥστόσο τὶς ἀνάγκαζε νὰ κάνουν ἐργασίες ὑπηρετιῶν.

— Θὰ πάω νὰ ἀναγγεῖλῶ στὴ διευθύντρια τὴν ἀφίξί σας, εἶπε ἡ νέα γυναῖκα στὴ Μάργκαρετ. Ὡστόσο δὲν πρέπει ν' ἀπογοητεῦσε... Ἡ «μίσσες» Μπρούκ κατὰ βάθος εἶνε εὐγενικὴ καὶ καλὴ... Θὰ εἰσαίτε πέρα πολὺ καλὰ μαζί μας... Προσέξτε μὴ λερώσετε τὸ χώλλ, γιατί μόλις τὸ σφουγγάρισα... Περπατᾶτε μὲ τὶς ἄκρες τῶν δακτύλων σας... Ἐτσι, λαμπρά!... Εἶδατε; Ἀρχίσατε κιόλας νὰ συνηθίζετε...

Κι' ἡ νέα γυναῖκα ἀπομακρύνθηκε, ἐνῶ τὰ τσόκαρα της κτυποῦσαν ρυθμικὰ στὸν πλακοστρωμένο διάδρομο. Ἡ Μάργκαρετ τὴν παρακολουθοῦσε μ' ἑνα περίλυπο βλέμμα. Τὴν εἶδε ὅτι στὸ τέλος τοῦ διαδρόμου μῆκε σὲ μιὰ κάμαρα ἀφοῦ κτύπησε διακριτικὰ τὴν πόρτα. Ἡ καρδιά της Μάργκαρετ κτυποῦσε δυνατὰ μέσα στὸ στήθος της. Μιὰ φωνὴ τῆς ψιθύρισε: «— Φύγε, μὴ κάθεσαι οὔτε μιὰ στιγμὴ ἐδῶ πέρα...». Μὰ ἡ λογικὴ της τῆς ἔλεγε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶνε γενναία, ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνῃ ὑπομονή, ἂν ἠθελε νὰ πετύχῃ στὴ ζωὴ της.

Γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴ στενοχώρια της ἡ Μάργκαρετ ἀρχισε νὰ περιεργάζεται τὸ κτίριο καὶ τὸ ἐσωτερικὸ του. Ἦταν ἑνα αὐστηρὸ καὶ ἐπιβλητικὸ μέγαρο μὲ μιὰ βαρεῖα ἀγγλοσαξωνικὴ ἐπίπλωσι. Τὰ κάδρα τοῦ ἦσαν ὅλα σκεπασμένα καὶ πάνω στὸ τζάκι τοῦ σαλονιοῦ ὑπῆρχαν ἑνα σωρὸ χαρτιά. Ἦταν διάφορες ἀνακοινώσεις τῆς «μίσσες» Μπρούκ πού ἦταν ἐκεῖ μέσα ὁ ἀπόλυτος κυρίαρχος καὶ σατράπης.

Τὴν ὥρα πού ἡ Μάργκαρετ ἐξέταζε ἑνα πίνακα γεμάτο ἀριθμοὺς θρέθηκε μοῦτρα μὲ μοῦτρα μὲ τὴν κ. Μπρούκ. Ἡ διευθύντρια τοῦ Κολλεγίου ἦταν μιὰ κοντὴ κι' ἀδύνατη γυναῖκα πού ἔφθανε ὡς τὸ στήθος τῆς Μάργκαρετ. Φαίνονταν ὅμως γεμάτη ζωὴ καὶ τὸ βλέμμα της εἶχε μιὰ διαβολικὴ ἐξυπνάδα.

— Ἦσατε ἡ δεσποινὶς Μπάντεν; Ρώτησε σάχνοντες τὴν τουαλέττα της.

— Μάλιστα «μίσσες» Μπρούκ.

— Καθῆστε παρακαλῶ, τῆς εἶπε ἡ διευθύντρια, δείχνοντάς της μιὰ βελούδινη πολυθρόνα. Ἐλπίζω ὅτι θὰ κάνετε καλὸ ταξίδι καὶ δὲν θὰ σᾶς πείραξε ἡ θάλασσα. Εἶμαι εὐχαριστημένη πού ἦρθατε ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα πού μοῦ εἶχατε δηλώσει. Ἐλπίζω ὅτι ἔχετε τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα χρειάζονται γι' αὐτὴ τὴ θέσι.

Ἡ Μάργκαρετ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσάντα της καὶ τῆς ἔδειξε τὰ δυὸ διπλώματά της. Μὰ ἡ «μίσσες» Μπρούκ μὲ μιὰ χειρονομία της δήλωσε:

— Παρακαλῶ! Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος... Ἀλλωστε δίχως γυαλιὰ δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω... Τὰ μάτια μου εἶνε τόσο κουρασμένα. Ἐπειτα πρέπει νὰ σᾶς ἐξηγήσω ὅτι θεωροῦμαι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ καλὺτερες ψυχολόγους. Ἐ, λοιπόν! Καταλαβαίνω ὅτι ἡ δυὸ μας, θὰ μπορέσουμε νὰ συνεννοηθοῦμε.

— Κι' ἐγὼ τὸ εὐχομαι, «μίσσες» Μπρούκ, τῆς ἀπάντησε ἡ Μάργκαρετ.

— Νομίζω ὅτι εἶνε ἡ πρώτη φορὰ πού ἐργάζεσθε ὡς καθηγήτρια... Ἐτσι δὲν εἶνε;...

— Ἀκριβῶς, κυρία μου!

— Ξέρετε; Τὸ κατάλαβα ἀπὸ μιὰ ἐλαφρὰ συγκίνησι πού κάνει νὰ τρέμουν ἀδιόρατα σχεδόν, τὰ χεῖλη σας κι' ἀπὸ τὴν ἀνήσυχη ἔκφρασι τοῦ βλέμματός σας... Μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιά σημασία. Καταλαβαίνω ὅτι θὰ ἦσατε πάρα πολὺ ταχτικὴ στὴν ἐργασία σας. Αὐτὸ τὸ βλέπω ἀπὸ τὴν ἐμφάνισί σας. Ἐχετε μιὰ πολὺ προσεχτικὴ καὶ περιποιημένη ἐμφάνισι. Ὁ ἀκατάστατος ἀνθρωπος στὸ ντύσιμο του εἶνε καὶ ἀκατάστατος σ' ὅλες τὶς δουλειές του.

Ἡ Μάργκαρετ ἔνοιωσε νὰ φεύγῃ ἑνα μεγάλο βάρος ἀπὸ τὴν καρδιά της κι' ἀνάπνευσε μ' ἀνακούφισι.

Ἐπὶ τέλους εἶχε προσληθῇ στὸ Κολλέγιο τοῦ Χαμπσάιρ. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἡ ζωὴ της δὲν θὰ εἶχε ἑνα σωρὸ στενοχώριες καὶ περιπέτειες. Θὰ ἦταν κανονικὴ καὶ ἡρεμὴ σὰν τὴν ζωὴ κάθε φρόνιμης δασκάλας.

— Ἐλπίζω, συνέχισε ἡ «μίσσες» Μπρούκ, ὅτι θὰ μείνετε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ σχολεῖό μας. Εἶνε λίγο ψυχρὸ, αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, μὰ πάντα ἀνάβουμε τὶς σόμπες. Ἀπορῶ μάλιστα πῶς δὲν εἶνε ἀκόμη ἀναμμένες...

Καὶ στρεφόμενη πρὸς τὸ διάδρομο φώναξε:

— Μπέτυ; Πού εἶσαι λοιπόν; Ἀκόμη δὲν σφουγγάρισε τὶς σκάλες;

Ὅταν ἡ Μπέτυ πλησίασε κατακόκκινη ἀπὸ τὸ θυμὸ της, τῆς εἶπε μὲ μιὰ ἐπιβλητικὴ φωνή:

— Παρακαλῶ, ἀνάψτε τὴν σόμπα...

— Μιὰ στιγμὴ νὰ τελειώσω τὸ σφουγγάρισμα, φώναξε ἀγανακτισμένη ἡ «καθηγήτρια τῶν γαλλικῶν».

— Σεῦ εἶπα ν' ἀνάψῃς τὴ σόμπα καὶ ν' ἀφήσῃς τὰ πολλὰ λόγια! Γκρίνιαξε ἡ «μίσσες» Μπρούκ. Ἐλπίζω ἀκόμη ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ πῇς καλημέρα, στὴ «μὴς» Μπάντεν. Εἶνε ἡ νέα καθηγήτρια τῶν γαλλικῶν!...

— Τὸ ξέρω, τῆς ἀπάντησε ἡ Μπέτυ, μιλήσαμε μαζί μόλις μῆκε στὸ σχολεῖό...

Ἡ «μίσσες» Μπρούκ ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ἀνατρίχιασε, γιατί κατάλαβε ὅτι ἡ Μπέτυ εἶχε δώσει στὴ Μάργκαρετ ἑνα σωρὸ πληροφορίες. Καὶ ξέσπασε τὸ θυμὸ της στὴ φτωχὴ καθηγήτρια.

— Ἐμπρός, τῆς φώναξε, τί μαρμάρωσες στὴ θέσι τοῦ. Πήγαινε νὰ βρῇς ξύλα ν' ἀνάψῃς τὴ φωτιά.

Κι' ὅταν ἡ Μπέτυ ἔφυγε ἡ «μίσσες» Μπρούκ εἶπε στὴ Μάργκαρετ:

— Αὐτὴ ἡ νέα εἶνε τρομερὰ ἐγωίστρια καὶ ψηλομυτὰ. Ἐπειδὴ ὁ πατέρας της εἶνε δικαστὴς νομίζει ὅτι εἶνε σπουδαῖο ὑποκείμενο. Χαρά στὸ πρῶγμα, μὲ τὸ νὰ χτενίζῃ τὴ λευκὴ περρούκα τοῦ πατέρα της νομίζει ὅτι κι' αὐτὴ εἶνε σπουδαία. Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν εἶνε ἐγὼ δὲν τὰ καταλαβαίνω. Ἐγὼ ξέρω ὅτι ἡ ἐργασία εἶνε ἡ ὑ-

γεία του σώματος. "Αλλωστε δεν χωνεύω τους ανθρώπους που αφήνουν τις ημέρες τους να κυλούν άδίκως, χωρίς να κάνουν τίποτε. Είμαι θεαταίς ότι κι' έσείς συμφωνείτε απόλυτα μαζί μου.

Εκείνη τη στιγμή φάνηκε ή Μπέτυ κρατώντας στην ποδιά της δυό-τρία κούτσουρα:

— Τί λένε έσείς για όλα αυτά; Ρώτησε ή Μπέτυ την Μάργκαρετ; Μήπως και σεις μάθατε γαλλικά για να κουβαλάτε ξύλα και ν' ανάβετε τις σόμπες του σχολείου;

— "Ελα, είπε χλωμιάζοντας ή «μίσσες» Μπρούκ στην Μπέτυ. άφησε τὰ ξύλα και πήγαινε στη δουλειά σου. Τις σόμπες θά τις άναψη σήμερα ή «μίσ» Χάρισσον, μόλις τελειώση τὸ μάθημα τῶν αρχαίων ελληνικών... Είδοποίησάτε την.

Η Μάργκαρετ ένοιωσε μιὰ φοβερή άπογοήτευση να πληγώνει την καρδιά της. Η στρίγγλικη φωνή της «μίσσες» Μπρούκ την πείραζε στὰ νεύρα κι' ή κακία της την άηδίαζε. Δέν μπορούσε να καταλάβη, γιατί αυτή ή κοντοπίθαμη γυναίκα θασάνιζε έτσι τις δασκάλες του σχολείου.

— "Ελπίζω, της δήλωσε ωστόσο εκείνη, ότι είμαστε έντελώς σύμφωνες!...

— "Απολύτως! Της άπάντησε με μισή φωνή ή Μάργκαρετ.

Εκείνη τη στιγμή μπήκε στὸ σαλόνι ή «μίσ» Χάρισσον, πλησίασε την Μάργκαρετ, της έδωσε με ειλικρινή χαρά τὸ χέρι και της είπε:

— Καλῶς ήλθατε. Είσατε ὅπως βλέπω ή προσωποποίησι της νεότητος και της δροσιάς. "Εκείνο που μου προξενεί μόνο κατάπληξι είναι τὸ ότι περιμέναμε μιὰ αὐστηρή και γκρινιάρρα συνάδελφο και βλέπουμε τώρα ένα χαριτωμένο και πεντάμορφο κορίτσι. Συγχαρητήρια «μίσ» Μπάντεν. "Ελπίζω ότι θά γίνουμε πολὺ καλές φίλες.

IV

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ

Τὸ ἴδιο θράδυ ή «μίσ» Χάρισσον έλεγε στην Μάργκαρετ μ' ένα χαμόγελο καλωσύνης.

— "Ελπίζω ότι δέν θά σὰς κάνουμε να νοσταλγήσετε τη δεύτερη πατρίδα σας.

— Μὰ είναι δὼ τόσο καλὰ! Η συντροφιά σας μου είναι τόσο εὐχάριστη!... Της άπάντησε ή Μάργκαρετ.

Εκείνη τη στιγμή φάνηκε ή διευθύντρια. Κρατούσε στὰ χέρια της ένα χαρτί γεμάτο αριθμούς:

— Μίς Μάργκαρετ, είπε, αυτή είναι ή κατάστασι του σχολείου μου κι' ὁ αριθμός τῶν μαθητριῶν στις ὁποῖες θά κάνετε μάθημα. "Οσο για τὴν άμοιβή σας αυτή θά είναι μιὰ λίρα. "Εννοείται ότι θά έχετε δωρεάν τὸν ὕπνο και τὸ φαγητό σας. Μὰ αν φανήτε εργατική ὅπως τὸ έλπίζω, πολὺ γρήγορα θά σὰς αύξήσω τὸ μισθό. Τὸ δωμάτιό σας είναι τὸ ὕπ' αριθμὸν 4. Σ' αὐτὸ καθόταν ή Μπέτυ. Τώρα εκείνη ἀπὸ δὼ και πέρα θά κοιμάται ὥσπου να φύνη στὸ ὕπ' αριθμὸν 5 με τη «μίσ» Χάρισσον. Βέβαια θά στενοχωρηθοῦν λίγο, μὰ πλησιάζει ὁ χειμώνας κι' έτσι θά ζεσταίνωνται καλύτερα... Και τώρα κυρίες μου καληνύχτα σας!..

Κι' ή «μίσσες» Μπρούκ σάν σκιά γλύστρησε και χάθηκε στὸ βάθος του διαδρόμου.

Η Μάργκαρετ ρώτησε τότε τις συναδέλφους της πῶς τὰ κατάφερναν με τις δουλειές του σχολείου.

— Κάθε ήμέρα, της άπάντησαν, μιὰ ἀπὸ μὰς βοηθάει στην κουζίνα, άλλη πλένει τις σκάλες, άλλη συγυρίζει τὰ δωμάτια κι' άλλη βοηθάει την πλύστρα. "Επειτα έχουμε τὸ μαρτύριο τῶν κοριτσιῶν. Είναι όλα τους θηρία άνήμερα. Τίποτε δέν τὰ ήσυχάζει.

— "Ωστόσο, παρατήρησε ή Μάργκαρετ, θά τις αναγκάζετε να μελετήσουν...

— Μπα, τὸ ξύλο κι' ή τιμωρίες άπαγορεύονται. Τὸ Κολλέγιο του Χαμπσάϊρ θεωρεῖται ὡς ένα ἀπὸ τὰ πιὸ άριστοκρατικά άκριβῶς γιατί σ' αὐτὸ δέν τιμωροῦνται τὰ κορίτσια και προοιβάζονται δίχως να κοπιάζουν.

— Μ' αὐτὸ δέν είναι λογικό...

— Τί σ' ενδιαφέρει. Αὐτὰ δέν τὰ παντρεύεται κανείς άνδρας γιατὶ τὴ μόρφωσί τους, μὰ γιατὶ τὴν πρόικα τους. Και μιὰ τὴν αλήθεια δέν δίνουν καμμιὰ σημασία στὰ μαθήματα, γιατί κι' αὐτὲς ξέρουν πολὺ καλὰ τὴν νοστορία τῶν άνδρῶν. Κατὰ βάθος αὐτὸ είναι πολὺ καλύτερο γιατὶ μὰς. "Αρκετὰ κουραζόμαστε με τις άλλες άγχαρείες του σχολείου. Σὰς συνιστῶ μάλιστα να μὴ θελήσετε να τοὺς βάλετε ννῶσι. "Αν τιμωρήσετε μιὰ μαθήτριά ή «μίσσες» Μπρούκ θά σὰς διώξη άμέσως ἀπὸ τὸ σχολείο. Τὸ καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι να «κλείνετε τὰ μάτια»...

— Μὰ οἱ γονεῖς τους δέν λένε τίποτε; Δέν διαμαρτύρονται;

— Τί θέλετε να ποῦν; "Εκείνοι ενδιαφέρονται να πάρουν τὰ κορίτσια τους ένα δίπλωμα. "Αφού αὐτὰ τὸ παίρνουν, οἱ γονεῖς τους μάλιστα είναι πολὺ εὐχαριστημένοι.

— Μὰ αὐτὸ είναι αἰσχος! Παρατήρησε ή Μάργκαρετ.

— "Ετσι είναι. Μὰ σὰς συνιστοῦμε να μὴ θελήσετε ν' αλλάξετε αὐτὴ τὴν κατάσταση, γιατί έσείς θά γυήτε ζημιωμένην...

Κι' ή συνάδελφοι της «μίσ» Μάργκαρετ την καληνύχτησαν κι' άποσύρθηκαν στὰ δωμάτιά τους.

V

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ «ΜΑΡΓΚΩ»

Η Μάργκαρετ ἀπὸ τὴν άλλη κιόλας ήμέρα ανέλαβε με ζήλο τὰ καθήκοντά της. Γιατὶ να κάνει τὴν πρώτη εμφάνισή της στην τάξι περιποτήθηκε πάρα πολὺ τὸν εαυτὸ της, δοκίμασε στὸν καθρέφτη ένα σωρὸ χειρονομίες, προετοίμασε ένα μικρὸ λόγο που θά έβγαζε και θεαταίς γιατὶ τὴν επιτυχία της μιῆς στην αἴθουσα τῶν παραδόσεων συνοδευομένη ἀπὸ τὴν «μίσσες» Μπρούκ. Τὴν ἴδια στιγμή σαράντα ζευγάρια μάτια καρφώθηκαν έρευνητικά επάνω της και τὴν ἴδια στιγμή επίσης σάκκες, βιβλία, κασσετίνες, μολύβια πετάχτηκαν γύρω της. Η Μάργκαρετ έγινε κατάπληκτη. Μὰ ή διευθύντρια διετήρησε τὸ σοβαρὸ ὄφος της, ανέθηκε στην ἔδρα κι' ἀφού έκανε νόημα σ' αὐτὲς τις «διαβόλισσες» να ήσυχάσουν, τοὺς δήλωσε:

— Σὰς παρουσιάζω τὴ νέα σας καθηγήτρια τῶν γαλλικῶν. Ξέρω ότι είσατε καθὼς πρέπει κορίτσια, αληθινές "Αγγλίδες και δέν ὑπάρχει λόγος να σὰς υπενθυμίσω κανείς ότι πρέπει να μελετᾶτε και να είσατε επιμελείς και σ' αὐτὸ τὸ μάθημα, γιατί τὰ γαλλικά είναι ή καλύτερη γλῶσσά του κόσμου... "Επειτα ἀπὸ τὰ άγγλικά!

Κι' ὕστερα γυρίζοντας πρὸς τὴν «μίσ» Μπάντεν, ή ὁποία στεκόταν άμίλητη κοντά της, της είπε:

— Δεσποινίς Μπάντεν, σάς ἀναθέτω τὴν ἐκπαίδευσί τῆς 3ης τάξεως τοῦ Κολλεγίου τοῦ Χαμπσάιρ.

Κι' ἔπειτα ἡ «μίσσες» Μπροῦκ πῆρε μιὰ κωμικὴ «βουτιά» πρὸς τὴν πόρτα κι' ἄφησε τὴν ταραγμένη Μάργκαρετ μ' αὐτὲς τὶς μικρὲς «τίγρεις».

Ἡ «μίσ» Μπάντεν τότε πῆρε τὴ θέσι τῆς στὴν ἔδρα κι' ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά σ' ὅλα αὐτὰ τὰ ὠμορφα κορίτσια ποὺ τὴν κυττοῦσαν μ' ἐχθρικές διαθέσεις, τοὺς εἶπε μ' ἡρεμία:

— Δεσποινίδες, πρὶν ἀρχίσω τὶς παραδόσεις μου, θὰ ἤθελα νὰ σὰς ἐξηγήσω ὅτι θέλω νὰ μὲ θεωρῆτε μιὰ καλὴ φίλη σας, μιὰ πὶο μεγάλη ἀδελφή...

— «Σίστερ» Μαργκώ, φώναξε εἰρωνικά μιὰ πυρρόξανθη νέα!..

«Σίστερ» Μαργκώ!

Ἐνῶ κῦμα γέλιου ξέσπασε τότε σ' ὁλόκληρὴ τὴν αἴθουσα, ποὺ μετεβλήθη σὲ φοβερὸ πανδαιμόνιο σφυριγμάτων, θορύβου καὶ ποδοβολητοῦ...

Ἡ Μάργκαρετ ὅμως ἔκανε ὅτι δὲν ἄκουσε τίποτε!...

— Θέλω νὰ μὲ θεωρῆτε, ἐπανέλαβε, σὰν μιὰ μεγάλη ἀδελφή ποὺ δὲν ἔχει ἄλλή ἐπιθυμία, παρὰ νὰ σὰς διδάσκῃ χρήσιμα πράγματα...

Μὰ ὁ θόρυβος ὅσο πήγαινε καὶ μεγάλωνε κι' αὐτὰ τὰ κακομαθημένα κορίτσια πῆγαιναν νὰ σπάσουν τὰ θρανία μὲ τὰ πόδια τους. Ἡ Μάργκαρετ πληγώθηκε θανάσιμα ἀπ' τὴ συμπεριφορὰ τους. Μὰ διατηροῦσε τὴν ψυχραιμία τῆς καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἔκρυβαν κάτω ἀπὸ ἓνα χαμόγελο τῆς φοβερῆς ἀγωνίας τῆς καρδιάς τῆς. Ἀλλὰ ἡ μαθήτριάς τῆς πάλι ὅσο τὴν βλέπαν ὅτι δὲν ἔχανε τὴν ὑπομονὴ τῆς καὶ δὲν θυμῶνε τόσο τὴν «πρόγκαραν» περισσότερο, ζητωκραυγάζοντες, σφυρίζοντας καὶ βιάζοντας ἄγριες, πολεμικὲς κραυγές.

Ἐπειτα ὅλες μαζί ἀρχισαν νὰ φωνάζουν:

— Δὲν θέλουμε νὰ κάνουμε γαλλικά! Δὲν μὰς ἀρέσει ἡ δασκάλα! Δὲν μὰς ἀρέσει, γιατί δὲν θυμῶνει καὶ δὲν μποροῦμε νὰ διασκεδάσουμε...

Ἡ Μάργκαρετ τότε στὴν ἀπελπισία τῆς πῆρε μιὰ κιμωλία κι' ἔγραψε στὸν μαυρπίνακα: «Ἡ Ἀγγλίδες ἔξω ὅτι εἶνε εὐγενεῖς καὶ καλοαναθρεμμένες. Ἐλπίζω ὅτι κι' ἐσεῖς θὰ μ' ἀφήσετε νὰ συνεχίσω τὶς παραδόσεις». Κι' ἡ «μίσ» Μπάντεν σταύρωσε τὰ χέρια τῆς στὸ στήθος, ἀκούμπησε στὸν τοῖχο καὶ περίμενε ὑπομονετικά νὰ δῇ τί θὰ γινόταν. Ἡ περισσότερες ὅμως ἀπὸ τὶς πὶο τρελλὲς μαθήτρες εἶχαν θυμῶσει μὲ τὴν ἐπιμονή τῆς. Ζητοῦσαν νὰ ἔρθῃ ἡ «μίσσες» Μπροῦκ, οἱ κηδεμόνες τους δ... λόρδος-δήμαρχος γιὰ νὰ διώξουν αὐτὴ τὴν ἀγνώστη ποὺ ἐννοοῦσε σώνει καὶ καλά νὰ τοὺς μάθῃ γαλλικά. Ἡ ἄλλες ὑποστήριζαν ὅτι ἡ νέα δασκάλα τους εἶχε δίκιο. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸ... πεδίο τῆς μάχης μετετοπίσθη στὰ θρανία. Καὶ ὅσοι τότε ἓνας ἄγριος βιβλιοπώλεμος. Ὑστερα ὅλα τὰ κορίτσια ἡσύχασαν καὶ κύτταξαν ντροπιασμένα αὐτὴ τὴ νέα, ἡ ὁποία στεκόταν καὶ τὶς παρακολουθοῦσε δίχως νὰ διαμαρτύρεται.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο τὸ μάθημα ἀρχισε κανονικά. Τὰ κορίτσια ὅμως δὲν καταλάβαιναν οὔτε μιὰ λέξι κι' αὐτὸ τὸ λάθος ἀρχισαν νὰ πιστεύουν ὅτι ὠφείλετο στὴ δασκάλα τους.

— Δὲν μιλάει καλά τὰ γαλλικά, ψιθύρισαν. Ἀσφαλῶς θὰ εἶνε ἀπὸ τὴν Βρετάνη!... Θὰ μὰς κάνῃ νὰ ξεχάσουμε κι' αὐτὰ ποὺ ξέρουμε...

Καὶ ἔσφηναν ὅλες μαζί κλείσαν τὰ βιβλία τους, σηκώθηκαν ἀπὸ τὰ θρανία κι' ἐτοιμάσθηκαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν τάξη:

— Ἔ, ποὺ πηγαίνετε; Τρελλαθήκατε; Ρώτησε καταπληκτὴ ἡ Μάργκαρετ.

Πᾶμε νὰ παίξουμε στὴν αὐλὴ. Μαζὺ σας δὲν ἔχουμε διαθέσι νὰ μάθουμε τίποτε.

Ἡ Μάργκαρετ τὰ εἶχε χαμένα. Ἀφῆσε τὶς μαθήτρες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν τάξη κι' ὕστερα πῆγε καὶ ἔβηκε τὴ διευθύντρια τοῦ σχολείου. Μόλις ἐκείνη τὴν εἶδε τῆς δήλωσε χαμογελῶντας:

— Ἐξέρω τί συνέβη... Δὲν πρέπει ὅμως νὰ στενοχωρῆστε!... Θὰ σὰς δώσω τὶς πὶο μικρὲς τάξεις... Τί νὰ γίνῃ;... Βλέπετε εἶνε ὅλα τοὺς παραχαϊδεμένα παιδιά... Δὲν παίρνουν οὔτε ἀπὸ λόγια, οὔτε ἀπὸ παρατηρήσεις...

— Ἔστω, ἔκανε ἡ Μάργκαρετ. Ἐλπίζω ὅτι αὐτὰ τοῦλάχιστον θὰ ἔχουν τὴν διαθέσι νὰ μάθουν...

— Κι' ἐγὼ τὸ πιστεύω... Μὰ θὰ ἤθελα νὰ προσέξετε στὸ ἐξῆς: ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια ἔχουν πλούσιους γονεῖς. Δὲν κάνουν λοιπὸν τίποτε ἄλλο, παρὰ ν' ἀκολουθοῦν τὶς φαντασιοπληξίες τους...

— Ὡστόσο ἂν κανεῖς τὰ τιμωροῦσε θὰ ἦσαν πολὺ διαφορετικά...

— Ἀδύνατον! Οἱ γονεῖς τοὺς ἀμέσως θὰ τὰ παίρνουν ἀπὸ δῶ πέρα...

— Μὰ τότε στὸ Κολλέγιο δὲν μαθαίνουν τίποτε. Χάνουν μόνον ἀδίκως τὸν καιρὸ τους...

Ἡ «μίσσες» Μπροῦκ δὲν τῆς ἀπάντησε. Μὰ τὴν ἄφησε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκτελῇ τυφλὰ τὶς ἐντολές τῆς.

Στὶς μικρὲς μαθήτρες ἡ «μίσ» Μπάντεν ἔκανε πολὺ καλὴ ἐντύπωση. Μέσα σὲ λίγες ἡμέρες κατέκτησε τὴ συμπάθειά τους, πράγμα ποὺ ἀναστατώσε τὶς μαθήτρες τῶν ἄλλων τάξεων. Ἐβλεπαν παραξενεμένες ὅτι αὐτὴ ἡ νέα δασκάλα τῆς γαλλικῆς ἦταν πράγματι καλὴ, ὅτι ἐνδιαφερόταν γιὰ τὴ μόρφωσί τους κι' ὅτι δὲν τὶς μισοῦσε καὶ δὲν τὶς ζήλει ὅπως ἡ ἄλλε δασκάλες τους. Καὶ μὲ τὸ θάρρος τῶν παιδιῶν ποὺ ἐχνοῦν τὶς φωνές καὶ τοὺς καυγάδες τῶν ζητήσαν ἀπὸ τὴν «μίσσες» Μπροῦκ νὰ στείλῃ καὶ σ' αὐτὲς τὴν «δεσποινίδα Μαργκώ»...

Ἡ «μίσσες» Μπροῦκ ἦταν εὐχαριστημένη ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐπιτυχία τῆς νέας δασκάλας τῆς κι' ἔπαψε νὰ τὴν παρακολουθεῖ, νὰ τῆς κάνῃ παρατηρήσεις καὶ νὰ τὴν κατασκοπεύῃ. Τῆς ἐμπιστεύθηκε ἀκόμη τὴ φροντίδα νὰ βγάξῃ περίπατο τὶς μεγάλες μαθήτρες τοῦ Κολλεγίου. Μ' αὐτὸ ἦταν ἓνα φοβερὸ μαρτύριο γιὰ τὴν Μάργκαρετ γιατί αὐτὰ τὰ κορίτσια τῶν δεκάεξη χρόνων, ἔκαναν τόσες τρέλλες ποὺ ἔθεταν πολλὰς φορὲς σὲ κίνδυνον κι' αὐτὴ τὴ ζωὴ τους.

Ὁ περίπατος τῶν μαθητρίων εἶχε καθορισθῇ προηγουμένως ἀπὸ τὴν «μίσσες» Μπροῦκ: δυὸ ὄρες περίπατος στὴν ὁχθὴ τοῦ ποταμοῦ κι' ἐπιστροφή πάλι ἀπὸ αὐτὸ τὸ μαγευτικὸ μέρος μὲ τὰ ὠμορφα λουλούδια καὶ τὰ αἰωνόβια δέντρα. Τὰ κορίτσια ὥστόσο εἶχαν βαρεθῇ αὐτὸν τὸν ἴδιο περίπατο καὶ διαρκῶς γκρίνιαζαν.

Ἐνῶ Σάββατο ὅμως ἡ «μίσ» Μπάντεν τοὺς δήλωσε:

— Θὰ περάσουμε στὴν ἄλλη ὁχθὴ καὶ θὰ πᾶμε νὰ διασκεδάσουμε στὸ δάσος.

Κι' ἡ μαθήτρες ρίχθηκαν μὲ ξεφωνητὰ χαρὰς πρὸς τὴν ἀπέναντι ὁχθὴ.

Στὸ μικρὸ ἐκεῖνο δάσος ὅμως ὑπῆρχε ἓνα ὠμορφο ξέφωτο. Ἐνῶ καταπράσινο «παρτέρι», στὸ ὁποῖο μαϊμιά εἰκοσαριά παιδιά τοῦ σχολείου ἐπαιζαν ποδόσφαιρο. Ἡ πρώτη ποὺ ἀντίκρουσε αὐτὸ τὸ θέαμα ἔβγαλε μιὰ χαρούμενη φωνὴ γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ τὶς ἄλλες κι' ὅλες μαζί συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ πέρα γιὰ νὰ ἀπολαύσουν τὸ παιγνίδι. Μάταια ἡ Μάργκαρετ ἀγωνιζόταν νὰ τὶς βάλῃ πάλι

στη γραμμή και να τις κάνει να συνεχίσουν το δρόμο τους. Τα κορίτσια είχαν λάβει μέρος στο παιγνίδι ξεφωνίζοντας χαρούμενα.

Η Μάργκαρετ πήγαινε να σκάση από την στενοχώρια της. Δεν ήξερε τί να κάνει κι' η ευθύνη που είχε γι' αυτά τα τρελλοκόριτσα την έκανε να τρομοκρατηθεί.

Εκείνη τη στιγμή όμως την πλησίασε ένας σοβαρός και κομψός νέος την χαιρέτησε μ' ευγένεια και της δήλωσε ότι δεν έπρεπε ν' ανησυχή. Οι μαθηταί του ήταν ευγενικά παιδιά κι' έτσι δεν διέτρεχαν κανένα κίνδυνο τα κορίτσια της.

— Είνε η πρώτη φορά που ερχόμαστε δω πέρα, παρατήρησε στενοχωρημένη η Μάργκαρετ...

— "Ω! Είνε τόσο ωμορφα σ' αυτό το μέρος. Θα έπρεπε να έρχεστε δω κάθε Σάββατο.

— Ναί, ναί κάθε Σάββατο, απάντησε η Μάργκαρετ γοητευμένη από την συμπεριφορά του.

— Κι' όταν θρέχη;...

— Κι' όταν ακόμη θρέχη...

— Θα ήσαστε ασφαλώς από το Κολλέγιο του Χαμ σάιρ, συνέχισε ο νέος. Εγώ είμαι καθηγητής της «Γκρέμμαρ Σκούλ».

Η Μάργκαρετ του εξήγησε τότε όλα τα θάσσανα που τραβούσε μ' αυτά τα «θηριάκια». Δεν έκρυψε ακόμη τη χαρά της ότι εκεί πέρα σ' αυτό το μέρος που είχε άρχισει να το θεωρή τόσο αφιλόξενο είχε συναντήσει έναν άνθρωπο που αγαπούσε όπως κι' αυτή τη Γαλλία και που είχε περάσει ευτυχισμένα χρόνια στην κοσμόπολη.

— Είμαι, του εξήγησε η Μάργκαρετ, μερικές εβδομάδες δω πέρα κι' ωστόσο νοιώθω ότι έχω κουρασθί πάρα πολύ...

— "Ω, έκανε ο νέος, ξέρω πόσο σκληρή είναι η ζωή μιας δασκάλας. Έπειτα είναι τόσο τρομερό να είναι κανείς ολομόναχος στον κόσμο... Πιστέψτε με ότι πολλές φορές η μοναξιά μου αφαιρεί το θάρρος να παλαίψω στη ζωή και να πετύχω... Έσείς όμως θα έπρεπε να ήσαστε ευτυχισμένη...

Η Μάργκαρετ στά τελευταία λόγια του ανατρίχιασε, χαμήλωσε τα μάτια για μη προδώσει την ταραχή της.

Εκείνη τη στιγμή το «μάτς» του ποδοσφαίρου τελείωσε. Τα κορίτσια χαρούμενα από την ελευθερία τους παίξαν ακόμη λίγο με τους μαθητάς, μαζεύτηκαν κουρασμένα γύρω από τη δασκάλα τους. Ήταν η ώρα να γυρίσουν πάλι στο σχολείο. Κι' η Μάργκαρετ αφού αποχαιρέτησε τον νέο, προχώρησε προς την άλλη όχθη εκεί που υπώνονταν επιβλητικό το κτίριο του Κολλεγίου. Ωστόσο μέσα στην καρδιά τους είχε άρχισει να τρέμει μια κρυφή χαρά. Ο νέος αυτός ήταν αδύνατο πειά να φύγει από τη σκέψη της.

VII

Ο ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ

Τ Ο άλλο Σάββατο η Μάργκαρετ κι' η μαθήτριάς της βρέθηκαν πάλι στην άπεναντι όχθη. Ένα είδος μυστικής συνεννοήσεως είχε γίνει μεταξύ αυτών των μεγάλων κοριτσιών και της δασκάλας τους. Όλες ήθελαν να χαρούν όσο μπορούσαν καλύτερα την ελευθερία τους. Και πράγματι, όταν ο ποδοσφαιρικός αγών τελείωσε, τα κορίτσια και τ' αγόρια αποτελώντας ευθυμες συντροφίες σκορπίστηκαν στο δάσος. Μά η κάθε μια τους είχε άρχισει να έχη το μυστικό της, το οποίο κρατούσε φυλάγυρα για τον έαυτό της και δεν το εμπιστευόταν στις φίλες της.

Τώρα η «μίσ» Μπάντεν ήξερε τ' όνομα του σοβαρού εκείνου

νέου. Τον λέγαν Άνρϋ Σεβέρ. Ήξερε ακόμη ότι όπως κι' εκείνη έτσι κι' αυτός ήταν όρφανός. Ο Άνρϋ Σεβέρ επρόκειτο να γίνη ένας καλός δικηγόρος μα ο θάνατος του πατέρα του τον ανάγκασε να εγκαταλείψη τα όνειρά του και να προσπαθήσει να κερδίση το ψωμί του. Κι' έτσι είχε δεχθί αυτή τη θέσι του καθηγητού, μακριά από την πατρίδα του. Κι' αυτό το δράμα του που ήταν σχεδόν όμοιο με της Μάργκαρετ έκανε τον Άνρϋ να συμπάθηση πάρα πολύ αυτή την γοητευτική νέα και να της δείξη μια απόλυτη έμπιστοσύνη. Ο Σεβέρ ήταν από εκείνους τους ανθρώπους που η μοναξιά τους έχει καταδικάσει στην σιωπή και στην αίσθηματική απομόνωση. Όλα τα όνειρά του, όλες η τολμηρές σκέψεις του σβύναν σ' αυτή τη φοβερή μοναξιά. Η παρουσία όμως της Μάργκαρετ τον έκανε να πάρη θάρρος, να δη ότι η ζωή θα μπορούσε και γι' αυτόν να είνε ευτυχισμένη. Και δεν δίστασε καθόλου να της τ' ομολογήση με την απόλυτη και το θάρρος των ανθρώπων που δεν κάνουν πονηρές σκέψεις:

— Από τον καιρό που σάς γνώρισα, της είπε, από τον καιρό που συνάντησα το βλέμμα των γοητευτικών ματιών σας, ένιωσα ότι η ζωή μου που ήταν πρώτα τόσο πένθιμη και μελαγχολική, είχε αλλάξει. Έχω την εντύπωση ότι δεν βρίσκουμαι πειά στην ίδια χώρα, ότι δεν αναπνέω τον ίδιο αέρα, αλλά ότι ζω σ' έναν ευτυχισμένο και χαρούμενο κόσμο δίχως θλίψεις και δάκρυα. Κι' όλα αυτά γίναν χάρις στην παρουσία σας. Ήσαστε για μένα μια γοητευτική νεράιδα που μεταμόρφωσε τον σκοτεινό κόσμο της μοναξιάς μου σ' ένα βασίλειο άπέραντης χαράς.

Η Μάργκαρετ άκουγε αυτά τα λόγια με μεγάλη σοβαρότητα. Αισθάνονταν ότι ήταν ειλικρινή, μα από μια παρθενική συστολή δίσταζε ν' απαντήση στο ίδιο υφος. Κι' αυτό αναστάτωσε κυριολεκτικώς τον Άνρϋ, ο οποίος σέ μια στιγμή πνιγμένος από την θλίψη του, της φώναξε:

— Δεν μ' αγαπάτε λοιπόν λιγάκι; Δεν κατάφερα να κατακτήσω την συμπάθειά σας;

Μά εκείνη τον παρακάλεσε να μην έπιμειν σ' ένα ζήτημα που την στενοχωρούσε:

— Δεν θά ήθελα, του εξήγησε, να χαλάσουμε αυτή την τόσο ειλικρινή και καλή φιλία μας...

Μά όταν βρέθηκε μόνη στη μικρή κάμαρά της η Μάργκαρετ κατάλαβε ότι ο έρωας είχε ξυπνήσει στην καρδιά της κι' ότι αγαπούσε αυτό τον νέο που της μιλούσε με τόσο έμπιστοσύνη. Ωστόσο ήταν αποφασισμένη να κρύψη αυτό το αίσθημά της. Σκέφτονταν ότι δεν είχε να δώση τίποτε άλλο στον Σεβέρ από την ωμορφιά της κι, αυτό την πλήγωνε. Έπειτα ποτέ δεν ξεχνούσε ότι ήταν μια λαίδη Ρίσιμοντ. Ήταν αδύνατον λοιπόν να παντρευθί τον Σεβέρ και να μείνι σ' όλη τη ζωή ένας καθηγητής ενός ιδιωτικού σχολείου. Ο έρωας της καταλάβαινε ότι θά του κατέστρεφε την καριέρα του. Κι' αυτό η Μάργκαρετ δεν το ήθελε ποτέ, γιατί τον αγαπούσε μ' απόλυτη ειλικρίνεια.

Ο Άνρϋ της είχε πη ότι θά γίνονταν ο πιο ευτυχής άνθρωπος του κόσμου αν την έκανε γυναίκα του. Ωστόσο αυτό δεν την ευχαριστούσε. Μια άλλη γυναίκα πιθανόν να δέχονταν δίχως καμιά σύζητησι την πρότασί του. Μά η Μάργκαρετ που ήταν ένα υπερβολικά λογικό κορίτσι κύτταζε ψυχραίμα τα πράγματα κι' έβλεπε ότι μια ημέρα ο Σεβέρ θά της δήλωνε ότι τον είχε ξεγελάσει κι' ότι είχε καταχρασθί της αδυναμίας που είχε γι' αυτήν. Κι' η Μάρ-

για να σ' ανακοινώσω μερικές υποθέσεις σας που σ' ενδιαφέρουν... Δεν ξέρω αν έκανα καλά... Μά φαίνεταν τόσο χαρούμενος που ήθελε να σ' κάνει και σ' να χαρήτε..."

Μια έπιστολή επίσης του συμβολαιογράφου που ήρθε λίγες ώρες αργότερα πληροφορούσε την «μίσ» Μπάντεν ότι έπρεπε να περιμένη τον κ. Ντάβινσον στο χ'ωλλ του ξενοδοχείου «'Αστορ» το έρχομενο Σάββατο στις τέσσερις ή ώρα. "Ηθελε να της μιλήσει για υποθέσεις της επείγουσες που δεν χωρούσαν αναβολή.

Κι' η Μάργκαρετ οκεφτόταν τί υποθέσεις μπορούσε να είχε ακόμη με τον συμβολαιογράφο Ντάβινσον, αφού δεν είχε πειρά ούτε ένα φράγκο από την τεράστια περιουσία του πατέρα της.

Κι' η «μίσ» Μπάντεν ανυπομονούσε να έρθει το Σάββατο για να συναντήσει τον γέρο συμβολαιογράφο και να πληροφορηθεί τί την ήθελε.

"Ετσι την ώρισμένη ώρα του Σαββάτου η Μάργκαρετ βρέθηκε καθισμένη στο χ'ωλλ του «'Αστορ» να περιμένη την άφιξη του γέρο συμβολαιογράφου. Κι' αυτός πράγματι, δεν άργησε να έρθει.

— Σας παρακαλώ, της δήλωσε άμέσως δίχως περιττά λόγια, ό,τι και ν' ακούσετε να διατηρήσετε την ψυχραιμία σας...

— Μά είνε τόσο έκπληκτικό αυτό που θα μου πητε; 'Απόρησε η Μάργκαρετ.

— Είνε κάτι περισσότερο από έκπληκτικό, της δήλωσε ο συμβολαιογράφος. Είνε τόσο άπιθανο που άσφαλώς δεν θα το πιστέψετε.

— Τί συμβαίνει λοιπόν; "Εκανε με περιέργεια η Μάργκαρετ;

Τότε ο συμβολαιογράφος Ντάβινσον έξηγήσε στη «μίσ» Μπάντεν ότι κρατούσε ένα σωρό στοιχεία τα όποια θα μπορούσαν να αλλάξουν πάρα πολύ την οικονομική κατάσταση της Μάργκαρετ.

— 'Ανακάλυψα, είπε, ότι πληρώσαμε πολύ περισσότερα χρέη απ' όσα χρώσαμε ο πατέρας σας. Μου φαίνεται ότι ένα σωρό γραμμάτια ήταν πλαστά κι' ότι πέσαμε θύματα μιας επικίνδυνης σπείρας...

Στο άκουσμα αυτών των λόγων η νεαρά κόρη έγινε κατάχλωμη. "Ηξερε ότι ο κ. Ντάβινσον δεν ήταν από τους ανθρώπους που κάνουν άσχημες φάρσες. Ούτε πάλι ήταν από εκείνους που τους άρέσει ν' άστειεύονται με τους πελάτες τους. Για να πη μια κουβέντα τη σκεφτόταν πρώτα πάρα πολύ. "Ετσι και σ' αυτή την περίπτωση ο κ. Ντάβινσον ήξερε άσφαλώς περισσότερα απ' όσα της είχε πη.

— 'Ελπίζω, συνέχισε ο κ. Ντάβινσον, ότι πολύ γρήγορα θα έχω να σ' αναγγείλω ευχάριστα νέα.

— Μά είνε έκπληκτικό, στέναξε η Μάργκαρετ, πώς είνε δυνατόν να υπάρχουν άνθρωποι που καταστρέφουν με τόση άσυνειδησία τους άλλους; "Επειτα πώς κατάφεραν να παρουσιάσουν τα πλαστά γραμμάτια;

— "Ω, δεν ήταν και τόσο δύσκολο. Κατάφεραν να πληρωθούν μάλιστα δυο φορές. Μια από τον πατέρα σας και μια από έσας. "Ετσι αν δεν πληρώνετε ή μάλλον αν δεν σας κλέβαν αυτά τα λεπτά έσείς θα είχατε τη μισή τουλάχιστον περιουσία σας.

— Τη μισή περιουσία μου!... "Εκανε ανατριχιάζοντας η Μάργκαρετ και κλείνοντας με μια φρικιάσι τα μάτια.

→ Βεβαίως, θα είχατε τον πύργο σας, όλο το κτήμα των Ρίτςμοντ και αρκετά λεπτά στις Τράπεζες που θα σας εξασφάλιζαν μια άνετη ζωή. Το ποσό που σας έχουν καταχρασθή οι πιστωτάι σας ξεπερνάει τα δέκα εκατομμύρια.

— Σας παρακαλώ!... "Ικέτεψε η Μάργκαρετ τον Ντάβινσον, μη συνεχίζετε.... Αυτή η συζήτηση μου κάνει κακό... "Αν θέλατε να παίξετε μαζί μου, όμολογώ ότι δεν διαλεξατε καταλληλή ώρα...

— Να παίξω; 'Εγώ να παίξω;... 'Απόρησε ο Ντάβινσον. Μά πώς σας ήρθε αυτή η ιδέα; Μήπως με περνάτε για τρελλό; Πώς ήταν δυνατόν να γίνη αυτό το πράγμα; Να ξεκινήσω από την Γαλλία, να περάσω τη Μάγχη, να μείνω τόσες ημέρες στο ύγρο κι' άπαίσιο Λονδίνο έτσι για να σας φτιάξω μια φάρσα...

— Τότε... στέναξε η Μάργκαρετ χαμηλώνοντας μ' άμηχανία τα μάτια...

— Τότε, της άπάντησε ο Ντάβινσον, αν θέλη ο Θεός σε λίγο θ' άνακτήσετε πάλι τον πύργο σας και θα έχετε πάλι όλες τις άναπαύσεις σας. Κι' αλήθεια ήταν καιρός. "Αν έξακολουθούσατε να εργάζεσθε και να βασανίζεσθε σ' αυτό το σχολειό θα πέθαινα από το κακό μου και θα το είχα κιόλας μεγάλο θάρος στην καρδιά. "Ελάτε, σας παρακαλώ μόνο να έχετε θάρρος... Κι' ελπίζω ότι πολύ γρήγορα ή λαίδη Ρίτςμοντ θ' άνακτήσει όλη την λαμπρότητα της ωμορφιάς της και τα πλούτη της.

— Μά γιατί, γιατί έγιναν όλ' αυτά;

— Καθώς φαίνεται, από έκδίκησι. "Ηθελε ο Σεβέρ να σας καταστρέψω που δεν καταδεχόσαστε να τον κυτιάξετε. Κι' όπως ήταν σκοτεινός κι' έγκληματικός δεν άργησε να θέση σ' έφαρμυγή αυτό το άπαίσιο σχέδιό του.

— Και δεν είπατε τίποτε σ' αυτόν τον κύριο, ακόμη; 'Απόρησε η Μάργκαρετ.

— "Ω, μ' αυτόν σε λίγο θα μιλήσει η άστυνομία, γιατί έχει μεγάλη ευθύνη και για τον θάνατο του πατέρα σας. "Ετσι, έχω την έλπίδα ότι πολύ γρήγορα θα κλεισθή στη φυλακή... "Αλλωστε για ποιά λόγο να του άποκαλύψω ότι καταλάβαμε την άπάτη του; Καλύτερα να τον πιάσουν έντελώς άπρόοπτα έτσι που να μη μπορή να ξεφύγει, ούτε να καλύψει τις έγκληματικές πράξεις του.

— "Ωστε ήσαστε άπόλυτα βέβαιοι ότι...

— "Ελάτε, αυτό το ζήτημα δεν πρέπει να σας άπασχολή καθόλου. Πρέπει να μου έχτε άπόλυτη έμπιστοσύνη, γιατί δεν είμαι μόνο ο συμβολαιογράφος της οικογενείας σας, μά κι' ένας από τους πιο καλούς σας φίλους. Σκεφθήτε ότι για ν' άποκαλύψω όλη αυτή την κατεργαριά έπ' τρεις μήνες έρευνούσα να συγκεντρώσω διάφορα στοιχεία. Βρήκα όλους τους λογαριασμούς του πατέρα σας, τους ταχτοποίησα και τότε είδα κατάπληκτος ότι πολλοί από αυτούς είχαν τα ίδια ύπερογκα ποσά, μά διαφορετικές ημερομηνίες. "Επειτα ή ύπογραφή του πατέρα σας δεν μου φάνηκε να είνε ή ίδια. Ζήτησα λοιπόν την συμβουλή ενός γραφολόγου, ο όποιος με την πρώτη ματιά που έρριξε, μου δήλωσε ότι αυτά τα γραμμάτια είχαν πλαστογραφηθή... Μά άς είνε δεν πρέπει να σας κουράζω με λεπτομέρειες. Τώρα έσείς το μόνο που έχετε να κάνετε είνε να κρατήσετε μυστική αυτή την άφιξί μου και να περιμένετε είδοποίησί μου για να έρθετε άμέσως στη Γαλλία. Και τώρα επιτρέψτε μου να φύγω. Δεν έχω καθόλου καιρό για χάσιμο. "Ωρεβουά, λαίδη Ρίτςμοντ. Και μη ξεχάσετε τις έντολές μου. Δεν πρέπει να πητε ούτε μια λέξι πουθενά...

Κι' ο συμβολαιογράφος άποχαιρέτησε την Μάργκαρετ κι' έφυγε από το ξενοδοχείο για να προλάβη το θάορι που θα τον μετέφερε στο Καλάι.

"Η Μάργκαρετ όμως τα είχε χαμένα. Τόση ήταν η σαστισμάρα

της πού δεν ήξερε τί να κάνει και τί να σκεφθῇ. Ἡ πρώτη ἐπιθυμία πού κυριέψε τὴν καρδιά της ἦταν νὰ πάη νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἀγαπημένου της καὶ νὰ τοῦ ἐξομολογηθῇ ὅτι κι' αὐτὴ τὸν ἀγαποῦσε κι' ὅτι τώρα πού ἦταν πάλι πλούσια δέχονταν εὐχαρίστως νὰ γίνῃ γυναίκα του. Μὰ μιὰ σκέψι τῆς σταμάτησε τὸν ἐνθουσιασμό της.

— Κι' ἂν ὅλ' αὐτὰ εἶνε ψέματα; Συλλογίσθηκε. Ἄν ὁ συμβολαιογράφος Ντάβινσον ἔπαισε θυμὸν τοῦ υπερβολικοῦ ζήλου καὶ τῆς ἀγάπης πού εἶχε στὴν οἰκογένειά της; Τότε τί θὰ γινόταν;

Ἔτσι ἡ Μάργκαρετ ἀποφάσισε νὰ μὴ πῇ τίποτα στὸν φίλο της κι' ἐξακολούθησε νὰ τοῦ φέρνεται μὲ τὴν ἴδια φαινομενικὴ ψυχρότητα κι' ἀδιαφορία.

IX

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΣΕΒΕΡ

ΤΡΕΙΣ ἡμέρες μετὰ τὴν ἀφίξι τοῦ Ντάβινσον στὸ Παρίσι ἡ Γενικὴ Ἀσφάλεια ἔπειτα ἀπὸ προσεχτικὲς ἔρευνες ἔδινε τέλος ἐντολὴ νὰ συλλάβουν τὸν Σεβέρ. Εἶχε ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχλή του. Ὅλες ἡ ἐφημερίδες τότε καὶ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δημοσίευσαν αὐτὴ τὴν συνταραχτικὴ ἱστορία καὶ δημοσίευσαν ἕνα σωρὸ φωτογραφίες τῆς Μάργκαρετ ὅπως ἦταν τὰ παλὰ καλὰ χρόνια. Ὁλος ὁ κόσμος τώρα δὲν μιλοῦσε παρὰ γι' αὐτήν. Καὶ σ' ἐκεῖνο τὸ σχολεῖο τοῦ Χαμπσάιρ κάθε ἡμέρα ἐρχόντουσαν ἅπειρα γράμματα διαφόρων θαυμαστῶν τῆς Μάργκαρετ. Χιλιάδες κόσμος τὴν εἶχε θυμῆθῃ καὶ τὴν προσκαλοῦσε νὰ περάσῃ μαζὺ του λίγο καιρὸ γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ. Κοντέσσεσ καὶ βαρῶνοι, λόρδοι, παλαιοὶ φίλοι τοῦ πατέρα της τὴν παρακαλοῦσαν νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησίν τους καὶ νὰ πάη νὰ ξεκουρασθῇ γιὰ λίγο στοὺς ὡμορφους πύργους των. Ἡ Μάργκαρετ ζοῦσε σὰν μέσα σ' ἕνα γοητευτικὸ ὄνειρο. Δὲν ἤξερε ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα ἦταν ἕνα ὡμορφο παρκαμῦθι ἢ εἶχαν συμβῇ στὴν πραγματικότητά. Κι' αὐτὴ ἀκόμη ἡ «μίσσες» Μπορὺκ πού ἦταν τόσο αὐστηρὴ μ' ὅλες τὶς δασκάλες στὴ Μάργκαρετ, τώρα ἔκανε ἕνα σωρὸ φιλοφρονήσεις. Τὴν ἔλεγε λαίδη, τῆς μιλοῦσε μὲ σεβασμὸ κι' ἦταν ὑπερήφανη πού τὸ σχολεῖο της εἶχε ἰὰ τέτοια δασκάλα. Ἀλλωστε εἶχε γίνῃ τόση μεγάλη ρεκλάμα γιὰ τὸ Κολλέγιο τοῦ Χαμπσάιρ πού τὸ ἤξερε πειὰ ὅλος ὁ κόσμος.

— Μπορεῖτε, λαίδη Ρίτμοντ, τῆς δῆλωνε ἡ «μίσσες» Μπορὺκ μὲ σεβασμὸ, νὰ κάνετε ὅ,τι θέλετε. Σὰς δίδω ἀπεριόριστη ἀδεία. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ὅταν θὰ πάρετε τὴν κοινωνικὴ θέσι πού σὰς ἀξίζει, θὰ μὲ τιμῆσετε μὲ τὴν φιλία σας καὶ δὲν θὰ ξεχάσετε τὶς ἡμέρες πού περάσαμε μαζύ...

Κι' ἡ Μάργκαρετ ἐπωφελήθη αὐτῆς τῆς ἀδείας γιὰ νὰ φροντίσῃ νὰ βρῇ τὸν ἀγαπημένο της πού εἶχε ἐξαφανισθῇ. Πού εἶχε πάει ὅμως ὁ φίλος της; Κανείς δὲν ἤξερε. Οὔτε στὸ Κολλέγιο στὸ ὁποῖο ἦταν καθηγητής, οὔτε στοὺς ἐλάχιστους γνωστούς του. Ὁ ἀγαπημένος της εἶχε φύγει μιὰ νύχτα ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ δὲν εἶχε φανῇ πειὰ ἀπὸ τότε. Δυὸ ἡμέρες μόνο ἀργότερα ἡ Μάργκαρετ ἔλαβε ἕνα γράμμα τοῦ ἀπὸ τὸ Παρίσι.

«Δεσποινίς, τῆς ἔγραφε ἐκεῖνος, θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ ξεχάσετε ὅλες αὐτὰς τὶς ἀνοησίες πού εἶχα τὴν ἀδυναμία νὰ σὰς ἐξομολογηθῶ. Τώρα πού διάβασα τὴν συγκινητικὴ ἱστορία σας κατάλαβα γιατί δὲν θέλατε νὰ μὲ παντρευθῆτε. Βέβαια μιὰ λαίδη δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ σύζυγό της ἕνα φτωχὸ καθηγητῇ. Ἐπειτα ἐσεῖς

φαίνεται ὅτι ἔχετε μιὰ ψυχρὴ λογικὴ πού κυβερνᾷ ὅλες τὶς πράξεις σας. Ἔτσι σκεφθήκατε ὅτι αὐτὸς ὁ γάμος δὲν θὰ σὰς ἔδινε κανένα κέρδος. Μὰ ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἀγάπησα τὴ λαίδη Ρίτμοντ. Λάτρεψα μόνο ἐκεῖνο τὸ ὡμορφο κι' εὐθυμο κορίτσι πού εἶχα γνωρίσει στὶς γοητευτικὲς ὁχθες τοῦ Τάμεσι. Ἀγάπησα τὴν ξανθὴ ἐκείνη νέα, τὴν Μάργκαρετ, τὴν δασκάλα τοῦ Κολλεγίου τοῦ Χαμπσάιρ πού μ' εἶχε τιμῆσει μὲ τὴν φιλία της. Τώρα φεύγω μακριά. Μὴ ζητήσετε νὰ μὲ βρῆτε. Ἀλλωστε γιὰ ποῖο λόγο; Οἱ δρόμοι μας χωρίζονται κι' εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ συναντηθοῦμε ποτὲ πειὰ. Καὶ πάλι σὰς παρακαλῶ νὰ συγχωρήσετε τὸ θάρρος μου πού σὰς ἔκανα ν' ἀσχοληθῆτε μὲ τὸ ταπεινὸ άτομό μου καὶ σὰς ζητῶ συγγνώμην πού σὰς προσέβαλα μὲ τὴν ἀγάπην μου...»

Ἡ Μάργκαρετ διαβάζοντας τὸ γράμμα πῆγε τὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν ὁλῆμ της. Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκε ὅτι ὁ ἀγαπημένος της ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του θὰ εἶχε αὐτοκτονήσει. Μὰ πάλι ἦταν τόσο θετικός, τόσο ἱσορροπημένος πού δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ κάνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Τότε τί εἶχε γίνῃ λοιπόν;

— Πολὺ πιθανὸν νὰ βρίσκεται στὸ Παρίσι... Σκέφθηκε ἡ Μάργκαρετ.

Καὶ πρὶν ἀκόμη ὁ συμβολαιογράφος νὰ τὴν εἰδοποιήσῃ, ἡ Μάργκαρετ ταχτοποίησε τοὺς λογαριασμούς της στὸ Κολλέγιο τοῦ Χαμπσάιρ, πῆρε τοὺς μισθοὺς της καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν κοσμοπολὶ. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔγραψε ἕνα γράμμα τοῦ Ντάβινσον κι' ἄλλο ἕνα στὴν παραμάνη της τὴν Μαρία. Μ' αὐτὰ τοὺς πληροφοροῦσε πού βρίσκονταν καὶ γιὰ ποῖο λόγο εἶχε πάει στὸ Παρίσι.

«Ἀγαπημένη μου Μαρία, ἔλεγε στὴν γκυοβερνάντα της. Ζητάω τὸν σύζυγό μου. Τὸν μόνο ἄντρα πού ἀγάπησα κι' ὁ ὁποῖος ἔφυγε ἀπὸ κοντά μου ἀπὸ μιὰ παρεξήγησι. Καταλαβαίνω ὅτι δίχως αὐτὸν δὲν θὰ μπόρεσω νὰ ζήσω. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ γυρίσω στὴν Νορμανδία, παρὰ μόνο ὅταν θὰ μάθω πού βρίσκεται.»

Ὡστόσο ἔπειτα ἀπὸ ἕνα σωρὸ μάταιες ἔρευνες ἡ «μῆς» Μπάντεν ἀναγκάσθηκε νὰ γυρίσῃ στὸν πύργο της στὴ Νορμανδία καὶ νὰ θυθῇ σὲ μιὰ ἀγιάτρευτη μελαγχολία. Δίχως νὰ τὸ θέλῃ σκεφτόταν ὅτι ἡ τύχη της ἦταν πολὺ παράδοξη. Ἡ Μάργκαρετ εἶχε ἀποκτήσῃ πάλι τὰ πλούτη της καὶ τὴν ἀνάπαυσί της, εἶχε ξαναβρῇ τὰ πρόσωπα πού λάτρευε, εἶχε ἀρχίσει πάλι τὶς παλῆς ἀριστοκρατικὲς συνήθειές της κι' ὥστόσο δὲν ἦταν καθόλου εὐτυχισμένη. Καταλάβαινε ὅτι τῆς ἔλειπε τὸ σπουδαιότερο ἀγαθὸ σ' αὐτὴ τὴ γῆ: τῆς ἔλειπε ὁ ἔρωτας.

Ἡ «μῆς» Μπάντεν πού ἦταν ὡμορφὴ σὰν τὴν Ἄνοιξι, γοητευτικὴ σὰν μιὰ καλοκαιρινὴ αὐγὴ καὶ χαριτωμένη ὅπως ἕνα ἀγγελόπουλιν δὲν μπορούσε νὰ βρῇ τὸν ἀγαπημένο της. Τὸ πριγκιπέπουλο τοῦ παραμυθιοῦ εἶχε ἔρθῃ κοντά της, τῆς εἶχε κλέψει τὴν καρδιά καὶ τώρα τὴν εἶχε ἐγκαταλείπει, νὰ βασανίζεται καὶ νὰ ὑποφέρει.

Μὰ ἐκεῖνο πού στενοχωροῦσε τὴ Μάργκαρετ περισσότερο ἦταν τὸ ὅτι ὁ ἀγαπημένος της ἔφυγε ἀπὸ κοντά της, ὄχι γιατί τὴν ἐαρέθηκε, ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ παρεξήγησι. Νόμιζε ὅτι ἐπειδὴ ἦταν μιὰ ἀριστοκράτισσα καὶ εἶχε ξανακερδίσει τὰ χρήματά της, δὲν τὸν ἀγαποῦσε κι' οὔτε καταδεχόταν πειὰ νὰ τὸν κυττάξῃ.

Κι' ὅμως, ἡ δυστυχισμένη ἡ Μάργκαρετ, τώρα ἀκριβῶς πού τὸν εἶχε χάσει καταλάβαινε πόσο τὸν ἀγαποῦσε κι' ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα. Κι' εὐχαρίστως θὰ γύριζε πάλι στὸ Κολλέγιο τοῦ Χαμπσάιρ ἐγκαταλείποντας τὰ πλούτη της, φτάνει νὰ εἶχε τὴ συντροφιά τοῦ ἀγαπημένου της καὶ νὰ τὸν ἔβλεπε μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα,

κάθε Σάββατο όπως στις αλησμόνητες εκδρομές στις μαγευτικές όχθες του Τάμεσι. Μά αυτά ήταν όνειρα, κοριτσιίστικα όνειρα, που διέφεραν πάρα πολύ από την πραγματικότητα.

X

ΣΤΗ ΛΕΓΕΩΝΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ

ΟΙ λεγεωνάριοι, με ρυθμικό στρατιωτικό βήμα και με τα πα-
ράδοξα τύμπανά τους και τις σάλπιγγες, προχωρούσαν αφή-
νοντας πίσω τους τον καταυλισμό του Μπέλ-Άμπες. Έπρό-
κειτο να πάνε προς νότον για να ταχτοποιήσουν κάτι λογαριασμούς
με μερικούς ληστές της ερήμου. Όλοι τους ήταν εύθυμοι κι' εχθα-
ρισμένοι, γιατί θα τους δίνονταν ή ευκαιρία να ξεμουδιάσουν.
Στον καταυλισμό του Μπέλ-Άμπες είχαν βαρεθεί να μεθάνε, να
γλεντούν με τις ιθαγενείς και να χάνουν τα λεπτά τους στα χαρ-
τιά. Τώρα είχε αρχίσει πάλι η περιπέτεια. Οι λεγεωνάριοι ήταν οι
ήρωες της ερήμου. Είχαν κερδίσει όλες αυτές τις γαλλικές άποι-
κίες με το αίμα τους. Πολλοί από αυτούς πέθαιναν στην έρημο από
την δίψα, την πείνα και τις στερήσεις. Τα σώματά τους θαβόντου-
σαν στην άμμο κι' από αυτήν πολλές φορές τα ξέθαβαν τα τσακά-
λια για να τα κατασπαράξουν και να χορτάσουν την πείνα τους.

Οι λεγεωνάριοι είχαν ξεκινήσει την αούγη. Έπειτα όταν προ-
χώρησαν στην έρημο σιγά-σιγά ή σάλπιγγες πάψαν να ήχουν, τα
τύμπανα σάπασαν κι' οι στρατιώτες σχημάτισαν όμιλους, άναψαν
τσιγάρα και συζητούσαν. Έτσι τους φαινόταν λιγώτερο μαρτυρι-
κή ή πορεία στην άμμο. Ο λοχαγός αυτού του λόχου ήταν ένας πα-
νύψηλος Τσέχος που ποτέ δεν κατάφερνε να πη σώστα μια γαλλική
λέξι. Οι άλλοι ήταν ό γυιός ενός τραπέζιτη, ένας έμπορος κι' οι
στρατιώτες είχαν ό καθείς τους την τραγική του ιστορία που τον
είχε οδηγήσει εκεί πέρα. Πολλοί από αυτούς τους στρατιώτες ήταν
νεοφερμένοι. Τό έβλεπε κανείς από την μελαγχολική νοσταλγία που
είχε τό βλέμμα τους, από την προθυμία που έκτελούσαν τις
διαταγές κι' από τό κουράγιο που είχαν να περιπατούν με ζωηρό
βήμα στην έρημο. Όλα γι' αυτούς ήταν καινούργια και τους δια-
σκεδάζαν. Μά έπειτα από τέσσερες ώρες έξαντλητικής πορείας τα
πόδια τους έπαψαν να τους υπακούουν. Μερικοί κάθισαν άπελπι-
σμένοι καταγής. Μά τους είδοποίησαν ό τι για χατήρι τους δεν έπρό-
κειτο να σταματήσουν την πορεία κι' ό τι θα τους άφηναν να πεθα-
νουν πάνω στην έρημο:

— "Ε, τους δήλωσαν, αυτό είνε παληό «κόλπο» και δεν πιάνει
πειά. Φροντίστε να βρήτε κανένα άλλο...

Κι' οι παληοί γέλασαν ειρωνικά από τα χάλια των νεοφερμέ-
νων. Οι δυστυχισμένοι αυτοί αναγκάστηκαν να συρθούν πίσω από τό
λόχο και να περπατήσουν κι' αυτοί μαζί με τους άλλους. Έπρεπε
να φθάσουν στο μέρος όπου ήταν τό πέρασμα των ληστών πριν να
μεσουρανήση ό ήλιος. Κι' έτσι κι' έγινε.

Αυτό τό πέρασμα ήταν κάτι άπόκρημνο βράχοι μέσα στους ό-
ποιους θα μπορούσε να κρυφθή όλόκληρος στρατός δίχως κανείς να
τον άντιληφθή. Αυτές τις όχυρές θέσεις τις παίρναν συχνά οι λη-
σται κι' από εκεί παραφύλαγαν τα καρavάνια. Κάτω, στο βάθος ό
δρόμος των καρavανιών φαινόταν σαν μια λευκή λεπτή λουρίδα. Έ-
πειτα εξακολουθούσε και χάνονταν ώσου έφθανε τό ανθρώπινο
βλέμμα.

Οι λεγεωνάριοι, κατάκοποι πέσαν άναίσθητοι καταγής. Εύτυ-
χώς σύμφωνα με τις πληροφορίες που είχαν οι λησται θα περνού-
σαν σαν τσακάλια από κεί πέρα μέσα στο πυκνό σκοτάδι της νύ-
χτας. Είχαν λοιπόν καιρό να ξεκουρασθούν και να είνε έτοιμοι για
την άγρια μάχη. Έτσι σκορπίστηκαν όπου μπορούσαν να βρουν
λίγη σκιά. Και τότε άρχισαν ν' ακούγονται τραγούδια σ' όλες τις
γλώσσες του κόσμου και μερικοί έντελώς μόνοι τους άρχισαν να
κάνουν έκμυστηρεύσεις. Ένας από αυτούς τους λεγεωνάριους που
ξεχώριζε για την ευγένειά του και τους τρόπους του, πλησίασε έ-
ναν συνάδελφό του και τον ρώτησε, ξεχνώντας την άυστηρή διατα-
γή και συνήθεια να μη ρωτά κανείς λεγεωνάριος για τό παρελθόν
του συνάδελφου του.

— Άπό που είσαστε; Είσαστε Γάλλος;

— Ναί, τ' άπάντησε ό έρωτηθείς. Κι' έσεις;

— Τό ίδιο!

Ό νέος ύθύισε τότε τό βλέμμα του στο βλέμμα του νεοφερμέ-
νου και με μια παράδοξη έκφραση στο πρόσωπό του ρώτησε και
πάλι:

— Ιστορίες με γυναίκες; Χμ! Έτσι δεν είνε;...

Ό άλλος ανατρίχιασε σύγκορμος και δεν άπάντησε. Μά έπειτα
άπό λίγη σκέψη σαν να ήθελε να κρύψη ένα μυστικό, του δήλωσε:

— Ναί, ναί, μια ιστορία με γυναίκες... Μά ήταν ένα πλάσμα...

Ό άλλος έκανε ένα μορφασμό άηδίας και δήλωσε:

— Δεν θαρρεύσαι!... Στις δέκα γυναίκες ή έννηά είνε πάντο-
τε καλές...

Κι' έκανε μια χειρονομία συμπληρώνοντας έτσι παραστατικά
τη φράση του:

— Μά έννοια σου, συνέχισε. Θα σου περάση και σένα, όπως πέ-
ρασε και σε τόσους άλλους. Θα ξεχάσης κι' εσύ και θα πάψης να
σκέφτεσαι τον κόσμο, όπως όλοι οι έρωτευμένοι λεγεωνάριοι. Έ-
πειτα έδω θ' άρχίσουν ή άγάπες με τις ιθαγενείς. Μά τό νοι σου
δεν πρέπει να τις παραχαϊδεύς. Αυτές ή γυναίκες χρειάζονται μα-
στίγιο... Έτσι μόνο γίνονται σκλάβες σου. Μά δεν μου λές άλήθεια
πως σε κτύπησε κατακούτελα ό έρωτας και γιατί σ' έπιασε τέτοια
άπελπισία, ώστε να ρίξης... μαύρη πέτρα πίσω σου στον κόσμο; Έ-
γώ ήρθα στη Λεγεώνα για να γλυτώσω από τα βάσανα της πεθε-
ράς μου κι' από τη γκρίνια της γυναίκας μου. Έτσι έχω ήσυχο τό
κεφάλι μου από αυτές τις στενωχώριες. Μά εσύ; Έσύ τί λόγια εί-
χες για να έρθης σ' αυτή την κόλαση;

Ό άλλος φύσηξε προς τον ουρανό τον καπνό του τσιγάρου
του κι' ύστερα δήλωσε:

— Ήταν ένα ωμορφη κορίτσι... Τό είχα συναντήσει στην Άγ-
γλία, σ' ένα Κολλέγιο στο όποιο ήταν δασκάλα. Κι' εγώ επίσης ή-
μουν καθηγητής στη σχολή...

— Όχι! έρε άδελφέ, του άπάντησε ό άλλος, αυτό δεν μ' ένδια-
ρει, ούτε δίνω δεκάρα για όλα τα κορίτσια της Γαλλίας.

— Όστόσο, έπέμενε ό άλλος, τ' αγαπούσα περισσότερο άπ' ό-
σο μπορείς να φαντασθής. Έσύ θέβαια δεν είνε δυνατό να με κα-
ταλάβης κι' έδω, ενώ περιμένω άγριους ληστές είνε κωμικό να μι-
λή κανείς για έρωτα. Μά αν σου έμεινε καθόλου ίχνος άνθρωπι-
σμού θα με καταλάβης. Είχα περάσει άγρυπνος όλόκληρες νύ-
χτες, προσπαθώντας να βρω μια λύσι, πως να την κάνω δική μου
και πως να ζήσω πάντοτε κοντά της. Τέλος άπεφάσισα να θυσιάσω
τις φιλοδοξίες μου και τα όνειρά μου και να της προτείνω να την

παντρευθῶ. Μὰ ἐκείνη ἀφοῦ μὲ τυράνησε ἀρκετὸ καιρὸ μέχρι νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, τέλος ἀρνήθηκε τὴν πρότασί μου.

— "Ὅχι, μοῦ εἶπε, δὲν εἶμαι ἐγὼ ἡ γυναῖκα ποὶ σοῦ ταιριάζει. Φρόντισε νὰ μὲ ξεχάσης..." Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἔμαθα ὅτι κερδίσε πάλι τὴν περιουσία της... Ἔτσι κατὰ λάθος ὅτι εἶχα χάσει πειὰ κάθε ἐλπίδα. Ἀλλωστε ἀπέφυγε νὰ ἔρθῃ στὴν τελευταία μας συνάντησι. Κι' αὐτὸ ἦταν σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε ὅτι ἔπρεπε ὁ καθεὶς ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο του. Τράβηξε μάλιστα αὐτὴ πρώτη τὸν δικό της κι' ἐγὼ ἔφυγα ἀκόμη πιὸ μακριά, ἐκεῖ ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ χαθῇ μ' ἕνα ψεύτικο ὄνομα καὶ νὰ ξεχάσῃ.

— "Ἐχεις ἀπόλυτο δίκιο. Ἀλλωστε μιὰ γυναῖκα δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν θυμᾶται κανεὶς πολὺ καιρὸ.

Κι' ὁ Ζὰν Φλωρεν, ὁ παλιὸς λεγεωνάριος στέναξε λὲς καὶ εἶχαν ξυπνήσει δυσάρεστες ἀναμνήσεις στὴν καρδιά του. Δάγκωσε μάλιστα τὴ γλῶσσα του μήπως κι' αὐτὸς κάνει καμμιά ἐξομολόγησι...

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἕνα μελαγχολικὸ τραγοῦδι ὑψώθηκε ἀπὸ ἕναν ὄμιλο λεγεωναρίων.

— Τὸ τραγοῦδι, στέναξε ὁ νεοφερμένος σ' ἀνακουφίζει ἀπὸ τὰ βάσανα τὴν καρδιά σου. Ἄν μποροῦσα νὰ τραγουδήσω θὰ ἔλεγα τὸ πιὸ μελαγχολικὸ τραγοῦδι τοῦ κόσμου.

— Ἐλα, ἂς μιλήσουμε γιὰ κάτι ἄλλο... Βαρυέμαι αὐτὲς τὶς ἀνόητες αἰσθηματικὲς συζητήσεις, τοῦ δήλωσε ὁ φίλος του. Γιὰ πόσο καιρὸ δήλωσε ὅτι θὰ μείνῃς στὴ Λεγεώνα;

— Γιὰ τρία χρόνια...

— Σὰν πολλὰ χρόνια φαντάζεσαι ὅτι θὰ ζήσης δῶ πέρα, τοῦ παρατήρησε ὁ ἄλλος εἰρωνικά. Δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι κάθε ἡμέρα ἔχουμε μάχες μὲ τοὺς ληστές καὶ τοὺς ἰθαγενεῖς...

— Ἐλάσθαι ὑπ' ὄψει μου τὰ πάντα. Τὶς ἐξαντλητικὲς πορείες, τὸν πόλεμο, τὸ ἀνατριχιαστικὸ κλίμα τῆς Ἀφρικῆς, ἀκόμη καὶ τοὺς συναδέλφους μου ποὺ δὲν εἶνε τόσο εὐγενεῖς σὰν ἐσένα. Μὰ μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν εἶμαι καθόλου δυστυχισμένος ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐκλογὴ μου. Προκειμένου νὰ κάνῃ κανεὶς μιὰ ἀνανδρία ν' αὐτοκτονήσῃ, καλύτερα νὰ πάῃ στὴ Λεγεώνα τῶν Ξένων...

— Νεαρέ μου ἡ δὲν ξέρεις ἀκόμη τί εἶνε ἡ Λεγεώνα ἢ φαίνεται ὅτι ἔχεις πολὺ θάρρος...

— "Ὅσο γι' αὐτό;..."

— Ναί, ἄφησε τώρα τοὺς παλληκαρισμούς. Τὸ καλύτερο ποῦ ἔχεις νὰ κάνῃς εἶνε νὰ φυλάς τὸ τομάρι σου. Ποτὲ νὰ μὴ κάνῃς τὸν ἥρωα καὶ ποτὲ νὰ μὴ μαλλώνῃς μὲ τοὺς συναδέλφους σου. Δὲν ξέρεις μὲ τί ἀνθρώπους ἔχεις νὰ κάνῃς. Μπορεῖ ὁ σύντροφός σου νὰ εἶνε πρίγκιπας ἢ δραπετὴς τῶν κατέργων. Μπορεῖ νὰ ἔχῃ τρελλαθῇ ἀπὸ τὸ «καφφάρ». Τί εἶνε τὸ «καφφάρ»; Ἡ ἀγιάτρευτη νοσταλγία τῆς πατρίδος ποῦ θολώνει τὸ μυαλὸ καὶ μαραζώνει τὴν ψυχὴ τῶν λεγεωναρίων. Ξέρεις τί εἶνε νὰ βρίσκεσαι τώρα πάνω σ' αὐτὰ τὰ βουνά, νὰ πνίγεσαι στὴν ἄμμο καὶ στὸν ἥλιο καὶ νὰ σκέπτεσαι ὅτι στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ κυκλοφοροῦν τόσες ὠμορφες γυναῖκες κι' ὅτι ὑπάρχουν ἀφθονα κέντρα, στὰ ὁποῖα κανεὶς μπορεῖ νὰ δροσίσῃ τὸ λάρυγγά του καὶ νὰ φάῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ του... Μὰ ἔχεις ἀλήθεια ὑπ' ὄψει σου τί περιμένουμε δῶ πέρα;

— Ἀσφαλῶς γιὰ νὰ προστατεύσουμε ἕνα καραβάνι...

— "Ε, ὅχι, φίλε μου! Πρόκειται νὰ πάρουμε πίσω τὸ αἷμα ἐνδὸς καραβανιοῦ. Περιμένουμε νὰ γυρίσῃ ἡ συμμορία τῶν ληστῶν γιὰ νὰ τὴν καταστρέψουμε. Αὐτὰ ἔχει ἡ ἔρημος. Οἱ ἀνοιχτοὶ λογαριασμοὶ κανονίζονται μὲ αἷμα..."

Ὁ νέος ἀνατρίχιασε. Πρῶτὴ φορὰ θὰ παρευρίσκονταν οὐ μιά

πραγματικὴ μάχη. Καὶ χαίρονταν ὅτι πολὺ πιθανὸν θὰ τοῦ δίνονταν ἡ εὐκαιρία νὰ σκοτωθῇ δίχως κανεὶς νὰ μάθῃ τὸ μυστικὸ του.

— Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς ἀκόμη νὰ σοῦ δώσω μιὰ συμβουλὴ, τοῦ εἶπε ὁ φίλος του: Μὴ χάνεις ποτὲ τὴν ψυχραιμία σου καὶ μὴ συγκινεῖσαι γιὰ τίποτα. Ἄφηνε τὰ πράγματα νὰ περνοῦν δίχως νὰ τὰ σχολιάζῃς. Ἀκόμη τὶς πιὸ σκοτεινὲς κι' ἀγριεὲς δολοφονίες. Ἔτσι μόνον θὰ ἔβρῃς τὴν ἡσυχία σου, Διαφορετικὰ θὰ ἔχῃς διαρκῶς βάσανα καὶ σκοτούρες. Μπορεῖ κιόλας νὰ κλεισθῇς στὰ «πηγάδια τῆς ἐρήμου». Τί εἶνε αὐτά; Ὑπόγειες φυλακές! Βαθεῖα πηγάδια χωρὶς ἡλιακὸ φῶς ποῦ κατεβαίνουν στὰ σπλάχνα τῆς γῆς πενήντα μέτρα! Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν κατεβάζουν τοὺς θαρρυποινίτες στρατιῶτες, μέσα σὲ πιχτὸ σκοτάδι αὐτῆς τῆς κόλασης. Κάθε ἡμέρα ὁ μὴς ἕνας δεσμοφύλακας τοὺς κατεβάζει ἢ μᾶλλον τοὺς πετᾷ σὰν τὰ σκυλιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ τοὺς ρίχνει ἕνα τενεκὲ μὲ νερὸ! Αὐτὴ εἶνε ἡ τροφὴ τους. Οἱ λεγεωνάριοι εἶνε ἀδύνατο νὰ μείνουν περισσότερο ἀπὸ δέκα ἡμέρες σ' αὐτὸ τὸν τάφο. Τρελλαίνονται, χάνουν τὸ φῶς τους καὶ συχνὰ σκοτώνει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Μὰ ἡ τιμωρίες στὴ Λεγεώνα εἶνε ὅλες ἀσύστηρες κι' ὀλιγοήμερες. Ξέρεις δὲ γιατί; Γιατί ὅλοι θὰ προτιμοῦσαν τὴν φυλακὴ, παρὰ αὐτὴ τὴ μαρτυρικὴ ζωὴ τοῦ λεγεωναρίου...

Ἡ νύχτα τώρα εἶχε κρεμάσει στὸν οὐρανὸ τὰ λαμπερά της ἄστρα. Οἱ δυὸ λεγεωνάριοι κύτταζαν τὸ γαλάζιο φόντο του κι' ὁ καθένας ἦταν ἀφωσιωμένος στὶς σκέψεις του. Ξαφνικὰ μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἀπόλυτὴ ἡσυχία ἀκούστηκε τὸ λεπτὸ σφύριγμα ἐνὸς σκοποῦ.

— Ἐτοιμάσου νὰ χορέψουμε! Φώναξε στὸ νέο λεγεωνάριο ὁ φίλος του. Ἐρχονται οἱ Τουαρέγκ.

— Ποῦ τοὺς βλέπεις; Ἀπόρησε ὁ φίλος τῆς Μάργκαρετ.

— Μαντεύονται ἀπὸ αὐτὴ τὴν κοκκινωπὴ σκόνι ποῦ ὑψώνεται στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντα. Βλέπεις εἶνε ἕνα μεγάλο κι' ἀδιάσπαστο σύννεφο. Αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι ὁ ἐχθρὸς μας εἶνε πολὺ περισσότερος ἀπὸ ἐμᾶς.

Κι' ἀλήθεια ὅταν οἱ Τουαρέγκ φάνηκαν καθάλλα στὰ θαυμάσια ἄλογά τους σχηματίζαν μιὰ ἀτέλειωτὴ σειρὰ, ἕνα μεγάλο φίδι ποῦ σερόνταν πάνω στὴν ἄμμο...

Σύμφωνα μὲ τὶς διαταγὲς ποῦ εἶχαν πάρει οἱ στρατιῶτες ἀπὸ τὸ λοχαγὸ τους, ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ πλησιάσουν κι' ὅταν μπαίνουν στὸ στενὸ θὰ τοὺς ἀνοίγαν ἕνα θεριστικὸ πῦρ μὲ τὰ πολυβόλα.

Μὰ ἐκεῖνοι ποῦ ἦταν καλοὶ πλεμιστὰ καὶ ξέραν ν' ἀποφύγουν τὸν κίνδυνο, ἔκαναν τὸ ἐξῆς ἐκπληκτικὸ. Μόλις πλησίασαν στοὺς θράχους σκόρπισαν ὅπως σκάει τὸ ρόδι σὰν πέφτει κατὰ γῆς κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν μὲ ξεφωνητὰ κι' ἀγρία οὐρλιάσματα στοὺς ἀπότομους θράχους. Οἱ λεγεωνάριοι τὰ εἶχαν χαμένα. Αὐτὸ δὲν τὸ περίμεναν. Μὰ τὸ πιὸ τραγικὸ τώρα ἦταν ὅτι αὐτοὶ διέτρεχαν τώρα τὸν φοβερὸ κίνδυνο. Οἱ Τουαρέγκ τοὺς εἶχαν ἀντιληφθῇ, εἶχαν τραβήξει τὰ γιγανθία τους κι' ὠρμούσαν μὲ λύσσα ἐναντίον τῶν λεγεωναρίων. Ὁ νέος στρατιώτης σκέφθηκε ἐπὶ τέλους μὲ κρυφὴ χαρὰ ὅτι εἶχε ἔρθει ἡ ὥρα ποῦ θὰ γλύτωνε ἀπὸ τὰ βάσανά του. Μὰ ἐντῶπις τοῦ ἔκανε ὅτι μπροστὰ ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀγριούς πολεμιστὰς τρέχαν δέκα Τουαρέγκ καὶ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς προχωροῦσε ἐντελῶς μόνος, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τὸν προφύλαγαν.

— Αὐτὸς εἶνε ὁ σείχης Μπέν-Σουλεϊμάν, ψιθύρισε ὁ φίλος του στὰ νύχτα. Εἶνε ὁ πιὸ ἀγριεὲς κι' ὁ πιὸ ἐκδικητικὸς φύλαρχος τῆς ἐρήμου...

Ὁ λεγεωνάριος μ' ἕνα κακὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, πῆρε τότε τὸ

χαν κάνει ανθυπολοχαγό και του είχαν στολίσει το στήθος με παράσημα.

Οι ανώτεροί του τον καμάρωναν:

— "Αν είχα δέκα Φλωρέν, έλεγε μια ήμερα ο διοικητής στους φίλους του, δεν θα φοβόμουν καμμιά επιδρομή των ληστών.

— Μά τέλος πάντων επενέβη η κόρη του, πότε λοιπόν θα μάς φέρετε στο Φέζ αυτόν τον άξιωματικό σας για να τον γνωρίσουμε κι' έμεις;

— "Ω! Έκανε ο διοικητής. Έσύ θα είσαι άσφαλώς η τελευταία στόν κατάλογό του.

— Πρέπει να μάς τον φέρετε, επέμενε η γυναίκα ενός διπλωματικού υπαλλήλου.

— "Αν μου επιτρέπετε θα υπέβαλα κι' εγώ αυτή την παράκληση, του είπε η σύζυγος ενός θαθύπλουτου πασα, η οποία φημιζόταν για την όμορφιά της.

— Κυρίες μου, δήλωσε ο διοικητής αυτό δεν έξαρτάται και τόσο από μένα. Ο Φλωρέν δεν έννοεί να έγκαταλείψη την ένεργό υπηρεσία. Έθλει να θρίσκειται πάντα μπροστά στη φωτιά. Είνε αδύνατο αυτός να ζήση χωρίς χωρίς μαρουσι. Λένε μάλιστα ότι κοιμάται με το όπλο κάτω από το προσκέφαλό του!...

— Κι' ωστόσο αν το θέλατε έσεις θα μπορούσατε να το πετύχετε. Καλέστε τον, παραδείγματος χάριν για να σας σχεδιάση ένα χάρτη των επιχειρήσεων των ληστών στην έρημο. Και κρατήστε τον κοντά σας.

— Έστω, φώναξε ο διοικητής. Θα σας κάνω το χατήρι σας. Μά μου στερείτε κυρίες μου έναν από τους πιο καλούς πολεμιστάς μου.

— Άλλά μήπως κι' ο έρωσ δεν είνε πόλεμος, στρατηγέ μου! Του απάντησε η γυναίκα του Αιγύπτιου πασα.

Ο στρατηγός υποκλήθηκε μ' ένα αινιγματικό χαμόγελο στα χείλη. Το ίδιο κιόλας θράδυ ο ασύρματος διεβίβαζε το σήμα περι μεταθέσεως του υπολοχαγού στο Φέζ.

"Όταν ο Φλωρέν πήρε αυτή την είδησι έγινε κατάχλωμος.

— Μου φαίνεται, ότι έπεσα σε δυσμένεια είτε στους φίλους του. Αυτή η πρόσκλησί μου στο Φέζ δεν μου φαίνεται και τόσο ευχάριστη. Μά τί συνέβη λοιπόν;

Όστόσο έσπευσε να έκτελέση την επείγουσα διαταγή που του είχαν διαβιβάσει. Εκείνοι όμως που τον στενοχωρούσε ήταν ότι θα έβλεπε πάλι πολιτισμένο κόσμο, ότι ήταν υποχρεωμένος να σαπίζη στην καρέκλα ενός γραφείου κι' ότι δεν θα είχε πειά καμμιά ευκαιρία να ξεμουδιάση τα νεύρα του. Μά η διαταγή ήταν διαταγή κι' έπρεπε να την έκτελέση.

XII

ΕΡΩΤΕΣ ΣΤΟ ΦΕΖ

ΟΤΑΝ ο Φλωρέν μπήκε στο γραφείο του διοικητού με ζωηρό θήμα, κατασκοπισμένος από την λεπτή άμμο της έρήμου και μαύρος από τις άχτίνες του ήλιου, στάθηκε ξαφνικά, τα έχασε και ζήτησε συγγνώμη. Εκεί λίγα θήματα μπροστά του, θρίσκονταν καθισμένη στο γραφείο του διοικητού μια νέα γοητευτικής όμορφιάς που του χαμογελούσε με καλωσύνη.

— Λοχαγέ Φλωρέν, του είπε, παρεκάλεσα τον πατέρα μου να σας γνωρίσω εγώ πρώτη απ' όλες τις κυρίες του Φέζ. Και καθώς βλέπετε μου έκανε αοτή την χάρη.

— Συγχωρήσατέ με, της είπε ο Φλωρέν ζαρώνοντας τα φρύδια, για την περιβολή μου. Όταν κανείς τρέχη τριάντα ώρες με τ' άλογο πάνω στην άμμο!...

— Τί λέτε! Τί λέτε! Διεμαρτυρήθη η Μαριέτ ντε Βιρώ, έτσι όπως μπήκατε στο γραφείο ήλιοκαμένος και σκονισμένος μ' άρέσατε περισσότερο.

Κι' ύστερα εξετάζοντάς τον, άπόρησε:

—Μά δεν είσατε τόσο άγριος και τόσο τρομερός, όπως σας παρουσιάζουν...

Ο Φλωρέν γέλασε.

— Ξέρετε, συνέχισε η ντε Βιρώ, όλες η κυρίες θέλουν να σας γνωρίσουν, γιατί είσατε ένας ήρωας. Μά εγώ ήθελα να κάνω τη γνωριμία σας περισσότερο, γιατί είχα μάθει ότι προκαλείτε τον θάνατο... Γιατί θέλετε να πεθάνετε τόσο νέος λοχαγέ Φλωρέν;...

Ο άξιωματικός φρικίασε, τα μάτια του σκοτείνιασαν, μά κατάρθωσε να συγκρατηθή και δήλωσε:

— "Όλοι οι άνθρωποι θέλουν να δικαιολογούν μ' ένα τρόπο τις πράξεις τους. Έτσι κι' εγώ θρήκα τον δικό μου.

Έκείνη την στιγμή μπήκε μέσα στην αίθουσα ο διοικητής.

— Μπράβο Μαριέτ, φώναξε, μάς άπήγαγες κιόλας τον άξιωματικό μας.

Κι' έπειτα γυρίζοντας στον Φλωρέν:

— Συγχαρητήρια, του είπε υπολογαγέ μου. Άκόμη δεν μάς ήρθατε και σημειώσατε κιόλας το πρώτο θύμα... Θεέ μου ποσο η η γυναίκες είνε άνόητες! Της τραβάει πάντα το μυστήριο. Για να κάνετε μια τόσο περιεργή ζωή άγαπητέ μου έλκύσατε την προσοχή όλων των γυναικών του Φέζ... Άς είνε όμως πηγαίνετε τώρα ν' άναπαυήτε και το θράδυ θα τα πούμε στη Λέσχη. Μά φροντίσατε να μην έπικωινώησετε με κανένα πριν να με δητε. Χρειάζεται πάρα πολύ μεγάλη προσοχή έδω πέρα. Οι φύλαρχοι της έρήμου έδω έχουν στήσει τα περισσότερα δίχτυα της κατασκοπείας τους.

Κι' ο Γάλλος διοικητής θγήκε από το γραφείο, ακολουθούμενος από την κόρη του, η οποία έστειλε στον Φλωρέν το πιο άγγελικό χαμόγελό της.

Ο νεαρός άξιωματικός έπειτα από ένα καλό μπάνιο έπεσε να κοιμηθή γιατί ήταν πτώμα κυριολεκτικώς από την κούρασι. Δεν είχε δώσει καμμιά σημασία σ' αυτό το ένδιαφέρον της Μαριέτ ντε Βιρώ, ούτε στα κολακευτικά λόγια του διοικητού του. Γι' αυτόν τίποτε πειά δεν είχε ένδιαφέρον στον κόσμο. Πριν να τον κάνει να χαμογελάση η ζωή τον είχε τόσο πικράνει που ο δυστυχής είχε χάσει την έμπιστοσύνη του για όλους τους ανθρώπους που τον τριγυρνούσαν. Και δίχως καμμιά σκέψη, κατάκοπος, θυθίστηκε σ' ένα φοβερό λήθαργο.

Το θράδυ η εμφάνισί του στη Λέσχη κίνησε τα σχόλια των άξιωματικών. "Όλοι αυτοί κατά βάθος δεν τον χώνευαν, γιατί άφηφούσε τόσο τη ζωή του, γιατί έδειχνε έναν υπερβολικό ήρωισμό που έφτανε στο σημείο της παραφροσύνης και γιατί άκριβώς γι' αυτά τα πράγματα τον λάτρευαν η γυναίκες των Ευρωπαίων.

Έλος σε μια στιγμή τον ξεμονάχιασε ο διοικητής του και του δήλωσε:

— Άγαπητέ μου Φλωρέν, σου όφειλω μια έξήγησι. Δεν σ' έφερα δω πέρα για καμμιά δουλειά. Έκτελώ μόνα την παράκλησι των στενών φίλων μας. Ξεκουράσου όσο θέλεις. Μόλις άρχίσης να

πλήττης δέν έχεις παρὰ νά μου τὸ πῆς. Ἀμέσως θὰ σὲ στείλω στὸν καταυλισμὸ τῆς ἐρήμου πού θὰ ποθήσῃ ἡ καρδιά σου. Καί τώρα εἰσαι ἐλεύθερος. Ἀπόλυτα ἐλεύθερος. Μπορεῖς ν' ἀφεθῇς στὰ δίχτυα τῶν γυναικῶν. Μὰ προσεξε τὰ δίκτυα τῆς κατασκοπείας.

Ἀπὸ τὸ ἴδιο κιόλας θράδυ ὁ Φλωρὲν πολιορκήθηκε μ' ἕνα σωρὸ προσκλήσεις. Τὸ φράκκο πού ἄλλοτε τόσο τὸν στενοχωροῦσε τώρα τὸ εἶχε συνηθίσει τόσο πολὺ πού φοβῶταν μήπως πειὰ γίνει ἀνίκανος γιὰ τὴ ζωὴ τῆς ἐρήμου.

Κάθε θράδυ ὁ Φλωρὲν ἦταν τὸ στόλισμα κάθε δεξιώσεως κι' ὁ πιὸ συμπαθὴς καθ'αλλίερος τῶν γυναικῶν. Μὲ τὴ σειρὰ τους μιὰ-μιὰ πέρασαν ἀπὸ τὴν... καρδιά του ὅλες ἡ πιὸ ὡμορφες γυναῖκες. Ὁ Φλωρὲν εἶχε ἀρχίσει λοιπὸν νὰ θαρρεύει κι' ἀπελπιζόνταν, γιατί αὐτὲς ἡ γυναῖκες τοῦ εἶχαν σκοτώσει ὅ,τι ἰδανικὸ εἶχε μέσα στὴν ψυχὴ του. Εἶχαν ἀρχίσει μάλιστα νὰ τοῦ μαρμαίρουν τὴ νεότητά του καί τοὺς ἐνθουσιασμοὺς του. Ἡ μόνη παρηγοριὰ σ' αὐτὴ τὴν Κόλασι ἦταν ἡ ὡμορφὴ Μαριέτ. Αὐτὴ τὸν φρόντιζε πάρα πολὺ, ἐνδιαφέρονταν γιὰ τὴν ὑγεία του, τὸν ἐμπόδιζε νὰ πῖνῃ καί νὰ ξενοχτήσει κι' αὐτὴ εἶχε τρομοκρατήσει τόσο πολὺ τὴν «ὀρδινάντσα» τοῦ Φλωρὲν καί εἶχε ἀναγκάσει αὐτὸ τὸν δυστυχῆ στρατιώτη νὰ περιποιηταί τὸν ἀξιωματικὸ του καί νὰ τοῦ φτιάχνῃ μιὰ ἀφογῆ ἐμφάνισι.

Μιὰ ἡμέρα τέλος ὅταν θρέθηκε μόνη μὲ τὸν Φλωρὲν τοῦ ἐξωμολογήθηκε:

— Μ' ἀρέσετε ὑπερβολικὰ καί θὰ μ' ἀρέσατε ἀκόμη περισσότερο ἂν γινόσαστε ἄνδρας μου. Σὰς δίνω τὴν ἀδεία νὰ ζητήσετε τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸν διοικητὴ σας.

Ὁ Φλωρὲν μάταια προσπάθησε νὰ τὴν πείσῃ νὰ λογιεῖται. Ἡ Μαριέτ ἦταν τρελλὴ ἀπὸ τὸν ἔρωτά της.

— Ἄς μείνουμε δυὸ καλοὶ φίλοι εἶπε ἐκεῖος. Πρέπει νὰ ξέρης ὅτι σὲ συμπαθῶ κι' ἐγὼ πάρα πολὺ μὰ δέν ἔχω πειὰ καρδιά νὰ σ' ἀγαπήσω. Μιὰ ἄλλη γυναῖκα μου τὴν πῆρε καί τὴν σκότωσε. Γι' αὐτὴ τὴ γυναῖκα θρίσκομαι στὴ Λεγεῶνα καί γι' αὐτὴ ἀναζητῶ τὸν θάνατο.

— Ὡστε, στέναξε ἡ Μαριέτ, τὴν ἀγαπᾶτε λοιπὸν τόσο πολὺ ἀκόμη;

— Τὴν μισῶ! Ναι τὴν μισῶ, θὰ ἔπρεπε νὰ πῆτε.

Ἡ Μαριέτ χαμογέλασε.

— Τότε, εἶπε, δέν σὰς δεσμεύει τίποτε;

— Ἀκριβῶς, δεσποινίς. Γι' αὐτὸ χαίρουμε τὴν ἐλευθερίά μου.

— Κι' ἂν κάποιος πού σὰς ἀγαπᾷ ἤθελε νὰ σὰς σκλαβώσῃ;...

— Ἐ, τότε θὰ ὑπέκυπτα στὸ μοιραῖο!... Ἀπάντησε ἀστεειυόμενος ὁ Φλωρὲν.

Μ' αὐτὴ ἡ ἀπάντησί του ἦταν μοιραῖο ἀργότερα νὰ τὸν κάνῃ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πιὸ φοβερὴ καί τὴν πιὸ μεγάλῃ ἀπογοήτευσιν...

Λίγες ἡμέρες ἀργότερα ὁ διοικητὴς τὸν κάλεσε στὸ γραφεῖο του. Τὸ σοβαρὸ ὄφος του κι' ἡ νευρικότης του ἀναστατώνουν τὸν Φλωρὲν, ὁ ὁποῖος δέν ἤξερε τί νὰ υποθέσῃ. Στάθηκε λοιπὸν ἀκίνητος σὲ στάσι προσογῆς καί παρακολουθοῦσε τὸν διοικητὴ πού περπατοῦσε πάνω-κάτω στὸ δωμάτιο μ' ἀμηχανία, μὴ ξέροντας πῶς ν' ἀρχίσῃ. Τέλος στάθηκε μπροστά του καί τοῦ δῆλωσε:

— Εἰσάστε ἐνας ἐντιμὸς ἀξιωματικὸς, γι' αὐτὸ δέν ἀμφιβάλλω καθόλου. Ἔτσι τολμῶ τώρα νὰ ζητήσω τὴ βοήθειά σας. Ἄν ὑπάρχῃ ἕνα πλᾶσμα τὸ ὁποῖο λατρεύω σ' αὐτὸ τὸν κόσμον καί γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ ἔκανα τὰ πάντα, αὐτὴ εἶνε ἡ κόρη μου. Τῶτα τελευταίως δμως παρατήρησα ὅτι δέν εἶνε καθόλου καλὰ στὴν ὑγεία της κι' ὅτι

φαίνεται μελαγχολικὴ καί ἀπελπισμένη. Ἔμαθα ὅτι ἡ αἰτία εἴσαστε ἐσεῖς!... Ὡ, ναι, ναι ξέρω καλὰ δέν φταίτε. Μὰ ἐδῶ δέν ἐξετάζουμε ποιὸς φταίει, ἀλλὰ πῶς θὰ σώσουμε ἕναν ἄνθρωπον. Κι' αὐτὴ τὴν θυσία τὴν ζητῶ ἀπὸ σὰς τόσο σὰν πατέρας, ὅσο κι' ὡς πιὸ μεγάλος συνάδελφος. Λοιπὸν θέλετε νὰ σώσετε τὴν κόρη μου καί νὰ τὴν γλυτώσετε ἀπὸ ἕνα τραγικὸ τέλος; Σὰς ρωτῶ ναι ἢ ὄχι!

— Φυσικὰ ναι! Μὰ πῶς; Μὲ ποῖο τρόπο;

— Νὰ τὴν παντρευθῇτε ἀγαπητέ μου!... Ἔτσι θὰ ἡσυχάσω κι' ἐγὼ ἀπὸ τὰ κλάματα της καί τὰ παρακάλια της.

Ὁ Φλωρὲν ἔμεινε σὰν κεραυνόπληκτος. Μάταια ἐξήγησε στὸν διοικητὴ τοῦ ὅλη τὴν τραγικὴ ἱστορία του. Ἐκεῖνος ἐπέμενε νὰ πᾶρῃ μιὰ τελεωτικὴ ἀπάντησιν.

Κι' ὁ Φλωρὲν γιὰ νὰ βγῇ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀδιέξοδο εἶπε τὸ ναι. Ὁ Φλωρὲν κι' ἡ Μαριέτ ἀρραβωνιάστηκαν μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες. Ἡ Μαριέτ ἔκανε σὰν τρελλὴ ἀπὸ τὴν εὐτυχία της καί τὸν ἔρωτά της. Μὰ ὁ Φλωρὲν καταλάβαινε ὅτι δέν ἀγαποῦσε ὅσο ἔπρεπε αὐτὴ τὴν γοητευτικὴ καί χαριτωμένη. Ἡ σκέψις τοῦ διαρκῶς γύριζε στὰ περασμένα κι' ἦταν ἀδύνατον νὰ κεραιμονήσῃ τὸ πρόσωπο τῆς Μάργκαρετ. Βέβαια δέν τὴν ἀγαποῦσε πειὰ παράφορα, μὰ μέσῃ στὴν ψυχὴ του εἶχε γι' αὐτὴν μιὰ τρυφερὴ συμπάθεια. Ἔτσι ἄρσισε γιὰ τὸν Φλωρὲν ἕνα φοβερὸ μαρτύριο. Ἐπλήστε ὑπὸ τοὺς χοροὺς, τίς δεξιώσεις καί τὸν ἔρωτα κι' εἶχε ἀρχίσει νὰ νοσταλγῇ μ' ὅλη του τὴν καρδιά τὴν ἐρήμον.

Κι' ἕνα θράδυ εἶπε στὸν διοικητὴ του:

— Θὰ ἤθελα νὰ πᾶω στὸ Μπέλ-Ἀμπὲς νὰ ξεμουδιάσω λίγο.

Μὰ ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε ὅτι τώρα πειὰ ἦταν πολὺ ἀργὰ κι' ὅτι ἀφοῦ ἐπρόκειτο νὰ παντρευθῇ ἔπρεπε νὰ εἶνε προσεχτικώτερος καί νὰ μὴ θέτῃ σὲ κίνδυνον τὴ ζωὴ του.

Μὰ ὁ Φλωρὲν ἐπέμενε τόσο πολὺ, ὥστε ὁ διοικητὴς γιὰ λόγους πειὰ ἀξιοπρεπείας ἀναγκάσθηκε νὰ συμμερφωθῇ μὲ τὴν παράκλησίν του.

Ἔτσι ὁ Φλωρὲν χαρούμενος ἐφευγε γιὰ τὴν ἐρήμον καί λάμβανε μέρος στὴν πρώτη συμπλοκὴ πού εἶχε ὁργανωθῇ. Μὰ αὐτὴ τὴν φορὰ δέν εἶχε τύχη. Τραυματίσθηκε στὸ ἀριστερὸ χέρι. Ἦταν ἡ πρώτη πληγὴ πού ἔπαιρνε ἔπειτα ἀπὸ τόσο περιπετειώδη ὑπηρεσία στὴ Λεγεῶνα. Κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ υποθέσῃ ὅτι ἡ ζωὴ του ἐπρόκειτο ν' ἀλλάξῃ.

XIII

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

ΣΤΟΝ καταυλισμὸ τῶν λεγεωναρίων τοῦ Μπέλ-Ἀμπὲς μιὰ ἡμέρα ὁ Φλωρὲν ἔλαβε ἕνα γράμμα. Ἦταν μὲθ, μυρωμένο καί τὰ γράμματά του ἦσαν γραμμένα μ' ἕνα ὁμορφὸ γυναικεῖο χαρακτῆρα. Οἱ συνάδελφοί του φυσικὰ παραξευέθησαν, γιατί ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού ὁ Φλωρὲν ἐλάμβανε ἕνα γράμμα. Ἔσπευσαν λοιπὸν νὰ τὸν πολιορκήσουν περιέργοι.

Μὰ ἐκεῖνος τοὺς δῆλωσε:

— Μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ υποθέσω ἀπὸ ποιὸν εἶνε...

Ἐπειτα ἀνοίξε τὸ φάκελλο. Στὴν ἀρχὴ εἶνε χλωμός, ἔπειτα κατακόκκινος καί κατόπιν ἔχασε πάλι τὸ χρῶμα του:

— Εἶνε ἀπὸ τὴ Μάργκαρετ, ψιθύρισε. Μέσω τοῦ φίλου μου πού θρίσκονταν στὴν «Γκρέμμερ Σκούλ» ἔμαθε πού θρίσκουν. Μὲ παρακαλεῖ νὰ τὴν συγχωρήσω καί νὰ τῆς ἐξηγήσω τί τρέλλα μ' ἔπια-

σε να κάνω αυτό που έκανα... "Α, αυτά τα πλούσια κορίτσια!... Νομίζουν ότι όλος ο κόσμος είναι δικός τους. Νομίζουν ακόμη ότι μπορούν να μπαίνουν όποτε θέλουν στη ζωή ενός άνδρος. Αδιαφορούν για τις σχέσεις του, για τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, αδιαφορούν για τα πάντα. Το ίδιο κι' η Μάργκαρετ.

Κι' ο λεγεωνάριος πέταξε στη φωτιά το γράμμα της «μίας» Μπάντεν. Δεν την άγαποσε λοιπόν πια; Κάθε άλλο. Μά καταλάβαινε ότι του ήταν αδύνατο να συνεχίσει αυτή τη ζωή. Για την Μάργκαρετ λοιπόν είχε χαθεί κάθε έλπιδα. Και έπειδή δεν ήθελε να της εξομολογηθεί αυτές τις σκέψεις του, απέφυγε να της γράψει για αυτό το ζήτημα. Της έγραψε μόνο δυο τυπικά λόγια, δηλώνοντάς της ότι του ήταν αδύνατο να πάρη άδεια κι' ότι είχε ξεγράψει πια τον κόσμο.

«Τώρα, της ανέφερε, εγώ δεν ζω πια παρά μόνο στην έρημο. Έγινε ένα άγριο τσακάλι που είναι αδύνατο να ζήσει σε μια πόλη μαζί με τους ανθρώπους.»

Μα η Μάργκαρετ άρχισε από τότε να του γράφει κάθε ημέρα ένα γράμμα. Το ίδιο κι' η Μαριέτ, η άρραβωνιαστικιά του. Για τον Φλωρέν αυτό ήταν ένα από τα πιο φοβερά μαρτύρια. Δεν ήξερε τι να κάνει. Ημέρα με την ημέρα η μορφή της Μάργκαρετ έσβυνε την μορφή της Μαριέτ από την καρδιά του. Κι' ο Φλωρέν σε μια στιγμή αδυναμίας κάθησε κι' έγραψε στην Μάργκαρετ ένα τρυφερό γράμμα. Της διηγείτο τα μαρτύρια που είχε τραβήξει, την φοβερή απελπισία του και τέλος της δήλωνε ότι για χάρι της θα έπαιρνε μια άδεια και θα έρχόταν να την δει.

Μ' αυτό το πράγμα δεν πίστευε ότι θα γίνονταν ποτέ ούτε αυτός ο ίδιος. Τώρα η υποχρέωσή κι' ο λόγος που είχε δώσει στη Μαριέτ τον κρατούσαν πια άλυστοδεμένο στο Μαρόκο.

Κι' ο Φλωρέν υπέφερε αφάνταστα μαρτύρια και δεν ήξερε πως να γλυτώσει από αυτή την φοβερή ιστορία που του βασάνιζε την καρδιά.

XIV

ΜΙΑ ΦΟΒΕΡΗ ΜΑΧΗ

ΠΕΝΗΝΤΙΑ χιλιόμετρα προς νότο του Μπέλ-Άμπς ο σείχης Αβδουλ-Μπέν Χουσεΐν, ήρθε μια ημέρα κι' εγκατέστησε τις σκηνές της φυλής του κοντά στο δρόμο των καραβανιών. Όλοι οι έμποροι κι' οι ξένοι που περνούσαν από εκεί πέρα έπρεπε να πληρώσουν τον φόρο του αίματος.

«Έτσι ο Αβδουλ-Μπέν Χουσεΐν κι' οι πολεμιστάι του είχαν γίνει τώρα μια νέα πληγή της έρήμου. Μέσα σ' ελάχιστο χρονικό διάστημα είχαν συλλάβει δέκα καραβάνια, είχαν σφάζει τους οδηγούς των, είχαν κρατήσει τα «μεχαρί» κι' είχαν πάρει όλα τα εμπορεύματα. Υστερα απασύρθηκαν στα λιμέρια τους για να διασκεδάσουν. Ο Αβδουλ-Μπέν Χουσεΐν είχε γίνει τόσο επικίνδυνος που η γαλλικές αρχές του Φέζ άρχισαν ν' ανησυχούν. Μετά λοιπόν από το τελευταίο αίματηρό κατόρθωμά του, απέφασαν να δώσουν ένα τέλος στις ανδραγαθίες του. Και διέταξαν το σύνταγμα των λεγεωναρίων που βρίσκονταν στο Μπέλ-Άμπς, να προχωρήσει εναντίον του.

Ο μόνος που ήταν ένθουσιασμένος πάλι ήταν φυσικά ο Φλωρέν. Αυτή τη φορά ήταν αποφασισμένος να δώσει ένα τέλος στα βασάνια του. Και πράγματι, στην πρώτη αίματηρή σύρραξι που είχαν οι λε-

γεωνάριοι με αυτούς τους «γυιούς της έρήμου», ο Φλωρέν πολέμησε σαν λεοντάρι. Μια σφαίρα όμως τον ωρμήκε στην κοιλιά και βγήκε από την πλάτη του. Ο Φλωρέν είχε τραυματισθεί θανάσιμα. Οι στρατιώτες που τον λάτρευαν έσπευσαν άμέσως ν' τον μεταφέρουν στο νοσοκομείο. Εκεί όμως οι γιατροί όταν εξέτασαν το τραύμα του, άνατρίχιασαν. Ο Φλωρέν είχε ελάχιστες ελπίδες να ζήσει.

— Καλύτερα να πεθάνη, στέναξαν περίλυποι, γιατί αν θά ζήσει θα μείνι εντελώς παραλitos!...

Όσοσο έκαναν οι γιατροί να τον σώσουν κι' ύστερα από μια επιτυχή χειρουργική επέμβασι τον γλύτωσαν από τα νύχια του χάρου.

Μα ο Φλωρέν όταν μετά ένα μήνα βγήκε από το νοσοκομείο είχε μεταβληθεί σ' ένα φάντασμα. Όλη η όμορφιά του, όλη η ζωηρότης του, όλη η δύναμή του, τον είχε εγκαταλείψει. Τώρα μιλούσε σιγά, σαν ένα πλάσμα δίχως καμιά θέλησι κι' ήταν αδύνατος που θά μπορούσε να τον ρίξει καταγής ένα ελαφρό φύσημα ανέμου.

Οι φίλοι του κι' ιδιαιτέρως ο Αντρέ Ντιπόν, ο λεγεωνάριος με τον οποίο είχε από την πρώτη ημέρα συνδεθεί, μάταια προσπαθούσαν να του δώσουν θάρρος:

— Έννοια σου, τού λέγαν, θά δής ότι δεν θ' αργήσης να γίνης καλά. Δεν είσαι ο πρώτος που έπαθε αυτή την ιστορία.

Και φρόντισαν να μεταφερθεί στο στρατιωτικό νοσοκομείο του Φέζ... Μα η κατάστασί του δεν καλυτέρευε. Ο Φλωρέν δέχθηκε από το κτύπημα της μοίρας με μια εκπληκτική έγκαρτέρησι. Σκέφτονταν ότι ήταν καιρός πια να στηρίξει ένα πιστόλι στο κεφάλι του και να τινάξει τα μυαλά του. Μα ανέβαλε ημέρα με την ημέρα να εκτελέσει αυτή την απόφασί του. Περίμενε πρώτα να δει ένα πρόσωπο: την Μαριέτ.

Η άρραβωνιαστικιά του δεν είχε πάει να τον επισκεφθεί ούτε μια φορά. Δεν ήθελε, δήλωνε στον πατέρα της να τον αντικρύσει σ' αυτά τα χάλια. Είχε αρχίσει κιόλας να μετανόη, γιατί τον αγάπησε. Κι' έπειδή εκείνος κάθε τόσο της έγραφε γράμματα και την παρακαλούσε να πάη να τον δει, μια ημέρα τέλος το απέφασισε κι' εκείνη.

Η συνάντησί τους ήταν εντελώς ψυχρή κι' αδιάφορη. Η Μαριέτ είχε συγκινηθεί από αυτή την κατάστασί του, μα δεν βρήκε να του πει ούτε μια τρυφερή λέξι. Ο Φλωρέν δεν της άρεσε πια. Και σε μια στιγμή δεν δίστασε να του ομολογήσει ότι θά έπρεπε να της δώσει την ελευθερία της.

— Μα βέβαια, αγαπητή μου Μαριέτ, της είπε εκείνος μ' ένα χαμόγελο καλωσύνης Γι' αυτό το λόγο σε παρακάλεσα να έρθης να με δής. Ήθελα ο ίδιος να σου πω ότι μπορείς να διαθέσης όπου θέλεις την καρδιά σου. Εγώ τώρα πια είμαι ένας ξεφλημένος άνθρωπος. Δεν μου χρειάζονται ούτε η τρυφερά περιποιήσεις μιας γυναίκας, ούτε τα χάδια της, ούτε η αφοσίωσίς της. Επειτα δεν θέλω να σκλαβώσω την όμορφιά σου. Ζήσε καλύτερα ευτυχισμένη.

Η Μαριέτ χαμογελώντας μ' ικανοποίησι που είχαν κανονισθεί τόσο όμορφα αυτά τα πράγματα έφυγε χαρούμενη από το νοσοκομείο για να μην έρθει σ' αυτό ποτέ πια να τον δει. Κι' ο Φλωρέν για πρώτη φορά ένοιωσε την καρδιά του να πληγώνεται από μια τόσο φοβερή απελπισία. Σκεφτόταν ότι όλοι τον είχαν εγκαταλείψει, ότι ήταν υποχρεωμένος να πεθάνη μόνος κι' έρημος σ' αυτό το νοσοκομείο κι' ότι κανείς δεν θά έχυνε γι' αυτόν ένα δάκρυ.

— Κι' η Μάργκαρετ; Σκέφθηκε μια στιγμή... «Ω, ήταν βέβαιος ότι κι' η Μάργκαρετ άμα τον έβλεπε σ' αυτή την κατάστασι

θά τὸν ἐγκατέλειπε κι' ἐκεῖνη ὅπως ἡ Μαριέτ...

Κι' ὁ Φλωρὲν σκεπτόταν πειὰ ὅτι εἶχε ἔρθει πειὰ ἡ ὥρα νὰ θέσῃ τέρμα στὴ ζωὴ του. Τὴν στιγμή ὅμως ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν σκέψι του, ὁ ταχυδρόμος μῆκε στὸ δωμάτιό του καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα γράμμα. Ἦταν ἀπὸ τὴν Μάργκαρετ. Ὁ Φλωρὲν ἔνοιωσε τὰ μάτια του νὰ θολώνουν ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἡ Μάργκαρετ τὸν εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὸν θάνατο. Ὡ, ὅχι δὲν ἠθέλε πειὰ νὰ πεθάνῃ. Ἦθελε νὰ ζήσει ἔστω μακριὰ τῆς γιὰ νὰ τὴν σκέφτεται καὶ νὰ τὴν ἀγαπά. Αὐτὸ τὸ γράμμα τῆς ἦταν τόσο τρυφερὸ ποὺ τοῦ εἶχε ἀναστατώσει τὴν καρδιά καὶ τὸν ἔκανε ν' ἀγαπήσῃ πάλι τὴν θλιβερὴ ζωὴ του.

«Ἀγαπημένε μου, τοῦ ἔγραφε ἡ Μάργκαρετ. Εἶνε πολλές ἡμέρες τώρα ποὺ δὲν ἔλαβα καμμιά ἀπάντησί σου. Σκέφτομαι ὅτι ἴσως ἔχεις πάρα πολλές ἀσχολίες γι' αὐτὸ δὲ μοῦ γράφεις. Αὐτὴ ἡ σκέψι εἶνε ἡ μόνη ποὺ μὲ παρηγορεῖ. Ἐλπίζω ἐπίσης ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ ἔρθῃς νὰ μὲ δῇς. Αὐτὸ τὸ προαίσθημα ἔχει ριζωθῇ ἀπὸ καιρὸ μέσα στὴν ψυχὴ μου. Ὡστόσο δὲν σοῦ κρύβω τὶς ἀνησυχίες μου γιὰ τὴν ζωὴ σου. Τρέμω μὴ σοῦ συμβῇ κάτι κακὸ καὶ πνίγομαι ἀπὸ τὴν ἀπελπισία μου, γιατί δὲν εἶμαι κοντά σου γιὰ νὰ σὲ περιποιηθῶ καὶ νὰ σὲ γιατρέψω. Δώ καὶ λίγο καιρὸ, ἔτσι ἐντελῶς ξαφνικά ἄρχισε νὰ πονᾷ ἡ καρδιά μου. Μιά φοβερὴ στενοχώρια, ἕνας ἀπείσιος ὄραχνᾶς μὲ ἔχει κυριεύσει. Ὁ γιατρός, μοῦ εἶπε, νὰ μείνω πολλές ἡμέρες στὸ κρεβάτι. Ἀ, δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς τὰ μαρτύρια ποὺ τράβηξα. Ἐκλαιγα διαρκῶς καὶ φώναζα τ' ὄνομά σου. Ἐδὲλα ἀκόμη ἕνα σωρὸ παράξενα καὶ τρομαχτικὰ ὄνειρα. Πές μου, μήπως σοῦ συμβαίνει τίποτε κακὸ; Μήπως πληγώθηκες σὲ καμμιά μάχη καὶ δὲν θέλεις νὰ μοῦ τὸ γράψῃς γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῶ; Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψῃς ἀμέσως. Διαφορετικὰ θὰ πάρω τὸ πρῶτο πλοῖο καὶ θὰ ἔρθω νὰ σὲ συναντήσω. Μοῦ εἶνε πειὰ ἀδύνατο νὰ ζήσω μακριὰ σου. Κάθε ἡμέρα ποὺ περνᾷ μοῦ φαίνεται ὁλόκληρος αἰώνας.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ μὲ τρομάζει εἶνε ἡ σιωπὴ σου. Θέλω νὰ μοῦ γράψῃς γρήγορα, ἔστω καὶ μὴ λέξι. Θέλω ἀκόμη νὰ μοῦ πῇς πότε θὰ πάρῃς ἄδεια γιὰ νὰ ἔρθῃς νὰ μὲ δῇς.

Στὸ σπῆτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες φιλοξενούσα μερικοὺς φίλους μου. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν κι' ὁ στρατηγὸς ντὲ Φ... ὁ ὁποῖος εἶχε μείνει τελευταίως στὸ Μαρκο. Μοῦ μίλησε μὲ τόσο ἐνθουσιασμὸ γιὰ σένα καὶ γιὰ τὰ κατορθώματά σου, ὥστε δάκρυα εὐτυχίας πλημμύρισαν τὰ μάτια μου.

— Γνωρίζω αὐτὸν τὸν ὑπολοχαγὸ, τοῦ εἶπα. Τὸν εἶχα γνωρίσει στὸ Παρίσι. Ἦταν πράγματι ὁ ἴδιος ὅπως μοῦ τὸν περιγράφετε.

Καὶ γέλασε. Ὡ! ἤμουν τόσο εὐτυχισμένη καὶ τόσο υπερήφανη γιὰ σένα. Πές μου, θέλεις νὰ μιλήσω σ' αὐτὸν τὸν στρατηγὸ γιὰ νὰ μεσολαβήσῃ νὰ σοῦ δοθῇ μὴ ἄδεια; Ἐχω τόση ἀνάγκη νὰ σὲ δῶ. Σ' ἔχω τόσο ἐπιθυμῆσι!... Λοιπὸν, εἴμαστε σύμφωνοι. Περιμένω γράμμα σου. Διαφορετικὰ νὰ μὲ περιμένῃς ἐσὺ ἐκεῖ κάτω. Μοῦ εἶνε ἀδύνατον καθὼς καταλαβαίνεις νὰ ζήσω πειὰ μακριὰ σου.

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ

Ὁ Φλωρὲν διαβάζοντας αὐτὸ τὸ γράμμα τρομοκρατήθηκε. Ὁχι, ὅχι!... δὲν ἔπρεπε νὰ ἔρθῃ ἡ Μάργκαρετ στὸ φέξ. Τὸ ταξίδι ἦταν τόσο κουραστικὸ κι' εἶχε τόσοι κινδύνους. Ἐπειὰ δὲν ἠθέλε νὰ τὸν δῇ ἄρρωστο καὶ ξαπλωμένο ἀκίνητο στὸ κρεβάτι ἐνὸς νοσοκομείου.

Καὶ ὁ Φλωρὲν τὴν ἴδια κιόλας ὥρα ζήτησε νὰ τοῦ φέρουν πέννα καὶ χαρτὶ καὶ τῆς ἔγραψε ἕνα γράμμα γεμάτο τρυφερότητα καὶ

πάθος. Τῆς μιλοῦσε γιὰ τὴν πρώτη συνάντησί τους στὶς ὥμορες ὄχθες τοῦ Τάμεσι γιὰ τὶς εὐτυχισμένες ὥρες ποὺ εἶχαν περάσει μαζύ, γιὰ τὰ ὄνειρα ποὺ εἶχε κάνει καὶ γιὰ τὶς σκέψεις του. Τῆς μιλοῦσε γιὰ τὴν μεγάλη ἀγάπη ποὺ εἶχε γιὰ κείνην:

«Μάργκαρετ, τῆς ἔγραφε. Εἶσαι ἡ μόνη σκέψι μου σ' αὐτὴ τὴν μαρτυρικὴ ζωὴ μου ποὺ δὲν ἔχει κανένα θέλγητρο καὶ καμμιά χάρα. Τὴν νύχτα ὅταν ξαπλῶνω στὸ κρεβάτι μου ἔπειτα ἀπὸ τὶς κοπιαστικὰς πορείες τῆς ἡμέρας ἡ μορφή σου ἔρχεται νὰ μὲ ξεκουράσῃ. Θυμάσαι; Μοῦ εἶχες δώσει, κάποτε, στὴν Ἀγγλία μὴ φωτογραφία σου. Μ' αὐτὴ τὴν φωτογραφία σου λοιπὸν κάνω ἕνα σωρὸ ὁμορφες συζητήσεις καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ξεχνᾶω τὴν φοβερὴ μου μοναξιά. Δὲν μπορῶ Μάργκαρετ νὰ σοῦ πῶ τίποτε περισσότερο ἀπὸ μὴ λέξι: «Σ' ἀγαπῶ». Μὰ ὑπάρχει πῶς μεγάλη λέξι ἀπὸ αὐτὴν στὸν κόσμος;»

Κι' ὕστερα τελειώνοντας τῆς ἔγραφε:

«Ἐὰν προσπαθῶ νὰ πάρω μὴ ἄδεια καὶ νὰ ἔρθω στὴν Γαλλία. Μὰ ἐσὺ δὲν πρέπει καθόλου νὰ ἀνησυχῇς. Εἶμαι πολὺ καλὰ στὴν υγεία μου κι' ὅλες αὐτὲς ἡ προαισθήσεις σου κι' ἡ ψυχικὲς σου στενοχώριες δὲν σημαίνουν τίποτε. Ὁχι, Μάργκαρετ ὡς τώρα τίποτε δὲν μοῦ ἔχει συμβῇ...».

Κι' ὁ Φλωρὲν γράφοντας αὐτὰ τὰ λόγια χαμογέλασε πικρά... Ὡ, ναὶ δὲν τοῦ εἶχε συμβῇ τίποτε!... Μόνο σ' ὅλη του τὴ ζωὴ εἶχε καταδικασθῇ νὰ μείνῃ παράλυτος!...

Τὸ δρᾶμα τοῦ ἦταν ἀπερίγραπτο. Μὰ τὸ ψυχικὸ μαρτύριό του ἦταν ἀκόμη τοῦ μεγάλου. Τώρα ποὺ τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει ἡ ἀρραβωνιαστικιά του, τώρα ποὺ ὅλες ἡ ὁμορφες κυρίες τοῦ φέξ ποὺ τὸν ἐλάτρευαν, οὔτε καταδεχόντουσαν καθόλου νὰ πᾶνε νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν ἢ νὰ τοῦ γράψουν μὴ λέξι, ἡ τρυφερὴ ἀφοσίωσι τῆς Μάργκαρετ, τὸν συγκινούσε μέχρι δακρύων. Ἡ Μάργκαρετ ἦταν πράγματι, ἕνας ἄγγελος.

XV

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΩΝ

ΟΤΑΝ ἡ Μάργκαρετ ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦ Φλωρὲν ἡ καρδιά τῆς ἦρθε στὴ θέσι τῆς. Οὔτε μὴ στιγμή δὲν τῆς πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό τῆς ἡ φοβερὴ τραγωδία τοῦ ἀγαπημένου τῆς. Τοῦ ἔγραψε λοιπὸν ἕνα τρυφερὸ γράμμα. Ἀλλὰ σωστοὺς δυὸ μῆνες ἔκανε νὰ λάβῃ ἀπάντησι. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὴν ἀνησύχησε καθόλου. Ὑπέθεσε ὅτι ὁ ἀγαπημένος τῆς θὰ εἶχε μετατεθῇ σ' ἄλλο καταυλισμὸ ἢ θὰ ἔκανε καμμιά ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἐξαντλητικὰς περιπολίες ποὺ διαρκοῦν δυὸ καὶ τρεῖς μῆνες στὴν ἔρημο.

— Ὅταν θὰ τελειώσουν τὰ τρία χρόνια τῆς ἐθελουσίας καταπάξεώς του, σκεπτόταν θὰ τὸν παντρευθῇ. Ἐπειτα θὰ ζήσουμε εὐτυχισμένοι στὸν πύργο μου. Ἐὰ εἶμαι ἡ ἀφωσιωμένη σιλόδα του. Δὲν θὰ τὸν ἀφήνω νὰ κουράζεται καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ μαντεύω τὶς ἐπιθυμίες του καὶ νὰ τὶς ικανοποιῶ. Ἐτσι, σιγά-σιγά θὰ σβῶς ἀπὸ τὸ μυαλό του ὁ φοβερὸς ἐφιάλτης τῆς Λεγεώνας καὶ θ' ἀνακτήσῃ πάλι τὴν πρώτη ἡρεμία του.

Μὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά πάλι ὁ Φλωρὲν εἶχε κυριευθῇ ξαφνικά στὸ νοσοκομεῖο ἀπὸ μὴ φοβερὴ κρίσι. Ἀπὸ ἕνα λάθος ἐνὸς γιατροῦ, μὴ ἀπρόσεχτη διάγνωσι, εἶχε πάρει λανθασμένα φάρμακα. Ἐτσι, ἐντελῶς ἀπρόοπτα ἡ κατάστασί του χειροτέρευε, ἀρχίσε νὰ ἔχῃ μεγάλο πυρετὸ κι' ἔπεσε σὲ μὴ κατὰστάσι ναρκώσεως. Δὲν κατὰ

λάβαινε τίποτε και δεν αισθάνονταν τίποτε. Οι γιατροί αφού προσπάθησαν να τον σώσουν, τέλος τον εγκατέλειψαν στην τύχη του. Ο Φλωρέν, λέγαν, ήταν καταδικασμένος να πεθάνει.

Όσο πιο αυτή η... προφητεία τους δεν απέδειχθη σωστή. "Επειτα από σαράντα ημέρες ο Φλωρέν άρχισε σιγά-σιγά να συνέρχεται κι' άνοιξε τὰ μάτια του. "Επειτα τὸ μυαλό του άρχισε πάλι να λειτουργή. Είδε ότι έβρισκόταν στο νοσοκομείο και μιὰ άπερίγραπτη άπελπισία τον κυρίεψε.

— Θεέ μου! Σκεφτόταν. Πρόκειται λοιπόν να πεθάνω δὴ μέσα;

Κι' η άπελπισία του γίνονταν άκόμη μεγαλύτερη από τὰ γράμματα τῆς Μάργκαρετ, τὰ όποια τον είχαν κυριολεκτικῶς άναστατώσει. Η «μίσ» Μπάντεν σὲ κάθε γράμμα τῆς τον παρακαλούσε νὰ πάρη άδεια και νὰ πάη κοντά τῆς.

Μὰ εκείνος τῆς άπαντοῦσε:

«Κάνε ύπεμονή, Μάργκαρετ. Μιὰ καλή τύχη τὸ θέλησε νὰ μ' ἔχῃς πολὺ πιὸ γρηγορώτερα κοντά σου. Και θὰ δῆς ότι θὰ κάθουμαι ἐκεῖ πού θες ἐσύ και δὲν θὰ θγαίνω ἀπὸ τὸ σπῆτι παρὰ μόνο ὅταν ἐσύ τὸ θελήσης.»

Ἡ Μάργκαρετ φυσικά δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πόση πικρὴ εἰρωνεία κρύβαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ἀγαπημένου τῆς. Δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ ότι ἦταν ἕνας ἀχρηστος ἀνθρώπος πειά. Ἐκείνος πάλι δὲν τολμούσε νὰ τῆς ὁμολόγησῃ τὴν τραγικὴ ἀλήθεια. Καὶ γιὰ νὰ ξεχνάῃ τὸν τραγικὸ πόνο πού πλημμύριζε τὴν καρδιά του, τῆς ἔγραφε γράμματα σὰν τὸ ἀκόλουθο:

«Ἡ ἀνάμνησί σου, Μάργκαρετ, οὔτε μιὰ στιγμή δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Σὲ σκέφτομαι ὅλη τὴν ἡμέρα, ὅλη τὴν νύχτα κι' ὅταν πέφτω νὰ κοιμηθῶ ἡ ἀνάμνησί σου χαρίζει στὸν ὕπνο μου εὐτυχισμένα ὄνειρα.

»Πολλὲς φορές ἐπίσης ὅταν τὸ θράδυ βρίσκουμαι στὴν ἔρημο ὁ ἀντικοπτρισιμός τῆς με κάνει νὰ βλέπω τὴ μορφή σου. Και τότε τρέχω πρὸς τὰ ἐκεῖ με ξεφωνητὰ χαρὰς!... Ναι, Μάργκαρετ, εἶμαι τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ μου κι' ἀπὸ τὴν εὐτυχία μου. Καὶ ἡ ἀνυπομονησία νὰ σὲ δῶ μου πνιγεῖ κυριολεκτικῶς τὴν καρδιά μου. Ἐλπίζω ότι πειὰ τὰ θάσανά του τελείωσαν κι' ότι στὸ τέλος τοῦ μηνὸς θάρθῶ νὰ σὲ ἰδῶ.»

Μ' αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου ἀλήθεια. Ὁ Φλωρέν δὲν ἐπρόκειτο νὰ πάρη άδεια. Τῆς τὸ ἔγραφε ὅμως ἔτσι γιὰ νὰ τὴν καθησυχάζῃ και νὰ μὴ κάνῃ καμμιὰ τρέλλα και πάει νὰ τὸν δῇ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά πάλι ἡ Μάργκαρετ ἔκανε ἕνα σωρὸ σχέδια γιὰ τὸ μέλλον, τὰ όποια δὲν δίσταζε νὰ πῇ στὸν συμβολαιογράφου Ντάβινσον. "Ἦθελε νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν εὐτυχία τῆς ἀκόμη και σ' ἕναν ἄλλον. "Ἦθελε σὲ κάποιον νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν χαρὰ πού πλημμύριζε τὴν ψυχὴ τῆς.

— "Ω! "Ἐλεγε, στὸν Ντάβινσον, δὲν μπορείτε νὰ φαντασθῆτε πόσο τὸν ἀγαπῶ! Ἡ καρδιά μου κάθε φορά πού τὸν σκέφτομαι τρέμει ἀπὸ τὴν συγκίνησί τῆς. Θὰ δῆτε ὅταν τὸν γνωρίσετε και σεις πόσο εἶνε ἄξιος τῆς ἀγάπῆς μου. Γιὰ μένα εἶνε ὁ μόνος ἀντρας πού θὰ ἡθελα μ' ὅλη τὴν ψυχὴ μου νὰ τὸν παντρευθῶ.

Ὁ γέρο συμβολαιογράφος ὅμως τὴν ἀκούγε προσεχτικὰ δίχως νὰ τὴν διακόπτῃ. Μὰ ὅταν ἐκείνη τελείωσε, τὴν ρώτησε:

— Καὶ τί σκέπτεσθε νὰ κάμετε, λαίδη Ρίτμοντ;

— "Ω, μὰ εἶνε ἀπλούστατο. Θὰ τὸν παντρευθῶ.

— Νὰ μιὰ καλή ιδέα, εἶπε ὁ Ντάβινσον. Μὰ θὰ ἔπρεπε νομίζω νὰ ὑπολογίσουμε τὴν ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς του γιὰ νὰ κανονίσουμε κατόπιν τὴν ἡμερομηνία τοῦ γάμου σας. Ἀλήθεια, δὲν θὰ τὸν ἀφήσετε καθόλου νὰ ξεκουρασθῇ ἀπὸ τὸ ταξίδι; Θὰ τὸν παντρευθῆτε μόλις πατήσῃ τὸ πόδι του στὸν πύργου σας; Ἀλήθεια ὅμως πῶς κάνετε τὴν γνωριμία του;

— Στὴν Ἀγγλία. Ἦταν κι' αὐτὸς καθηγητῆς σ' ἕνα Κολλέγιο. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού γνωρισθήκαμε βλέπομαστε κάθε Σάββατο ἀπόγευμα ἐπὶ ἑξῆς μῆνες...

— Καὶ μέσα σ' αὐτὲς τὶς λίγες ὥρες ἐνὸς ἀπογεύματος μπορείτε νὰ καταλάβετε ότι ἦταν ὁ ἀνθρώπος πού σας ταιριάζει; Αὐτὸ δὲν εἶνε λιγάκι παράξενο;

— Καθόλου.

— Καὶ λέτε ότι τὸν ἀγαπᾶτε παράφορα;

— Εἶνε ἀδύνατον νὰ σᾶς πῶ πόσο τὸν ἀγαπῶ!...

— Δὲν σκεφθήκατε ὅμως ποτὲ μήπως αὐτὸς ὁ νέος εἶνε πολὺ διαφορετικὸς ἀπ' ὅτι φαντάζεστε. Δὲν σκεφθήκατε, παραδείγματός χάριν, ότι μπορεί νὰ προσποιητῇ ότι σας ἀγαπάει.

— Ἀμα θὰ τὸν γνωρίσετε θὰ δῆτε πόσο εἶνε εἰλικρινής.

— Τὸ εὐχομαι. Μὰ μὴ ξεχνᾶτε ότι πρόκειται νὰ συνδέσετε γιὰ πάντα τὴν ζωὴ σας μαζί του. Ἐπειτα πρέπει νὰ εἶνε ἀντάξιός τοῦ κύκλου τῶν γνωριμιῶν σας. Πρὶν νὰ τὸν κάνετε ἀντρα σας θὰ πρέπει πρῶτα νὰ ἐξετάσετε μὲ ψυχρὴ λογικὴ τὰ πράγματα. Ὅσο γιὰ τὸν ἔρωτα, αὐτὸς, ὡς γνωστόν, στὸν γάμο δὲν παίζει και σπουδαῖο ρόλο. Παρακαλῶ νὰ πιστέψετε ἕναν γέρο συμβολαιογράφου πού ἔχουν δῇ πάρα πολλὰ τὰ μάτια του. Ὁ ἔρωτας εἶνε σὰν μιὰ θύελλα πού ὅταν ξεσπάσῃ δὲν βλέπει κανεὶς παρὰ μόνον αὐτὴν. Ὅταν ὅμως ἡσυχάσῃ, τότε φαίνονται ἡ ἀνεπανόρθωτες καταστροφές τῆς.

— Κύριε Ντάβινσον, φώναξε ἐκνευρισμένη ἡ Μάργκαρετ, μὴ προσπαθῆτε νὰ με μεταπείσετε. Ἐχω ἤδη πάρει τὴν ἀπόφασί μου. Ἀγαπῶ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπου και θὰ τὸν παντρευθῶ.

— Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση, στέναξε ὁ συμβολαιογράφος. Πάντα ἄλλωστε σεβόμουν τὶς ἀδυναμίες τῶν Ρίτμοντ.

— Μὰ δὲν πρόκειται γι' ἀδυναμία, ἀλλὰ γιὰ ἕνα μεγάλο ἔρωτα, φώναξε ἡ Μάργκαρετ.

— Τότε ἐξακολουθήστε νὰ τὸν ἀγαπᾶτε. Εἶμαι βέβαιος ότι κι' αὐτὸς σας ἀγαπάει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Αὐτὸ ἄλλωστε φαίνεται καθαρά στὰ γράμματά του.

Όσοτόσο ὁ Ντάβινσον πίστευε ότι ὁ ἔρωτας τῆς Μάργκαρετ και τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Λεγεῶνος τῶν Ξένων, δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ περιπέτεια πού δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ τελειώσῃ.

Μ' αὐτὴ δὲν ἦταν ἡ ἀλήθεια. Κανένα πρόσωπο δὲν εἶχε ἀγαπήσει ποτὲ ὅσο ἀγαποῦσε ἡ Μάργκαρετ. Κανεὶς δὲν εἶχε αἰσθανθῇ τόσο θαθεῖα τὸν ἔρωτα ὅπως ἐκείνη.

Καὶ μέχρι νὰ φθάσῃ ἡ στιγμή τῆς εὐτυχισμένης ἐνώσεώς τους, ἀντήλλαξαν φλογερὰ γράμματα, χιλιάδες τρυφερά λόγια κι' ἔκαναν ἕνα σωρὸ σχέδια γιὰ τὸ μέλλον τους.

Μὰ κάθε τέτοιο γράμμα κόστιζε πάρα πολλὰ δάκρυα στὸν Φλωρέν. Ἡ σκέψι ότι μιὰ ἡμέρα ὅλη αὐτὴ ἡ εὐτυχία του θὰ σωριάζονταν σὲ ἐρείπια, τὸν τρέλλαινε. Τώρα καταλάβαινε κι' ἴδιος ότι ζοῦσε μέσα σ' ἕνα ὁμορφο ὄνειρο, σὲ μιὰ αὐταπάτη. Μὰ πόσο θὰ μπορούσε νὰ διαρκέσῃ αὐτὸ τ' ὄνειρο; Κάποτε ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἕνα τέλος. Κι' ὁ Φλωρέν ἔτρεμε, γιατί σκεφτόταν ότι αὐτὸ τὸ τέλος θὰ ἦταν πάρα πολὺ ἀσχημο.

Η άτυχία του Φλωρέν άρχισε πολύ πιο γρηγορώτερα απ' όσο φανταζόταν. Αφού μήνες και μήνες νοσηλεύθηκε στο στρατιωτικό νοσοκομείο του Φέζ, τέλος ένα πρωί κατάφερε να στηριχθεί στα πόδια του και να μπορέσει να περπατήσει στηριγμένος σε πατερίτσες. Τώρα κατάρθωσε να βγαίνει στον κήπο του μελου και με την βοήθεια μιας νοσοκόμου να κάθεται σ' ένα νοσοκομείο και να ξεκουράζεται. Τού φαίνονταν όμως έντελώς διαφορετικός ο κόσμος. Τα πουλιά, τα δέντρα, τα λουλούδια, ο ήλιος, ο ουρανός του φαίνονταν πιο όμορφα και καταλάβαινε ότι παρ' όλες τις θλίψεις και τα θάσανά του ή ζωή ήταν όμορφη, περισσότερο όμορφη απ' όσο είχε σκεφθεί.

Και τότε ο Φλωρέν κυριεύθηκε από μια τρελλή σκέψη. "Αρχισε να πιστεύει ότι ή Μάργκαρετ όταν θα τον έβλεπε σ' αυτά τα χάλια σότερο κι' ότι θα δεχόταν να ζήσει μαζί του.

— "Η Μαργκαρετ, ψιθύριζε είνε μια Μαντόνα της αγάπης. Μια εύσπλαχνικά και τρυφερή καρδιά που δεν θ' άρνηθι να με βοηθήσει. "Έχω τόσο ανάγκη τώρα από τις περιποιήσεις της και τον έρωτά της. Είμαι ολομόναχος στον κόσμο. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για μένα, κανείς δεν με περιμένει. "Αν μου λείπει κι' ή Μάργκαρετ, όμολογώ ότι δεν θα έχω πια την δύναμη να ζήσω.

Κι' ο νεαρός αξιωματικός στέναξε που δεν μπορούσε να ήσυχάσει την καρδιά του.

Και για να γίνουν πιο μεγάλα τάθασνά του, όταν ανέκτησε τις δυνάμεις του, ζήτησε να τον δει ή διοικήτης.

— Σας παρακαλώ, του είπε αποφεύγοντας το βλέμμα του, αύριο στις έντεκα ή ώρα να ήσαστε στον καταυλισμό του Φέζ. "Ο στρατηγός Π... θα σας παρασημοφορήσει για την ανδρεία που δείξατε στο πεδίο της τιμής.

— Εύχαριστώ, είπε συγκινημένος ο Φλωρέν.

Κι' ύστερα από ένα μικρό δισταγμό, δήλωσε και πάλι:

— Μπορώ να σας κάνω μια έρώτηση;

— Βεβαίως! Βεβαίως, αγαπητέ μου, είπε ο διοικήτης.

— Θα ήθελα να σας παρακαλέσω να δώσετε αυτό το δακτυλίδι της κόρης σας. Τώρα, όπως καταλαβαίνετε... Στην κατάσταση που είμαι δεν μου χρειάζεται πια...

Κι' έδωσε στον διοικητή τον άρραβώνα... "Εκείνος τον πήρε και τον έβαλε μηχανικά στην τσέπη του.

— Μπα, μην απέλπίζεσθε, του είπε, μια ήμέρα θα γίνετε καλά. Οι γιατροί τις περισσότερες φορές δεν ξέρουν τί λένε...

"Ο Φλωρέν υποκλίθηκε κι' ύστερα σύρθηκε ως την έξοδο του γραφείου του διοικητού, αυτού του γραφείου στο οποίο δώ και λίγο καιρό είχε μπει μια ήμέρα άχτινοβολώντας από υγεία, όμορφιά και δύναμη, σαν ένα υπερήφανο λεοντάρι της έρήμου.

Στο χώλλ του διοικητηρίου συνάντησε την Μαριέτ. "Η κόρη του διοικητού μόλις είχε γυρίσει από έναν περίπατο με τ' άλογο. "Αχτινοβολούσε από χαρά κι' ήταν άφηρημένη, γιατί πρόσεχε στη συζήτηση ενός νέου κι' όμορφου αξιωματικού που την συνόδευε. Πέρασε κοντά του δίχως να γυρίσει να τον κυττάξει. Μά ο συνοδός της στάθηκε προσοχή, χαιρέτησε με σεβασμό τον Φλωρέν που του άπάντησε μ' ένα χαμόγελο. "Υστερα γύρισε κι' είπε στην Μαριέτ:

— Αυτός που χαιρέτησα πρό όλίγο ξέρεις ποιός είνε; Είνε ο λοχαγός Φλωρέν. "Ενας ήρωας της έρήμου. "Όλοι ή Λεγεών μιλάει

σήμερα γι' αυτόν. Πρόκειται ο στρατηγός Π... να του άπονείμη αύριο το πρωί το ανώτατο παράσημο της στρατιωτικής αξίας,

— Μπα! "Έκανε ή Μαριέτ. Κρίμα που θα χάσω αυτή την τελετή. "Έχω δώσει το λόγο μου στον πασά "Αχμέα-Ελί να πάω να ιδώ τις καλλιτεχνικές συλλογές του.

Κι' άλλαξε θέμα ομιλίας, σαν να μη νοιάζονταν καθόλου γι' αυτόν τον άνθρωπο.

Την άλλη ήμέρα πράγματι, μπροστά σ' όλα το σύνταγμα της Λεγεώνας των Ξένων και στους έπισήμους, ο στρατηγός Π... άφου μίλησε για την όραση της Λεγεώνας και για τα κατορθώματα του Φλωρέν, του άπένευσε το παράσημο, ενώ οι στρατιώτες παρουσίαζαν όπλα κι' οι αξιωματικοί σε στάσι προσοχής χαιρετούσαν με τα έίφη των.

"Ο Φλωρέν κύτταζε όλους αυτούς τους παληούς συντρόφους του με τους όποιους είχε δοκιμάσει τόσες αίματηρές περιπέτειες στην έρημο και τα μάτια του θόλωσαν από τα δάκρυα. "Όλοι αυτοί οι στρατιώτες ήταν ή νειότη του. Τώρα πριν άκόμη ξεπεράσει τα τριάντα είχε μεταβληθι σ' ένα κουρέλι που σέρνονταν!...

Το ίδιο κιόλας θράδυ τον είδοποίησαν ότι ήταν έλεύθερος να ξαναγυρίσει στον πολιτισμένο κόσμο. "Ο ίδιος ο διοικήτης του έσφιξε με συγκίνηση το χέρι. Μά κατά την άνοχώρησή του από το Φέζ στο σταθμό δεν ήρθε κανείς να τον άποχαιρετήσει. "Ο μοναδικός φίλος του από καιρό τώρα είχε άπολυθι, βρίσκονταν στο Παρίσι κι' είχε παντρευθι μια άλλη γυναίκα που την λάτρευε.

Κι' ο Φλωρέν πηγαίνοντας να τον συναντήσει σκεφτόταν με άπερίγραπτη μελαγχολία πώς ήταν όταν έρχόταν στο Μαρόκο και πώς έφευγε...

Μά ή μόνη του έλπίδα ήταν τώρα ή Μάργκαρετ. Κοντά της νόμιζε ότι θα εύρισκε την παρηγορία που του χρειαζόταν για να μπορέσει να ζήσει. Κι' αυτή ή σκέψη τον έκανε να υποστή την περιπέτεια αυτού του μακρινού ταξιδιού. Είχε μάλιστα γράψει ένα γράμμα στην Μάργκαρετ και της γνωστοποιούσε την ήμέρα της άναχώρησής του μά πάλι δεν είχε βρη την δύναμη να της όμολογήσει την τραγική αλήθεια...

ΧΥΙΙ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΘΥΣΙΑ

ΤΟ ταξίδι του Φλωρέν κράτησε πολλές ήμέρες και τον κύρρασε πάρα πολύ. "Εφθασε στο λιμάνι της Μασσαλίας πτώμα άπό τις ταλαιπωρίες. Για να κατεβι από το πλοίο χρειάσθηκε να τον μεταφέρουν στα στιβαρά χέρια τους οι ναύτες του πληρώματος. "Όλος ο κόσμος τον κυττούσε με όϊκτο κι' ή γυναίκες περνώνας δίπλα του ψιθύριζαν:

— Κρίμα στο παλληκάρι! Τόσο νέος αξιωματικός και να είνε σακάτης!

Αυτή ή λέξι που την είχε άκούσει πρώτη φορά τον πλήγωσε κατάρδα. "Ήταν βέβαιος ότι θα την άκουγε πολύ συχνά σ' όλη την ζωή του. Κι' ο Φλωρέν άνατρίχιασε. Σκέφτονταν ότι το ίδιο μαρτύριο θα ήταν υποχρεωμένη να το υποστή κι' ή Μάργκαρετ. Κι' αυτό τον έκανε ν' άνατρίχιασει.

— "Όχι, όχι, ψιθύρισε με τρόμο, δεν μπορώ να σκλαβώσω την αγαπημένη μου και να την κάνω να συμμερισθι κι' αυτή την τραγική μου δυστυχία. Μια ήμέρα όταν θα της περάσει ή υπερβολική αγάπη της για μένα θα καταλάβη πόσο γελάστηκε στην έκλογή της και πόσο την κορόιδεψα.

Κι' ο Φλωρέν στάθηκε στην είσοδο ενός καταστήματος για να

κυντάξη τὰ μούτρα του στὸν καθρέφτη. Εἶδε τότε, ἐκεῖ ἀπέναντί του νὰ στέκεται ἕνας ἄγνωστος! Ἦταν χλωμός, ἀδύνατος, καμπουριασμένος καὶ τ' ἀσθενικὸ σῶμα του στηρίζονταν σὲ πατερίσες. Ὁ Φλωρὲν ὠπισθοχώρησε βιάζοντας μιὰ κραυγὴ φρίκης! Εἶχε φοβηθῇ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του!

Μὰ αὐτὴ ἡ εἰκόνα ποὺ εἶχε ἀντικρύσει, τὸν ἔκανε νὰ πάρῃ τὴν ὀριστικὴ ἀπόφασί του. Ναι, δὲν θὰ ἐπαίρνε τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι. Δὲν θὰ πῆγαινε νὰ συναντήσῃ τὴν Μάργκαρετ. Δὲν θὰ τὴν ξανάβλεπε πειὰ. "Επειτα μόνον ἀπὸ καιρὸ θὰ τῆς ἔγραφε ἕνα γράμμα... "Εἶσι ὅλα αὐτὰ τέλειωναν. "Ὅσο γιὰ κείνον; Αὐτὸς δὲν ἤξερε τί ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ...

Κι' ὁ Φλωρὲν ἔσυρε τὰ ὀνόματά του ὡς ἕνα ξενοδοχεῖο, ἀνέβηκε μὲ κόπο στὸ δωμάτιο κι' ἔπεσε στὸ κρεβάτι κλαίγοντας γοερά μέχρι ποῦ ἔσπασε ἡ καρδιά του.

Μὰ κι' ἡ Μάργκαρετ δὲν ἦταν σὲ καλύτερη κατάστασι. "Ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα του διέταξε τοὺς ὑπηρετὲς τῆς νὰ περιποιηθοῦν τὸν πύργο, νὰ συγυρίσουν τὰ δωμάτιά του, νὰ περιποιηθοῦν τὸν κήπο καὶ τὸ θαυμάσιο πάρκο του. Μόνη τῆς ἐκείνη στόλισε τὸ καλύτερο διαμέρισμα γιὰ τὸν Φλωρὲν, τοῦ ἔτοιμάσε ἕνα ἀναπαυτικὸ κρεβάτι καὶ μιὰ ὀλόκληρη ἡμέρα διέθεσε γιὰ νὰ μεταβάλλῃ αὐτὸ τὸ διαμέρισμα σὲ μιὰ εὐχάριστη διαμονή. Εἶχε προβλέψει γιὰ τὰ πάντα. "Ἀπὸ τίς μεταξωτὲς πυτζάμες καὶ τίς παντόφλες μέχρι τὴν τουαλέττα. Εἶχε ἀγοράσει ἀκόμη τὰ τσιγάρα ποὺ προτιμοῦσε, τοῦ εἶχε συγκεντρώσει ὅσα βιβλία τοῦ ἄρεσαν καὶ εἶχε φροντίσει γιὰ τὰ πάντα. "Επειτα στάθηκε καὶ τὰ καμάρωνε.

— "Εδῶ ἔλεγε θὰ κάθετε τὸ πρωῒ, σ' αὐτὴ τῇ γωνιᾷ τῆς βεράντας νὰ διαβάξῃ τὴν ἀλληλογραφία του. "Εκεῖ πέρα θὰ ξεκουράζεται. Κι' ἀρωμάτιζε τὸ κρεβάτι του μὲ τ' ἀγαπημένο ἄρωμά τῆς γιὰ νὰ τὴν θυμᾶται ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας νύχτα ποὺ θὰ πέραγε στὸν πύργο τῆς. "Επειτα ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἑτοιμάσουν ἕνα σωρὸ φαγητὰ καὶ τέλος τὴν ὠρισμένη ἡμέρα θρέθηκε στὸ σταθμὸ τοῦ Παρισιοῦ. "Ἦθελε νὰ εἶνε ὀλομόναχη σ' αὐτὴ τὴν πρώτη συνάντησί τῆς μὲ τὸν ἀγαπημένο τῆς γι' αὐτὸ δὲν δέχθηκε κανένα νὰ τὴν συνοδέψῃ.

"Ὅταν τὸ τραῖνο μπῆκε στὸ σταθμὸ ἡ καρδιά τῆς Μάργκαρετ πῆγαινε νὰ σπᾶσῃ ἀπὸ τὴν συγκίνησι. Μόλις κατάφερνε νὰ συγκρατηταὶ καὶ νὰ μὴν ἀρχίσῃ νὰ ξεφωνίζῃ τ' ὄνομά του. Μάταια ὅμως ἀνάμεσα στοὺς ἐπιβάτες τῆς ἀμαξοστοιχίας προσπάθησε νὰ διακρίνῃ τὸν ἀγαπημένο τῆς.

— Φαίνεται ὅτι θὰ ἔχασε αὐτὸ τὸ τραῖνο, ψιθύρισε.

Καὶ κάθησε νὰ περιμένῃ τὸ ἄλλο ποῦ θὰ ἐρχόταν μετὰ τέσσερις ὥρες. Μὰ καὶ σ' αὐτὸ δὲν ἦταν ὁ Φλωρὲν. Ἡ Μάργκαρετ ὅμως δὲν ἀπελπίσθηκε. Κάθησε στὸ σταθμὸ ὥσπου σβύσαν τὰ φῶτα τοῦ κι' οἱ ὑπάλληλοι τὴν πληροφόρησαν ὅτι δὲν θὰ ἐρχόταν πειὰ καμμιά ἀμαξοστοιχία.

Μὰ καὶ πάλι ἡ Μάργκαρετ ἔκανε τὴν σκέψι ὅτι μπορεῖ νὰ μὴν εἶχε ἔρθει μὲ αὐτὸ τὸ πλοῖο ποὺ εἶχε καταπλεύσει ἀπὸ τὸ Μαρόκο, στὴν Μασσαλία.

Καὶ κάθησε δέκα σωστὲς ἡμέρες στὸ Παρίσι περιμένοντας τὸν ἐρχομὸ τοῦ νέου βαποριοῦ. Μὰ καὶ αὐτὴ τὴν φορὰ ἐπανελήφθη ἡ ἴδια ἱστορία. Ἡ Μάργκαρετ στενοχωρημένη καὶ μὴ ξέροντας τί νὰ υποθέσῃ, κατέφυγε στὸ ὑπουργεῖο Στρατιωτικῶν.

"Εκεῖ ὅμως τὴν πληροφόρησαν ὅτι ὁ λοχαγὸς Φλωρὲν εἶχε ἀφίχθῃ πρὸ δεκαήμερου στὴ Γαλλία κι' ὅτι εἶχε ἐγκατασταθῇ στὸ σπιτι ἐνὸς παλαιοῦ φίλου του μὲ τὸν ὁποῖο εἶχε ὑπηρετήσει στὴν Λεγεῶνα τῶν Ξένων.

Αὐτὴ ἡ πληροφορία ἔκανε τὴ Μάργκαρετ νὰ τὰ χάσῃ. Στὴν

ἀρχὴ ὑπέθεσε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ καμμιάς συνωνυμίας. Μὰ τὴν βεβαίωσαν ὅτι πράγματι ὁ Φλωρὲν κι' ὁ φίλος τῆς ἦταν ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο. Στὴ Λεγεῶνα τῶν Ξένων δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ἄλλος μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα.

Ἡ Μάργκαρετ πῆγαινε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν στενοχωρία τῆς. Μόμιζε ὅτι εἶχε πέσει θύμα μιᾶς αὐταπάτης, ὅτι ἔβλεπε ἕνα κακὸ ὄνειρο. Ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἡ «μὶς» Μπάντεν πῶς ὁ Φλωρὲν ἀφοῦ εἶχε ἔρθει στὴ Μασσαλία τὴν ὠρισμένη ἡμέρα δὲν εἶχε πάρει ἀμέσως τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι καὶ νὰ ἔρθῃ νὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιά τῆς. Δὲν ἤξερε λοιπὸν πόσο λαχταροῦσε νὰ τὸν ἰδῇ; Δὲν ἤξερε τὸ φοβερὸ μαρτύριό τῆς; Τί εἶχε πάθει ξαφνικὰ ὁ Φλωρὲν;

Καὶ ξαφνικὰ μιὰ τρομερὴ ἀμφιβολία ριζώθηκε στὴν καρδιά τῆς. Σκέφτονταν ὅτι ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ τῆς εἶχε γράψῃ τὸ γράμμα στὸ ὁποῖο τὴν πληροφοροῦσε ὅτι ἐπρόκειτο νὰ πάρῃ τὸ πρῶτο βαπόρι γιὰ τὴν Γαλλία, μέχρι τῆς ἀφίξεώς του εἶχαν περάσει σωστὲς εἴκοσι ἡμέρες. Εἴκοσι ἡμέρες ὅμως ἦταν μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ. Κατὰ τὴν διάρκειά τους θὰ μπορούσε νὰ κάνῃ κανεὶς χίλια δυὸ πράγματα. Θὰ μπορούσε ἐπίσης νὰ ἐρωτευθῇ ὄχι μιὰ, μὰ δέκα γυναῖκες. Κι' ἡ Μάργκαρετ σκεπτομένη ὅτι σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Φλωρὲν μπορούσε νὰ εἶχε μπλέξῃ σὲ μιὰ περιπέτεια, ἡ ὁποία τὸν εἶχε κάνει ν' ἀλλάξῃ τὰ σχέδιά του, πῆγαινε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ στενοχωρία τῆς.

"Επειτα εἶχε πληγωθῇ κατάκαρδα. Κι' ὁ ἐγωῖσμός τῆς τὴν ἔκανε τώρα νὰ σκέφτεται ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ πάῃ αὐτὴ σὲ συνάντησί του. "Επρεπε νὰ περιμένῃ μέχρι ποῦ ὁ Φλωρὲν θὰ καταδεχόταν νὰ τῆς γράψῃ καὶ νὰ τῆς ἐξηγήσῃ τὴν ἀχαρακτήριστη διαγωγὴ του. Κι' ἡ Μάργκαρετ λυπημένη μέχρι θανάτου, ἐπέστρεψε στὸν πύργο τῆς, στὴ Νορμανδία καὶ κλείσθηκε στὰ διαμερίσματά τῆς. Δὲν ἠθελε νὰ δῇ κανένα, δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε καὶ κάθε στιγμὴ ἡ καρδιά τῆς ξεπέταγε στὸ ἄκουσμα τοῦ κουδουνιοῦ τῆς ἐξώπορτας. Κάτι μέσα τῆς εἶπε ὅτι ἡ ἐρωτικὴ ἱστορία τῆς δὲν εἶχε τελειώσει. Κάτι τῆς ἔλεγε ὅτι ὁ Φλωρὲν θὰ ξαναγύριζε κοντὰ τῆς. Μὰ πότε ὅμως ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Τί περιμενε καὶ δὲν πῆγαινε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ; Μήπως εἶχε μάθει τίποτε γι' αὐτὴν ποῦ τὸν εἶχε δυσαρρεστήσει; Μήπως κανεὶς τὴν εἶχε κακολογήσῃ στὸν Φλωρὲν; Μὰ ἡ ζωὴ τῆς Μάργκαρετ ἦταν τόσο ὑποδειγματικὴ, τόσο ἡρεμὴ, ποῦ κανεὶς δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῇ οὔτε μιὰ λέξι. "Επειτα πάλι οἱ φίλοι τῆς, τῆς ἦταν τόσο ἀφωσιωμένοι ποῦ δὲν μπορούσαν φυσικὰ νὰ πούνε τίποτε ἐναντίον τῆς.

Κι' ἡ Μάργκαρετ ἔσπαγε τὸ μυαλὸ τῆς καὶ προσπαθοῦσε νὰ μαντέψῃ τὴν αἰτία ποῦ ἔκανε τὸν Φλωρὲν νὰ μὴν ἐρχεταὶ κοντὰ τῆς. "Εἶσι μ' αὐτὴ τὴν ἀγωνία καὶ τίς φοβερὲς ἀμφιβολίες ἡ Μάργκαρετ βασανίσθηκε δέκα ἡμέρες. Κάθε ἡμέρα ποῦ περνοῦσε παρουσιάζονταν καὶ νέες ἀμφιβολίες στὴν καρδιά τῆς. Τὴν δεκάτῃ πειὰ ἡμέρα κατάλαβε ὅτι ὅλα πειὰ εἶχαν τελειώσει μὲ τὸν Φλωρὲν κι' ὅτι τὸ ἐρωτικὸ εἰδύλλιο τους εἶχε πάρει αὐτὸ τὸ τόσο ἀπρόοπτο καὶ ἀνεξήγητο τέλος.

Καὶ τότε κυριεύθηκε ἀπὸ μιὰ ἀπερίγραπτη ἀπογοήτευσι. "Ἀρχισε νὰ βαρύνεται τὸν ἑαυτὸ τῆς, νὰ συχαίνεται τὴν ζωὴ τῆς καὶ νὰ δικαιῶν τὸν κ. Ντάβινσον, ὁ ὁποῖος τῆς εἶχε πῇ ὅτι τὸ αἶσθημα τοῦ Φλωρὲν μπορεῖ νὰ ἦταν εἰλικρινές, μὰ δὲν ἦταν δυνατό νὰ διαρκέσῃ περισσότερο ἀπὸ ὅσο εἶχε διαρκέσει.

Μὰ ἡ Μάργκαρετ ἦταν ἀποφασισμένη νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ. "Ἀν ἄλλη γυναῖκα εἶχε πάρει τὴν καρδιά τοῦ ἀγαπημένου τῆς ἦταν ἱκανὴ νὰ τὴν κάνῃ νὰ ὑποχωρήσῃ. "Ἀν πάλι συνέβαινε τίποτε ἄλλο, πάλι ἔπρεπε νὰ τὸ μάθῃ.

Κι' ἡ Μάργκαρετ κατανικῶντας τὸν ἐγωῖσμό τῆς κι' ὑπακούον-

τας μόνο στην τραγική απελπισία του έρωτικού πάθους της, κάθησε κι' έγραψε το ακόλουθο γράμμα στον Φλωρέν:

«Δεν ξέρω τί σ' έμποδίζει νά έλθης κοντά μου. Όσο τόσο πάντα σε περιμένω μ' άγωνία. Έν τούτοις πρέπει νά παραδεχθής ότι ή διαγωγή σου είνε άχαρκτηριστος. Τί έπαθες λοιπόν; Τί έχεις μαζύ μου; Μήπως σε κούρασε ή αγάπη μου και διστάζεις νά μου τό πής;

“Α, Φλωρέν αν ήξερες τί μαρτύρια έχω περάσει αυτές τις δέκα ημέρες, ασφαλώς θα με λυπόσουν και θα μου έγραφες δυο λέξεις. “Ετσι λοιπόν, τόσο γρήγορα ξέχασες τους όρκους σου και τὰ τρυφερά σου λόγια; Τόσο λοιπόν γρήγορα λησμόνησες την αγάπη σου; Μά τί άνθρωπος είσαι Φλωρέν; Υπέφερες έξ αιτίας μου ένα σωρό θάσανα και τώρα που επρόκειτο ό ένας νά συναντήση τόν άλλον, έσύ δίστασες; Μά τόσο λοιπόν φοβήθηκες την ευτυχία μας, Φλωρέν;

“Ας είνε, είμαι πρόθυμη νά σε συγχωρήσω και νά σε δεχθώ με τρυφερότητα στον πύργο μου που σου άνήκει, όπως έγω κι' όπως ή ψυχή μου.

“Η σιωπή σου Φλωρέν γεμίζει ένα σωρό σκοτεινές σκέψεις τό μυαλό μου. Φθάνω στο σημείο νά υποθέτω ότι έχεις μπλέξει με μιá άλλη γυναίκα, ή οποία σε παρέσυρε μαζύ της κι' ή οποία σε κρατάει τώρα σκλαβωμένο κοντά της. “Αν είνε αυτό τό πράγμα θα λυπηθώ βέβαια πάρα πολύ Φλωρέν, μά θα ήθελα νά είχες τό θάρρος νά μου τό ομολογήσης. “Ετσι κι' έγω θα βγώ από αυτή την τραγική άμφιβολία. Θα σκεφθώ ότι πέθανε ή αγάπη σου για μένα κι' ότι έτσι εντελώς άπρόσπτα πρέπει νά πάψω νά έλπίζω πειά στην ευτυχία που τόσα χρόνια ώνειρεύθηκα.»

Σ' αυτό τό γράμμα τό οποίο ή Μάργκαρετ έστειλε στο σπίτι του φίλου του Φλωρέν, έλαβε έπειτα από λίγο τό ακόλουθο γράμμα:

«Μάργκαρετ,

Μου είνε αδύνατο νά έρθω στον πύργο σας. Παρακαλώ κάνετε τόν κόπο νά μ' έπισκεφθίτε. Πολύ θα ήθελα κι' έγω νά σας δώσω τις εξηγήσεις που ζητάτε. Πρέπει νά έρθετε Μάργκαρετ.»

“Η «μίσ» Μπάντεν αυτή τη φορά τὰ είχε πειά τελειώς χαμένα. — Τί σημαίνει άράγε αυτή ή φράση; Μου είνε αδύνατο νά έρθω; Γιατί δεν μπορεί νά έρθη ό Φλωρέν;...

Κι' όπως ήταν αρκετά έξυπνη δεν άργησε νά καταλάβη ότι ό Φλωρέν έννοούσε ότι μιá και θα διέκοπταν τις σχέσεις τους, του ήταν αδύνατο φυσικά νά παραμένη στον πύργο της. Ούτε πάλι νά πάη νά την έπισκεφθί.

“Η Μάργκαρετ έκανε δυο εβδομάδες νά κοιμηθί. Είχε χάσει τό χρώμα της, είχε χάσει την όρεξί της και διαρκώς σκεφτόταν πως θ' άντίκρυζε τόν Φλωρέν. “Επρεπε βέβαια κι' εκείνη νά κρατήση την ίδια σοβαρότητα, την ίδια ψυχρή στάση, μά έτρεμε, γιατί καταλάβαινε ότι δεν θα ήταν και τόσο εύκολο νά παίξη αυτό τόν ρόλο. “Ετσι δίσταζε ανάβάλλοντας ήμέρα με την ήμέρα τό ταξίδι της για τό Παρίσι.

Μιá ήμέρα όμως αυτό τό μαρτύριό της υπερέβη τὰ όρια της ύπομονης. “Η Μάργκαρετ λοιπόν σαν τρελλή έρριξε ένα τηλεγράφημα ότι έφθανε την τάδε ώρα στο Παρίσι και πήρε τό πρώτο τραίνο για την κοσμοπολι.

Μέσα στο βαγόνι δεν σκεφτόταν καθόλου και δεν είχε επιθυμία για τίποτε. Είχε τόσο άπογοητευθί από τη ζωή της. Της φαινόταν ότι είχε νεράσει, ότι είχε χάσει για πάντα τη χαρά. Κι' ή Μάργκαρετ μη μπορώντας νά συγκρατήση τὰ δάκρυά της, έκρυβε τό πρόσωπό της στα χέρια της για νά μη προδίδη στους άλλους ταξιδιώτες τη φρικτή άγωνία της.

XIX

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ

Ο Φλωρέν, είχε εγκατασταθί στον όριθμό 156 της όδοϋ Γκυγιώ. Σ' αυτή την μοντέρνα πολυκατοικία, ό φίλος του είχε νοικιάσει μιá ώμορφη φωλιά και ζούσε με την άγαπημένη του γυναίκα. Κι' οι δυο τους λάτρευαν τόν Φλωρέν, γιατί δεν ήταν μόνον ένας καλός φίλος. “Ηταν άκόμη κι' ό σωτήρας του λεγεωναρίου. “Ο Φλωρέν σε μιá μάχη στην έρημο είχε σώσει τόν φίλο του με κίνδυνο της ζωής της. “Ηταν εκείνη ή φοβερή μάχη κατά την οποία ό Φλωρέν είχε τραυματισθί θανάσιμα και είχε πάθει την τραγική παράλυσι. Τό δραματικό αυτό έπεισόδιο είχε συμβή ως εξής:

“Ο Φλωρέν μαζύ με μιá ομάδα λεγεωναρίων είχε παρασυρθί από τόν ήρωισμό του κι' είχε προχωρήσει πάρα πολύ μπροστά από τους άλλους. Ξαφνικά άντελήφθη ένα «γυιό της έρήμου» νά σημαδεύη τόν φίλο του. Τινάχθηκε τότε μπροστά, τόν άρπαξε από τὰ χέρια και τόν τραβήξε κοντά του. Μά μ' αυτή την κίνησι του είχε άρπάξει αυτός την σφαίρα που προωρίζονταν για τό φίλο του. Κι' έτσι είχε γίνει παράλυτος. Μά ό φίλος του τώρα δεν λησμονούσε αυτή την πράξι του Φλωρέν κι' έκανε ό,τι μπορούσε για ν' άνακουφίση την θλίψι του.

Κι' αλήθεια ό Φλωρέν ζούσε τώρα μ' ένα διαρκή έφιάλτη. “Ολη τη νύχτα γύριζε στο κρεβάτι του σαν φίδι στέναζε, βογγούσε κι' αγωνίζονταν ν' κοιμηθί δίχως νά τό κατορθώνη. Την ήμέρα πάλι καθισμένος ακίνητος σε μιá πολυθρόνα κύτταζε διαρκώς μπροστά του, τὰ δέντρα του κήπου, ενώ τό πρόσωπό του είχε μιá θαυμάσια μελαγχολία κι' άπογοήτεψι. Τί ώνειρεύονταν; Τί σκέπτονταν; Κανείς δεν μπορούσε νά τό καταλάβη. “Ο φίλος του δεν τόν ένωχλούσε διόλου. “Η γυναίκα πάλι του λεγεωναρίου, τόν περιποιώταν σαν μικρο παιδί. Την είχε συγκινήσει ή θυσία του. “Η ιδέα ότι αυτός ό άνθρωπος είχε άπαρνηθί την γυναίκα που λάτρευε για νά μη την κάνη δυστυχισμένη, την συγκινούσε ως τό βάθος της καρδιάς της. Κι' έξεδήλωνε αυτή την συμπάθειά της προς τόν Φλωρέν με τό νά τόν φροντίζει, όπως φροντίζει μιá καλή μητέρα τ' άρρωστο παιδί της.

“Ο Φλωρέν αλήθεια ήταν τώρα ένα άρρωστο παιδί. Καταλάβαινε ότι ή καρδιά του για νά νηρέση ν' άνθέξη στο μαρτύριό της είχε ανάγκη από τρυφερότητα. Τώρα όλα γύρω, του φαινόταν σαν μαύρα. Και συχνά έκανε την σκέψι ότι έπρεπε νά δώση ένα τέλος σ' αυτό τό μαρτύριό του. Ναι, σκέφτονταν νά «δραπέτευση» από τόν κόσμο. Ν' αυτοκτονήση σαν ένας δειλός, ένας χαμένος άνθρωπος που δεν έχει τό κουράγιο νά παλαίψη με την ζωή και νά την νικήση. “Εβλεπε επίσης τό μάταιο της ύπαρξέας του. Για ποιό λόγο νά ζή; Ποιά θα ήταν τό κέρδος του; Τί τόν ενδιέφερε πειά ή ζωή του; Τί είχε ν' άπολαύση απ' αυτήν; Τί ευχαρίστησι εύρισκε νά σέρνη τὰ πιασμένα πόδια του στους δρόμους και νά κινή τόν οίκο τών διαβατών;

Κι' ό Φλωρέν δένοντας σιγά-σιγά στο μυαλό του την ιδέα της αυτοκτονίας, άρχισε νά παίρνη ένα ήρεμο ύφος, νά παύη νά θασανίζεται από τις θλίψεις του και νά μη σκέφτεται πειά τὰ θάσανά του.

Την ώρα που επρόκειτο νά έρθη ή Μάργκαρετ ό Φλωρέν παρακάλεσε νά τόν βοηθήσουν νά φορέση την στολή του. “Επειτα έκανε προσεχτικά την τουαλέττα του και περιποιήθηκε τόσο τόν έαυτό του που τίποτε δεν πρόδιδε τό δράμα της καρδιάς του.

Πρώτος ο φίλος του μόλις τον αντίκρουσε δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕνα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ:

— Μὰ ἐσύ, ξανάνειωσες, τοῦ εἶπε. Εἶσαι μάλιστα σήμερα πολὺ καλύτερος ἀπ' ὅτι ἦσουν ὅταν ἦρθες στὴ Λεγεώνα.

— Μὴ ξεχνᾷς, τ' ἀπάντησε ὁ Φλωρέν, ὅτι σήμερα πρέπει νὰ δώσουμε μιὰ μάχη κι' ὅτι πρέπει νὰ τὴν κερδίσουμε.

— "ὦ, εἰμαι ἐθέσιος ὅτι θὰ τὴν κερδίσῃς, ὅπως καὶ τότε στὴν Ἀφρική.

— Μὰ ἐκεῖ πέρα εἶχε νὰ πολεμήσῃ κανεὶς μὲ ἄγριους πολεμιστὰς κι' ὄχι μὲ μιὰ τρυφερὴ νέα ποὺ ἔχει τὰ δάκρυα στὴν τσέπη της.

Κι' ὁ Φλωρέν βρῆκε τὸ θάρρος νὰ γελάσῃ. Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ὁ ὑπηρέτης ἀνήγγειλε τὴν ἄφιξι τῆς Μάργκαρετ. Ἡ «μῖς» Μπάντεν ἀνυπόμονη νὰ δῇ τὸν Φλωρέν εἶχε ἀκολουθήσῃ ἀμέσως τὸν ὑπηρέτη καὶ βρίσκονταν ἀπὸ πίσω του. "Εἶσι ἄκουσε τὰ εἰρωνικά λόγια τοῦ Φλωρέν καὶ τὸ σαρκαστικὸ γέλιο τοῦ κι' ἡ καρδιά της πάγωσε ἀπὸ τὴν φρίκη. Ὡστόσο εἶχε προχωρήσῃ μ' ἕνα χαμόγελο εὐτυχίας κι' ἀπλώνοντας τὰ χέρια της τοῦ φώναξε μὲ πνιγμένη φωνὴ ἀπὸ τὴν συγκίνησι:

— Φλωρέν! Ἀγαπημένε μου Φλωρέν! Ἦρθες ἐπὶ τέλους! Κατάρθωσα νὰ σ' ἀντίκρυσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια;...

Μὰ ὁ Φλωρέν ἔσφιξε μὲ δύναμι τὰ χέρια του στὴν πολυθρόνα γιὰ νὰ μὴ κάνῃ καμμιὰ κίνησι νὰ σηκωθῇ καὶ προδοθῇ ἢ παραλυσιᾶ του, συγκράτησε τὴν ψυχραιμίαν του, ἐπνιξε τὸν πόνο τῆς καρδιάς του καὶ τῆς ἔδωσε μόνο μ' ἕνα ψυχρὸ ὕφος τὸ χέρι του.

— Δέν... δέν σέ εἶδα στὸ σταθμό!... Ψιθύρισε τραυλίζοντας ἡ νέα... Μοῦ ἔκανε ξέρις ἐκπληκτικὴ ἐντύπωσι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πόνεσα πάρα πολὺ. Εἶχα ὥστόσο τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ μοῦ ρίξῃς ἕνα τηλεγράφημα... Ὅτι θὰ μοῦ τηλεφωνήσῃς... Ἐμπρός, γιὰ ἐξήγησέ μου σὲ παρακαλῶ αὐτὴ τὴν ἀχαρακτήριστη διασωγὴ σου;

— "ὦ! Ἐκανε ὁ Φλωρέν μὲ ἀπάθεια, ναὶ δεσποινὶς Μάργκαρετ ἔκανα ἕνα σφάλμα... Μὰ ἤμουν τόσο κουρασμένος ἀπὸ τὸ ταξίδι, ἔπειτα δὲν ἤθελα νὰ σὰς θάλαω νὰ κόπο!... Δέν ἀξίζει νὰ ἀσχολῇται κανεὶς μ' ἕναν ἄγνωστο!...

— Μ' ἕναν ἄγνωστο; Ἐκανε ἡ Μάργκαρετ κατάπληκτη.

— Ναί, «μῖς» Μπάντεν μ' ἕναν ἄγνωστο... Τί φαντασθήκατε ὅτι δυὸ μῆνες ἀνόητης φυλαρίας καὶ μερικὰ γράμματα θὰ μπορούσαν νὰ μὲ κάνουν νὰ σὰς ἀγαπήσω; "Ε, ὄχι! Ἦταν μιὰ ὁμορφὴ διασκέδασι ὁ ἔρωτάς σου. Ἐλα, δέν εἶσαι καὶ σὺ τῆς ἴδιας γνώμης;...

— Ὡστε, ψιθύρισε κατάχλωμη ἡ λαίδη Ρίτσομντ δέν εἶσαι καὶ τόσο ἐνθουσιασμένος ποὺ μὲ ἀντίκρυσες...

— Μπα, ποὶός σοῦ τὸ εἶπε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;... Τῆς ἀπάντησε μὲ μιὰ ἡρεμία καὶ ψυχρότητα...

— Ναί, ναί, ἐπέμενε ἐκείνη. Τὸ βλέπω ὅτι ἔπαυσε πειρὰ νὰ σοῦ ἀρέσῃ ἡ συντροφιά μου. Τὸ βλέμμα σου Φλωρέν ἔχει μιὰ κακία ποὺ εἶνε ἀδύνατο νὰ ὑποφέρω. Μὰ τί σοῦ ἔκανα λοιπὸν Φλωρέν;

— Ὅχι, ὄχι Μάργκαρετ δέν συμβαίνει τίποτε, οὔτε μοῦ ἔκανες τίποτε...

Καὶ καθὼς ἐκείνη εἶχε κάτσει κοντά του, ὁ Φλωρέν ἀκούμπησε τὰ χέρια του στοὺς ὤμους της, ἔτσι ὅπως ἔκανε καμμιὰ φορὰ ἅμα ἤθελε νὰ τῇ κάτῃ σοβαρὸ στοὺς περιπάτους των στὶς ὄχθες τοῦ Τάμεσι, καὶ συνέχισε:

— Δέν ἤθελα νὰ ἔρθω στὴ Γαλλία Μάργκαρετ... Ἐκανα ἕνα μεγάλο σφάλμα καὶ τώρα πρέπει νὰ τὸ πληρώσω...

— Μὰ γιατί; Στέναξε ἀνατριχιάζοντας ἡ «μῖς» Μπάντεν. Γιατί μοῦ λὲς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀφοῦ δέν ἔπαψα οὔτε στιγμὴ νὰ σ' ἀγαπῶ;...

— "Ακουσε, Μάργκαρετ τῆς εἶπε ὁ Φλωρέν, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ ἐξηγηθοῦμε λογικά.

— Νὰ ἐξηγηθοῦμε; Ἀπόρησε ἐκείνη. Μὰ τί ἔχουμε νὰ ποῦμε Φλωρέν;

— Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς φιλίας μας, τῆς δήλωσε, ἐκείνος προχωρήσαμε πάρα πολὺ, δέν εἶνε ἔτσι; Φτάσαμε μάλιστα στὸ σημεῖο νὰ συζητήσουμε ἀκόμη καὶ γιὰ ἕνα πιθανὸ γάμο... Ἐτσι δέν εἶνε;...

— Ναί!... Φώναξε μὲ πνιγμένη φωνὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία ἡ Μάργκαρετ.

— "Ε, λοιπὸν, σκέφθηκα ὅταν ἔμεινα μόνος, σκέφθηκα πάρα πολὺ καὶ τέλος ἀπεφάσισα νὰ σοῦ πῶ νὰ ἀναβάλωμε ὀριστικῶς αὐτὸ τὸ γάμο. Βέβαια σ' ἀγαπῶ ὅπως πρῶτα, ἀλλὰ δέν εἰμαι σὲ θέσι νὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου. Δέν μπορῶ νὰ σὲ παντρευθῶ. Θὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ σὲ ἀγαπήσω τόσο πολὺ, ὥστε νὰ ὑποφέρω τὴν συντροφιά σου.

— Νὰ ὑποφέρῃς τὴν συντροφιά μου; Στέναξε ἡ Μάργκαρετ.

— Μάργκαρετ, φώναξε ὁ Φλωρέν, μὰ δέν καταλαβαίνεις λοιπὸν; Ναί, δέν σ' ἀγαπῶ ὅσο πρέπει! Δέν σ' ἀγαπῶ καθόλου!

— Εἶσαι ἕνας ἄθλιος! Φώναξε ἐκνευρισμένη ἡ Μάργκαρετ.

Καὶ ξαφνικὰ ἔγινε κατάχλωμη. Μὲ μιὰ τελευταία προσπάθεια εἶπε στὸν Φλωρέν...

— Κι' ὅμως δέν μπορεῖ νὰ μὴ μ' ἀγαπᾷς. Τὰ γράμματά σου ὁποῖος κι' ἂν τὰ διάβασε μὲ θεοαίωση ὅτι πρόδιδαν τὸ αἶσθημά σου.

— Αὐτὸ μοῦ εἶχε λείψει, ἀλήθεια! Ὡστε μ' εἶχες κάνει καὶ θεάτρο; Τὰ γράμματά μου διεσκέδαζαν καὶ σ' ἕνα καὶ τοὺς φίλους σου... Ἀῖ, εἶνε, εἶσαι ἐλεύθερη νὰ κάνῃς ὅ,τι θέλεις... Ὅσο γιὰ τὴν ἀπελπισία σου, αὐτὴ δέν προέρχεται ἀπὸ ἔρωτα, ἀλλὰ ἀπὸ πείσμα.

— Ἐστῶ, κύριε, τ' ἀπάντησε ἐκείνη μὲ μιὰ ξαφνικὴ ψυχρότητα. Ἀφοῦ τὸ θέλετε μπορούμε νὰ διακόψουμε τίς σχέσεις μας. Ξέρω νὰ πειθαρχῶ τὸν ἐαυτό μου. Ὅσο γιὰ σὰς, ὁμολογῶ ὅτι σὰς λυπᾷμαι! Τώρα βλέπω ὅτι ἦσαστε ἀνάξιος τῆς ἀγάπης μου. ἔχετε πάρα πολὺ λάσπη στὴν ψυχὴ σας ἀπὸ τοὺς δρόμους στοὺς ὁποίους γεννηθήκατε. Μὰ ἐλπίζω ὅτι ἡ φαινομενικὴ εὐγένειά σας δέν θὰ σὰς ἀφίση νὰ κάνετε μιὰ προστυχία...

— Τί; Ἀπόρησε ὁ Φλωρέν.

— Νὰ κρατήσετε τὰ γράμματά μου!...

— "ὦ, μένιντε ἡσυχῇ. Ἐγὼ ἤδη προβλέψαι καὶ γι' αὐτό...

Κι' ὁ Φλωρέν ἔδωσε στὴν Μάργκαρετ ἕνα μικρὸ δέμα.

— Σ' αὐτὸν ὑπάρχουν τυλιγμένα ὅλα τὰ γράμματά σας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τὸν εἰδυλίου μας. Εἶδατε πόσο ἤμουν ταχτικός...

— Ὡστε, στέναξε ἡ Μάργκαρετ ξέρατε ἀπὸ πρὶν τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ μεταξὺ μας. Ξέρατε ὅτι θὰ ἔφευγα;

— Τί νὰ γίνῃ, εἶπε μὲ προσποιητὴ εἰρωνεία ὁ Φλωρέν, ἔπρεπε νὰ τὰ εἶχα ὑπολογίσει ὅλα.

Ἡ Μάργκαρετ κατάχλωμη καὶ τρέμοντας προχώρησε πρὸς τὴν πόρτα κι' ἀπὸ κεῖ δίχως νὰ γυρίσῃ, τοῦ φώναξε:

— Χαίρετε, κύριε!

— Ἀντίο σας, δεσποινίς!... Τῆς ἀπάντησε ὁ Φλωρέν...

Κι' ἡ Μάργκαρετ τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία τῆς κατακύλισε τίς σκάλες καὶ βγῆκε στὸ δρόμο. Ἦθελε ν' ἀναπνεύσῃ, ἤθελε νὰ συγκεντρώσῃ τίς σκέψεις της, ἤθελε νὰ ξεπνήσῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀπαίσιον θραχνά, ὁ ὁποῖος ἐπλήγωνε τὴν καρδιά της. Μὰ ἂν τύχαινε μὲ μιὰ πρόφασιν νὰ γύριζε ἐκείνη τῇ στιγμῇ στὸ δωμάτιο θὰ ἔβλεπε τὸν Φλωρέν νὰ κρατᾷ μιὰ φωτογραφία της, νὰ τὴν κυττάζῃ μὲ μιὰ μεγάλῃ τρυφερότητα καὶ νὰ κλαίῃ.

XX

Η ΧΑΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

ΟΤΑΝ άργά την νύχτα γύρισε ο φίλος του Φλωρέν στο σπίτι, τον έρρηκε να κάθεται ακόμη στην πολυθρόνα του με το κεφάλι του στηριγμένο στις παλάμες του. Ο Φλωρέν ήταν κατάχλωμος και τρομερά άφηρημένος. Τόσο είχε άφοσιωθή στις μελαγχολικές σκέψεις του που δεν άντελήφθη την παρουσία του.

— "Ε, Φλωρέν, του φώναξε εκείνος, τί έχεις; Μήπως πονάνε πάλι τα τραύματά σου... Κάνε υπομονή φίλε μου κι' όλα θα διορθωθούν. Μά εσύ φίλε μου είσαι σε κακά χάλια!... Τρέμεις όλόκληρος και τα χείλη σου είναι μελανά! "Επειτα τί βλέμμα είναι αυτό που έχεις; Θά έλεγε κανείς ότι είναι βλέμμα πεθαμένου...

— Τέλειωσε! Ψιθύρισε ήρεμα ο Φλωρέν.

— Δηλαδή: Άπορησε ο φίλος του.

— "Ηταν εδώ πρό όλίγου ή Μάργκαρετ.

— "Α! "Έκανε ο άλλος. Τώρα καταλαβαίνω... Κι' όμως κατά τα τη γνώμη μου δεν έπρεπε να τό κάνης αυτό. "Επρεπε να παντρευθής τη Μάργκαρετ. Είναι τόσο καλή που ασφαλώς θα ήθελε να σε βοηθήση.

— Τότε! Φώναξε ο Φλωρέν δυνατά σαν να ήθελε να πείση τον έαυτό του. "Όλα τέλειωσαν πειδιά!...

— Άδύνατον! Είπε με βεβαιότητα ο φίλος του. "Η Μάργκαρετ θές να πής ότι σ' έγκατέλειψε;...

— Άκριβώς, φίλε μου. Καί ξέρεις γιατί; Γιατί της είπα ότι θ' άργευσά ή μάλλον δεν ήθελα καθόλου να την παντρευθώ. "Αλλωστε μήπως δεν φανταζόμουν κι' εγώ αυτή την λύσι. Μήπως κι' εγώ δεν νόμιζα ότι έτσι έπρεπε να γίνη!...

— Καί τα ξέρει όλα;

— Όλα.

— Άκόμη κι' ότι...

Κι' ο λεγεωνάριος σταμάτησε την κουβέντα και κύτταξε τα πόδια του φίλου του...

— Ναί, ναί τα ξέρει όλα, έκτός από τό ότι δεν μπορώ να περπατήσω.

— Την αγαπάς καθόλου;

— Ναί, παράφορα! "Όσο δεν την είχα αγαπήσει ποτέ άλλοτε.

— Τότε γιατί την έδιωξες;

— Γιατί δεν ήθελα να έχη άντρα σακάτη.

— Καί τώρα τί πρόκειται να κάνης;

— Μά τίποτε. Θα προσπαθήσω να φύγω από τό Παρίσι. Αισθάνομαι την έπιθυμία να πάω κάπου να ξεκουρασθώ θέλω ήσυχία, ανάπαυσι, απόλυτη ήρεμία. Ναί, ναί, ή Μάργκαρετ δεν ξέρει τίποτε, όλη την ώρα που στεκόταν μπροστά μου εγώ στεκόμουν και θισμένος κι' έτσι δεν μπόρεσε ν' ανακαλύψη την αίτία της φοβερης δυστυχίας μου...

— Καί σ' δεν της είπες τίποτε; Φώναξε αγανακτισμένος ο φίλος του.

— Θά ήταν μιá περιττή κωμωδία...

"Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο δωμάτιο ή γυναίκα του λεγεωναρίου.

— Άκούς, άκούς εκεί Μάρθα, φώναξε εκείνος, την ώρα που άπουσιάζαμε από τό σπίτι ήρθε ή Μάργκαρετ!... Καί ξέρεις τί συνέβη; Ο Φλωρέν της φέρθηκε τόσο ψυχρά, τόσο άσχημα που εκείνη τρομοκρατημένη, έφυγε. Μα τό πιο τραγικό είναι ότι δεν της άποκάλυψε ότι είναι παράλυτος. "Ετσι εκείνη παρεξήγησε τό φέρεσίμό

του και ασφαλώς θα σκέφτεται ότι ο Φλωρέν είναι ο πιο πρόστυχος άνθρωπος του κόσμου.

— Είναι αλήθεια; "Ετσι συνέβησαν αυτά τα πράγματα; Ρώτησε ή νέα γυναίκα.

— Άκριβώς, κυρία μου.

— Καί δ'εν της είπατε ότι πιθανόν άργότερα θα γίνονταν ο γάμος; Που τό ξέρετε, μπορεί να γίνεται καλά.

— "Ω! Αυτά είναι όνειρα! "Εγώ τώρα πειά είμαι ένας ξεγραμμένος άνθρωπος.

— Για πέστε μου, την αγαπάτε πραγματικά;

— "Ηταν ή μόνη χαρά της ζωής μου! Στέναξε ο Φλωρέν... Μά δεν μπορούσε να γίνη διαφορετικά... Γνωρίζομαστε άλλωστε τόσο λίγο... "Επειτα είμαι πειά άνίκανος να κερδίσω την ζωή μου... Κι' όταν κανεις έχη τα χάλια μου, πιστέψατέ με ότι κάνει έγκλημα αν σκέφτεται να παντρευθί.

— Κι' αν γιατρευθήτε;

— Δεν θα γιατρευθώ ποτέ! Δήλωσε με βεβαιότητα ο Φλωρέν. Μου τό είπαν οι γιατροί. Κι' εγώ άρχισα πειά να τους πιστεύω. "Ε-παιστα πειά να πιστεύω στα θαύματα...

— Κι' όμως έπέμενε ή νέα γυναίκα φαίνεται ότι ήσαστε πάρα πολύ εγωίστης. Ούτε μιá στιγμή δεν σκεφθήκατε την φοβερή άγωνία αυτής της γυναίκας. Ούτε μιá φορά δεν ύπολογίσατε ότι τό φέρεσίμό σας, θα την έχη ρίξει σε μιá αγίατρευτη μελαγχολία.

Μά άς είνε, αύριο θα τα ξαναπούμε. Τώρα ή ώρα είναι περασμένη και πρέπει να πάμε να κοιμηθούμε. Αύριο θα σκεφτούμε από τό ζήτημα με την ήσυχία μας.

Κι' ή νεαρή γυναίκα βοήθησε τον Φλωρέν να πάη στο δωμάτιό του.

"Υστερα κλειδώθηκε κι' εκείνη στο δικό της για να μπορή να δ'η με ποιό τρόπο θα έσωνε τα πράγματα. Ευτυχώς ήταν ακόμη καιρός.

Μά ούτε την άλλη ήμέρα, ούτε την επομένη, ούτε σε μιá έβδομάδα ο Φλωρέν μπόρεσε να ήσυχάση. "Η ιδέα της αυτοκτονίας του είχε ριζωθή στο μυαλό του και σιγά-σιγά άρχισε να θεωρή σαν απόλυτρωσι τον θάνατο.

Ο φίλος του όμως κι' ή γυναίκα του βρίσκόντουσαν σε μιá διαρκή άνησυχία.

— Πρέπει δήλωνε κάτι να κάνουμε γι' αυτόν. Δεν μπορεί να πόν έγκαταλείψουμε στο έλεος της τύχης του... Μή ξεχνάς ότι κάποτε μου έσωσε την ζωή. Τώρα πρέπει να του άνταποδώσουμε αυτή του την καλή πράξι.

Ξαφνικά εκεί που σκεφτόντουσαν κι' οι δυο για να ιδούν τί πρόκειται να κάνουν, στο μυαλό της νέας καρφώθηκε μιá σκέψη:

— Βρήκα, φώναξε. Είναι άνάγκη ή Μάργκαρετ να μάθη την τραγική κατάστασι του φίλου μας.

— Άλλά, μās έχει άπαγορεύσει ο Φλωρέν να της πούμε γι' αυτόν ούτε μιá λέξι.

— Άκουσε άντρα μου, του φώναξε, ο γιατρός κυττάει να σώση πόν άρρωστο άδιαφορώντας για τα φάρμακα που θα του δώση. Λοιπόν, άφησε να δ'ης πώς θα κάνω τη δουλειά μου. "Εσύ δεν ξέρεις άπό γυναικείες υποθέσεις, ούτε από τη διπλωματία των γυναικών.

— "Όσο γι' αυτό, έχω και παραέχω πικρή μάλιστα πείρα, δήλωσε ο φίλος του Φλωρέν.

— Άχάριστε! Γκρίνιαζε ή γυναίκα του. "Ελα, δεν είναι πειά ώρα για τέτοιου είδους άστεία. "Εμπρός, τράβα στη δουλειά σου κι' άφησε και έμένα να κάνω την δική μου.

Κι' ή γυναίκα του λεγεωναρίου τράβηξε στο ξενοδοχείο της

Μάργκαρετ με την ελπίδα να της μιλήσει.

Η Μάργκαρετ, πράγματι δεν είχε φύγει ακόμη για την Νορμανδία. Δεν τολμούσε να γυρίσει στην πατρίδα της. Ντρεπόταν για το κουτσομπολιό που είχε γίνει γύρω από το πρόσωπό της. Όλοι περίμεναν να ιδούν την λαϊκή Ρίτςμοντ να έρχεται συνοδευόμενη από τον μνηστήρα της. Ήταν λοιπόν αδύνατο να γυρίσει στη Νορμανδία δίχως αυτόν. Στην απελπισία της σκέφθηκε να πάρει έναν οποιοδήποτε άνθρωπο του δρόμου και να τον παρακαλέσει να γίνει σύζυγός της. Κι' ίσως θα πραγματοποιούσε αυτή την σκέψη της αν εκείνη ακριβώς την στιγμή δεν ζητούσε μία γυναίκα να την δει.

Η Μάργκαρετ τη δέχτηκε.

— Ξέρετε, της είπε εκείνη είμαι η σύζυγος ενός στενού φίλου του Φλωρέν. Με συγχωρήτε που σας ανησυχώ, μα θεώρησα καθήκον μου να σας αποκαλύψω ένα πράγμα που ασφαλώς θα διέφυγε την παρατήρησή σας.

— Σας ακούω, κυρία μου, αν και με αυτόν τον άνθρωπο πλέον δεν έχω καμμία σχέση. Μου φέρθηκε τόσο πολύ πρόστυχτα που μία άλλη γυναίκα θα τον μισούσε σ' όλη της ζωή. Έγώ δεν τον μισώ, μα όλος ο έρωσ μου μετεβλήθη σε μία τρομερή αντίπαθεια.

— Κι' όμως, «μικς» Μπάντεν δεν έχετε δική, Ο Φλωρέν είναι ένας μάρτυς!... Ένας άγιος!...

Η Μάργκαρετ γέλασε μελαγχολικά και δήλωσε:

— "Ετσι κι' εγώ τον νόμιζα! Μα στο τέλος απέδειχθη πόσο ελλεινός είναι και τί χαρακτήρα άθλιο έχει.

— Μη τον θρίζετε, γιατί θα μετανοήσετε! Της είπε αινιγματικά η νέα γυναίκα.

— Καί γιατί; Απόρησε η Μάργκαρετ.

— Γιατί, ο Φλωρέν αν δεν ήρθε άμέσως να σας βρει, αν δεν έτρεξε να σας ειδοποιήσει καθόλου, αν ακόμη την τελευταία φορά στο σπίτι δεν έτρεξε να σας υποδεχθώ, δεν το έκαμε από κακία, αλλά γιατί δεν μπορούσε να περπατήσει!...

— Πώς είπατε: Φώναξε με μία άγρια φωνή φρίκης κι' έκπληξεως η Μάργκαρετ, δεν μπορεί να περπατήσει;

— Ακριβώς, δεσποινίς!... Είναι παράλυτος. Μια σφαίρα έκανε αυτό τον ήρωα ζωντανό πτώμα, την ώρα που υπερασπιζόνταν κι' έσωνε τη ζωή του άνδρός μου.

Η Μάργκαρετ δεν άκουγε πια. Σαν τρελή πετάχτηκε στους δρόμους του Παρισιού κι' άρχισε να τρέχει μ' όλη της την δύναμη. Ήθελε να προφτάσει τον Φλωρέν μη κάνει καμμία τρέλλα.

Κι' αλήθεια ο Φλωρέν είχε βαρεθεί τη ζωή του. Τώρα κλεισμένος στο γραφείο του φίλου του έγραφε το ακόλουθο γράμμα στη Μάργκαρετ:

«Αγαπημένη μου,

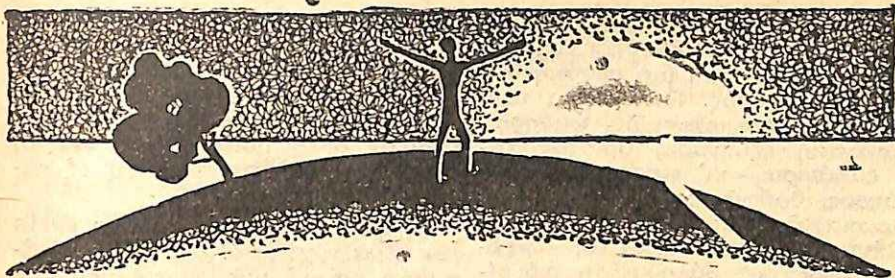
Με συγχωρείς για την λύπη που θα σου προξενήσει ο θάνατός μου, μα δεν μπορώ να κάνω διαφορετικά...».

— Κι' όμως μπορείς αγαπητέ μου Φλωρέν «να κάνεις διαφορετικά»!... Να πάψετε τους ψεύτικους θυμούς σας. Έπειτα να μου λέτε την αλήθεια και πρό πάντων να μη σας περάσει η ιδέα ότι δεν μαθεύτηκε το μυστικό σας. Μάλιστα κύριε ξέρω, τώρα γιατί φύγατε από το στρατό. Ξέρω ακόμη γιατί σας έδιωξαν από το νοσοκομείο. Μ' αυτό δεν με νοιάζει.

Κι' έπεσε κλαίγοντας στην αγκαλιά του.

Μετά δε από δυο χρόνια χάρις στις περιποιήσεις της Μάργκαρετ το πόδι του Φλωρέν έγινε τελείως καλά κι' οι δυο αυτοί άνθρωποι ζήσαν πολύ ευτυχισμένοι.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ!

Σις αρχές του Μεγάλου Πολέμου ορισκόμουν με μια «ειδική» αποστολή στο Βερολίνο. Κάθε άπογευμα, λοιπόν, στίς πέντε ή ώρα άκριβώς, από την πλατεία του Πότσταμ περνούσε άργα - άργα, σαν να έκανε τον περίπατό του, ένα μυστηριώδες ζευγαράκι. Εκείνη ήταν ψηλή, λεπτή, με χρυσόξανθα μαλλιά, με παράξενα πρασινωπά μάτια, που είχαν μία μεταλλική λάμψη, μ' ένα κάτασπρο και πλατύ μέτωπο. Το σύνολό της έδειχνε μία πολύ έξυπνη και πολύ επικίνδυνη γυναίκα. Ο σύντροφός της ήταν άκαμπτος, αυστηρός, τετράγωνος, ψυχρός, και, παρ' όλο το άψογο κουστούμι του, έδειχνε καθαρά ότι ήταν ένας ανώτερος Πρώσος αξιωματικός. Ποιοι ήταν; Έρωτευμένοι; Αυτό το μυστήριο σκαδάλιζε κάθε απόγευμα τους φιλήσυχους αυτούς, που καθόντουσαν στο καφενείο Ζόστου, εκεί πέρα, στην άκρη της πλατείας του Πότσταμ.

Κι' όμως, εγώ δεν ήξερα ποιος ήταν αυτός ο Πρώσος στρατιωτικός με τα πολιτικά. Ποιος μπορούσε να το φαντασθώ; Ήταν ο Ματέσιους ο άρχηγός της Γερμανικής Μυστικής Υπηρεσίας, ο τρομερότερος αντίπαλος του «Ιντέλλιτζενς Σέρβις». Κι' εκείνη; Ποιά ήταν εκείνη; Έλεγον ότι ήταν μία Βερολινέζα, κόρη ενός μεγάλου έμπορου καλλυπτικών ειδών. Κανείς δεν ήξερε τ' όνομά της. Μα τί σημασία μπορεί να

έχει ένα όνομα; Αυτή η γυναίκα σε λίγο θα γινόταν πασίγνωστη με δεκαπέντε ψευδώνυμα. Κι' ωστόσο, ή Γαλλική Αντικατασκοπεία δεν άργησε να μάθει το πραγματικό όνομά της. Η τρυφερή φίλη του τρομερού Ματέσιους λεγόταν Άννα - Μαρία Λέσσερ.

Αυτή η ξανθεία Βερολινέζα θα γινόταν σε λίγο, όπως ήταν γραφτό, ένα ζωντανό κι' άνεξιχνίαστο μυστήριο για κάθε Γενικό Έπιτελείο, για κάθε Υπηρεσία κατασκοπείας, για κάθε σκοτεινό πράκτορα. Ο ένας την ήξερα ως «Φρούλαϊν Ντόκτορ». Ο άλλος ως «Φράου Ντόκτορ Έλνισάβετ». Ένας τρίτος ως η «Ξανθιά Λαϊδη». Η Άννα-Μαρία Λέσσερ είχε ένα σωρό ψευδώνυμα. Ήταν «Η Μεγάλη Κυρά», ή «Μίσσες Κάπταιν Χαϊνρίχσεν», ή «Χορεύτρια με τα πράσινα μάτια», ή «Χορεύτρια του Θανάτου», ή «Εύα των τεχνιτών Παραδείσων».

Μέσα σε λίγο καιρό, με τη βοήθεια του Ματέσιους, έγινε η μεγαλύτερη κατάσκοπος των νεότερων χρόνων, ή πιο επικίνδυνη κι' ή πιο μοιραία γυναίκα του κόσμου. Μέσα στο μυρωμένο χέρι της κρατούσε τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων. Δεν ήταν μόνο ή άρχηγός των Γερμανίδων κατασκόπων. Ο Ματέσιους της είχε δώσει και τη διεύθυνση του δικτύου των Γερμανικών στρατιωτικών πρακτόρων, που κατεσκόπευαν σ' όλες τις χώρες της Ευρώπης!

Μὰ τίποτε δὲν ἔλειπε ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐκπληκτικὴ «Δεσποινίδα Δόκτωρ», γιὰ νὰ γίνη μιὰ μεγάλη διεθνὴς κατάσκοπος. Πολύμορφο ταμπεραμέντο, σαγηνευτικὴ ὡμορφιά, ἐξαιρετικὴ ἐξυπνάδα, ἀριστοκρατικὴ ἐμφάνισις κι' εὐγένεια στοὺς τρόπους, θαθεῖα γνώσις ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν καὶ περιφημο ταλέντο ἠθοποιοῦ. Πάνω ἀπ' ὅλα ὅμως πρέπει νὰ θάλουμε τὴ σιδερένια θέλησί της. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ ἔγινε κατάσκοπος γιατί διψοῦσε γιὰ περιπέτειες, γιατί τὴν τραβοῦσε ὁ κίνδυνος, γιατί ἀψηφοῦσε τὸ θάνατο. "Εξ ἑνὸς μῆνες κοντὰ στὸν Ματέσιους ἔφτασαν γιὰ νὰ πῆς δώσουν τὸ μεγάλο πέταγμα. Κι' ἔτσι ἡ «Φρουλάιν Ντόκτωρ», τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1915, ἐπῆρε τὸ θάψιμα τοῦ αἵματος. Ὁ Ματέσιους, ὡς πρώτη ἀποστολή, τῆς ἀνέθεσε τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ λοχαγοῦ "Ερμαν φὸν Τσέτλεν, Γερμανοῦ κατασκόπου, ποὺ βρισκόταν στὸ Κόνιγκσμπουργκ, κοντὰ στὰ Ρωσσικὰ σύνορα. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες δὲν ἄργησε νὰ καταλάβῃ ὅτι ὁ "Ερμαν φὸν Τσέτλεν δὲν ἦταν προδότης, μὰ εἶχε πάρα πολὺ ἀσθενικὸ χαρακτῆρα, κι' αὐτὸ γιατί ἦταν ἐκφύλος καὶ τοξικομανὴς. "Εἰς πρὸς λοιπὸν μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξαφανιστῇ ἀπὸ τὸν προσώπου τῆς γῆς. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ ἔρριξε τὸ μοιραῖο δίχτυ της κι' ἐπίασε τὸν Γερμανὸν κατάσκοπον. Τὸν ἔκανε νὰ τὴν ἐρωτευθῇ τρελλά, μ' ἕνα ἀπερίγραπτο πάθος, κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ κεντρίζῃ τὴ ζήλεια του, ὡς τὸ σημεῖο νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ μονομαχήσῃ μὲ ἕναν ἀντίζηλό του. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ γιὰ ἀντίπαλον τοῦ Γερμανοῦ λοχαγοῦ εἶχε διαλέξει ἕναν δεινὸ σκοπευτὴ. Κι' ἔτσι μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε περιττὸ ν' ἀναφέρω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μονομαχίας. Ἡ πρώτη σφαῖρα ξάπλωσε καταγῆς νεκρὸ τὸν "Ερμαν φὸν Τσέτλεν.

Αὐτὴ ἡ ὁριαμβευτικὴ ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς της καὶ πρὸ πάντων ὁ σατανικὸς τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Γερμανοῦ λοχαγοῦ, προκάλεσε πρὸ θαυμασμό τοῦ Ματέσιους, ὁ ὁποῖος τῆς ἀνέθεσε ἀμέσως τὴν ἀρχι-

γία τῆς γυναικείας κατασκοπείας. Ἀπὸ τὸ Βερολῖνον καὶ ἀπὸ τὸ μυστηριώδες γραφεῖο της, ἡ «Φρουλάιν Ντόκτωρ» διηύθυνε τὰ νήματα ὅλων τῶν σκοτεινῶν δραμάτων, στὰ ὁποῖα ἔπαιζαν ρόλο μοιραίας ἡρωίδος ἡ Γερμανίδες κατάσκοποι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ ἔμενε κεῖ πέρα νύχτα καὶ μέρα, μὲ μιὰ ἐπιμονὴ καὶ μὲ μιὰ θέλησιν, ποὺ εἶνε σήμερα παροιμιώδεις. Ἄν ἡ κούρᾳσι βαραίνει τὰ μέλη της, ἂν ἡ ἀτελειώτες ὄρες τῆς ἀναμονῆς ἐνὸς κρυπτογραφικοῦ τηλεγραφήματος γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία «ἐνὸς «κόλπου», τσακίζει τὰ νεῦρα της, σκοτίζει τὸ μυαλὸ της, τὸ τωνατικὸ θρίσκει ἐδῶ κοντὰ της, δίπλα στὸ χέρι της. Ἐκεῖ πάνω στὸ μεγάλο γραφεῖο εἶνε ἕνα ἀσημένιο κουτί, γεμάτο ἀπὸ μιὰ ἄσπρη σκόνη: "Απὸ κοκαΐνη! Πιὸ πέρα, ἕνα ἄλλο Κινέζικο κουτί ἀπὸ λώκκα, ἔχει μέσα μερικὰς ἀμπούλες καὶ μιὰ σύριγγα. Μιὰ «πρέζα» κοκκαίνης ἢ μιὰ ἐνεσὶς μορφίνης, καὶ τὰ νεῦρα τῆς «Φρουλάιν Ντόκτωρ» εἶνε ἑτοιμα νὰ δεχθοῦν τὴν πιὸ συνταραχτικὴ εἶδησιν ἢ ν' ἀνθῆξουν στὴν αὐπνία δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν.

Ἡ «Μεγάλῃ Κυρά», ὅπως τὴν ἔλεγον οἱ Γερμανοὶ πράκτορες, δὲν ἀγωνιζόταν μόνον νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴς ἐνέργειες τῶν ξένων κατασκόπων. "Επρεπε νὰ προσέχῃ καὶ τοὺς δικούς της: τὰ θύματα.

Μιὰ μέρα λοιπὸν, τὸ καλοκαίρι τοῦ 1915, ἔμαθε ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους κατασκόπους της, ὁ Ὀλλανδὸς Βάν Κααρμπέκ, ἕνας ἀνθρώπος τοῦ ὑποκόσμου τοῦ Βερολίνου, ποὺ ἀποσύρθηκε ἀπὸ αὐτὸν χάρις στὴν «Φρουλάιν Ντόκτωρ», ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ μιὰ ὡμορφὴ Ἰσπανίδα, ποὺ τὴν εἶχε γνωρίσει σ' ἕνα εὐθυμο κέντρο τῆς Μονμάρτρης. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Βάν Κααρμπέκ ἦταν νὰ κατασκοπεύῃ τὴς κινήσεις τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ. Ὁ ἐρωτευμένος λοιπὸν κατάσκοπος ἔπεισε τὴν φίλην του νὰ γίνη βοηθὸς του, τῆς ἔδωσε τὸν κρυπτογραφικὸ κώδικα καὶ τὴν παρυσίασε καὶ σὲ δυὸ ἄλ-

λους Γερμανοὺς κατασκόπους.

"Υστρ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ὁ Βάν Κααρμπέκ καὶ ἡ ὡμορφὴ Ἰσπανίδα θρῆθηκαν ἐσλοφονημένοι ἀπὸ ἕνα μυστηριώδες χέρι στὸ πολυτελὲς διμέρισμά τους στὸ Κάρλτον. Αὐτὸ τὸ κεραυνοβόλο «κόλπο» εἶχε τὴ σφραγίδα τῆς «Φρουλάιν Ντόκτωρ». Οἱ συνάδελφοι τοῦ Βάν Κααρμπέκ εἶχαν σπεύσει νὰ τὴν εἰδοποιήσουν: Ἡ ὡμορφὴ Ἰσπανίδα ἦταν μιὰ Γαλλίδα κατάσκοπος. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ τότε, χωρὶς διόλου νὰ διστάσῃ, διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Βάν Κααρμπέκ καὶ τῆς φίλης του.

Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι ἡ «Ξανθιά Λαίδη» καθόταν πάντα στὸ Βερολῖνον. Κάθε τόσο διέσχιζε τὴν Εὐρώπην κι' ἀντίκρυζε σὲ κάθε θῆμα τῆς τὸν θάνατο. Μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ χαρακτηριστικὰς περιπέτειές της, εἶνε καὶ ἡ ἀκόλουθη:

Τὴν ἀνοίξι τοῦ 1916 μιὰ ὑπέρκομψη κυρία, μὲ μιὰ θαρύτιμη γούνα, κάθεται μόνῃ της σ' ἕνα διαμέρισμα τῆς 1ης θέσεως τοῦ ἐξπρὸς Παρισι — Βέρνη. Ἡ «Φρουλάιν Ντόκτωρ» παίζοντας ὅπως πάντοτε τὴ ζωὴ της διασχίζει τὸ Γαλλικὸ ἔδαφος μὲ τὴ μεγαλειότητα ἀπάθειας, χωρὶς νὰ προκαλῇ καμμιὰ ὑποψία. Ἀπὸ τῆς Βέρνης ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ ξαναγυρίζει στὰ σύνορα. Ἐκεῖ ἀκριβῶς, στὴ γραμμὴ τῶν συνόρων, εἶνε τὸ περιφημὸ «Καφὲ Μπουργγκόν». Ἡ εἰσόδος του εἶνε ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ ἔδαφος κι' ἐξόδος του θγάζει στὸ ἑλβετικόν. Νὰ ἕνα ἰδεώδες καταφύγιον γιὰ μιὰ κατάσκοπον. Ἡ «Φρουλάιν Ντόκτωρ», μιὰ ὀλόκληρη μέρα καὶ μιὰ νύχτα, κατασκοπεύει τὸ Γαλλικὸ ἔδαφος καὶ τίς ὀχυρὰς θέσεις του καὶ τέλος θιάζεται νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ «Καφὲ Μπουργγκόν», ποὺ φαίνεται ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ ἐξοχικοῦ ἐξομοῦ, ὅταν ἀξαφνὰ παρουσιάζεται μπροστά της ἕνας Γάλλος στρατιώτης. Ὁ παραισιμὸς διαταγμὸς ἐσήμαινε τὴν καταστροφὴν της. Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ ἀφήνει τὸν στρατιώτη νὰ πλησιάσῃ καὶ μὲ μιὰ ἀστραπιαία κίνησιν, θγάζει τὸ πιστόλι της καὶ τὸν σωρίζεται καταγῆς νεκρὸ. Δυὸ ἄλλοι στρατιῶτες, ποὺ ἄκουσαν τὸν πυροβολισμό, ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ

ΔΗΜΩΔΗ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Δὲν εἶν' ὁ ἔρωτας ἀνθὸς, μαζὺ του
(γιὰ νὰ παῖξης,
μόν' εἶνε θάψος μ' ἀγκαθιὲς κι' ἄλλ'
(λοιμονὸ σου ἂν μπλέξης.

Δὲν εἶνε πόνος νὰ πονῇ, πόνος νὰ
(νὰ θανατώνῃ
οὐκ τὴν ἀγάπην τὴν κρυφὴν, ποὺ δὲν
(ξεφανερώνει.

Μὲ τῆς ἀγάπης τῇ φωτιᾷ ὁποῖος
(καὶ δὲν γιάνει
μ' ἂν γιάνῃ καὶ καμμιὰ φορὰ, πάλιν
(σημάδι μένει.

"Οποῖος φιλεῖ τὴν αὐγὴν τὴν ἀγα-
(πητικὴν του,
παίρνει τοῦ Μάη τὴ δροσιά, τὴ ρί-
(χνει στὸ κορμὶ του.

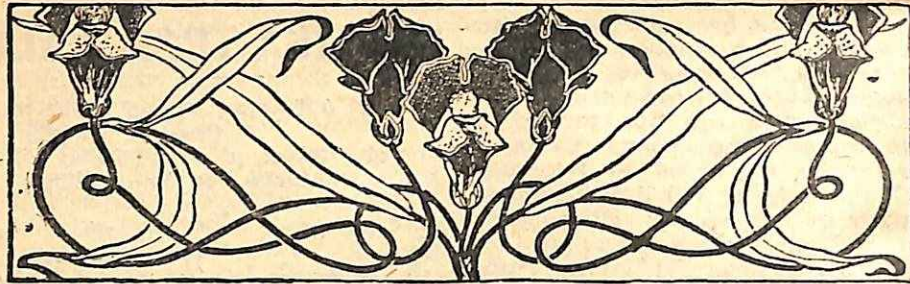
Ποιὸ δέντρο δὲν μυραίνεται, δὲν
(γέρνει τὰ κλαριά του,
καὶ ποιὸ κορίτσι ἀνύπαντρο δὲν
(καίει τὴν καρδιά του:

"Εγὼ εἰμ' ἐκεῖνο τὸ πουλί, ποὺ στὴ
(φωτιᾷ σιμῶνω,
καίγουμεναι, στάχτη γίνουμεναι καὶ πά-
(λι ξαναεινώνω.

δοῦν τί συνέβη. Μὰ κι' αὐτοὺς τοὺς
περίμενε ἡ ἴδια τύχη. Τὸ χέρι τῆς
"Αννας - Μαρίας Λέσσερ δὲν τρέμει.
Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἡ ἀρ-
χικατάσκοπος βρισκόταν κிடῶσα στὸ
ἑλβετικὸ ἔδαφος. Κι' αὐτὴ ἡ τρα-
γικὴ περιπέτεια εἶνε μιὰ ἀπὸ τίς χί-
λιες δυὸ περιπέτειες τῆς πολυτάρα-
χης ζωῆς της.

Ἡ "Αννα - Μαρία Λέσσερ, μετὰ
τὸν πόλεμον, ζοῦσε τρελλὴ ἀπὸ τίς
καταχρήσεις τῶν ναρκωτικῶν, σ' ἕ-
να σανατόριο τῆς Ζυρίχης. Κι' ἐκεῖ
πέθανε πρὸ ἐπταετίας, μὴ μπορῶντας
πειὰ ν' ἀνθέξῃ στοὺς τρομακτικοὺς
ἐφιάλτες τοῦ παραγμένου μυαλοῦ
της. Ἡ «Φρουλάιν Ντόκτωρ», ἡ περι-
φημὴ Γερμανίδα ἀρχικατάσκοπος,
δὲν ὑπάρχει πια.

ΡΟΜΠΕΡ ΜΠΟΥΚΑΡ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΛΜΕΡ ΝΤΑΙΒΙΣ

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΥΝΝΕΦΟ

“Υστερα από το ξαφνικό εκείνα περιστατικό, ο Λούντνυ έλεγε ότι ο πειρασμός ήταν πολύ μεγάλος. Κι’ αλήθεια, ποτέ άλλοτε δεν του είχε παρουσιαστεί μια τέτοια ευκαιρία.

Εκείνη τη μέρα είχε πάει στην Τράπεζα για να εξαργυρώσει το τελευταίο κουπόνι, που του είχε άπει μείνει. “Όλες τις οικονομίες του τις είχε χάσει μέρα με τη μέρα στο χρηματιστήριο. Κι’ είχε μείνει άπενταρος ! Κρίμα !... Δεν μπορούσε πια να κάνει τρελλά όνειρα: Να παρατήση εκείνη την ασήμαντη θέσι, που είχε και ν’ αποτραβηχτεί να ζήσει με μια μικρή περιουσία στη Φλωρίδα...

“Όταν μπήκε λοιπόν μέσα σε μια από εκείνες τις καμπίνες της Τραπεζής, όπου κλείνονται οι πελάτες για να κόψουν τα κουπόνια τους, βρήκε το κυλαμάρι σκεπασμένο μ’ ένα σωρό χαρτιά, που τα είχε αφήσει μια χοντρή κυρία, που μόλις είχε βγεί από εκεί μέσα.

“Ο Λούντνυ έσπρωξε πέρα με μια νευρική κίνησι τα χαρτιά, μα την ίδια στιγμή το χέρι του συνάντησε ένα μεγάλο φάκελλο γεμάτο δολάρια! Το τελευταίο «κράχ» θά είχε φαίνεται τρομοκρατήσει τη χοντρή κυρία. Είχε σηκώσει τα λεφτά της για να τα φυλάξη καλύτερα στο σπίτι της. “Ο Λούντνυ, κατάχλωμος, έβαλε το σύρτη στην πόρτα της καμπίνας και μίτρησε τα λεφτά : “Ηταν τριάντα χιλιάδες δολάρια!”

σα δηλαδή έφταναν σ’ έναν άνθρωπο ήσυχο, σαν τον Λούντνυ, να ζήσει άνετα και ειρηνικά τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του, εκεί κάτω, σε μια μικρή και ηλιόλουστη πόλι της Φλωρίδας !

“Ο Λούντνυ έχωσε γρήγορα το φάκελλο στην τσέπη του, βγήκε από την Τράπεζα, πέρασε το δρόμο και μπήκε σ’ ένα μικρό πάρκο, φραγμένο με ψηλά κάγκελλα. Αυτό το πάρκο, όπως ήξερε, ήταν ιδιοκτησία των παλαιών οικογενειών που καθόντουσαν άλλοτε στην πλατεία. Τηνύχτα τα κάγκελλα έκλειναν κι’ ένας φύλακας στεκόταν μπροστά στην είσοδό του. Παραξενιές Αμερικάνικες.

Κάθισε λοιπόν σ’ ένα πάγκο, ανατριχιάζοντας από τον χειμωνιάτικο αέρα που φυσούσε μέσ’ στο πάρκο, με τη σκέψι καρφωμένη στο φάκελλο, που είχε στην τσέπη του και που τον έκαιγε σαν πυρωμένο σίδερο. Τι άνόητος που ήταν ! “Η χοντρή κυρία θά χαλούσε τον κόσμο για να ξαναβρή τα λεφτά της. Πώς μπορούσε λοιπόν να φύγει για την Φλωρίδα. “Η ξαφνική ανεχώρησίν του από την Τράπεζα αποτελούσε μια καθαρή όμολογία! “Επειτα, αν τον είδε κανείς ότι μπήκε στην καμπίνα, μόλις βγήκε ή χοντρή κυρία ; Θά τον καλούσαν στην Αστυνομία για να τον ανακρίνουν... Αύ, τ’ ήταν βέβαιο ! Θά έκαναν μάλιστα έρευνα στο σπίτι του. Πού

πρεπε λοιπόν να κρύψη τα λεφτά; Σηκώθηκε με το λαιμό στεγνό από την αγωνία και πήγε στο κέντρο του πάρκου, όπου ήταν μια παλιά μαρμαρίνη θρύσι. “Ηθελε να βρέξη τα χείλη του να δρυσίση λιγάκι το μέτωπό του. Καθώς έσκυψε όμως, είδε ότι στη θάσι της θρύσης και προς την άκρη, ήταν μια τρύπα που χωρούσε τη γροθιά του. Μπροστά της, ήταν ένας πικνός και σκληρός θάμνος. Ποιος μπορούσε ποτέ να φάξη μέσα σ’ εκείνη την απόκρυφη τρύπα ;

“Ο Λούντνυ κύτταξε τριγύρω του, δεν είδε κανένα και γονάτισε μπροστά στη θρύσι. “Έκανε πως έδενε τα Ικορδόνια των παπουτσιών του, για να μη καταλάβη κανείς τίποτε, αν τυχαινε να περάση εκείνη τη στιγμή. “Όταν σηκώθηκε, ο φάκελλος με τα δολάρια, που τον έκαιγε σαν πυρωμένο σίδερο, ήταν μέσα στην τρύπα της παλιάς θρύσης του πάρκου....

“Εκείνο το βράδυ, όπως το είχε φανταστεί, δυο μυστικοί αστυνομικοί μ’ έναν υπάλληλο της Τραπεζής που τον είχε δη, πήγαν στο δωμάτιό του και με μεγάλη ευγένεια τον ρώτησαν μήπως είχε δει κανένα φάκελλο στην καμπίνα. “Ο Λούντνυ, χαμογελώντας τους απάντησε :

—Ναί, θυμάμαι πως ήταν μιανοντρή κυρία μέσα στην καμπίνα πριν από μένα. Είχε αφήσει ένα σωρό χαρτιά πάνω στο καλαμάρι. Για που αδειάζουν τα σκουπίδια, γιατί από το θυμό μου πέταξα όλα τα χαρτιά στο καλάθι των άχρηστων.... “Επειτα, σ’ας παρακαλώ, αν θέλετε να κάνετε έρευνα στο δωμάτιό μου... “Εμπρός ! Είμαι στη διάθεσίν σας...

Οι αστυνομικοί τ’ον πίστεψαν κι’ έφυγαν, δίχως να τον ένοχλήσουν περισσότερο. Μά ο Λούντνυ φοβόταν

ακόμη και συλλογίσθηκε ότι το καλύτερο που είχε να κάνει, ήταν ν’ αφήση λίγο καιρό τα λεφτά εκεί που θρискόντουσαν. Ποιος μπορούσε να τα πάρη από εκεί πέρα ; Δεν υπήρχε, παρά μια πιθανότητα στις χιλίες. Μια μέρα λοιπόν — γιατί τη νύχτα το πάρκο ήταν κλειστό και φυλαγόταν — θά έσκυβε πάλι μπροστά στη θρύσι και χωρίς να τον δη κανείς θάπαιρνε τα δολάρια...

Το άλλο πρωί όμως, μόλις μπήκε στο πάρκο, είδε κάτι, σαν κόκκινα σύννεφο, ακριβώς πάνω από τη θρύσι. Τι έσήμαινε αυτό; Κίνδυνο; “Ο Λούντνυ ικαταράστηκε τα νεύρα του, που τον έκαναν τόσο προληπτικό. “Εκείνο το «σύννεφο», ήταν ένας μάτσο από κόκκινες φούσκες για τα παιδιά, που τις κρατούσε στο χέρι του ένας γέρος. “Ο Λούντνυ, τρεις εβδομάδες τώρα, πριν βρή το φάκελλο, δεν είχε δη εκείνο το γέρο με τις κόκκινες φούσκες. Κι’ όμως κάθε μέρα περνούσε από το πάρκο, γιατί καθόταν εκεί κοντά. “Ο Λούντνυ δεν έδωσε μεγάλη σημασία σ’ αυτό το περιστατικό. Αύριο ο γέρος θά στεκόταν σ’ άλλη μεριά ή θά πήγαινε σε κανένα άλλο πάρκο.

Την άλλη μέρα όμως ο γέρος στεκόταν πάλι κοντά στη θρύσι.

“Ο Λούντνυ πέρασε δίπλα του και του έριξε μια ματιά : “Ήταν γέρος, μα φαίνόταν χειροδύναμος. “Αν ήταν ικανέας αστυνομικός μεταμφιεσμένος ; Γύρισε στο σπίτι του, ανατριχιάζοντας. Δεν τον είχε δη κανείς να κρύβη το φάκελλο, μα αν τον είχαν βρή ; “Η αστυνομία θά είχεβάλει κάποιον να φυλάξη εκεί πέρα, βέβαιη ότι ο λωποδύτης θά γύριζε για να πάρη τα λεφτά. “Είχαν ν’ αφήσει εκεί φάκελλο ο γέρος με τις κόκ-

κινεσ φούσκες ήταν πάλι στη θέσι του. Ο Λούντυ εκείνη τη μέρα τηλεφώνησε στην Τράπεζα και ρώτησε αν είχαν έρθη τα λεφτά.

— Δεν τα βρήκαμε ακόμη του απάντησε ένας ταμίας. Μά θα τα βρούμε !

Ο Λούντυ άρχισε να νευριάζει. Τό απόγευμα, περνώντας απ' το πάρκο, ρώτησε το γέρο με τις φούσκες:

— Μένεις άργά εδώ πέρα, έ; Φαίνεται πως κάνεις καλές δουλειές...

— "Όχι και τόσο... του απάντησε ο γέρος. Μά τι να κάνω;... Μένω έδω πέρα ώσπου να έρθει ο φύλακας...

Η θρύσι λοιπόν δεν έμεινε ούτε μια στιγμή «αφύλακτη»... Έκείνο το βράδυ ο Λούντυ δεν έκλεισε μάτι. Τό πρωί, τό κόκκινο σύννεφο ήταν πάλι πάνω από τό θησαυρό του.

Τι μπορούσε λοιπόν να κάνει; Υπομονή... Αφού δεν πηγαίνανε καλά ή δουλειές, ο γέρος δεν θ' άργούσε να παρατήρησι τό πάρκο. Ο Λούντυ περίμενε ακόμη τρείς μέρες, κι' όταν είδε ότι ο γέρος δεν τό κουνούσε από τη θέσι του, έκανε τη σκέψη ότι θα ήταν δίχως άλλο κανένας ντέτακτιβ. Μά κι' αν δεν ήταν ;... Ο Λούντυ πήρε τότε μια ήρωϊκή απόφασι...

Τό άλλο πρωί, όταν είδε ότι ο γέρος ήταν μόνος του, πήγε κοντά του, έκανε πως ήθελε ν' αγοράσι μια φούσκα κι' άξαφνα του κατάφερε με δύναμι δυό γροθιές στο πρόσωπο και τον ξάπλωσε ικαταγής. Έπειτα έσκυψε γρήγορα κι' έχωσε τό χέρι του στην τρύπα της θρύσης....

Ο γέρος όμως πέφτοντας χάμω, άφησε τά μπαλόνια να ξεφύγουν από τό χέρι του κι' έτσι όλο τό πάρκο γέμισε από κόκκινες φούσκες. Ίτην ώρα λοιπόν που έκανε να φύγη ο Λούντυ, με τό φάκελο στην τσέπη, είδε έναν πόλιςμαν να τρέχει πρός τό μέρος του.

— "Ε, του φώναξε, τί έπαθε ο γέρω Τζόε ;

— Δεν ξέρω... απάντησε, χλωμιάζοντας ο Λούντυ. Δεν του έκανα τίποτα.

Μά ο γέρω Τζόε, ο γέρος με τις κόκκινες φούσκες, φανέρωσε στον ά-

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

ΜΙΑΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ ΤΥΡΙ

Ο μεγάλος μουσουργός Χάυδν. μπήκε μια μέρα σ' ένα παντοπωλείο και ζήτησε να του δώσουν μιάν πεντάρα τυρί.

— Δυστυχώς, κύριε, δεν μπορώ να σου δώσω τυρί με μιάν πεντάρα, του αποκρίθηκε ο μπακάλης.

Ο Χάυδν ήταν πεινασμένος και δεν είχε παρά μόνο μιάν πεντάρα. Σκέφτηκε λοιπόν μιάν στιγμή κι' είπε :

— Δώστε μου τότε μιās δεκάρας.

Ο μπακάλης έκοψε άμέσως ένα κομμάτι και τό έδωσε στον φτωχό πελάτη του. Ο Χάυδν όμως πήρε άμέσως τό μαχαίρι, έκοψε σε δυό ίσα κομμάτια τό τυρί της δεκάρας κι' αφού κατεβρόχθισε τό ένα μαζί με τό ψωμί που είχε στην τσέπη του, διπλώσε τό άλλο και δινόντάς το στον μπακάλη μαζί με την μονάκριβή του πεντάρα, του είπε:

— Μ' αυτή τη μέθοδο θα μπορείτε απ' έδω και μπρός να πουλάτε μιās πεντάρας τυρί !

Και έφυγε.

συνομικό τι είχε συμβή

— Ήτροπή ! Έκανε ο πόλιςμαν στο Λούντυ. Γιατί χτυπήσατε αυτό τό γέρο, που βγήκε δώ και λίγο καιρό από τό νοσοκομείο ;

— Από τό νοσοκομείο; ψιθύρισε Λούντυ κατάπληκτος.

— Μά ναι... Είχε μείνει εκεί πέρα ένα μήνα, ξαναείπε ο πόλιςμαν. Δεν είχατε δη πως ένα δλόκληρο μήνα να είχε παρατήσει τη θέσι του έδω πέρα, μπροστά στη θρύσι ;... "Ε, για βγάλτε τό χέρι σας από την τσέπη !... Δεν είχε πιστόλι ; Είναι μονάχα χαρτιά ; Για έλάτε στο Τμήμα να τά δείξετε στον αστυνόμο !...

Και τον άρπαξε γερά από τό χέρι. Ο Λούντυ τότε έσκυψε τό κεφάλι και βγήκε μαζί με τον πόλιςμαν από τό πάρκο.

"Ηξερε πια ότι από τό Τμήμα θα πήγαινε τη φυλακή.

ΕΛΜΕΡ ΝΤΑΙΒΙΣ.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ΣΙΤΖΑΧ!.. ΣΙΤΖΑΧ!..

Είχαμε κι' εμείς έναν Ήπειρώτη στον τόπο μας, στ' Ανάπλι. Ήταν γιγαντόκορμο, με τετράγωνους ώμους, με ώραίο αρχαϊκό κεφάλι, με άδρά μουστάκια και πλούσια ξανθά μαλλιά, σαν χαίτη, ο Ήπειρώτης μας θύμιζε λιγάκι τον Δία της Δωδώνης—όπως θα τον ήθελε ένας αρχαίος γλύπτης. Και ο καυμένος ο Σπήλιος ήταν—τι άλλο;—φούρναρης.

Στόν τόπο μας φανερώθηκε ένα βράδυ, νεαρώτατος ακόμη, εργάτης ζυμωτής. Ήρθε από τ' άγνωστο, από κάποιον μονοπάτι της Μούρας, σαν τους ήρωες του Γκόρκυ, που φτάνουν αλητεύοντας και κοινοεύουν σιωπηλοί πλάι στη φωτιά, στο μισοσκότεινο φόντο ενός φούρνου.. Γιατί κι' ο ίδιος ο Σπήλιος δεν ήθελε να πη πώς έπεσε στο Μωρηά, αφού οι Ήπειρώτες σπάνια άποφασίζουν να περάσουν τον Ίσθμό. Άφησε να πιστέψουμε πως ήταν ικνηνημένος από την Τύχη, ή από τους Τούρκους της σκλαβωμένης τότε πατρίδος του, πως κάποιον "Οθωμανό τάχα είχε σκοτώσει και λάκισε κατά τη θάλασσα, μπήκε σ' ένα καϊκι κι' ύστερα από διάφορες περιπέτειες, έφτασε ίσαμε τό πόρτο μας.

Τό θέβαιο είχε πως ο Σπήλιος την ήξερε καλά τη δουλειά του. "Ε, και να τότε βλέπατε ανήμερα του "Αγιαντριός, που τ' Ανάπλι σειόταν όλο από τις κανονιές, χαιρετώντας την έπίσημη μέρα (τό πάροισμο του Παλαμηδιού) !... "Ορθός ο Σπήλιος μπροστά στον πάνκο, άνασκου-

πωμένος, έψηνε τους πρώτους λουκουμάδες της εποχής, που εγkκαινιάζουν τό χειμώνα: Μια μεγάλη λεκάνη με άφράτη ζύμη, ένα λεβήτι με λάδι καυτό, τό κουρούπι με τό μέλι, ένα τρυπητό με ψιλή κανέλλα—νά τά σύνεργα !.. Και δόστου ο λεβήτης ο Ήπειρώτης ν' άσκατεύη τις στρογγυλές μπαλίτσες στο λάδι, κι' ύστερα να τις βγάξη ξανθές, άχνιστές, να τις ρίχνει στο ταψί, συντροφεύοντας την άριστοτεχνία του με εξαφνικές κραυγές θριαμβού:

— "Ωωωωω !... Σιτζάχ ! σιτζάχ !

— Τι θα πη, Σπήλιο, σιτζάχ ;

— Από τά δικά μας είχε... Τούρκοι είχαν... τό λέγαμε στην "Επειρο... Ζεστό πράμα θα πη !...

Κι' ο Σπήλιος εξακολουθούσε τη δουλειά του, έδινε κι' έπαιρνε

Στόν μικρό μας τον τόπο γλήγορα γίνηκε γνωστός, έβγαλε όνομα, άπόκτησε συμπάθειες και... κομπόδεμα. Με τον καιρό άποδείχτηκε πως ο ξενοφερμένος εκείνος ψωμάς δεν είχε καθόλου αλητική ψυχή, όπως τον είδε στην πρώτη τη στιγμή ή φαντασία μας. Άπεναντίας, ήταν στόφα νοικοκυρη. Γιατί, να, ύστερ' από λίγα χρόνια, αφού δούλεψε σε δυό τρείς φούρνους σαν εργάτης, άνοιξε τέλος δικό του.

Τόν άνοιξε στο δρόμο που φέρνει στην ιστορική έκκλησιά του "Αη Σπυρίδωνα, εκεί όπου διαδραματίστηκε ή δολοφονία του πρώτου μας Κυβερνήτη, στην κατηφορία της «Παληάς Σαρτορίας». Ο Σπήλιος πήρε τό φούρνο ενός συντεχνίτη του

πού πέθανε, έφερν καινούργιες μόστρες, φτυάρια, σκάφες, ό,τι άλλο, κι' ύστερα έβγαλε τὸ Μπέκα τὸν ντελάλη νά διαλαλήσῃ τὸ γεγονός. Λοιπόν, ὁ Μπέκας πήρε μπάλια τίς ρούγες, ξεφωνίζοντας έτσι :

— Στὴν ἀπάνου γειτονιά, στὸ σοκάκι τοῦ "Αἱ Σπυριδιάνου, ὁ Σπήλιος ὁ Ἡπειρώτης, ὁ λεβέντης, ὁ ικαραμπούζουκλῆς, ἀνοίξε δικό του μαγαζάκι !!! Τρεχάτε κυράδες, νοικοκυράδες, νυφάδες, νά ψήσετε τὰ ψωμιά σας, τὰ φυγιά σας, τὰ γλυκά σας !!! Τρεχάτε μερακλήδες, μεζεληδες. νά φάτε μπουμπάρι καὶ σπληνάντερο, πού νά γλύφετε καὶ τίς ἀμασκάλεες σας... "Ολοι στοῦ Σπήλιου τοῦ φούρναρη, νά τοῦ πῆτε τὰ καλοριρίζικααααα !!!

"Ἦτανε, ἀλήθεια, πνιγύρι, ὁ καινούργιος φούρνος: Καθαρός, νοικοκυμένος, με τούσ σωρούς τὰ ροδοκόκκινα ψωμιά του, τὰ σουσαμωσκέπαστα σιμίτια του, ἃ κουλούρια, τίς φρατζόλες, τὰ παξιμάδια τοῦ ἱκαλοῦ κείνου καιροῦ, μεγάλα σάν παντόφλες. Πεντοβολοῦσε ὅλος ὁ φούρνος ἀπὸ τὸ ψημένο σιμιγδάλι, ἀπὸ τὸ γλυκάνισο καὶ τὴ χιώτικη μαστίχα, πού ἔρριχνε λίγη στὴ ζύμη τοῦ «αερακλή» ὁ ψωμάς, «γιατὸ ἀντέτι... Τὰ γιουβέτια κ' οἱ ταβάδες κ' ἡ λαμαρίνες με τὰ γλυκίσματα πήγαιναν κι' ἐρχόντουσαν. Ἐκεῖ κοντὰ τὸ μεσημέρι, βούιζε ὁ φούρνος ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα, σάν κουβέλι μελίσινα. Καθὼς ἐξύγωνες στὴν πόρτα, σ' ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ μούτρα μιὰ εὐχάριστη ζεστασιά, καὶ μιὰ μυρουδιά ἀνάμιχτη, ἀπροσδιόριστη, πού σοῦ γλύκαιναν ψυχὴ καὶ σῶμα...

Σ' ὅλη αὐτὴ τὴν κίνησι, ἀφέντης καὶ κυβερνήτης ὁ Σπήλιος. Ἀνασκουμπωμένος ὡς τοὺς ἀγκῶνες, με ἀνοιχτὸ τὸ μαλλιαρό του στήθος, ὡραίος σάν Θεὸς τῆς φωτιᾶς με τὸ χαμόγελο τῆς σιγουριᾶς στὴν ξαν-

θοκάκκινη ὄψι του, δούλευε ὁλοένα μπροστὰ σὲ κείνο τὸ μικρὸ, μυστηριώδες σπήλαιο, ὅπου ἔμπαιναν κι' ἔβγαιναν με τὸ φτυάρι ἡ διάφορες ἀμέρσιες τῆς Ἀναπλιώτικης κουλιάς. Σφράγιζε με τὰ ξυλένια «σουφραΐδια» του τὰ ἱερὰ πρόσφορα γιὰ τίς λειτουργίες Ι)Χ χάραζε τὰ καρ-

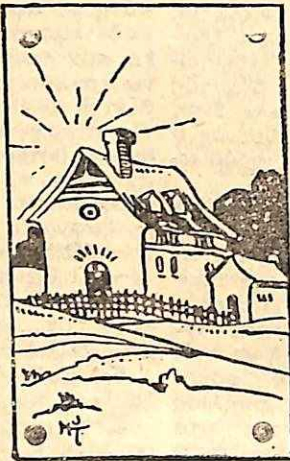
Μ)Θ,

θέλια με τὸ μαχαίρι, προτοῦ τὰ φουντίσῃ, ἀνακάτευε τὰ φαγιά τὰ δοκίμαζε.

— Δούλευε τὰ μάστρο Σπήλιο ! τοῦ φώναζε κάποτε κανένas λαϊκὸς ἄνθρωπος, περαστικὸς ἀπὸ τὸ δρόμο του.

— Γειά σου, μάστρο Γιάννη ! (νά ποῦμε), ἀπαντοῦσε διαστικὸς ὁ Σπήλιος... Καὶ εἶπαμαν, πέραν τὸ Σαββατόβραδο νά σφίξουμε καμμιὰ ποτηριά. Θάχω καὶ μεζέ!

Γιατὶ ὅλα κι' ὅλα «Ἐξ ἡ μέρας ἐργα...». Τὸ Σαββατόβραδο, ἀπὸ νωρὶς, ἦταν ἀφιερωμένο στὸ Θεὸ τοῦ ...ρετινάτου. Ὁ Σπήλιος ἐκλίνει τὸ μαγαζί του καὶ ἤγγαινε με τὴν παρέα του «νά σπάσῃ κέφι» σὲ καμμιὰν ἀπὸ κείνες τίς περίφημες ταβερνοῦλες τ' Ἀναπλίου. Καὶ μὴ φανταστῇτε πῶς ἡ παρέα τοῦ Σπήλιου ἦταν μόνο καὶ πάντα ἀ-

πὸ τὴν ἐργατικὴ τάξι ἀπὸ τὴ μαστοράντζα. Πολλὲς φορές ὁ κοσμογάρητος Ἡπειρώτης ἐτρωγόπινε καὶ με ἀφεντάδες, με γαιτροὺς καὶ δικηγόρους καὶ ἔμπορους, πού ἐχτιμῶσαντὸν ἀνοιχτόκαρδο χαρακτήρα του, καὶ τοὺς «σπουδαίους» μεζεῖδες πού ἔφερνε, ρεφενέ του στὸ γλέντι, κι' ὕστερα τὰ Ἡπειρώτικα τραγούδια του, πού τὰ κελαίδουσε — ψιλοκρεμασά, παιδί μου — με φρίζες καὶ τσακίσματα τῆς φωνῆς, σπουδαῖα κι' αὐτὰ, παίζοντας τὸ μπουζούκι :

Ἀλῆ Πασὰς προστάζει, προστάζει... Βάλτε φωτιά στὰ τόπια, κάψτε τὰ Γιάννενα !!!

— "Αχ, κατακαῦμένη πατρίδα, πού σ' ἀπαρτήκαμαν!... ἔβγαζε στερνὰ ὁ Σπήλιος ἕναν ἀναστεναγμὸ, πού ἦτανε ὅλο φωτιά καὶ λαύρα, σὰ νά βγαινε ἀπὸ τὸ ν τ ο υ φ έ κ ι τοῦ φούρνου του.

— "Αἶντε, Σπήλιο, καλὴ λευτεριά! τοῦλεγαν. Πιὲ τὸ κρασί σου... Ντράγκ ! καὶ καλὴ πατρίδα!

Καὶ τὰ ποτήρια τσουγγρίζονταν, κι' ὁ Σπήλιος ἔπινε τὸ κρασί του καὶ θυβιζότανε ὡς τὸ λαϊμὸ μέσα στὰ γλυκόπικρα νερά τῆς νουσταλγίας...

"Ἐνα πρῶτ ὁ φούρνος τοῦ Σπήλιου θρέθηκε κλειστός. «Βρὲ, τί γίνεται ὁ Σπήλιος ; Πού πῆγε ὁ Σπήλιος ;» Κάνεις δὲν ἤξερε νά πῇ. Καὶ μαζί του εἶχε χαθῇ κι' ὁ παραγυῖς τοῦ, ἕνα παιδί, ξενοφερμένο κι' αὐτό... Διάφορες φήμες γυήκανε τότες καὶ μερικοὶ ὑποψίαστηκαν ἐγκλημα, μὰ ὅλα πέρασαν, ὅταν ἕνα βράδυ, με τὸ τελευταῖο τραῖνο «τῶν Ἀθηνῶν» ἀρριθάρησε πάλι ὁ κοσμογάρητος Σπήλιος στὸν τόπο μας.

Αὐτὴ τὴ φορά δὲν ἐρχότανε μόνος. Ζευγαρωμένος μᾶς φανερώθηκε, καὶ μάλιστα με ταῖρι ἄξιο τῆς λεβεντιάς του. Σεινάμενη, κουνάμενη, θάδιζε κοντὰ του μιὰ ξανθὴ γυναικί, νέα, με καλοφτεωγμένο κορμί, με γλυκὸ πρόσωπο καὶ κάτι μπλάβα μάτια πού σὲ κύτταζαν ὡς στὰ βάθια τῆς ψυχῆς. Φοροῦσε χωριάτικη φορεσιά, με κοντογούνι κεντημένο, χοντρά παπούτσια καὶ ἡ δυὸ παχειὲς πλεξούδες τῆς κατέβαιναν πιδὸ κάτω ἀπὸ τὴ μέση. Καὶ περπατοῦσε σάν πέρδικα.

— Ἐπειρώτισσα εἶνε καὶ λόγου τῆς, ἐξηγοῦσε ὁ Σπήλιος... "Αννα τ' ὄνομά της...

— Νὰ ζήσετε, Σπήλιο, στερεωμένο !

— Φχαριστῶ... Τὴν παραπάνω Κεριακὴ γενήκανε τὰ στεφανώματα, καὶ ξανάρθαμαν !

Κεῖνο τὸ βράδυ ὁ φούρνος φωτα-

γωγήθηκε, ἔλαμπε ὅλος, καὶ κόσμος μπαίνόβγαине νά χαιρετήσῃ τὸ νέο ἀντρώγενο. Μαζὺ τοὺς εἶχε ξανάρθει κι' ὁ παραγυῖς. Ἡ γειτονία μας πανηγύριζε. Ἀπάνω στὸν πάγκο τοῦ φούρνου ἦταν ἕνα τεράστιο ταψὶ με γλυκίσματα—Ἡπειρώτικα γλυκίσματα, ὀρεχτικά, ὅλο μέλι καὶ καρύδια —καὶ ἡ "Αννα μοίραζε σὲ ὅλους. Ἡ μπουκάλα με τὸ ρακὶ ἔφερνε βόλτα, κι' ὁ Σπήλιος σφούγγιζε τὸ μουστάκι του σαράντα φορὲς τὴν ὥρα.

— Νὰ ζήσετε !

— Νὰ ζήσουμε καὶ καλὴ λευτεριά !...

Καὶ ἡ "Αννα σιγὰ - σιγὰ ἔπαιρνε θάρρος, ἔκανε γνωριμίες, ἄφηνε τὴ ντροπαλωσύνη τῆς πού ἦταν σάν ἀγριμάδα. "Ολοι τὴν εὕρισκαν ὡς ραῖα. Καὶ κάποιοι γραμματισμένοι μάλιστα — πού ἔκανε καὶ τὸν αἰσθητικὸ — θυμήθηκε ἕναν πίνακα τοῦ Ραφαήλ καὶ εἶπε : «Ἡ ὡραία Φορναρίνα !»

Ὡστόσο, μιὰ ἀπορία βασάνιζε τοὺς πολυπράγμονες ἐπαρχιώτες: Ἀφοῦ ὁ Σπήλιος εἶχε κάνει φονικό, πῶς μπόρεσε καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του ; Λοιπόν, κάποιοι τολμηρὸς, ἀνέλαβε νά τόνε ρωτήσῃ, ὅχι βέβαια γιὰ τὸ φόνον, ἀλλὰ γιὰ τὸ ταξίδι του. Κι' ὁ Σπήλιος, ἀφοῦ ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ, ἀπάντησε :

— "Αμ, πού πατρίδα ; Δὲν ἐπῆγα στ' ἀγία χώματα... Στὴν Ἀθήνα πῆγα καὶ στεφανώθηκαμ... Ὁ πατέρας τῆς "Αννας ἔχει φουρνάρικο στοῦ Καλαμιώτη, πού λένε...

Ἀπὸ κείνο τὸ βράδυ, ὁ φούρνος τοῦ Σπήλιου πήρε καινούργια ζωή. Μῆκε γυναικί μέσα, μῆκε δουλεύτρα, καὶ τὸ μαγαζὶ νοικοκυρεύτηκε. Στερέωσε... Καὶ ἡ φτωχολογιά βρῆκε προστασία. Κεῖνη ἡ ξανθομάλλα "Ἡπειρώτισσα μοίραζε τίς καλωσύνες με τὰ δυὸ τῆς χέρια κι' ὅχι μόνο στοὺς γνωστοὺς φτωχοὺς, πού εἶχαν νά ποῦμε, μόνιμη συντροφιά τοὺς τὴν κακομοιριά, μὰ καὶ σὲ

κάτι άλλους κατατρεγμένους της Μοίρας, σὲ κάτι φαμίλιες πού κρύβουν τὸ δῶμά τους καὶ ζοῦν ἐγκατερωμένους, χωρὶς νὰ τολμοῦν ν' ἀπλώσουν χέρι ζητιανιάς... Μὰ ἡ "Αννα μάθαινε κ' ἐλεοῦσε. Τὴ νύχτα, πού ὁ φούρνος ἐκλείνει, σιωπηλὴ ἢ γυναικίκα, σκεπασμένη μὲ τὴ μαντήλα της καὶ κρατώντας διπλωμένα κάτω ἀπὸ τὴ μασκάλι της δυὸ - τρία καρβέλια, γλυστοῦσε σὲ καμμιά δρομόκαλα, σὲ κανένα καλντιρίμι καὶ χτυποῦσε διακριτικὰ μὲ προφύλαξη, τίς πόρτες πού ἤξερε. "Αφῆνε τὸ καρβέλι κ' ἔφευγε, χωρὶς νὰ πῇ λέξι, σὰν Παναγία τοῦ Θαύματος, τὴν "Ελεοῦσα...

«Ὁ ἐλεὼν πτωχὸν ἰδανίζει Θεῶ», εἶχε γράψει ὁ Σπήλιος ἐπάνω ἀπὸ τὸ μπεζαγιὰ του, ἐκεῖ πού ἄλλοι γράφουν ὅτι «Πίστωσης δὲν δίδεται». Καὶ συμπλήρωνε ὁ ἴδιος ἀποφθεγματικὰ τὴν ἐπιγραφή του:

— Τὸ ψωμάκι εἶνε τοῦ Θεοῦ. Δόστε νὰ φάῃ ἢ φτώχεια. Ὁ Θεὸς βλέπει... ὁ Γεραμπής...

"Επειτα, ἂν ἦσαν Σαθβατόβραδο, πῆγαινε νὰ βρῇ τὴν παρέα του, νὰ τὸ τσοῦξη. Γιατί, ὅλα κ' ὅλα. Παντρεύτηκε μὰ τὰ μικρογλεντάκια του δὲν τὰ παράτησε ολότελα. Τώρα μάλιστα ἦταν πιὸ κεφάτος καὶ κείνη ἢ "Αννα τοῦ τὴν ἔκανε, φαίνεται, τὴ ζωὴ πιὸ ἀγαπητὴ, πιὸ εὐχάριστη.

Καὶ νὰ ἓνα πρωτὶ, τὸν εἶδαμε τὸ Σπήλιο... Ὁδυσσεὺς Ἀνδρουτσοῦ! Εἶνε μιά ἱστορία αὐτῇ, πού θὰ τὴν ποῦμε μὲ λίγα λόγια. Κεῖνη τὴ χρονιά εἶχε ρθεῖ στὸν τόπο μας ὁ Ν. Κωτσάκης. Παλῆς δικαστικὸς, συνταξιούχος τώρα, πλούσιος ἀνθρώπος, ἰδιόρρυθμος τύπος ρωμαντικοῦ καὶ πατριώτη, εἶνε κείνος πού ἔστησε μνημεῖο τῶν Φιλελλήνων Γάλλων καὶ πέρασε τὴ ζωὴ του ταξιδεύοντας γλεντώντας μὲ γυναῖκες καὶ γράφοντας φλογερὰ ἄρθρα γιὰ τὴν «πατροπυράδοτον Ἑλληνογαλλικὴν φιλίαν». Κεῖνη τὴν ἀνοιξί, λοιπόν, ὁ Κωτσάκης, γιὰ νὰ πανηγυρίσῃ

τὴν Εἰκοστὴ Πέμπτη Μαρτίου, ἐσημαιοστόλισε τὸ σπίτι του, ἔστησε ἀπὲξ μιά μεγαλοπρεπὴ ἀψίδα, ἔβαλε ὅπλα τοῦ Ἀγῶνος, εἰκόνες τῶν Ἡρώων τοῦ 21, λάδαρα, σμερτιές καὶ βάνια, καὶ ἐκάλεσε σὲ γεῦμα ὅλη τὴν πόλι! Μόσα στὴν ἀπλόχωρη σάλλα στεκόταν στὴ γραμμὴ 21 φουστανελλάδες, μὲ λαμπρές φορεσιές, πού κυρίσταναν τὰχα, τοὺς πιὸ γνωστούς ἥρωες τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἦσαν ψαράδες, μανάβηδες, χασάπηδες, μπακάληδες καὶ ἄλλοι ἀνθρώποι πού ὁ πατριώτης Κωτσάκης τοὺς εἶχε στρατολογήσει γιὰ τὴν πλαστικὴ του ἀναπαράστασι. Οἱ ἀγαθοὶ ἀνθρώποι εἶχον πάρει τὸ ρόλο τους στὰ ροθάρια, ἔστριβαν τὰ μουστάκια τοὺς καὶ χαίδευαν τὰ κουμπούρια τους στὸ σελάχι. Νοστιμώτερος ὅμως ἀπ' ὅλους ἦταν ὁ Σπήλιος μας, πού παρίστανε τὸν ἥρωα τῆς Γραβιάς.

Μὲ τὴ χρυσοκέντητη φέρμελη, μὲ τὴ χιονάτη φουστανελλά, μὲ τὸ καταπόφυρο φέσι, ἔκανε πολὺ ἐφέ. "Αστραφτε ὅλοι, καμάρωνε, καὶ κάθε τόσο ἔλεγε στὸν πλαγινοῦ του, πού παρίστανε τὸ Θεόδωρο Κολοκοτρώνη:

— Καπετὰν Θεωδωράκη, βάλε νὰ σφίξουμε καμμιά!...

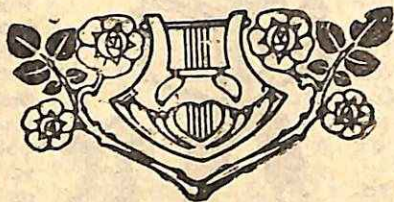
Καὶ ὁ καπετὰν Θεωδωράκης (πού στὴν πραγματικότητά ἦταν ὁ μπάρμπα μου ὁ Γιώργης ὁ Τσάπαλας, ἀμπελουργὸς) ἔβαινε ἀπὸ τὸν γειτονικὸ μπουφέ τὴ μπουκάλα μὲ τὸ κονιάκ κ' ἔβαζε στὰ ποτηράκια νὰ πιοῦν οἱ ἄντρες τοῦ Ἀγῶνος...

— Χαίστε καὶ καλὴ ψυχὴ!...

— Θιὸς σχωρέστους, πού πολέμησαν τὴν Τουρκία καὶ λευτερωθήκαμε, Σιγὰ - σιγὰ ὅμως οἱ ἄντρες τοῦ Ἀγῶνος ἦρθαν στὸ κέφι, τραγούδησαν κλέφτικα, χόρευαν καὶ ὅταν ὁ Κωτσάκης κατάλαβε ὅτι τὰ πράματα ἄρχισαν νὰ σκουραίνουν, τοὺς ἐδιώξε θυμωμένος Ἑλληνογαλλιστί:

— Ἀλλέ! ἄλλέ - βου - ζάν, κο—

— Ἀλλέ! ἄλλέ - βου - ζάν, κουσόν!... στὰ σπίτια σας... ἰθρόνιε... μπεκρῆδεσα

"Εφυγαν ἀπὸ τὴ βίλλα τοῦ συνταξιούχου τρεκλίζοντας. Μπροστὰ ἐπῆγαινε τραγουδώντας ὁ Σπήλιος τὴν Κυρά Βασιλικὴ καὶ τὸν Ἀλῆ Πασσά, κ' ὅταν ἔφτασε στὸ φούρνο, βρῆκε τὴν "Αννα νὰ κλαίῃ. Μιά ὀλάκαιρη φουρνιά φραντζόλες εἶχαν καί, γιατί ὁ παραγυιὸς εἶχε μεθύσει κ' αὐτὸς καὶ κοιμώτανε ἐπάνω σὲ μιά στίβη ἀπὸ ἀδειανὰ σακκιά...

Τὸ πάθημα κείνο τοῦ ἔγινε μάθημα. Ὁ Σπήλιος δὲν ξανάκανε τὸν Ὁδυσσεὺς Ἀνδρουτσοῦ καὶ τὰ Σαθβατοκύριακά του ἦσαν μετρημένα.

— Λιγοστὸ κρασάκι, λιγοστὸ, ἔλεγε στὴν παρέα του, γιατί ζαλιζόμαστε κ' ὕστερα θρίσκουμε τὸ μαγαζὶ ἀνυπακούτο. Καίγονται τὰ ψωμιά, παιδί μου...

Μὲ τὰ χρόνια, φούρνος τοῦ Σπήλιου γίόμιζε ἀπὸ μικρὰ ἢ πειρωτάκια, πού ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ τοῦ καλύτερα τους, κ' ἀπὸ τὴ μάνα τους εἶχαν πάρει τὴ γλύκα τῶν ματιῶν. Κεῖνη ἢ ξανθοπλόκα μὴ ἢ πειρωτίσσα ἦταν γόνιμη σὰν κουνέλλα: Κάθε χρόνο κ' ἀπὸ ἓνα Σκαρφάλω-

ναν στὸν πάγκο, στὰ τσουβάλια, στὸ πατάρι, ἔτρωγαν σιμίτια, μεγάλωναν, γεμάτα φρεσκάδα καὶ ὕγεια κ' ὅσοι τάβλεπαν, ἔλεγαν:

— Φτοῦ, νὰ μὴ βεσκαθοῦν, σὰν τὸ φρέσκο ψωμί εἶνε.

Καὶ χαϊδεύοντας τὸ κεφάλι τους, κύτταζαν μὲ τρόπο ἂν εἶνε ἡλακωτὸ πίσω, ὅπως λένε γιὰ τοὺς ἢ πειρωτές. ἢ μπερῆς θυμῶνε γι' αὐτὸ, μὰ ὁ καλοκάγαθος Σπήλιος γελοῦσε:

— Τὸ κεφάλι τους κυττᾷς; Χά! Χά! «Καὶ στὴν Πόλη σιμιτζῆς!» πού λέει ὁ λόγος.

Καὶ τὰ παιδιά τους μεγάλωναν, ἢ λειώτη ὁδὸ Πατησίων, κείνη τὴ χει-

σκέπαζε κείνο τὸ σπίτι, πού ζοῦσε μὲ τὴ δουλειὰ καὶ πού ἤξερε νὰ συντρέχῃ τὴ φτωχολογιά καὶ ν' ἀλαφρώνῃ τὸν καὶμὸς της.

Πέρασαν χρόνια, ἴσως χρόνια ἀπὸ τότες. Ἡ ζωὴ ἔχει πολλοὺς δρόμους κ' ὅλοι φέρνουν στὸν τάφο. Ξενητεύτηκα παράτησα κείνον τὸν τόπο, ἀφήνοντας τὴν ἀγαπημένη γῆς, πού ἀνάστησε τὰ παιδικὰ μου χρόνια καὶ πού σκεπάζει τοὺς γονιούς μου... Ὅλα μείνανε πίσω, νὰν τὰ θυμᾶται ἢ ψυχὴ μου καὶ νὰν τὰ νοσταλγῇ...

Μιά μέρα, μέσα στὸ τράμ, καθὼς ὁ εἰσπράχτορας μοῦδινε τὸ εισιτήριό, μὲ ρώτησε:

— Ἐμένα μὲ θυμιάστε κύριε Θρασούβουλε;

Σήκωσα τὸ κεφάλι καὶ εἶδα ἓνα νέον ἀκόμη ἄνθρωπο, μὲ ξανθὸ μουστακάκι, μὲ γερὸ κορμί, σφιγμένο στὰ γκριζὰ στολὴ τῆς Ἐταιρίας.

— Δὲ μὲ θυμιάστε; ἐπέμενε.

— Ὄχι. Δὲν εἶμαι γὰρ ὁ Κωστάντης ἀπ' τ' Ἀνάπλι...

τοῦ Σπήλιου τοῦ φούρναρη ὁ γυιός...

— "Α! (Ὁλος ὁ φούρνος, ὅλα τὰ περασμένα ζωντάνεψαν μπροστὰ μου, στάθηκαν, σὰ σὲ βάθος ὄνειρου). Ὁ γυιὸς τοῦ Σπήλιου;... Τί κάνει ὁ πατέρας σου, ἢ μάνα σου, τ' ἀδέρφια σου;

— Κεῖνοι πέθαναν... Τ' ἀδέρφια μου ζοῦνε... Ξενητεύτηκα, ἄλλοι ἐῶ, ἄλλοι στὴν Ἀμερικὴ... σκορπίσαμε... Τί νὰ γένῃ; Ψευτοζοῦμε.

Καὶ μὲ ἄφησε, πηγαίνοντας νὰ δώσω καὶ σ' ἄλλους εισιτήρια...

Καθὼς ἔτρεχε τὸ τράμ στὴν ἀτελειώτη ὁδὸ Πατησίων, κείνη τὴ χειμωιάτικη βροχερὴ μέρα συλλογιστὴν πῇ τους. Ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου ζόμενα κείνο τὸ ἢ πειρωτικό. ἂν-

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΣ ΚΡΙΣΤΙ

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ

Μου είν' αδύνατο να δώσω οποιαδήποτε εξήγηση σ' αυτή την ιστορία. Θα σάς την διηγηθώ απλώς, όπως συνέβη. Είπε ή πιο παράξενη, μά κι' ή πιο τραγική περιπέτεια της ζωής μου.

Αυτή λοιπόν ή ιστορία άρχισε το καλοκαίρι του 1914, λίγο πριν από τον πόλεμο, τότε ακριβώς που με φιλοξενούσε στο Μπαντζεγουόρθυ ο καλύτερος φίλος μου: ο Νήλ Καρσλάικ. Εκείνο το καιρό πάλι γνώρισα τη Σουλθία, την αδελφή του φίλου μου, που είχε άρραβωνιαστή λίγες μέρες πριν τον Τσάρλ Κρόλεϋ, έναν άνδρα πολύ πιο μεγάλο από αυτήν, μά γεμάτο εξαιρετικά χαρίσματα και πλουσιώτατο.

Φτάσαμε στο Μπαντζεγουόρθυ κατά τις έφτά ή ώρα το θράδυ κι' ο Νήλ άμέσως με πήγε στο δωμάτιό μου για να ντυθώ για το δείπνο. Θυμάμαι ότι του είχα πη χαμογελώντας, ότι το Μπαντζεγουόρθυ έμοιαζε σαν στοιχειωμένο σπίτι. Ο φίλος μου, χαμογελώντας κι' αυτός μου άπάντησε, ότι σ' αλήθεια εκείνος ο πύργος ήταν στοιχειωμένος, μά δεν είχε μπορέσει ποτέ του να

τρόγενο και το χριστιανικό τους πέρας από τούτη τη ζωή, που την έζησαν τίμια και ευαγγελικά, σ' έναν τόπο ξένο, που όμως τους αγάπησε και τους έθαψε σαν ανθρώπους δικούς του... Και σήμερα τους άφιερώνω τις σελίδες αυτές, εύλαβικό μνημόσυνο στην αγαθή τους μνήμη.

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

συναντήση κανένα φάντασμα στους σκοτεινούς κι' έρημους διαδρόμους του.

Επειτα έφυγε με την υπόσχεση ότι θα ξαναγύριζε να με πάρη. Άλλαξα λοιπόν κι' έδενά τη γραβάτα μου μπροστά στον καθρέφτη, μέσα στον οποίο έβλεπα το πρόσωπό μου και τους ώμους μου και, πιο πίσω τον τοίχο του δωματίου: μία λεία επιφάνεια με μία πόρτα στη μέση. Άξαφνα όμως, είδα ότι ή πόρτα άνοιγε σιγά-σιγά.

Δεν ξέρω γιατί δεν γύρισα: θα ήταν πολύ φυσικό αυτό, μά δεν το έκανα. Στάθηκα μόνο και κύτταξα την πόρτα που άνοιγε, για να μπορέσω να δω το έσωτερικό του διπλανού δωματίου.

Το διπλανό δωμάτιο ήταν πιο μεγάλο από το δικό μου, με δυο κρεβάτια... Μά, με την πρώτη ματιά που έρριξα, μου κόπηκε ή αναπνοή. Στην άκρη του ενός κρεβάτιού στακόταν ένα τρομακτατικό κορίτσι. Μπροστά της ένας άνδρας, άπειλητικός, ήταν έτοιμος να την χτυπήσει. Και ξαφνικά, με μία άστραπιαία ταχύτητα, την άρπαξε από το λαιμό σφιχτά, με τα χοντρά χέρια του και την άνάγκασε να γονατίσει μπροστά του. Επειτα, άρχισε να την πνίγει σιγά - σιγά σαν να ήθελε να διαρκέσει αιώνια αυτή ή ήδονή του εγκλήματός του.

Δεν ήκανα λάθος. Αυτό το θέαμα το έβλεπα καθαρά μέσα στον καθρέφτη. Έβλεπα το πρόσωπο του κοριτσιού, παραμορφωμένο από τη φρίκη που κοκκίνιζε από το στραγ-

κυλισμα, τα χρυσά ξανθά μαλλιά του τη μεταξωτή τουαλέττα του. Του δολοφόνου έβλεπα μόνο τη ράχι και μία ούλη, ένα παλινό σημάδι στο άριστερο μάγουλό του που κατέβαινε και χανόταν στο λαιμό.

Για να σάς περιγράψω όλ' αυτά, χρειάσθηκα αρκετή ώρα. Μά στην στην πραγματικότητα συνέβησαν σ' ένα δευτερόλεπτο. Μόλις συνήλθα λοιπόν, έκανα άμέσως να τρέξω για να γλυτώσω το κορίτσι από τα χέρια του δολοφόνου.

Μά, άπέναντί μου, στον τοίχο που έβλεπα μέσα στον καθρέφτη, ήταν ένα τεράστιο έπιπλο, μία μεγάλη ντουλάπα. Ίσχυις άνοιχτη πόρτα. Καμιά σκηνή εγκλήματος. Ξανακύτταξα στον καθρέφτη κι' είδα ότι καθρέφτιζε το τεράστιο έπιπλο.

Εκλεισα τα μάτια μου, ζαλισμένος, κι' έπειτα ώρμησα σαν τρελλός έξω από το δωμάτιο. Εκείνη τη στιγμή είδα στο θάθος του διαδρόμου τον Νήλ που έρχόταν να με πάρη και που με ρώτησε κατάπληκτος, τι είχα πάθει.

Θά με πέρασε δίχως άλλο για τρελλό, όταν τον ρώτησα αν υπήρχε πίσω από την ντουλάπα καμιά πόρτα. Μου άπάντησε ότι ήταν μία πόρτα που έβγαζε στο διπλανό δωμάτιο, όπου έμενε το ζεύγος "Ολντχαμ. Η λαίδη "Ολντχαμ ήταν μελαγχολική και κάπως γεμάτη. Διάβोλε! Τί είχε συμβη λοιπόν; Έκρυψα τη συγκίνησή μου και συλλογίσθηκα ότι θά είχα πέσει θύμα καμιάς παραίσθησης...

Όταν μπήκαμε στην τραπεζαρία, ο Νήλ μου είπε άξαφνα: — Να ή αδελφή μου Σουλθία.

Σήκωσα τα μάτια μου και είδα κατάπληκτος μπροστά μου το ξανθό κορίτσι που είχα δη μέσα στον καθρέφτη!... Η Σουλθία την ίδια στιγμή μου σύστησε τον άρραβωνιαστικό της, έναν ύψηλόσωμο άνδρα, μελαγχροινό, με τετράγωνους ώμους, μ' ένα σ η μ α δ ι σ τ ο

άριστερο μάγουλο.

Ήταν ο δολοφόνος.

Και τώρα συλλογιζήτε τη θέση μου. Τί θα κάνετε έσείς; Μπροστά μου ήταν ο άνθρωπος που ήθελε να στραγγαλίση το ξανθό κορίτσι. Κι' αυτό, το ξανθό κορίτσι, ή Σουλθία, θά παντρευόταν τον δολοφόνο του, ύστερ' από ένα μήνα, όπως μου έλεγε χαμογελώντας.

Είχα δη άρα γε κανένα προφητικό όραμα; Μήπως ή Σουλθία κι' ο άνδρας της θά καθόντουσαν καμιά μέρα σ' εκείνο το δωμάτιο, κι' ή σκηνή που είχα δη στον καθρέφτη θά παιζόταν στην πραγματικότητα;...

Ποιό ήταν το καθήκον μου; Επειτα, ο Νήλ κι' ή Σουλθία θά έδιναν καμιά πίστι στα λόγια μου;...

Μά αν δεν μιλούσα, ή ξαναβεία Σουλθία θά παντρευόταν τον Τσάρλ κι' ο Κρόλεϋ θά την στραγγάλιζε!

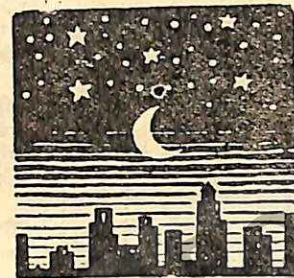
Τη μέρα λοιπόν που έτοιμαζόμουν να φύγω, τους έξωμολόγηθηκα τους φόβους μου. Η Σουλθία μ' άκουσε ήσυχα, με μία παράξενη έκφραση στα μάτια. Επειτα μ' ευχαρίστησε με σοβαρότητα και μου έσφιξε το χέρι σαν φίλη.

Έφυγα άμέσως για το Λονδίνο και στο τέλος της έβδομάδος έμαθα, ότι ή Σουλθία διέλυσε τους άρραβώνες της...

Ύστερ' από λίγο, άρχισε ο πόλεμος. Στο χαράκωμα, συλλογιζόμουν διαρκώς τη Σουλθία. Την αγαπούσα. Την έλάτρευα...

Το 1916, ο Νήλ σκοτώθηκε δίπλα μου κι' ήταν γραφτό μου να διηγηθώ στη Σουλθία τις τελευταίες στιγμές του άδελφού της. Όταν την αντίκρισα λοιπόν, κατάλαβα πια ότι δεν μπορούσα να ζήσω χωρίς αυτήν... Μά έπρεπε να γυρίσω πάλι στο μέτωπο...

Πόσο επιθυμούσα να σκοτωθώ και κεί πέρα στο χαράκωμα. Μά ή σφαίρες περνούσαν γύρω μου δίχως να

μ' αγγίζουν. Μιά χτύπησε πάνω στη μεταλλική σιγαροθήκη μου. Μιά άλλη με ξέγδαρε κάτω από το δεξί αυτί. Έπειτα ήρθε η άνακωχή. Ο Τσάρλ Κρόλεϋ είχε σκοτωθεί στις αρχές του 1918.

Αυτό το περιστατικό μ' έκανε να πάρω μιαν απόφασι. Έξωμολογήθηκα τόν έρωτά μου στη Συλβία και της έζητησα το χέρι της.

Η Συλβία χαμογέλασε :

— Γιατί έκανες τόσον καιρό να μου το πής ; με ρώτησε.

Ταραγμένος, ψιθύρισα τ' όνομα του Κρόλεϋ.

— Μά τι μ' έκανε νομίζεις να χαλάσω τούς άρραβώνες μου ; Η άγάπη μου για σένα Γ' μου είπε και μου έξωμολογήθηκε κι' εκείνη ότι με είχε έρωτευθεί από την πρώτη στιγμή.

Η Συλβία κι' εγώ λοιπόν παντρευτήκαμε ύστερ' από λίγο κι' άρχισαμε να ζούμε μιá ευτυχισμένη ζωή.

Μά ήμουν ζηλιάρης, τρομερά ζηλιάρης. Η Συλβία στην αρχή διασκεδάζε με τά παράπονά μου, ύστερ' όμως άρχισε να στενοχωριέται και τέλος κατάλαβε ότι ή ζωή της είχε καταντήσει ένα άνυπόφορο μαρτύριο. "Εγινε μελαγχολική κι' άρχισε να με άποφεύγει.

"Ενοιώσα τότε, ότι δεν μ' αγαπούσε πειά. Η ζήλεια μου είχε σκοτώσει τόν έρωτά της. Έπειτα, ένας παληός φίλος της, ο Ντέρεκ Γουαινράϊτ, μπήκε στη ζωή μας...Είχε ό,τι μου έλειπε: Έξυπνάδα και πνεύμα. Όταν τόν είδα, είπα μέσα μου : «Μ' αυτόν θά με άπατήση ή Συλβία».

Και τó ίδιο βράδυ της έκανα μιá τρομερή σκηνή. Έπειτα, έφυγα και πήγα στη λέσχη. Όταν όμως γύρισα, τó σπίτι ήταν άδειό. Η Συλβία σ' ένα σημείωμα πού μου είχε αφήσει, μου έγραφε ότι πήγαινε στο Μπαντζεγουόρθ. Ύστερα θά πήγαινε να συναντήσει «τó μόνο πρόσωπο πού την αγαπάει και νοιάζεται γι'

αυτήν».

Αυτό τó πρόσωπο θά ήταν δίχως άλλο ο Ντέρεκ Γουαινράϊτ. Τρελλός τότε από τη λύσσα μου, πήξια στο αυτοκίνητο κι' έφτασα την ίδια νύχτα στο Μπαντζεγουόρθ. Άνέβηκα τρέχοντας τη σκάλα κι' ώρμησα μέσα στο δωμάτιό της.

— Δεν θά παντρευτής άλλον! της φώναξα. Δεν θά σου δώσω διαζύγιο !

Κι' έκανα να την χτυπήσω. Έπειτα, τυφλωμένος από τη ζήλεια μου, την άρπαξα από τó λαιμό, την γονάτισσα μπροστά μου και θέλησα να την πνίξω.

Μά την ίδια στιγμή, ή ματιά μου έπεσε άπέναντι στον καθρέφτη. Κι' είδα τη Συλβία μισοπνιγμένη και τόν έαυτό μου όρθιο μπροστά της με τά χέρια στο λαιμό της και με τó σημάδι της σφαίρας στο μάγουλο, κάτω άπ' τó δεξί αυτί...

"Ε, λοιπόν, ναί,... Δεν την σκότωσα. Τό ξαφνικό εκείνο όραμα με πνέλυσε. Και την άφησα να σωριασθή καταγής.

"Ύστερα ήσύχασα... Η

Συλβία τότε μου έξηγήσε, ότι τó πρόσωπο πού θά συναντούσε ήταν ό "Αλαν, ό άδελφός της...

Έκείνο τó βράδυ λοιπόν, έσθυσε κάτι μέσα μου, για πάντα: ή ζήλεια. Η Συλβία μ' αγαπούσε άκόμη, παρ' όλα τά μαρτύρια πού είχε υποφέρει κι' έτσι ξαναρχίσαμε μιá νέα εύτυχισμένη ζωή.

Μά, καμιά φορά αναρωτιέμαι: "Αν δεν έκανα λάθος να έω δηλαδή τó σημάδι στο άριστερό μάγουλο του Ίβσολφόνου, αντί στο δεξί, έχωντας ότι ό καθρέφτης παρουσιάζει άνάποδα τά πράγματα, ό Τσάρλ Κρόλεϋ θά έπνιγε άρά γε τη Συλβία ; Κ' ή Συλβία ποιόν άρά γε θά παντρευόταν: έμένυ ή τόν Κρόλεϋ ;

Δεν έρω τι να ήω. Δεν μπορώ να δώσω καμιά έξηγήσι σ' αυτό τó περίεργο και σκοτεινό άνιγμα. Έκείνο όμως πού ξέρω, είναι ότι μόνο ό θάνατος θά με χωρίση από τη Συλβία.

ΑΓΑΘΗ ΚΡΙΣΤΙ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΣΚΕΡΡΥ

ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟ ΚΛΕΙΔΙ

Ο άστυνόμος Ρόλισσον έρριξε μιá παγερή ματιά στον γκάγκοτερ, πού έστεκε μπροστά στο γραφείο του και τού είπε με περιφρόνησι :

— Αυτά τά «κόλπα» δεν περνάνε πειά σε μένα, Τζίμπυ ! Έμπρός ! Πές μου την αλήθεια... "Αρχισες πάλι την παλιά δουλειά σου ;

— Όχι, μίστερ Ρόλισσον, τού απάντησε ό Τζίμπυ, κυττάζοντας άδιάφορα τόν αρχιφύλακα Γκλάινς, πού έρευνούσε τίς τσέπες του. "Από τη μέρα πού βγήκα άπ' τó «Σιγκ Σιγκ» μέχρι σήμερα δεν έκανα καμιά «τρέλλα»... "Εβαλα μυαλό, μίστερ Ρόλισσον!

Ο άστυνόμος χαμογέλασε δύσπιστα.

— Κάνεις για θεατρίνος ! τού είπε με μιá σκληρή ειρωνεία.

Κι' έπειτα άρχισε να εξετάζει τά διάφορα πράγματα, πού είχε άραδιάσει στην άκρη του γραφείου του ό αρχιφύλακας Γκλάινς: "Ενα ρυπαρό μαντήλι, ένα πακέτο τσιγάρα, ένα μάστο δολλάρια, μερικά σέντσια, ένα μολύδι κι' ένα κλειδί. Γρήγορα όμως άπογοιτεύθηκε, γιατί αυτά τά στοιχεία δεν τού έλεγαν τίποτε και κάρφωσε τά παγερά μάτια του πάνω στον αρχιφύλακα Γκλάινς.

— Νόμιζα πώς θά γύριζες με τόν Πάτ "Ομπριεν, τó δολοφόνο τού Κόνεϋ "Αϊλαντ! τού είπε με την αυστηρή φωνή του. Πού βρίσκεται λοιπόν αυτός ό σατανάς ;

— Άλλάξε σπίτι, μίστερ Ρόλισσον, τού απάντησε ό Γκλάινς και

δεν ξέρει κανείς πού κρύφτηκε. Μά θά τόν πιάσω !... Πού θά μου πάη!...

— Βλέπω ωστόσο πώς δεν έχασες τόν καιρό σου. Τι έκανε αυτός ό φιλαράκος; Γιατί τόν έπιασες; Για πές μου;

— Στεκόμουν μπροστά σ' ένα βαγόνι τού ύπογειού σιδηροδρόμου, τού έξηγήσε ό Γκλάινς, όταν άξαφνα είδα τόν Τζίμπυ ν' άνοίγει την τσάντα ενός κοριτσιού, μπροστά στα μάτια μου! Εκείνη τη στιγμή τó τραίνο ξεκίνησε κι' ό φιλαράκος πήδηξε έξω από τó βαγόνι. Περίτ'ό είνε τώρα να σάς πω ότι τόν άρπαξα από τó γιακά, πριν προφτάση να βγή από τó σταθμό. "Όσο για τó κορίτσι πού έφυγε με τόν ύπογειο, δεν τó είδα στο πρόσωπο, γιατί μου είχε γυρίσει τίς πλάτες τού.

Ο άστυνόμος Ρόλισσον τότε ρώτησε τόν Τζίμπυ:

— Έχεις να προσθέσης τίποτε, έσύ;

— Θέλω να μου επιτρέψετε να δικαιολογηθώ, μίστερ Ρόλισσον, τόν παρακάλεσε ό γκάγκοτερ. "Από τη μέρα πού βγήκα από τη φυλακή, δεν συναντήθηκα ούτε μιá φορά με τόν Πάτ "Ομπριεν και τη συμμορία του. "Ομολογώ ότι έκανα, αλήθεια, αυτό πού είδε ό αρχιφύλακας. Μά από την τσάντα τού κοριτσιού δεν πήρα τίποτ' άλλο, παρά μονάχα αυτό τó κλειδί... "Ηξερα πώς ήταν μέσα στην τσάντα...

Ο άστυνόμος χαμογέλασε ειρωνικά.

— Νομίζεις λοιπόν ότι θα πιστέψω σ' αυτά τα παραμύθια σου; του είπε.

— Αφήστε με να σάς εξηγήσω αυτή την ιστορία, τόν περεκάλεσε πάλι ο Τζίμπυ. Σας όρκίζομαι πώς λέω την αλήθεια. Άκούστε: Καθόμουν στο μπάρ του «Όσκά» στην Όγδοη λεωφόρο κι έπινα την μπύρα μου, όταν άξαφνα είδα να έρχεται και να κάθεται άπεναντί μου, στο διπλανό τραπέζι ένα κορίτσι. Έγώ πην έβλεπα μέσα στον καθρέφτη. Έκείνη όμως δεν μπορούσε να με δη, γιατί μάς χώριζε ένα από εκείνα τα εύλινα διαφράγματα που έχουν τα μπάρ. "Ε, λοιπόν από κείνη τη στιγμή δεν μπόρεσα να ξεκολλήσω τα μάτια μου από πάνω της... Καί έέρεστε γιατί μίστερ Ρόλισσον; Γιατί ήταν μια παλιά μου γνωριμία. Τό ήξερα αυτό το κορίτσι... Στο γκαρσόνι που πήγε να τη σερβίρη, του είπε ότι περίμενε ένα φίλο της. Κι' αλήθεια, ύστερ' από λίγο, μέσα στον καθρέφτη είδα να την πλησιάζη ένας άποκρουστικός τύπος και να κάθεται στο τραπέζι της. Τό περίεργα πώρα είνε ότι τόν ήξερα κι' αυτόν. Παράγγειλαν δυο μπύρες κι' ύστερα άρχισαν να μιλούνε ζωηρά. Άκουσα όλα τα λόγια της. Έκείνος ό άποκρουστικός τύπος ήθελε να παρασύρη τό κορίτσι στο σπίτι του. Έκείνο δεν ήθελε. Είνε φρόνιμο κορίτσι μίστερ Ρόλισσον! Ένα άγνό κι' άθώο κορίτσι. Μά εκείνος ό πωληάνθρωπος, λές και την είχε ύπνωπίσει. Τό κορίτσι φοβόταν να ήπάη στο σπίτι του, μά φοβόταν πιό πολύ να του πη όχι! Κι' άξαφνα άρχισε να κλαίη. Μά εκείνος στο τέλος και τάφερε να τό πείση, του εξήγησε που έπρεπε να πάη και του έδωσε τό κλειδί, που είνε δώ πάνω στο γραφείο σας.

«—Θάρρω στο σπίτι στις δέκα, του είπε. Έσθ όμως ήήγαινε από τώρα να με περιμένη. Καί μη φοβάσαι: Δεν θά σέ άναγνωρίση κανείς...»

»Κι' έφυγε.

»Σέ μένα, μίστερ Ρόλισσον, δεν έρεσε και τόσο αυτή ή ιστορία. Αυτό τό κορίτσι τό άγαπούσα και δεν ήθελα να πάθη κανένα κακό. Η μη

τέρα του μου είχε φερθή με καλό τρόπο, όταν καθόμουν μια φορά στο σπίτι τους... Γι' αυτό, μόλις εκείνος ό άποκρουστικός τύπος έφυγε απ' τό μπάρ, πήρα τη νέα από πίσω ως τόν ύπόγειο σιδηρόδρομο και κατάφερα να της κλέψω τό κλειδί. Είχα δη τόν αρχιφύλακα Γκλάινς προτού εκείνος «με πάρη γκάθο», μά έπρεπε να κλέψω τό κλειδί ακόμη κι' άν κινδύνευα να πάω μέσα. Δίχως τό κλειδί, εκείνο τό κορίτσι δεν θά μπορούσε να μπη στο σπίτι του φίλου του κι' ούτε θά τολμούσε να τόν περιμένη για να του πη πως τό είχε χάσει... Αυτή λοιπόν είνε όλη ή αλήθεια, μίστερ Ρόλισσον.

— Η ιστορία είνε συγκινητική... έκανε ειρωνικά ό άστυνόμος. Πάει καλά. Άφου τό ξέρεις τό κορίτσι, άς τό καλέσουμε δώ πέρα για να τη βεβαιώση...

— Όχι, όχι! έκανε, χλωμιάζοντας ό Τζίμπυ. Δέν πρέπει, μίστερ Ρόλισσον. Αυτό τό κορίτσι δεν πάτησε ποτέ τό πόδι του σέ άστυνομικό τμήμα. Είνε καλό, φρόνιμο, μά στάθηκε άτυχό: Ποιός ξέρει πως έμπλεξε μ' εκείνον τόν ύποπτο τύπο.

— Βλέπω πως σ' ενδιαφέρει ή άρα πολύ αυτή ή κοπέλλα!... του άπάντησε ό Ρόλισσον. Περιεργο! Δέχεται να πās μέσα για τα ώμορφα μάτια της; Μά για στάσου... Γιατί δεν της μίλησες, άφου την ήξερες; Γιατί δεν προσάθησες να την πείσης ν' αλλάξη γνώμη και να γυρίση φρόνιμα στο σπίτι της;

— Δεν μπορούσα, μίστερ Ρόλισσον! έκανε ό γκάγκστερ με δακρυσμένα μάτια. Τό μόνο μέσον ήταν να της κλέψω τό κλειδί. Αυτό τό κορίτσι θά νομίση ότι σώθηκε από κάποιο θάυμα.

— Έγώ, δυστυχώς, δεν μπορώ να πιστέψω σ' αυτά τα παραμύθια, του άπάντησε ό άστυνόμος, άδυσώπητα. Θά σέ στείλω στο δικαστήριο.

Ό γκάγκστερ Τζίμπυ, ένας γεμάτος άντρας πάνω από σαράντα χρόνων, έσκυψε τό κεφάλι κι' άρχισε να τσαλακώνη νευρικά την τραγιάσκα του.

— Έμπρός! Μίλησε!... του φώναξε ό Ρόλισσον. Πού είνε τό σπίτι

εκείνου του τύπου, που ήθελε να ξεμυαλίση τό κορίτσι;

—Νά σας πώ άμέσως: Είνε στόν αριθμό 203 της λεωφόρου Πράις, διαμέρισμα 22. Μά δεν με πιστεύεις, μίστερ Ρόλισσον. Τό βλέπω στά μάτια σου. Δεν με πιστεύεις;...

— Νά σέ πιστέψω! έκανε ό άστυνόμος και έξόπασε σ' ένα θραχνό γέλιο. Τότε μόνο θά σέ πιστέψω, όταν θά μου πης ποιά ήταν αυτή, ή κοπέλλα. Άν της την αλήθεια, θά γλυτώσης ένα χρόνο φυλάκη.

Ό Τζίμπυ χλώμιασε πιό πολύ και κάρφωσε τα μάτια του με μια παράξενη λάμψη στο μοιραίο κλειδί. Η άγωνία τόν έπνιγε στο λαιμό και ήθελε τόσο φύσκωνε τό στήθος του, άναπνέοντας βαρειά, με δυσκολία.

— "Ε, ναι λοιπόν... έκανε δειλά. Βλέπω ότι δεν μπορώ να φυλάξω τό μυστικό μου...

— Ποιά ήταν αυτή ή κοπέλλα; τόν ρώτησε πάλι αυστηρά ό Ρόλισσον.

— Η κόρη μου! του άπάντησε μ' ένα στεναγμό ό γκάγκστερ.

— Η κόρη σου!

Ό άστυνόμος κι' ό αρχιφύλακας κυτάχτηκαν στα μάτια, κατάπληκτοι. Τώρα κατάλαβαν τους δισταγμούς του Τζίμπυ...

— Μά ανήντε, του είπε τέλος ό Ρόλισσον, δεν θά μπορής να βρίσκεσαι πάντα μπροστά της για να κλέβης τό κλειδί! Ό φίλος της θά εξακολουθήση να την κυνηγά!

— Όχι, μίστερ Ρόλισσον! του άπάντησε άποφασιστικά ό Τζίμπυ. Αυτό τό κλειδί θά τό χρησιμοποιήσετε εσείς. Είνε τό κλειδί του διαμερίσματος του Πάτ Όμπριεν!

Ό άστυνόμος τινάχτηκε όρθιος και ήκούαξε τό ρολόϊ.

— Τρέχα Γκλάινς! φώναξε στόν αρχιφύλακα και του έδωσε τό κλειδί. Έχεις μισή ώρα στη διάθεσί σου. Θέλω να μου φέρης τόν Πάτ Όμπριεν.

Κι' έπειτα, όταν έφυγε σαν άστραπή ό Γκλάινς, έσφιξε συγκινητικά τό χέρι του γκάγκστερ Τζίμπυ και του έδειξε την πόρτα.

Ήταν έλεύθερος!...

ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΣΚΕΡΡΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1800

Οί Κινέζοι εγνώριζαν την χρήση της πυξίδος από τα 2602 π. Χ.

Οί Φοίνικες κατασκευάζανε γυάλινα αντικείμενα από τα 1640 π. Χ.

Οί Λυδοί, είχαν χρυσά νομίσματα από τα 1500 π. Χ.

Οί Κινέζοι μεταχειριζόντουσαν τόν γνώμονα από τα 1109 π. Χ.

Στήν Πέργαμο κατασκευασήκανε τα πρώτα χαλιά κατά τό 321 π. Χ.

Οί Αιγύπτιοι χρησιμοποίησαν υδραυλικά εργαλεία κατά τό 284 π.Χ.

Τις πρώτες του έφευρέσεις ό Άρχιμήδης τις έκανε στα 220 π. Χ.

Στήν Κίνα κατασκευάσθηκε χαρτί από μετάξι κατά τό 201 π. Χ.

Τό μωσαϊκόν έφευρέθη εκατό χρόνια π. Χ.

Τό άστρονομικόν σύστημα κατά τό 140 μ. Χ.

Οί άτμόμυλοι στην Άραβία κατά τό 650. Τό Έλληνικόν πύρ του Κάλινίκου κατά τό 670. Τό οινόπνευμα κατά τό 850. Ό τύπος, στην Κίνα κατά 939. Οί άρμεβικοί άριθμοί κατά τό 990. Τό ώρολόγιο Ζελμπέρ κατά τό 992. Οί μουσικοί τόνοι κατά τό 1023. Τό χαρτί από ύφασμα κατά τό 1175. Η μπαρούτη στα 1294.

Τό τηλεσκόπιο στα 1296. Τό πυροβόλον 1338. Η κασιτέρωσις των καθεφτών στα 1346. Η έλαιογραφία στα 1415. Η Άμερική στα 1492. Τό σύστημα του Κοπερνίκου στα 1500.

Η ζάχαρις από κοκκινούλια στα 1603. Οί λογαριασμοί στα 1600. Η κυκλοφορία του αίματος στα 1608.

Οί νόμοι του συστήματος Κέπλερ 1610. Τό μικροσκόπιο στα 1621. Τό θερμόμετρο στα 1621. Τό βαρόμετρο στα 1625 κτλ. κτλ.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Η ΛΑΙΜΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Υπάρχουν ζώα, τὰ ὁποῖα τρῶνε ὅπως οἱ ἄνθρωποι, σὲ ὠρισμένες ὥρες. Υπάρχουν ὅμως καὶ ζῶα τὰ ὁποῖα τρῶνε ὁσάκις θροῦν τροφή καὶ ζῶα πού τρῶνε ἐφόσον τοὺς τὸ ἐμπιτρέψουν ὠρισμένες φυσικὲς συνθήκες. Στὴν τελευταία αὕτὴ τάξι ὅλα πάχονται καὶ τὰ πουλιά, πού ζοῦν στὶς ἀκτὲς, ἰδηλαδὴ οἱ γλάροι, οἱ κύκνοι κλπ. Τὰ πουλιά αὐτὰ ἀναγκάζονται νὰ περιμένουν τὴν παλέρροια γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ φᾶνε ψάρια, πού εἶνε ἡ ἀποκλειστικὴ τους τροφή.

Τὰ ζῶα πού γιὰ νὰ θροῦν τὴν τροφή τους ἰκνηγοῦν ἄλλα ζῶα καὶ ἐκτίθενται ἐπὶ σὲ κινδύνους, εἶνε κατὰ κανόνα λαίμαργα. Καταβροχθίζουν ἀμέσως ὅλη τὴ λεία τους, γιὰτὶ φοβοῦνται μήπως πεινάσουν γρήγορα καὶ δὲν θροῦν νὰ φᾶνε. Γι' αὐτὸ οἱ λύκοι, ἡ ἀλεπούδες κι' οἱ ἀγριόσκυλοι τρῶνε τόσο πολὺ, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ κινηθοῦν ἀπὸ τὸ φούσκωμα. Συνήθως, ἔπειτα ἀπὸ κάθε γεῦμα τους, θά κοιμηθοῦν τοῦλάχιστον 24 ὥρες.

Ἐπίσης καὶ τὰ πουλιά πού τρέφονται με' ψάρια εἶνε κι' αὐτὰ λαίμαργα. Κι' αὐτὸ γιὰτὶ χορταίνονται ὁσάκις θρίσκουν ἄφθονα ψάρια.

Πολλὲς φορές τὰ πουλιά αὐτὰ μένουν θεοηήστικα, ὥς ὅτου νὰ γίνῃ παλέρροια. Ὅταν ὅμως ἀποσυρθῇ ἡ θάλασσα, ἀφήνοντας στὴν ἄμμο λογῆς-λογῆς ψάρια, τότε δὲν ἀφήνουν κανένα. Μπορεῖ κάθε πουλι ἀπ' αὐτὰ νὰ φάῃ πέντε ὀκάδες ψάρια !...

Ὁ γλάρος—τὸ παροιμιῶδες γιὰ τὴ λαίμαργία του πουλι—τρῶει στὴ καθισία του ψάρια θάρους τέσσερες

φορές μεγαλύτερον ἀπ' τὸ θάρους τοῦ σώματός του. Τὸ πουλι αὐτὸ μπορεῖ νὰ τρῶ ψάρια συνεχῶς ἐπὶ 13 ὥρες. Κι' ὅταν τὰ ψάρια σπανίζουν, τότε πηγαίνει στὶς ὄχθες τῶν ποταμῶν καὶ τρέφεται με' κανθάρους καὶ ἄλλα ἔντομα.

Κάποτε ὁ φυσιοδίφης "Εουερ παρακολούθησε ἕνα μικρὸ πιγκουῖνα ὁ ὁποῖος καταβρόχθισε τρεῖς μεγάλες ρέγκες, τὴ μιά κατόπιν τῆς ἄλλης, μολονότι ἡ κάθε ρέγκα ἦταν ἴση στὸ μέγεθος με' τὸν πιγκουῖνο...

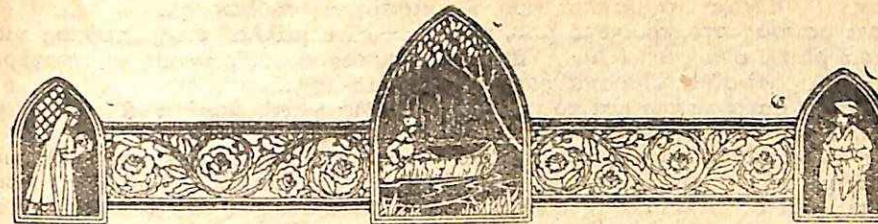
Ἡ νυφίτσα, τὸ φαί πού τῆς περισσεύει συνηθίζει νὰ τὸ χώνῃ μέσα στὴ γῆ.

Μονάχα μιά νυφίτσα μπορεῖ νὰ ἐξολοθρεῖ ἕνα ὀλόκληρο κοπάδι ποντικῶν. Κατόπιν, ἀφοῦ τοὺς πνίξει, κρύβει τὰ πτώματά των σὲ ἀσφαλῆ μέρη, μέσα στὴ γῆ, γιὰ νὰ τὰ ἔχῃ ἐφεδρικά, ὁσάκις παρουσιασθῇ ἔλλειψις τροφῆς.

Τέτοιες ὅμως περιπτώσεις δὲν παρουσιάζονται, κι' ἔτσι τὰ θαμμένα ποντίκια ξεχνιοῦνται στὴ γῆ.

Μόνον ὅσοι ἔχουν δὴ κοπάδια ἀπὸ γῦπες κι' ἔχουν παρακολουθήσῃ τὴν ὀρμητικὴ ἐφόρμησί τους ἀπὸ τὰ ὕψη, γιὰ νὰ ἐπιπέσουν πάνω σ' ἕνα πτώμα μιάς ἀγελάδας ἢ ἐνὸς ἀλόγου, μποροῦν νὰ καταλάβουν πόσα λαίμαργα εἶνε τὰ ἀρπακτικὰ αὐτὰ πουλιά.

Στὶς χῶρες πού ζοῦν οἱ γῦπες, πετοῦν πολὺ ψηλά, με' τὰ φτερά ἀνοιγμένα καὶ σχεδὸν δίχως νὰ τὰ κουνοῦν. Ἐνα ὅμως ἀπ' αὐτὰ τὰ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ ΜΑΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΧΩΡΙΣΜΕΝΗ

Τελευταίᾳ γνώρισα μιά νόστιμη ζωντοχήρα. Εἶνε σαράντα χρόνων, κι' ὅμως βεῖχνει ὅτι εἶνε τριάντα: "Ἐχει νεανικὸ πρόσωπο, ζωηρὲς κινήσεις κι' ἕνα γλυκὸ, χαριτωμένο χαμόγελο. "Ὅλη ἡ ὠριμότης ἔχει μαζευτῇ στὰ μάτια της, πού εἶδαν τὴν εὐτυχία καὶ ἔκλαψαν πικρὰ ἀπὸ τὸν πόνο. Σήμερα δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ κλάψῃ εὐκολα, γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὴν τεχνητὴ ὁμορφιά τοῦ προσώπου της.

— Εἶνε πέντε χρόνια τώρα, μοῦ εἶπε, πού εἶμαι χωρισμένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα μου. "Ἦμουν μιά ἡσυχὴ γυναικούλα κι' ἀγαποῦσα τρελλὰ τὸν ἄνδρα μου, τὸ σπίτι μου, τὴν οἰκογένειά μου. Μ' ἄρεσε ἡ θερμὴ ἀτιμωσφαῖρα τοῦ σπιτιοῦ, τῆς οἰκογενείας. Αὐτὴ ἡ εὐτυχία μου κράτησε δέκα χρόνια. Ἐπειτα ὁ ἄνδρας μου με' ἀπάτησε. Μὰ ἐγὼ δὲν θέλησα νὰ κάνω συζυγικὸ δρᾶμα μιά περαστικὴ

τρέλλα του. Καὶ τὸν συγχώρεσα. Ἐπέρασε ἔτσι ἀκόμη ἕνας χρόνος εἰρηνικῆς ζωῆς, μὰ ὅχι κι' εὐτυχίας. Ὁ ἄνδρας μου με' ἀπάτησε πάλι. Αὐτὴ τὴ φορά ὁ νέος ἔρωσ τοῦ ἀνδρός μου εἶχε μιά συνέπεια, πού ἦταν πολὺ εὐχάριστη γι' αὐτὸν καὶ τρομαχτικὴ γιὰ μένα: "Ἦρθε στὸν κόσμα ἕνα παιδί, ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι. Ἐπειτα, πρῶτος ἐκεῖνος, με' παράτησε... Μόνη, τρελλὴ ἀπὸ τὴ λύπη μου, ἔζησα λίγο καιρὸ στὸ σπίτι τῆς μητέρας μου. Ὑστερα ξαναγνώρισα στὸ σπίτι μου, ὀλομόναχη. Ἀναζητήσα στὶς ἀδελφές κάμαρες, στὴν ἀτιμωσφαῖρά τους, τὴν περασμένη εὐτυχία μου, τὴ χαμένη πειὰ χαρὰ μου. Μὰ δὲν βρήκα τιποτ' ἄλλο, παρὰ τὴν πίκρα τῆς μονοξιάς. Σὲ λίγο εἶδα πὼς εἶχα μιά ρυτίδα στὸ πρόσωπο καὶ μιά ἀσπρη τρίχα στὰ μαλλιά. Τότε, γιὰ πρώτη φορά, ἔνοιωσα ὅτι ἤθελα νὰ ζήσω, ὅτι δὲν ἤθελα νὰ γε-

πουλιά—τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ χρέη κατασκόπου—πετάει πρὸς χαμηλά, πάνω ἀπὸ μιά ὠρισμένη περιοχὴ. Ὁ πλησιέστερος σύντροφός του, ὁ ὁποῖος χρησιμεύει ὡς σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ παρατηρητοῦ καὶ τῶν ἄλλων γυπῶν, πετᾷ ἕνα μίλι πρὸ ψηλά. Πολλάκις ὅμως συμβαίνει ἕνα ὀλόκληρο κοπάδι ἀπὸ γῦπες νὰ πετᾷ ἀκροβολισμένο καὶ σὲ ἄκροφρετικὸ ὕψος κάθε πουλι ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁ πωσοδήποτε, ὁποῖος δὴ τοὺς γῦπες νὰ πετοῦν καὶ στοὺς δυὸ παραπάνω σχηματισμούς, πρέπει νὰ καταλάβῃ ὅτι εἶνε νησιτικοὶ καὶ ψάχνουν με'

τὸ δξύ τους βλέμμα ν' ἀνακαλύψουν τὴ λεία τους. Ὅταν λοιπὸν ὁ παρατηρητὴς δὴ κανένα ζῶο πεσμένο καταγῆς, ἀμέσως τότε δίδει στὰ ἄλλα πουλιά τὸ σύνθημα καὶ συγχρόνως ἐπιτίπτει ἀκάθεκτος καὶ με' ὀρμὴ πάνω στὸ πτώμα του. Τότε ὁ σύνδεσμος, ὁ ὁποῖος παρακολουθεῖ τὴν ὀρμητικὴ κἀδοδο τοῦ πρώτου, εἶδοι ποιεῖ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι πετοῦν σὲ μεγάλο ὕψος, κι' ὅλοι μαζί διασχίζουν τὴν ἀτιμωσφαῖρα σὲν βολίδες καὶ ρίχνονται στὸ θῦμα τους καὶ τὸ κατατρώγουν.

ΟΛΙΒΕΡ ΠΑΪΝ

ράσω ! "Εβαψα τὰ μαλλιά μου, ξέκανα μασσάζ στο πρόσωπό μου, πέρασα ρίμελ στα μάτια μου. "Εγίνα μια άλλη γυναίκα. Προσπάθησα μάλιστα να ξαναενώσω και τὸ πνεῦμα μου. Δὲν τὸ κατώρθωσα ἀκόμη. Μὰ εἶνε τώρα λίγος καιρὸς πού δὲν ζω πειὰ μετὰ τὴν ἀγωνία καὶ τὴν λύπη στὴν καρδιά. "Αλλάξαι τὴ ζωὴ μου. Κάνω ἐπισκέψεις στὶς φίλες μου, πηγαίνω στὸ θέατρο, κάνω μικρά ταξίδια μετὰ τὴ μητέρα μου. "Εχω καὶ θαυμαστές. Μὰ κατὰ βάθος ἀγαπῶ ἀκόμη τὸν ἄνδρα μου. Οἱ θαυμασταὶ μου, μπροστὰ στὴν ἀδιαφορία μου, δὲν ἀργοῦν ν' ἀπογοητευθοῦν καὶ νὰ μ' ἀφήσουν ἥσυχη.

— Καὶ τώρα ; τὴν ρώτησα.
— Τώρα εἶμαι ἐρωτευμένη... Μὰ ὄχι πειὰ μετὰ τὸν ἄνδρα μου...

— Ἀπὸ τότε ;
"Απὸ τὴν ἡμέρα ποὺ συνάντησα τὸν ἄνδρα μου μετὰ ἄλλη γυναίκα... Μετὰ τὴν μητέρα τοῦ παιδιοῦ του, ποὺ εἶνε μεγάλο πειὰ, φοράει κοντὰ καλτσάκια καὶ παίζει μετὰ στὸ στεφάνι τοῦ στα πάρικα. "Απὸ τότε δὲν μπόρεσα νὰ ἐξακολουθήσω ν' ἀγαπῶ ἕναν ἄνδρα, ποὺ βρῆκε τὴν εὐτυχία σὲ μιὰ ἄλλη γυναίκα, μιὰ εὐτυχία ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ τοῦ τὴν δώσω ἐγώ. Κι' ἔτσι ἀγάπησα ἕναν ἄλλο ἄνδρα. "Εναν παλιὸ θαυμαστή μου. Προτίμησα ἐκεῖνον, ποὺ τὴ στιγμή τῆς ἐρωτικῆς ἐξομολογήσεώς του με εἶχε στ' ἀλήθεια συγκινήσει. Καὶ τὸν ἀγαπῶ, ὅπως δὲν ἀγάπησα τὸν ἄνδρα μου. Δὲν ξέρω ἀν εἶνε καλύτερος ἢ χειρότερος. "Εκεῖνο ποὺ ξέρω εἶνε ὅτι εἶνε πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἄνδρα μου. Εἶνε παντρεμένος. "Εχει δυὸ παιδιά. "Η γυναίκα του εἶνε πιὸ μεγάλη ἀπ' αὐτόν... Λοιπὸν ; Δὲν ἔχω κι' ἐγὼ δικαίωμα σὺν ἔρωτα ;

— Ναι. Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια...

— Δὲν ζητάω τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν γυναίκα του, ὅπως ἔκανε ἡ ἄλλη σὲ μένα... "Εγὼ τοῦ προσφέρω τὴ ζωὴ μου. Εἶνε ἕνας τρόπος γιὰ νὰ εἶνε

κανεὶς γενναϊόδαρος...

— Εἶνε μᾶλλον ἕνας τρόπος γιὰ νὰ προετοιμασθῇ κανεὶς νὰ ὑποφέρει στὸ μέλλον...

— Μὰ γιατί, ἀφοῦ μ' ἀγαπάει καὶ τὸν ἀγαπῶ ;

— Γιατί δὲν θὰ εἶνε ποτὲ τελειῶς «δικό» σου αὐτὸς ὁ ἄνδρας, ποὺ σὰς ἀγαπάει καὶ τὸν ἀγαπάτε... Μιὰ ἀρρώστεια ἐνὸς παιδιοῦ του, ἕνας πονοκέφαλος τῆς γυναίκας του, μιὰ οἰκονομικὴ στενοχώρια, θὰ τὸν κάνουν νὰ θυμηθῇ τὰ «καθ' ἑκόντά του» καὶ τὶς εὐθύνες του...

— Καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ σὲ μένα ; Ὁ ἔρωθ δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα ; Ὁ ἄνδρας μου...

— Μὴ συλλογίζεσθε τὸν ἄνδρα σας : Νὰ συλλογίζεσθε τὸν ἑαυτὸν σας. Συλλογισθῆτε ὅτι μπορεῖτε

νὰ κάνετε τὸ ἴδιο καὶ σὲ μιὰ γυναίκα, καὶ

σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσηί σὲ μιὰ μητέρα... Κι' αὐτὸ δὲν εἶνε σωστό...

— Εἶνε ἀνθρώπινο.

— "Ας ἀφήσουμε τὶς πρόχειρες δικαιολογίες...

"Ας ποῦμε καλύτερα : Εἶνε ἡ ζωὴ, εἶνε τὰ πάθη, εἶνε τὰ λάθη ποὺ κάνουμε μετὰ τὴν

ζωὴ μας καὶ μετὰ τὰ πάθη μας. Καὶ ἀνάμεσα στὰ πάθη ἂς συμπεριλάβουμε καὶ τὸν ἔρωτα, καθὼς κι' ἐκεῖνον τὸν ἀνομολόγητο πόθο τῆς ἀδικήσεως, ποὺ θρίσκειται θαθεῖα, κάτω ἀπὸ τοὺς πόνους μας, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸν γλυκάνουν...

— "Ισως...

— Κάνετε ἀσχημὴ ἀκλογίη. Δὲν σὰς ἀρνιέμαι τὸ δικαίωμα τοῦ ἔρωτος, γιατί κάθε γυναίκα ζῇ μετὰ τὸν ἔρωτα. Μὰ σὰς ἀρνιέμαι τὴν ἐλευθερία νὰ διαλέξετε γιὰ τὴν ἐρωτικὴ ζωὴ σας τὸν πατέρα δυὸ παιδιῶν.

"Ας ἀφήσουμε κατὰ μέρος αὐτὸν τὸν κύριο, ποὺ δὲν τὸν γνωρίζω. "Ας μιλήσουμε ἐγωϊστικὰ μονάχα γιὰ σὰς. Τί ζωὴ κάνετε ; Συμφωνῶ ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψετε ποτὲ νὰ παρατήρηται αὐτὸς ὁ σύζυγος τὴν γυναίκα του.

Μὰ μένετε εὐχαριστημένη ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐρωτικὴν ζωὴ ; Πότε σὰς θλίπει ; Μόλις εὐκαιρήσει ἀπὸ τὶς δουλειές του : "Ενα διαστικὸ τηλεφώνημα, μιὰ ἐπίσκεψι πρὶν ἀπὸ τὸ γραφεῖο, ἕνα ραντεβὸ μετὰ τὸ φαγητό. Κι' ἐπειτα ἡ ἀγωνιώδης ἀναμονὴ, τὰ χαμένα ραντεβὸ, ἡ συνηθισμένη δικαιολογία... Τὰ μεσάνυχτα, ἕνα κουδούνισμα. Εἶνε ἐκεῖνος. Γυρίζει ἀπὸ τὸ θέατρο, γιατί δὲν μποροῦσε νὰ σὰς πάρῃ μαζί του, κι' ὅπου ἐπρέπε νὰ πάῃ γιὰ λόγους «διπλωματικούς». "Ενα διαστικὸ ἀγκάλιασμα κι' ὕστερα ἡ συνηθισμένη δικαιολογία : «Ἡ γυναίκα μου δὲν κοιμάται ἀν δὲν γυρίσω στὸ σπίτι»... Εἶνε ἀδύνατο νὰ τὸν συναντήσετε ἐξω, νὰ τοῦ γράψετε, γιατί εἶνε ἐπικίνδυνο... Μόνο τηλεφωνήματα. Κι' αὐτὰ τὶς ὥρες ποὺ εἶνε στὸ γραφεῖο του... "Α ! Ἡ μοναξιά αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος εἶνε ἡ πιὸ πικρὴ, γιατί ὁ ἔρωθ αὐτὸς ἀντὶ γιὰ χαρὰ φέρνει τὴ λύπη καὶ τὰ δάκρυα. "Αν τύχη μιὰ μέρα ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ νοιώσῃ στὸ γραφεῖο του ὅτι δὲν εἶνε καλὰ, τρέχει ἀμέσως στὸ σπίτι του, στὸ σπίτι τῆς γυναίκας του καὶ τῶν παιδιῶν του, γιατί αὐτὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ σπίτι του, ἐκεῖ εἶνε ἡ ζωὴ του, ἐκεῖ εἶνε τὸ καταφύγιό του, τὸ καθήκον του. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἀν ἀξίζει καλύτερα γι' αὐτόν ὁ κρυφὸς ἔρωθ σας ἢ ἡ τρυφερότης τῆς γυναίκας του. Καὶ κάποια θράδρια, ὅταν θὰ θέλετε ν' ἀκούσετε κανένα τρυφερό λόγο, ἀντὶ γιὰ χάδια καὶ γιὰ φιλία, θὰ σὰς μιλήσῃ γιὰ τὶς ὑποθέσεις του, γιὰ τὴν γυναίκα του, γιὰ τὰ παιδιά του... "Α ! ἀγαπητὴ μου !... Δώσε ἕνα τέλος σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία, ὅσο εἶνε ἀκόμη καιρὸς... "Ησαστε νέα, πολὺ πιὸ νέα ἀπὸ τὴν ἡλικία σας... "Ανάμεσα στοὺς θαυμαστές σας, θὰ ὑπάρχῃ κάποιος νέος, ἕνας ἄνδρας ποὺ δὲν συλλογίστηκε ἀκόμη τὸ γάμο καὶ ὁ ὅποιος, ὡστόσο, θὰ ἤθελε νὰ ἔχῃ δική του μιὰ γυναίκα ποὺ τὸν ἀγαπάει καὶ ποὺ ἀνέχεται λιγάκι τὸν ἐγωϊσμό του.

— Ναι... Καταλαβαίνω... Τὸ συλλογίσθηκα κι' ἐγὼ αὐτό... Μὰ αὐτὸς

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

— Αὐτὸς ὁ γυιὸς σου εἶνε εὐγλωττότατος. Τί θὰ τὸν κάνης ; Δικηγόρο ;

— "Οχι. Μπαρμπέρη !...

Σ τὸ δικαστήριον.

— Γιὰ νὰ δοῦμε... Μετανοεῖς πραγματικά, ποὺ ἔσπασες τὸ κεφάλι τοῦ συζύγου σου μετὰ μιὰ καρέκλα ;...

— Μάλιστα, κύριε πρόεδρε, γιατί ἦταν... ὁλοκαίνουρη !...

Μεταξύ συζύγων.

— Βρὲ ἄθεε, γεροκολασμένη, τί θὰ πῇς στὸ Θεό, ὅταν πεθάνῃς ;

— Θὰ τοῦ πῶ : "Χαίρω πολὺ ποὺ σὲ γνώρισα !...

Ο γιαιτρός. — Κυρία, ὁ σύζυγός σας, ἔχει περιπνευμονία, μιὰ περιπνευμονία ποὺ χειρότερη δὲν εἶδα ὡς τώρα.

"Η νεόπλουτη κυρία. — Κύριε γιατρε, αὐτὸ δὲν τὸ ἐννοῶ καθόλου. Εἴμεθα ἀρκετὰ πλούσιοι, ὥστε νὰ μᾶς ἐρχώνται... καὶ θὰ πρεπεῖ νὰ πνευμόνιες...

ὁ νέος μιὰ μέρα θὰ παντρευτῇ μιὰ ἄλλη : "Ενα κορίτσι...

— Καὶ τότε, ἐσεῖς ποὺ δὲν θὰ ἡσαστε πειὰ σαράντα χρόνων (ποὺ φαίνονται τριάντα), θὰ νομίσετε ὅτι παντρεύσατε ἕνα μεγάλο παιδί σας... Ναι, ναι... Γιατί τὸ καταλαβαίνετε... Ὁ ἔρωθ σας σιγά-σιγά θὰ γίνῃ μιὰ μητρικὴ τρυφερότης. Θὰ τὸν προσέχῃ, θὰ τὸν ἀγαπᾷ σὰν μητέρα καὶ θὰ νοιάζεται γιὰ τὴν εὐτυχία του, γιατί ἡ εὐτυχία του, θὰ εἶνε καὶ ἰδική της εὐτυχία... Καὶ τότε μποροῦν πειὰ ν' ἀσπρίσουν τὰ μαλλιά, δίχως λύπη... "Ετοι δὲν εἶνε ;...

— "Ισως...

Καὶ ἡ χωρισμένη φίλη μου μοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά, ποὺ ἐσήμαινε, ὅτι δὲν θὰ ἐξενοῦσε τὰ λόγια μου ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΜΠΛΑΝΣΑΡ

ΜΙΑ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

— Θέλεις να σου αφηγηθώ μιά αϊσθηματική περιπέτεια της ζωής μου ;... Καταλαβαίνω, νεαρέ μου δημοσιογράφε, καταλαβαίνω... 'Η έφημερίδα σου θέλει να δημοσιεύσει ένα νόστιμο ανέκδοτο από τη ζωή που διασήμου θπως με λένε —ζωγράφου Γκυ Λατούρ, ο οποίος έγινε χθές μέλος της 'Ακαδημίας Καλών Τεχνών... Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω... Τό αναγνωστικό σας κοινό ενδιαφέρεται πάντα για την ιδιωτική ζωή των προσωπικοτήτων της ημέρας... "Ας είνε, δεν θα σου χαλάσω το χατίρι... Θά σου διηγηθώ μιά θλιβερή αίσθηματική περιπέτεια μου... Θά σου πω γιατί παντρεύτηκα... Βγάλε το μπλόκ σου, νεαρέ μου, και κράτα σημειώσεις...

»Η ιστορία αυτή έγινε πριν από σαράντα περίπου χρόνια, μόλις είχα βγάλει το Πολυτεχνείο... Την εποχή εκείνη ήμουν ένας δειλός, ντροπαλός και αδέξιός νέος, ένας ιδεώδης τύπος βλακός... — Μή διαμαρτύρεσαι, παιδί μου, δεν σου λέω υπερβολές!... —Φοβόμουν τη συναναστροφή των ηλικιωμένων προσώπων, και όταν με κύτταζαν τα κορίτσια, κοκκίνιζα και δεν μπορούσα ν' άρθρώσω τρία λόγια στη σειρά, από την ταραχή μου.

»Μιά μέρα, η κυρία ντε Μάνγκ, μιά χήρα υπέρωριμη και φίλη μιάς θείας μου, με κάλεσε να περάσω δεικάπντε μέρες στο κτήμα της, σ' ένα χωριό της Τουρραίνης. Δεν έχασα την ευκαιρία αυτή να κάνω ένα ταξιδάκι, να ξεκουραστώ για δυο εβδομάδες, από τους κόπους και την

αγωνία των εξετάσεων, σ' ένα ήρεμο περιβάλλον...

»Η κυρία ντε Μάνγκ μου έκανε θερμιάτη υποδοχή στο άρχοντικό κτήμα της, που ήταν χτισμένο σ' ένα γοητευτικό τοπίο. Μου παρεχώρησε ένα από τα καλύτερα δωμάτια και το ίδιο κιόλας μεσημέρι με συνέστησε στους άλλους καλεσμένους της... Στην άρχη φοβήθηκα, όταν θρέθηκα ανάμεσα σε τόσο κόσμο... Κι' αυτό που μ' έκανε να τα χάσω περισσότερο, ήταν το ότι μεταξύ αυτών θρισκόταν και τρία κορίτσια, με τους γονείς των... Τα κορίτσια αυτά τα έλεγαν Μαρία, Μπλάνς και Ρόζα και ήταν, δημολογούμενως και τα τρία πολύ ωραία... 'Ωστόσο, η ταραχή μου δεν άργησε να παραχωρήσει τη θέσι της σε μιά γλυκειά συγκίνηση, γιατί πρόσεξα ξαφνικά ότι είχα έρωτευθί τρελλά και παράφορα τη Μαρία, χωρίς να ξέρω κι' εγώ πώς !...

»Η μέρες περνούσαν και το αϊσθημά μου για τη Μαρία γινότανε όλοένα και πιο φλογερό... 'Απειναντίας, προσπαθούσα ν' αποφεύγω το ίδιο κλάμα μου, γιατί κάθε φορά που θρισκόμουν μπροστά της, ντρεπόμουν και ο ίδιος για την κωμική ταραχή που μ' έπιανε... Και αφού απέφευγα τόσο την κόρη που αγαπούσα, φαντάζεσαι πειά και μόνος σου τι στάσι κρατούσα απέναντι των δυο άλλων κοριτσιών, της Μπλάνς και της Ρόζας!...

»Οι σημερινοί νέοι θα γελάσουν ίσως μαζί μου... Στα χρόνια μου, όμως, το καταπληκτικό αυτό φαινόμενο της δειλίας ήταν συνηθέστατο

και δεν προκαλούσε ειρωνικά μειδιάματα...

»Τέλος, έφτασε η μέρα της αναχωρήσεώς μου, χωρίς να τολμήσω να εξομολογηθώ στη Μαρία την αγάπη μου...

»Την παραμονή της τελευταίας μέρας που θα περνούσα στο κτήμα, απεφάσισα να ζωγραφίσω την πρόσοψη του φλοξένου σπιτιού της κυρίας ντε Μάνγκ, για να διατηρήσω τουλάχιστον μιά ανάμνησι από τον άτυχο αυτόν έρωτά μου... Ξύπνησα, λοιπόν, πρωί-πρωί, πήρα τα σύγνεργά μου και πήγα κι' έπιασα μιά καλή θέσι, αντίκρυ στο κτήμα, κάπως από ένα δέντρο, αποφασισμένος να... περιποιηθώ με ιδιαίτερη προσοχή το παράθυρο του δωματίου στο οποίο έμενε η Μαρία...

»Τοποθέτησα, λοιπόν, το καθαλτό μου, εφάρμυσα επάνω ένα τελλάρο, πήρα την παλέττα με τα χρώματα κι' έτοιμαζόμουν ν' αρχίσω να σχεδιάζω το κτήμα — όταν, ξαφνικά, είδα τδ ριντώ του παραθύρου της Μαρίας, στο ευότερο πάτωμα, ν' ανασπώνεται σιγά-σιγά... Και, πίσω από το τζάμι, δεν δυσκολεύτηκα να δώ την αγαπημένη μου, η οποία με παρακολουθούσε με μεγάλη προσοχή...

»Η καρδιά μου χτύπησε δυνατά από χαρά και συγκίνηση... Και μιά πρελλή ιδέα—μιά ιδέα, όμως, που την νόμιζα μεγαλοφυά — πέρασε από το νου μου. "Αρπάξα ένα κάρθουνο και έγραψα στο λευκό τελλάρο, με πελώρια γράμματα, μιά φράσι, μιά φράσι που μου φλόγιζε τόσο καιρό τα χείλη, χωρίς να τολμώ να την προφέρω:

Σ' ΑΓΑΠΩ !

»Υστερα, πήρα το τελλάρο και το σήκωσα ψηλά, για να διαβάσει η Μαρία την έρωτική μου εξομολόγησι... Τό ριντώ ξανάπεσε απότομα. Κατάλαβα ότι η Μαρία θά είχε πληροφορηθί, επί τέλους, τα πραγματικά μου αίσθηματα... Γελούσα μόνος μου και τραγουδούσα από τη χαρά μου... Καί, αφού έσβυσα από

το τελλάρο την φράσι «Σ' αγαπώ!» στρώθηκα με κέφι στη δουλειά, άρχισα να σχεδιάζω το αγαπημένο σπίτι που φιλοξενούσε τη Μαρία μου — ελαφρώμενος πειά από ένα θάρος που μου πίεζε τόσο καιρό την καρδιά !...

»Η ώρα πέρασε χωρίς να το καταλάβω... "Όταν τελείωσα το ταμπλώ, ήμουν εξαιρετικά ευχαριστημένος από τον έαυτό μου... Τού έκανα μερικά άκομα ρετούς και, ύστερα μάζεψα τα σύγνεργά μου, για να γυρίσω στο σπίτι. Πλησίαζε η ώρα του γεύματος... Καταλαβαίνεις, όμως, νεαρέ μου, ότι δεν είχα διόλου όρεξι κείνη τη μέρα. Μιά σκέψι μονάχα μ' απασχολούσε : Τι υποδοχή θά μου έκανε η Μαρία; Τι αίσθηματα θά διάβαζα στο πρόσωπό της, μόλις θά την έβλεπα μπροστά μου ; 'Επιδοκιμασίας ή αποδοκιμασίας;... Ποτέ στη ζωή μου δεν θά ξεχάσω τη γλυκειά αγωνία που με βασάνισε τότε...

»Όταν έφτασα στο σπίτι, η πρώτη μου δουλειά ήταν ν' ανεθώ στο δωμάτιό μου, για να διορθώσω λίγο την τουαλέττα μου, πριν μπω στην τραπεζαρία. Διάβολε! έπρεπε να έμφανιστώ κάπως περιποιημένος στην αγαπημένη μου.

»Μόλις, όμως, μπήκα στο δωμάτιό μου, είδα καταγής τρεις φακέλους... Θά τους είχαν ρίξει κάτω από την πόρτα... Τρεις μικρούς, κομψούς, άρωματισμένους φακέλλους.

»Εσκύφα, παραξενεμένος, τους πήρα και τούς άνοιξα τόν ένα κατόπιν το άλλο...

Οι φακέλλοι αυτοί περιείχανε τρία μυλλιστάκια.

»Τό πρώτο έλεγε :

«Κι' εγώ σ' αγαπώ! Μπορείς να με ζητήσεις γυναίκα σου από τόν πατέρα μου. Είμαι βεβαία ότι δεν θά φέρη καμιά αντίρρηση...»

»Και τό γραμματάκι αυτό έφερε την υπογραφή : Μ α ρ ί α.

»Τό δεύτερο μυλλιστάκι έλεγε :

«Σ' αγαπώ κι' εγώ από την πρώ-

τη στιγμή που σε γνώρισα. Πρέπει να με ζητήσεις απ' τον πατέρα μου. Και αν δεν δώσει τη συγκατάθεσή του, ...μπορείς να με κλέψεις!...».

»Κι' έφερε την υπογραφή :

Μη λανθάνεις

»Τέλος, το τρίτο γραμματάκι έλεγε :

»Κι' εγώ σ' αγαπώ τρελά... Να με ζητήσεις σήμερα κιόλας από τον πατέρα μου... Είμαι πρόθυμη να σ' ακολουθήσω και στην άκρη του κόσμου!...».

»Και το μυλλιερτάκι αυτό έφερε την υπογραφή : Ρ ό ζ α...

»Την εξομολόγησί μου την είχαν διαβάσει και τ' άλλα δυο κορίτσια από τα παρθένα τους — χωρίς να το προσέξω εγώ, και νόμισαν, ή καθεμιά για λογαριασμό της, ότι σε κείνην απευθυνόταν το έρωτικό μου μήνυμα!.. *

Μου 'είνε αδύτο, νεαρέ μου, να σου περιγράψω τον τρόπο που κατέλαβε τη ντροπαλή ψυχή μου, όταν αναλογίστηκα τις δικαιολογίες και

υποσχέσεις που έπρεπε να δώσω και στις τρεις κοπέλλες που έπесαν θύματα μιας παρεξηγήσεως!... Πώς θα αντίκριζα την Μπλάνς και τη Ρόζα που θα τους έλεγα ότι έκαναν λάθος, ότι δεν τις αγαπούσα, ότι η έρωτική μου εκείνη εξομολόγησι προοριζότανε για μια άλλη... Έγώ που δεν τολμούσα να κυττάζω καλά στα μάτια μια νέα, που θα εύρισκα τη δύναμη να κάνω με δυο κορίτσια μια συζήτηση σ' ένα θέμα τόσο λεπτό ;...

»Ναί, ο τρόμος που με κυρίευσε τότε, δεν ανέφερε διόλου από ένα πανικό... Το μόνο πράγμα που μπόρεσα τότε να σκεφθώ, ήταν ότι μια έλ-

πίδα σωτηρίας μου έμενε : να φύγω μια ώρα αρχύτερα από κείνο το σπίτι, χωρίς να δώσω την παραμικρή εξήγησι, να εξαφανιστώ, να γίνω καπνός, εγκαταλείποντας και

τις τρεις συγχρόνως κατακτήσεις που έκανα, χωρίς να υποπτεύομαι!

Εγώ αμφίβουλος αν θα με είχε προσέξει έστω και μια από τις τρεις κοπέλλες και, ξαφνικά, μάταια να είχα έρωτευθώ τρελλά και ή τρεις τους!...

»Η ανέλπιστη αυτή ευτυχία μου φάνηκε, μέσα στην παραζάλη μου, σαν την μεγαλύτερη συμφορά που μπορεί να βρή ένα άνθρωπο!...

»Και, χωρίς να χάνω καιρό, έτοιμασα άμέσως τις βαλίτσες μου και έφυγα απ' το σπίτι τρέχοντας — σαν τρελλός, σαν κλέφτης!...

»Όταν ξαναβρέθηκα σπίτι μου, στο Παρίσι, άρχισα να νοιώθω, αν όχι ντροπή, τουλάχιστον τύψεις συνειδήσεως για τη διαγωγή μου... Θεωρούσα, πρόπαντός, άσυγχωρητό τον εαυτό μου, έπειδή, πριν φύ-

γω, δεν ευχαρίστησα μ' ένα γράμμα την κυρία ντε Μάνγκ, για όλες τις περιποιήσεις που μου έκανε τον καιρό που έμεινα στο σπίτι της... Και άρχισα να σκέπτομαι σοβαρά ότι έπρεπε να της γράψω και να δικαιολογηθώ κατά ένα τρόπο για την άπρόσπτη φυγή μου, αλλά με πρόλαβε εκείνη με μια επιστολή της...

»Το γράμμα αυτό έλεγε :

«Αγαπητέ μου φίλε,

»Είδα πολλούς ντροπαλούς νέους στη ζωή μου, όμολογώ όμως ότι έσεις τους ξεπερνάτε όλους! Ο πρωτότυπος σας τρόπος, που μεταχειριστήκατε για να εκφράσετε τα αισθήματά σας, ήταν ήδη λίγο υπερβο-

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Υπόγειο σιδηρόδρομο, σαν το μανία και στη Ρωσία, όπου πίνουν «Μετρό» των Παρισίων, έχουν έξη άφθόγως θότκα.

— Δεν πρέπει να ξεχνούμε τέλος ότι το κρασί άλλοι είνε ποτόν πολυτελείας.

— Στο Παρίσι υπάρχουν έννη άνθρωποι, που έχουν περάσει την ήλικία των εκατό ετών.

— Ένενηντα όμως ετών κι' άπάνω, πάντως λιγώτερο από εκατό, υπάρχουν 3000 άτομα.

— Γενικώς έχει αποδειχθή ότι μακροβιώτεροι άνθρωποι υπάρχουν στις πόλεις μάλλον, παρά στην ύπαιθρο...

— Το μαχαίρι, ως επιτραπέζιον ακεύος, εισήχθη κατά τον ΙΣΤ' αιώνα.

— Προηγουμένως μαχαίρι μετεχειρίζοντο στο τραπέζι μόνον λίγοι ευγενείς.

— Πιο παλαιά δέ, είχε ο καθένας στη ζώνη του το μαχαίρι του, με το όποιον όμως έμαχαίρωνε τους αντιπάλους του... κι' έκοβε το ψωμί του και το κρέας του!

...Νά, λοιπόν, νεαρέ μου φίλε, είπα συμπερασματικά ο διάσημος ζωγράφος, γιατί δεν παντρεύτηκε... Ο πόνος που δοκίμασα, έπειδή μπλέχτηκα χωρίς να το θέλω σε μια κωμικοτραγική ιστορία και δεν μπόρεσα να πάρω γυναίκα εκείνη που αγαπούσα, μ' έκανε να μη θρώ από τότε ενδιαφέρουσα καμμιά άλλη κοπέλλα... Και πέρασα τη ζωή μου με τη θλιβερή ανάμνησι μιας δονζουανικής περιπέτειας, που δεν μ' έκανε διόλου ευτυχισμένο!...

»Την έγγραφο έρωτική μου εξομολόγησι την είχε διαβάσει και η κυρία ντε Μάνγκ, ή οποία θα βρέθηκε κατά τύχη τότε κοντά στο παρθέρο της!...

ΖΑΚ ΜΠΛΑΝΣΑΡ

— Η «Τζιοκόντα», ο περίφημος πίναξ του Λεονάρντο Ντά Βίντσι, πού κρύβεται στο Μουσείο του Λούβρου, στο Παρίσι, πρόκειται να σταλῇ πάλιν στο Λονδίνο, γιὰ νὰ διορθωθοῦν μερικὲς θλάδες του ἀπὸ τὸν εἰδικὸ "Ἀγγλο ζωγράφο Κέννεντυ Νόρυτ.

— Συγχρόνως θὰ ἐξετασθῇ ἀν εἶνε γνήσιος ὁ πίναξ αὐτός, γιατί πολλοὶ τεχνοκρίται νομίζουν πὼς ὅταν πρὸ ἐτῶν ἐκλάπη, ἀντικατεστάθη ὁ πραγματικὸς πίναξ τοῦ Ντά Βίντσι μὲ τεχνικώτατον ἀντίγραφο.

— Ἐννοεῖται ὅτι στὸ Λονδίνο ἐστάλη ὑπὸ ἰσχυρὰν συνοδείαν, διὰ τὸν φόβον τῆς κλοπῆς.

— Στὴν Κωνσταντινούπολι μιὰ σκύλα ἐγέννησε τελευταῖα τριάντα κουταβάκια !

— Στὴ Βαρσοβία ὁ δικηγόρος ἐνὸς καταδικασμένου εἰς θάνατον παρ' ὀλίγον... ν' ἀπαγχονισθῇ καὶ καὶ αὐτός.

— Συνώδευσε ὡς τὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως τὸν πελάτην του κατὰδικον, ὁ δὲ δήμιος... πῆρε φόρα, καὶ ἀφοῦ κρέμασε τὸν κατὰδικον, ἤθελε, σώνει καὶ καλὰ, νὰ κρεμάσῃ καὶ τὸ δικηγόρο, παίρνοντάς τον κι' αὐτὸν γιὰ κατὰδικον.

— Ὁ δικηγόρος διεμαρτύρετο, ὁ δὲ δήμιος ὅμως, συνηθισμένος ἀπὸ τέτοιου εἶδους διαμαρτυρίες, ἐπέμενε νὰ τοῦ περάσῃ τὸ σχοινὶ στὸ λαιμό.

— Ἡ φιλονεικία διήρκεσεν ἄρκετά, ὡς ὅτου, εἰδοποιηθεὶς ὁ εἰσαγγελεὺς, ἔφθασεν ἐπὶ τόπου κι' ἐγλύτωσε τὸ δικηγόρο ἀπὸ τῆς θηλειᾶς... καὶ τὸν ὑπερβάλλοντα ζῆλον τοῦ δημίου.

— Ὁ φονεὺς βασιλεὺς τοῦ Βελγίου Ἀλβέρτος συνήθιζε νὰ ἔρχεται σὲ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ὑπηκόους του.

— Πολλὲς φορές στὶς ἐκδρομὰς ποὺ ἠπάγαινε, ὅταν πεινοῦσε, ἐμπαινε στὰ σπίτια τῶν χωρικῶν κι' ἔτρωγε μαζὺ τοὺς ἀπὸ τὸ φτωχικὰ τοὺς γεῦμα.

— Τοῦ ἄρεσε δὲ νὰ πίνῃ τὸ ἐθνικὸ ποτὸ τῶν Βέλγων, τῇ «Γκέζυ», ἓνα εἶδος ξυγνῆς μπύρας, φτηνῆς, γιὰ τὸ λαό.

— Στὴ Γαλλία συνελήφθη κάποιος συκρανταπεντάρης γιὰ χρέος πρὸς τὸ Δημόσιο 7.25 φράγκων.

— Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶνε τίποτε πρωτοφανές, οὔτε ἐξαιρετικό. Παντοῦ ἢ... Ψωροκώσταινες κυνηγοὺν τοὺς ὀφειλέτες των.

— Τὸ νόστιμο εἶνε ὅτι τὸ μικρὰ αὐτὸ χρέος προέρχεται ἀπὸ κάποιον πρόστιμο, πού ἔφαγε ὁ πολίτης αὐτὸς πρὸ 31 ἐτῶν, ὅταν ἦταν 14 ἐτῶν.

— Γίνεται δὲ τώρα μεγάλη συζητήσις στὴ Γαλλία ἀν πρέπει ἢ ὄχι νὰ παραγραφῇ αὐτὸ τὸ χρέος.

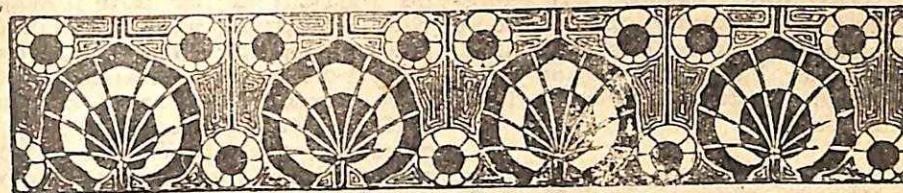
— Στὸ Πρωτοδικεῖο τῶν Παρισίων ἐπρόκειτο πρὸ ἡμερῶν νὰ γίνῃ ἡ δίκη ἐνὸς διαζυγίου. Αἰτήσιν διαζυγίου εἶχαν ὑποβάλλει καὶ οἱ δύο σύζυγοι. Τὴν τελευταίαν ὁμῶς στιγμή οἱ δικηγόροι τῶν ἀντιδίκων ἐδήλωσαν ὅτι αἱ αἰτήσεις ἀποσύρονται, γιατί οἱ σύζυγοι συμφιλίωθηκαν καὶ θὰ ζήσουν μαζύ. Ἡ συμφιλίωσις τοὺς δὲ ἐπικυρώθηκε μὲ τὴν ἐξῆς συμφωνία :

— Οἱ δύο σύζυγοι ὀρκίζονται νὰ μείνουν τοῦ λοιποῦ ἀγαπημένῃ ἀνδρόγυνον. Ὁ σύζυγος ὑποσχέθηκε μὲ προστὰ στὰ παιδιὰ του νὰ μὴν ἀπατήσῃ στὸ ἐξῆς τῇ γυναίκα του. Ἡ δὲ σύζυγος ὑποσχέθηκε κι' αὐτὴ μὲ προστὰ στὰ παιδιὰ της νὰ διακόψῃ τίς σχέσεις ποὺ εἶχε μὲ τὸ γείτονά της... Ἐπὶ πλέον ἡ σύζυγος καταθέτει ἐγγύησιν 6.000 φράγκων ὅτι δὲν θὰ παραβῇ τὴν ὑπόσχεσίν της.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Θαυμάσιο τὸ τριαντάφυλλο, μὰ τὸ τριγυρίζουν ἀγκάθια... Κατάλευκο κι' ἀγνὸ τὸ κρίνο, μὰ φυτρώνει στὴν κοπριά... Πανέμορφη ἡ ἀνοιξίς, μὰ κκρατᾷ τόσο λίγο... Φανταχτερὸ τὸ οὐράνι τόξο, μὰ σβύνει πολὺ σύντομα... Καὶ μονάχα μιὰ ψυχὴ ὅλο κάθαρη χαρίζει στὴ συνείδησί μας αἰώνια γαλήνη, χωρὶς ἀγκάθια τύψεων.

Πετράρχης

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΙΤΣ ΣΙΚ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

"Απειρες φορές εἶχα διὰ τὸν κ. γενικὸ διευθυντὴ στὸ γραφεῖο κακοδιάθετον καὶ νευριασμένον. Μὰ ποὶ πὲ ἄλλοτε δὲν τὸν εἶχον διὰ τόσο καὶ τσουφιασμένο καὶ τόσο θυμωμένον, ὅσο ἐκεῖνο κεῖ τὸ θροχερὸ πρῶτ.

Πρώτῃ ἡ τηλεφωνήτρια δέχτηκε πὴν μπόρα, μόλις ὁ κ. γενικὸς διευθυντὴς πάτησε τὸ πόδι του στὸ γραφεῖο. Ἐπειτα, ἦρθε ἡ σειρὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ τμήματος ἀλληλογραφίας καὶ στὸ τέλος ἐξέσπασε στὴν ἰδιαίτερη γραμματεῖα του. "Ὁλοι τοῦ ἔφταιγαν ! Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν, οὔτε ὁ ἴδιος ὁ κ. γενικὸς διευθυντὴς δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῇ ποιά ἦταν αἰτιῶς ἡ αἰτία ποὺ τὸν εἶχε νευριάσει τόσο πολὺ. Τὸ σωστότερο εἶνε πὼς μιὰ ὀλόκληρη σειρὰ ἀπὸ ἀσήμαντα περιστατικὰ συντέλεσε σ' αὐτό : Ὁ ἀνήσυχος ὕπνος του τὴ νύχτα τὸ θροχερὸ ἐκεῖνο πρῶινόν, ὅλ' αὐτὰ καὶ μερικὰ ἄλλα, εἶχυν ἐρεθίσαι τὰ νεῦρα του. Καί, τί τὸ φυσικώτερο, ἀπὸ τὸ νὰ ξεσπάσῃ στοὺς ὑφισταμένους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους του ;

"Ὅταν ἐπὶ τέλους, ὁ κ. γενικὸς διευθυντὴς, κάθησε πίσω ἀπὸ τὸ τεράστιον γραφεῖο του, τὰ νεῦρα του ἔφθασαν στὸ κατὰκόρυφο. Τοῦ κάκου ἔφαχνε στὰ χαρτιά του. Δὲν μπορούσε νὰ θρῇ κάποιο καταραμένο ἔγγραφο, πού ζητοῦσε. Ἡ γραμματεὺς του, κατὰ χλωμὴ ἀπὸ τὸ φόβον της, τοῦ εἶπε πὼς τοῦ τὸ εἶχε ἀφήσει ἀπὸ θραδὺς

κάτω ἀπὸ τὸν χαρτοφύλακά του. Μὰ νά, πού ἔντε φορές ἀναποδογύρισαν τὸν χαρτοφύλακα τὰ χέρια του, πού τρέμανε πειὰ ἀπὸ τὸ κακὸ του, καὶ τὸ ἔγγραφο δὲν βρισκόταν. Δὲν ἦταν οὔτε στὴν ἄλλη στίβα τῶν χαρτιῶν, ἐκεῖ δεξιά, στὸ γραφεῖο του, δὲν ἦταν οὔτε στὸ πρῶτο, οὔτε στὸ δεύτερο συρτάρι, πού ἀνοιξε...

— Παρακαλῶ !... φώναξε στὸ τέλος. Οὔτε λέξι πειὰ ! Δὲν εἶνε κατὰστάσις αὕτῃ !...

Δὲν μπορούσε πειὰ νὰ συγκρατηθῇ. Εἶπε στὴ γραμματεῖα του νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, ἀπὸ φόβον μὴν τῇ τίποτε ἄλλο χειρότερο. Καὶ ξανάρχισε νὰ ψάχνῃ.

Μὰ τοῦ κάκου ἔφαλιν. Τόσο, πού στὸ τέλος, ἔξαλλος πειὰ, ἄρχισε νὰ πέτῃ κάτω στὸ δάπεδον ὅλες ἐκεῖνες τίς στίβας τῶν χαρτιῶν, ὅλους τοὺς φακέλλους, ὅλα τὰ ἀρχεῖα, πού κρατοῦσε μέσα στὰ ἰδιαιτέρα συρτάρια του... Σὲ λίγο, ἓνα ὀλόκληρον χάρτιν βουρὸ ἦταν ἐκεῖ, στὰ πόδια του. Ὁ κ. γενικὸς διευθυντὴς τοῦ κατὰφερε μανιώδως μιὰ κλωτσιά... Αὐτὸ ἦταν ! Τὰ νεῦρα του ἄρχισαν ἄξαφνα νὰ πέφτουν, γιατί ἀμέσως συναισθάνθηκε πόσο γελοῖο ἦταν αὐτὸ πού εἶχε κάνει. Καὶ τότε γονάτισε καὶ ἄρχισε νὰ ξαναμιάζῃ τὰ χαρτιά του...

"Ἐξαφνα... Μὰ, τί ἦταν αὐτὸ πάλι ; "Ἐνα χαρτὶ τοῦ ἔπεσε στὰ χέρια, τοῦ ἔρριξε ἓνα βλέμμα, καὶ ἀμέσως ἄλλαξε ὁλότελα ἡ διάθεσί του.

Ήταν ένα γράμμα, όχι υπηρεσιακό, ένα γράμμα γραμμένο από γυναικείο και κάπως αδέξιο χέρι. Ο κ. γενικός διευθυντής άρχισε να το διαβάσει με πολλή έκπληξη. Νά τι διάβασε :

«Μικρούλη μου,

Μη μου κακιώσεις, που δεν ήρθα χθές. Μά έχουμε τόση δουλειά σ' αυτό το γραφείο, που δεν μπορεί κανείς να μείνει μία ώρα ναρτίτερα ελεύθερος. Περίμενε με σήμερα, όπως πάντα, στη γωνίτσα μας. Έπειτα θα πάμε κάπου, όπου να μπορούμε ν' ακούσουμε λίγη μουσική. Θα μπορέσης ίσως να προμηθευθής δυο εισιτήρια για την καινούργια όπερέττα, που παίζεται απόψε ; Είμαι τρομερά χαρούμενη. Πολύλά φιλιά...

Χέλλυ

Ο κ. γενικός διευθυντής διάβασε για τρίτη φορά αυτό το γράμμα και γέλασε. Νά λοιπόν που ξανάπιασε στα χέρια του ένα γλυκό γραμματάκι από το παρελθόν του, τέτοιο, που δεν μπορούσε να έχει σήμερα πια, δυστυχώς. Νά ένα γράμμα από το παρελθόν, από τότε που δεν ήταν ακόμη ο σημερινός γενικός διευθυντής και που κάποιον μικρή κοπελίτσα τον άποκαλούσε : «Μικρούλη μου».

— Ωραίο, μά την αλήθεια, να σε λέει έτσι ένα γυναικείο στόμα : «Μικρούλη μου»... Νόστιμο, πολύ νόστιμο !...

Εξαφνα ο κ. γενικός διευθυντής προσπάθησε να θυμηθεί :

— Μά ποιά, διάβολε, είχε αυτή που μου έγραφε έτσι ; Και φαίνεται πως θα ήταν κάπως γερό το αίσθηματάκι, γιατί αλλοιώς δεν θα φύλαγα με τόση ευλάβεια αυτό το γράμμα, τόσον καιρό τώρα, μέσα στα συρτάρια μου. Χέλλυ ! Είναι τρομερό να μη θυμάμαι πια ούτε τ' όνομα της. Ποιά να ήταν αυτή ή Χέλλυ ; Κανένα νόστιμο πλάσματάκι, σίγουρα. Και σίγουρα θα μ' είχε αγαπήσει σ' αλήθεια το κακόμοιρο... Μά, τόσο μακριά είχε τώρα όλα αυτά ! Ο κ. γενικός διευθυντής άφησε τις στίβες των χαρτιών του στο δάπεδο και με το γραμματάκι στο χέρι, πήγε και ξάπλωσε σε μία πολυθρόνα.

— «Έχουμε τόση δουλειά σ' αυτό έδω το γραφείο»... Σκέψου, πόσα χρόνια θα έχουν περάσει από τότε, για να υπάρχουν ακόμη γραφεία που είχαν «τόση δουλειά»... Και παρ'αυτά : «Θα μπορέσης ίσως να προμηθευθής δυο εισιτήρια για την καινούργια όπερέττα ;»... Τί λόγος.

Σήμερα, με τόση κρίση που περνούν τα θέατρα, θα ήταν άπλοϊκό να μιλά κανείς έτσι... «Είμαι τρομερά χαρούμενη»... Παληά, τόσο παληά πράγματα... Ποιά γυναίκα θα ήταν «τρομερά χαρούμενη», επειδή θα έπρόκειτο να συναντήσει θη μαζί μου ;

Ο κ. γενικός διευθυντής είχε συγκινηθεί πάρα πολύ. «Ενοίωθε μία θέρμη στην καρδιά του, όμοια της οποίας από χρόνια δεν είχε αισθανθεί. Το μικρό αυτό γραμματάκι είχε κάνει ένα μεγάλο θαύμα. Ο κόσμος ξανάγινε και πάλι συμπαθητικός για τον κ. γενικό διευθυντή...

Έβαλε το γραμματάκι στην τσέπη του, σηκώθηκε κι' έβγη από το γραφείο του. Χαμογελούσε, όταν μπήκε στο τμήμα της αλληλογραφίας, ψιλοτραγουδούσε μάλιστα ένα ελαφρό τραγουδάκι, που κάπου το είχε ακούσει την προηγούμενη μέρα. Εύθυμος, γελαστός, γύρισε ένα τα γραφεία της υπηρεσίας του. Οί υπάλληλοι τον κρυφοκίτταζαν έκπληκτοι, μη ξέροντας τι να υποθέσουν. Μά εκείνος προχωρούσε ανάμεσά τους και ήταν γεμάτος καλωσύνη τώρα για όλους. Το έρχο-

ταν μάλιστα μία άκατανίκητη επιθυμία να τους φανή ευχάριστος. Διαρκώς άκουγε μία λεπτή γυναικεία φωνή να του λέει και να του έπαναλαμβάνει : «Μικρούλη μου».

Η δακτυλογράφος, που ήταν σκυμμένη επάνω από τη μηχανή της, σήκωσε με άμνηχανία το κατάξανθο κεφαλάκι της, όταν ο κ. γενικός διευθυντής πήγε και στάθηκε μπροστά της. Μά εκείνος την καθυσέχασε άμέσως, λέγοντάς της γελαστός :

— «Ωμορφα μαλλιά έχετε, αλήθεια, δεσποινίς Λίσσυ. Και όχι θαμμένα... Δόξα σοι ο Θεός, υπάρχουν ακόμα κορίτσια που καταλαβαίνουν πόσο ωμορφο είναι το φυσικό χρώμα των μαλλιών !»

Η μικρή δακτυλογράφος κοκκίνισε από τη χαρά της. Στην άπροσδόκητη αυτή εύνοια του προϊσταμένου της είδε για τον έαυτόν της την αρχή μίας λαμπρής καριέρας.

Περνώντας έμπρός από τον λογιστή, τον χτύπησε στον ώμο ελαφρά, φιλικά. Και ξαναγύρισε στο γραφείο του ευχαριστημένος, ικανοποιημένος, αφήνοντας σε μία χαρούμενη έκπληξη τους ύφισταμένους του

Στο γραφείο του μπήκε έπειτα από λίγες στιγμές ο Φρέντς, ο νεαρός γυιός του κ. γενικού διευθυντού ένας χαϊδεμένος και κακομαθημένος παίδας, θρασύς όσο παίρνει

— Γεια σου, μπαμπά ! φώναξε στον πατέρα του Μου δίνεις μερικά ψιλά, που μου χρειάζονται, αν δεν έχεις αντίρρηση ;...

Δεν χρειάστηκε, όπως άλλοτε συνέβαινε, να επαναλάβει την παράκλησή του. Έκπληκτος είδε τον μπαμπά του να βγάξει άμέσως το πορτοφόλι του. Και ενώ ο Φρέντς άπλωσε να πάρη το χαρτονόμισμα που του δίνει, το βλέμμα του έπεσε έξαφνα στο γραφείο με το σωρό των άνακατεμένων χαρτιών. Έπάνω πάνω, ξεχωριστά από όλα, διέκρινε κάποιο γράμμα, που το άνεγνώρισε άμέσως.

— Πώς διάβολο βρίσκεται έδω το γράμμα της Χέλυ, μπαμπά ;... Έχει γούστο να το έβγαλε έδω, στο

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΤΑ ΕΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Στο μάθημα της θεωρίας.

Ο λοχαγός. «Ας υποθέσουμε πως μία σκοτεινή θραυά, που θα είσαι φρουρός, κάποιος έρχεται ξαφνικά πίσω σου και σ' άγκαλιάζει σφιχτά, ώστε να μη μπορείς να μεταχειρισθής το όπλο σου. Τί θα κάνεις ;

Ο έρωτοχτυπημένος νεοσύλλεκτος. — Θα πω : «Αφσή με, αγάπη μου, σε κατάλαβα !

Στωϊκό της.

— «Άκουσε, Τσάρλυ, λέει ο Τόνυ στο φίλο του. Σε συμβουλεύω να κλείνεις τα παραθυρόφυλλα της «κάμαράς σου. Χθές το θράδυ σε είδα πάλι που φιλούσες τη γυναίκα σου...

— Λάθος κάνεις, αγαπητέ μου. Χθές το θράδυ εγώ δεν ήμουν στο σπίτι μου. Κάποιος άλλος θάταν, άσφαλώς !...

Γραφείο σου !...

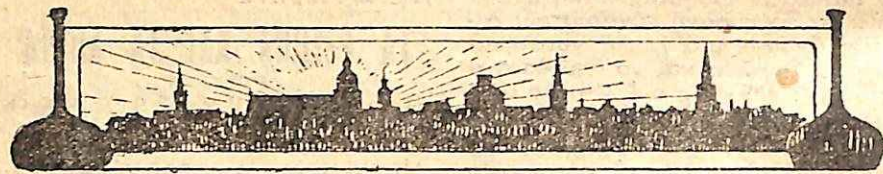
— Τί ; έκανε έκπληκτος ο κ. γενικός διευθυντής, και σηκώθηκε από τη θέση του. Είναι δικό σου αυτό το γράμμα ;

— Μά, φυσικά... Βέβαια είναι δικό μου !...

Ο κ. γενικός διευθυντής κατέβηκε με μία τεράστια προσπάθεια για να συγκρατήσει την όργη που τον έπνιγε, την αγανάκτηση, τη ζήλεια ίσως, έναντιόν του ίδιου του παιδιού του, που τον είχε κυριεύσει έξαφνα.

— Πάρ' το γρήγορα απόδω αυτό το παληόχαρτο, είπα με υπόκωφη φωνή. Αυτό το παληοραβασάκι... Και άκουσε δώ, να σου το πω μία για πάντα : Αυτό έδω είναι γραφείο ενός σοβαρού ανθρώπου, που εργάζεται, και όχι άρχειοθήκη για άνόητες έρωτικές αλληλογραφίες !...

ΦΡΙΤΣ ΣΙΚ

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΡΩΣΣΕΛ

Ο ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Δυο μονάχα άνθρωποι είχαν ξεκινήσει για ν' ανακαλύψουν τον θαμμένο θησαυρό του Μαντάννα. Μά ο Μάκ Φή κι' ο Λέμ Χέντρικ, ο συνεταίρος του, ήταν άνθρωποι με πείρα και γνώσι. Ήξεραν καλά πώς αυτό του είδους ή δουλειές δεν πρέπει να γίνονται από πολλούς μαζί, γιατί ή θέα του χρυσού, που τόν θγάζουν ξαφνικά από τὰ βάθη της γής ή της θάλασσας, θολώνει τὰ μυαλά των ανθρώπων, τούς κάνει άρπυκτικούς, πλεονέκτες, τούς κάνει να σκοτώνονται στο τέλος μεταξύ τους. Ένώ, όταν τη δουλειά αυτή την κάνουν δυο μονάχα άνθρωποι, δυο φίλοι, που έχουν κανονίσει από πρώτα τόν τρόπο της διανομής του θησαυρού, μπορούν να είνε βέβαιοι ότι δεν διατρέχουν κανένα κίνδυνο ό ένας από τόν άλλον.

Τήν ύπαρξη του θησαυρού του Μαντάννα τήν έμυθε πρώτος ο Μάκ Φή, ένας άθλητικός Ίρλανδός, που πέρασε τὰ πιά πολλά χρόνια της ζωής του κυνηγώντας τόν πλούτο στα νησιά του Ειρηνικού Ωκεανού και του οποίου τὰ έγκλήματα ήταν περισσότερα κι' από τις τρίχες του μουστακιού του. Ένας έτοιμοθάνατος Κινέζος, που τόν περιποιήθηκε στο νοσοκομείο — ο διαβολαμένος αυτός Ίρλανδός είχε κάνει και νοσοκόμος! — του φανέρωσε, λίγες στιγμές πριν πεθάνει, για νά τόν ανταμείψει για τη στυργική περιποίησή του, ότι πριν από δυο χρόνια είχε λάβει μέρος, ως μάγειρος, σε μιὰ άποστολή Ίσπανών τυχοδιωκτών, που πήγαιναν ν' ανακαλύψουν τόν

θησαυρό του Μαντάννα...

Ο Μαντάννα αυτός, ένας Πορτογάλος θαλασσοπόρος, ο πρώτος που πάτησε τὸ πόδι του στα νησιά του Σολομώντος, αναγκάστηκε, στα 1500 τόσα, για νά μὴν πέσει ζωντανός στα χέρια κουρσάρων, νά βάλει φωτιά στο καράβι του και νά τὸ θυθίση, μαζί μ' όλους τούς θησαυρούς του, σ' έναν από τούς μικρούς κόλπους της νήσου του Σταυρού. Οι Ίσπανοί, λοιπόν, που πληροφορήθηκαν τήν ύπαρξη του θαμμένου αυτού θησαυρού από έναν παλιό χάρτη του Μαντάννα, πήγαιναν στο νησί, για νά ξεθάψουν τὸ καράβι από τὰ βάθη της θάλασσας. Πριν όμως στρωθούν στη δουλειά, μάλλωσαν μεταξύ τους για τή... μοιρασιά, και τὸ άπαιτέλεσμα ήταν ν' αλληλοσφαγούν όλοι τους! Ο Κινέζος μονάχα, ο οποίος δεν είχε λάβει μέρος στη συμπλοκή των Ίσπανών, κατώρθωσε νά θγῇ ζωντανός από αυτό τὸ μακελειό, για ν' αποκαλύψει, ύστερ' από δυο χρόνια, τόν Μάκ τήν ύπαρξη του θησαυρού...

Όταν ο Μάκ Φή, αποφάσισε νά πάρη ένα συνεταίρο, για νά επιχειρήσει κι' αυτός ν' ανακαλύψει τόν θαμμένο θησαυρό του Πορτογάλου θαλασσοπόρου, έρριξε τήν προτίμησή του στὸν Λέμ Χέντρικ, άφ' ενός γιατί ο πανύψηλος αυτός, μὰ καχεκτικός Αμερικανός, ήταν άνθρωπος του χεριού του, και άφ' έτέρου γιατί τόν ήξερε από καιρό και μπορούσε νά βασιστῇ στην τιμιότητά του. Αγόρασαν λοιπόν ένα μικρό καΐκι, τὸ γέμισαν με προμήθειες για ένα

μήνα και με διάφορα εργαλεία, άπαραίτητα στη δουλειά που σκόπευαν νά κάνουν, πήραν μαζί τους κι' ένα Βουσμάνο, ένα αποβλακωμένο Παλληκάρι, πραγματικό άνθρωποπιθήκο, που θά τούς χρησίμευε για υπηρέτης, και τράβηξαν για τήν νήσο του Σταυρού. Σ' έναν από τούς πιά θαθείς κόλπους της ανεκάλυψαν τὸ θυθισμένο καράβι του Μαντάννα. Η πλώρη του μονάχα εξέιχε από τ' ακύμαντα νερά... Οι δυο όμως σύντροφοι χάρηκαν τόσο πολύ, όταν πιστοποιήσαν ότι ύπρχε πράγματι εκείνο τὸ καράβι, ώστε από τη στιγμή εκείνη έπαψαν πειά ν' άμφιβάλλουν για τήν ύπαρξη του θησαυρού. Έρριξαν άγκυρα κοντά στο καράβι και κάθε πρωί πήγαιναν με τὰ εργαλεία τους στο πλοίο του Πορτογάλου, θυθίζόντουσαν στο νερό ως τη μέση και προσπαθούσαν νά του ανοίξουν με τὰ τσεκούρια θαθείς πληγές στο εύλινο σώμα του για νά μπορέσουν νά μπουν στο έσωτερικό του και νά βρουν τις κάσες με τὸ χρυσάφι.

Πέρασαν έξη μέρες, από τότε που ο Μάκ Φή και ο Λέμ Χέντρικ είχαν αρχίσει τήν κοπιαστική αυτή δουλειά. Στο μεταξύ οι δυο σύντροφοι είχαν κανονίσει τις λεπτομέρειες της μοιρασιάς.

Ο Κινέζος μου είπε ότι ο θησαυρός αυτός είνε καταραμένος, άνεκοίνωσε ο Μάκ στὸν συνεταίρό του, και ότι εκείνοι που θά τόν θγάζουν από τη θάλασσα είνε καταδικασμένοι νά σκοτωθούν στη μοιρασιά. Για νά μὴν πάθουμε και μεϊς τήν ίδια δουλειά, πρέπει νά συμφωνήσουμε από τώρα στη διανομή... Η αλήθεια, βέβαια, είνε ότι εγώ πρέπει νά πάρω μεγαλύτερο μερίδιο, άφ' ου εγώ έμαθα πρώτος τήν ύπαρξη του θησαυρού. Μά δεν είμαι πλενέκτης... Δέχομαι νά χωρίσουμε τόν θησαυρό σε δυο ίσια μερίδια και νά τόν μοιραστούμε σάν καλοί φίλοι... Ημαστε σύμφωνοι;

— Ναί! Ψιθύρισε ο Λέμ, με θα-

ρειά κουρασμένη φωνή.

Ήταν τόσο απογοητευμένος από τη σκυλίσια ζωή, που έκανε ως τότε τριγυρνώντας σάν τήν άδικη κατάρα στα διάφορα νησιά του Ειρηνικού Ωκεανού, ώστε δεν μπορούσε νά πιστέψη πώς θά ήταν δυνατόν νά δῇ μιὰ μέρα Θεού πρόσωπο...

Ο Μάκ Φή θεώρησε άπαραίτητο νά έπιστημοποίηση τη συμφωνία αυτή με μιὰ άπειλή:

— Άν όμως, συνέχισε, δοκιμάσης τήν τελευταία στιγμή νά με γελάσης, σε πληροφορώ, Λέμ, ότι, παρ' όλη τήν εκτίμησι και τήν αγάπη που σο έχω...

Ο Μάκ δεν άποτελείωσε τη φράση. Ωστόσο, ή χειρονομία, με τήν οποία συνάδευσε αυτά τὰ λόγια του, — έπιασε με τὸ χέρι τη λάβη του μαχαίριου, που εξέιχε από τη ζώνη του, — εξέφραζε πολύ παραστατικά τη σκέψη του.

Τὸ ίδιο ήθελα νά πῶ και γώ! Ψιθύρισε άνόρεχτα ο Λέμ, βάζοντας τὸ χέρι του στην πίσω τσέπη του πανταλονιού του, που φούσκωνε από ένα πελώριο περιστροφο.

Υστερ' από τη φιλική αυτή συνενόηση, οι δυο συνεταίροι στρώθηκαν με όρεξη στη δουλειά, ξεκοιλιάζοντας τὸ σαπισμένο καράβι του Μαντάννα, κάτω από τόν ολοκάθαρο, τόν παρθένο ούρανο του Ειρηνικού Ωκεανού, μέσα σε μιὰ άγνη είδυλιακή φύση, ενώ λίγο παραπέρα, στο κύκλι τους, ο πιθηκάθρωπος Τζάκο, ο αποβλακωμένος Βουσμάνος, τούς έτοίμαζε τὸ φαί, τραγουδώντας σάν ούρανοκατήκτος...

Τὸ θράδυ της δωδεκάτης μέρας, ο Λέμ και ο Μάκ κατώρθωσαν νά βρουν, κάτω από τὸ νερό, μιὰ είσοδο του καραβιού. Του κάκου όμως έψαξαν σ' όλες τις μικρές καμίνες. Δεν θρήκανε καμιά κάσσα, κανένα σεντούκι με θησαυρό!... Δεν θρήκανε τίποτ' άλλο, παρά τέσσερα μικρά κανόνια με χρυσά στολίδια...

Στο μεταξύ τὸ σκοτάδι είχε γίνει

τόσο πυκνό, ώστε οι δυο φίλοι αναγκάστηκαν να γυρίσουν στο καΐκι τους, περιλυστοι και θυμωμένοι. Ο ένας με τον άλλον για την άποτυχία τους...

— Δεν κάναμε τίποτα γρύλλιζε ο Λέμ. Ο Κινέζος σουμάς πήρε στο λαιμό του!... Κοπιάσαμε άδικα τόσον καιρό...

— Άσε να ψάξουμε καλύτερα αύριο..., αποκρίθηκε ο Μάκ, προσπαθώντας να δώσει κουράγιο στον έαυτό του. Δεν χάθηκε ακόμα κάθε έλπίδα.

Την άλλη μέρα, πρωί - πρωί, άρχισαν και πάλι τις έρευνες στο έσω-τερικό του καραβιού. Μά και πάλι δεν θρήκανε τίποτε... Ο Μάκ Φή ήταν κατακίττος από την ταραχή του, ενώ ο Λέμ έρριχνε κάθε τόσο στον σύντροφό του βλέμματα γεμάτα μίσος και έχθρότητα... Δεν έλεγε πειά τίποτε, μά ήταν φανερό ότι περιμενε μιά άφορμή να ξεσπάσει... Καί ο καχεκτικός Άμερικανός ήταν τόσο έπιφοβός με τη σιωπή του, ώστε ο Μάκ έννοιωσε ένα άοριστο αίσθημα τρόμου να κυριεύει την ψυχή του...

— Έ! Δεν πήγανε δολότελα χαμένοι οι κόποί μας! Είπε σέ μιά στιγμή στο φίλο του, βάζοντας τα δυνατά του για να χαμογελάσει. Είμαι βέβαιος ότι τα τέσσερα κανονάκια που θρήκαμε θά έχουν μεγάλη αρχαιολογική αξία... "Άς τ' άνεβάσουμε επάνω και άς θάλουμε τον Τζάκο να τά μεταφέρη στο καΐκι μας... Φαντάζομαι ότι θά μπορούμε να τά μοσχοπουλήσουμε σέ κανέναν ιδιότροπο Άγγλο.

Ο Λέμ άνασήκωσε με άδιαφορία τους ώμους. Όστόσο, βοήθησε τον Μάκ να βγάλουν τά κανονάκια από τó καράβι. Καί ύστερα τά μετέφεραν με τη βοήθεια του πιθηκάνθρωπου— από ένα σημείο, στο όποιο τά νερά ήσαν ρηχά—στο μικρό καΐκι τους... Ο Τζάκο κύτταζε τ'άφεντικά του, γελώντας ήλίκια, χωρίς να μπορή να καταλάβη τί συνέβαινε στην ψυχή των κυρίων του...

"Υστερα οι δυο φίλοι πήγανε, άμύλητοι πάντοτε και θλοσυροί, να κάνουν μιά βόλτα στο έρημο και άκατοίκητο νησί. Βρισκόντουσαν δεκαπέντε μέρες σέ κείνο τó νησί, μά δεν τó είχαν έπισκεφθί άκόμα, έπειδή μοναδική τους έγνοια ήταν ή άνοικάλυψι του θησαυρού του Πορτογάλου θαλασσοπόρου.

Ανέβηκαν σ' ένα ψηλό βουνό, από τó όποιο μπορούσαν να βλέπουν τόν κόλπο ν' άνοίγεται μπροστά τους. Ξεχώριζαν, στο καΐκι τους, τó μαύρο σωμα του πιθηκάνθρωπου, ό όποιος ήταν σκυμμένος με περιέργεια πάνω από τ' άραδιασμένα στή σειρά κανονάκια — πρώτη φορά στή ζωή του έβλεπε τέτοια άντικείμενα! — και, σέ λίγο παραπέρα, τά χαλάσματα του θυσιζμένου καραβιού, όπου είχαν περάσει μερικές από τίς πιο άγωνιώδεις μέρες τής πολυτάραχης, τυχοδιωκτικής ής ζωής τους...

Καί πιο πέρα, ό γαλήνιος και άτάραχος Ειρηνικός, άπλωνε ως τά βάθη του όρίζοντος, κάτω από έναν φλογερό ήλιο, τή γαλανή άπεραντώσύνη του...

Βαθειά μελαγχολία κυρίευσε τότε την ψυχή του Λέμ. Χέντρικ μπρός σ' αυτό τó θέαμα. Όλη ή ζωή του, με τούς άγονους κόπους της, με τίς άπελπισμένες προσπάθειες για τήν άπόκτησι του πλούτου, ξετυλίχτηκαν μπροστά στά μάτια του, σαν κινηματογραφική ταινία. Καί, ξαφνικά, ό Λέμ έννοιωσε μιά άνυπόφορη άπόγνωσι για τήν καινούργια άποτυχία, που δοκίμασε. Είχε πιστέψει για μιά στιγμή στο σύντροφό του. Είχε έλπίζει πώς θά γινόταν έπιτέλους πλούσιος, πώς θά μπορούσε, έπιτέλους να τραβηχτή σέ μιά ήρεμη γωνιά και να ήσυχάση από τούς κόπους και τά βάσανα μιάς άληθινής ζωής, γεμάτης κινδύνους και περιπέτειες... Νά, όμως, που έχανε και τήν τελευταία έλπίδα του...

Ο Λέμ αισθάνθηκε τó μυαλό του να θολώνη από τήν τρέλλα...

Βρέθηκε μ' ένα πήδημα κοντά

στον Μάκ. Τόν άρπαξε από τó λαιμό και τόν έσφιξε μ' όλη τή δύναμι, φωνάζοντας :

— Έσύ φταίς, άτιμε!... Έσύ με γέλασες!... Θά μού τó πληρώσης άκριβώς αυτό!...

Ηθελε να τόν πνίξη και να τόν εκδικηθί έτσι, για τήν άπογοήτευσί του...

Ξαφνικά όμως ό Λέμ έβγαλε ένα βραχνό ούρλιασμα πόνου και όπισθοχώρησε, πιάνοντας τή κοιλιά του με τά δυο χέρια του... Ο Μάκ, βλέποντας ότι κινδύνευε ή ζωή του, έμχε τραβήξει με τρόπο τó μαχαίρι από τή ζώνη και τó κάρφωσε ως τή λαβή στην κοιλιά του φίλου του!...

Όστόσο, παρ' όλο τόν πόνο, που τού θέρριζε τά σπλάχνα, ό Λέμ Χέντρικ έθρηκε τή δύναμι να τραβήξη τó πιστόλι του και να πυροβολήση κατά του συντρόφου του. Η σφαίρα έθρηκε τόν Μάκ στο λαιμό...

Οι δυο φίλοι έπεσαν συγχρόνως κάτω. Τά κεφάλια τους άκουμπούσαν σχεδόν. Τά βουγγισαν τους έσιμγαν. Τό αίμα που άρχισε να τρέχει από τó λαιμό του Μάκ, είχε βάψει τó κεφί του Λέμ.

— Καλά μού τήν κάρφωσες, Μάκ! φειθύρισε πρώτος ό Λέμ, με φωνή που κόντευε πειά να σβύση.

— Καί σύ! αποκρίθηκε ό Μάκ, με βραχνή φωνή, που έβγαине σαν γουργουρητό από τόν τραυματισμένο λαιμό του.

— Ο θησαυρός αυτός ήταν άληθινά ικαταραμένος! έξακολούθησε ό Λέμ, προσπαθώντας να γελάσει. Ξαφνικά, άκούστηκαν από μακριά δυνατά γέλια.

Ο Λέμ άνασηκώθηκε κι έρριξε μιά ματιά στον κόλπο, προς τó μέρος που βρισκόταν τó καΐκι τους.

Εκείνο που είδε τότε, τόν έκανε να ξαναπέσει, κάτω συντριμμένος κι έκμηδενισμένος.

— Μάκ, Μάκ!... τραύλισε. Κύττα, κύττα! τί κάνουνε! Σκοτώθήκαμε, τή στιγμή που μάς εύνόησε ή τύχη!...

Ο τόνος τής φωνής του φανέρωνε τέτοια έκπληξι, ώστε ό Μάκ κατάλαβε ότι ικατί συνέβαινε...

Προσπάθησε κι' αυτός ν' άνασηκωθί, να ρίξη μιά ματιά στον κόλπο — κι' έβγαλε κι' αυτός ένα ούρλιασμα άγωνίας.

Ο πιθηκάνθρωπος, ό Τζάκο, είχε ξεβουλώσει τά τέσσερα κανονάκια από τά σκουριασμένα σκεπάσματά τους — και από μέσα τους χύθηκαν χρυσά νομίσματα, που λάμποκοπούσανε κάτω από τόν ήλιο... Όλόκληρο σχεδόν τó καΐκι είχε γεμίσει χρυσάφι... Καί ό Τζάκο, ό όποιος δεν ήξερε τήν αξία του θησαυρού αυτού, έπαρνε νομίσματα και με τίς δυο χούφτες του, τά ικατάπλεξε με θάυμασμο και ικατάπληξι και ύστερα τά πετούσε στή θάλασσα, ξεκαρδισμένος στά γέλια από τó διασκεδαστικό αυτό παιχνίδι...

— Ο θησαυρός του Μαντάνα!... φώναξε ό Λέμ.

— Ο ικαταραμένος θησαυρός!... τραύλισε ό Μάκ.

— Ω! γιατί να πεθάνουμε τώρα;

— Ήταν ικαταραμένος!...

Οι δυο φίλοι έκαναν μιά τελευταία προσπάθεια για να σηκωθούν όρθιοι και να τρέξουν στο καΐκι...

Δεν μπόρεσαν όμως να σταθούν στά πόδια τους... Καί ξαναπέσαν, ό ένας πάνω στον άλλον, νεκροί πειά, μ' ένα σαρκαστικό γέλιο, ζωγραφισμένο στο πρόσωπό τους, ενώ ό πιθηκάνθρωπος Τζάκο εξακολουθούσε να πετάη τά νομίσματα στή θάλασσα και με τίς δυο χούφτες, χοροπηδώντας από χαρά!

ΤΖΩΝ ΡΟΣΣΕΛ

Ο,ΤΙ ΨΑΡΕΥΟΥΜΕ ΠΑΛΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Πετωλότηριον, ό άρχαίος Ιπποκράτης.

«Κουρείον ή σκύλλα και ή Χάρυβδις».

ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΤΑΡΑΚΑΝΟΒΑΣ

Για τους έρωτες της Μεγάλης Αικατερίνης και για τους «ευνουμένους» της, τους περιφίλους αδελφούς Όρλώφ, έχουν συμβεί άπειρα πράγματα. Μά στη ζωή της Αικατερίνης υπάρχει κι' ένα τραγικό έπεισόδιο, ένα σκληρό έγκλημα, το όποιο ξεχωρίζει με κάθε λεπτομέρεια ένας χρονικογράφος εκείνης πής εποχής, ο Μούρσκιν. Η τραγωδία αυτή δείχνει την έγκληματική ψυχή της Αικατερίνης II και του πιστού συνενόχου της. Πρόκειται δηλαδή περί του τραγικού θανάτου της πριγκηπίσσης Ταρσκανόβας, και νά πώς συνέβη το δράμα αυτό.

Είπε πασίγνωστο πως ανέβηκε η Αικατερίνη στο θρόνο της Ρωσίας. Μιά συνωμοσία, που έβγαλθηκε από τους αδελφούς Όρλώφ κι' από την ίδια την Αικατερίνη, κατώρθωσε να εξοντώσει τον νευρασθενή κι' έκλυτον Τσάρο Πέτρο III, τον άνδρα της, αφού πρώτα του πήρε διά της την έγγραφο παραίτησή του από το θρόνο. Έτσι η πρώτην αρχιδούκισσα του Άνχαλτ - Τσέρμπιτ έγινε αυτή τοκράτειρα πασών των Ρωσιών, με τ' όνομα της Αικατερίνης II.. Κατόπιν όμως αυτού έθεώρησε έπίσης καλό ν' απαλλαγεί κι' από όλους εκείνους τους άνδρες και τις γυναίκες, που την μία ή την άλλη, με το δικαίωμα των απογόνων του Τσάρου, μπορούσαν να διεκδικήσουν το θρόνο της. Γι' αυτό, για να εξασφαλίσει το θρόνο της

Ρωσίας στον γιό της Παύλο (που τον είχε αποκτήσει από τον κόμητα Σαλτικώφ), έκλεισε πρώτα μέσα σ' ένα φρούριο - φυλακή τον νεαρό Ιβάν, γιό της πριγκηπίσσης Άννας, και διέταξε να τον στραγγαλίσουν. Έπειτα διέταξε πάλι να συλληφθεί στην Ιταλία, όπου βρισκόταν, η ώμορφη πριγκηπίσσα Ταρσκανώφ, νόθος κόρη της αυτοκράτειρας Έλισσάβετ (που πέθανε λίγο καιρό πριν από την άνοδο στο θρόνο της Αικατερίνης), και την εξόντωσε κι' αυτήν, όπως θα δούμε, με τον πιο άγριο και τον πιο μακικιαδικό τρόπο. Έτσι εξαφάνισε η Αικατερίνη και την τελευταία απόγονο του Μεγάλου Πέτρου. Συγχρόνως όμως έπλημψε με κάθε είδους ευνόιο τους ευνουμένους της, τους Όρλώφ, τους Βισσότσκι, τους Ποτέμκιν. Η πριγκηπίσσα Ταρσκανώφ ήταν το μόνο πλάσμα, που έπεσκίαζε την λάμψη της δόξας της Αικατερίνης. Αποφασίστηκε λοιπόν η εξόντωσή της και την υπόθεσι αυτή την ανέθεσε η αυτοκράτειρα στον Άλέξη Όρλώφ.

Την έπαχη αυτή, αφού ο Ρωσικός στόλος νίκησε την Τουρκική άρμάδα στον κόλπο του Τσεσμέ, είχε ρίξει άγκυρα στο λιμάνι του Λιβόρνου. Νυάρχος αυτού του στόλου ήταν ο Άλέξης Όρλώφ, ένας από τους συνωμότες, που ικατάφεραν να συλλάβουν, να απαγάγουν και να

βολοφονήσουν τον Τσάρο Πέτρο II. Σ' αυτό το ψηλό αξίωμα τον είχε διορίσει, χωρίς να έχει καμιά αξία ή Αικατερίνη, από ευγνωμοσύνη. Ο Άλέξης Όρλώφ, λοιπόν, βρισκόταν στο Λιβόρνο, για να ανεφοδιάσει τον στόλο του και για να συνεννοηθεί μ' έναν ζωγράφο, τον Φίλιππο Χάκαμπερτ, Πρώσο την καταγωγή, για έναν μεγάλο πίνακα, με θέμα τη νικηφόρο ναυμαχία του κατ'άτων Τούρκων. Μά μόνο γι' αυτόν άρα γε τον σκοπό, βρισκόταν στην Ιταλία ο κατασχόνιος Όρλώφ;

Όπως είπαμε, και παρ'όλα αυτά, ο άνθρωπος αυτός, το τυφλό αυτό έργο της Αικατερίνης, έτοιμάζε μια έγκληματική παγίδα κατ' της Ταρσκανώφ, σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε πάρει από τη Μεγάλη Αικατερίνη. Πριν φύγει από την Πετρούπολι ο Όρλώφ, η αυτοκράτειρα του είχε αναθέσει να απαγάγει από την Ιταλία την πριγκηπίσσα Ταρσκανώφ. Μά αυτή η απαγωγή δεν ήταν και τόσο εύκολη, γιατί η νεαρά πριγκηπίσσα ζούσε στην Ιταλία υπό την προστασία του πριγκηπος Ρατζιβίλ, ο οποίος δεν είχε δεχθεί με κανένα τρόπο να παραδώσει την Ταρσκανώφ στην Αικατερίνη. Ο Άλέξης Όρλώφ λοιπόν έπρεπε να ένεργήσει με πονηρία: Νά στήσει μια παγίδα.

Ο ευνουμένος της αυτοκράτειρας λοιπόν έστειλε στη Ρώμη έναν έμπιστο φίλο του, με τη διπλή αυτή έντολη: Νά αναγγείλει στον πριγκηπα Ρατζιβίλ, ότι η Αικατερίνη II θα έδήμευε όλη την περιουσία του, αν εξακολουθούσε να ένδιαφέρεται για την πριγκηπίσσα, και προμοκρατώντας τον έτσι μ' αυτή την άπειλή, να κερδίσει την συνεννόησή του. Κατόπιν δέ να θεβαιώσει στην πριγκηπίσσα Ταρσκανώφ ότι ένα καλύτερο μέλλον την περίμενε στην Ρωσία, φτάνει να του έδειχνε λίγη έμπιστοσύνη...

Ο έμπιστος του Όρλώφ πήρε πρώτα με το μέρος του τον πριγκη-

πα Ρατζιβίλ. Ο άθλιος πριγκηψ, ο προστάτης της Ταρσκανώφ, δέχτηκε να την προδώσει. Κατόπιν ο έμπιστος του Όρλώφ προσποιήθηκε ότι είχε συγκινηθεί από την πικρή έξορία της Ταρσκανόβας και από την έγκατάλειψή της, την τόσο ξαφνική, από τον προστάτη της, τον πριγκηπα Ρατζιβίλ. Της είπε λοιπόν με μεγάλη μυστικότητα και υπό αυστηράν έχεμύθειαν, ότι ο λόγος Άλέξης Όρλώφ είχε έρθει στην Ιταλία ειδικώς γι' αυτήν, για να την παντρευτεί, και με την απόφασή να έλευθερώσει κατόπιν τη Ρωσία από την τυραννία της Αικατερίνης II. Ο σκοπός του Όρλώφ ήταν, δηλαδή, να δώσει τον θρόνο της Ρωσίας στην πραγματική κόρη της αυτοκράτειρας Έλισσάβετ, την Ταρσκανόβα!...

Η νεαρή ηλικία της, ή άπειρία της, ή φρικτή δυστυχία της εξορίας, κάνουν την ώμορφη Ταρσκανόβα να έλπιση στην πραγματοποίησι αυτού του όνειρου και πίστεψε στα λόγια του απεσταλμένου του Όρλώφ. Δέχτηκε λοιπόν να έγκαταλείψει τη Ρώμη και να τον ακολουθήσει μόνη στο Λιβόρνο. Εκεί πέρα την περίμενε μια μεγάλη έκπληξις. Ο ναύαρχος Άλέξης Όρλώφ, την υποδέχτηκε με μεγάλες τιμές, την εθάμπτωσε με τις υποσχέσεις του και τέλους την εξετρέλλανε με τις φλογερές ερωτικές εξομολογήσεις του. Η Ταρσκανόβα πίστεψε σ' όλη αυτή την άπατηλή φαντασμαγορία κι' έπεισε τον εαυτό της ότι την αγαπούσε σ' αλήθεια ο Όρλώφ. Κι' όπως ήταν μοιραίο, τον αγάπησε κι' αυτή και του άνοιξε την καρδιά της: του έδειξε τυφλή έμπιστοσύνη!

Ο Όρλώφ τότε θέλησε να κάνει άμέσως το γάμο του μαζί της, με όλους τους θρησκευτικούς και νομικούς τύπους, και μεταχειρίστηκε γι' αυτή την κωμωδία πουλημένες συνηθίσεις και χυδαίους συνενόχους...

“Όλα λοιπόν έγιναν ψεύτικα. ‘Ακόμη και οι παπάρχες που τους στεφάνωσαν ήσαν ψεύτικοι. ‘Ο ‘Ορλώφ είχε μεταμφιέσει δυο κατασκόπους του σε λειτουργούς του ‘Υψίστου!..”

‘Η Ταρακάνοβα δεν υπωψιάστηκε τίποτε κι’ όταν πειά έγινε γυναίκα του ‘Ορλώφ μπροστά στο Θεό και στους ανθρώπους, ζήτησε από τον άνδρα της να επισκεφθή τον Ρωσικό στόλο, που ήταν άγκυροβολημένος στο λιμάνι. ‘Ο ‘Ορλώφ δέχτηκε ολόχαρος να ικανοποιήσει την επιθυμία της, και για να εξαπατήσει περισσότερο την πριγκίπισσα, προσκάλεσε τους κατοίκους του Λιθόρμου να λάβουν μέρος κι’ αυτοί στη μεγάλη γιορτή, που θα διοργάνωνε προς τιμήν της συζύγου του, την ημέρα που θα έπεσκέπτετο στο λιμάνι των Ρωσικών τούλων.

‘Ενα απόγευμα, λοιπόν, μία πολυτελής θάρκα παρέλαβε την πριγκίπισσα από την προκυαία και την μετέφερε στην ναυρχίδα. ‘Όλος ο κόσμος ήταν έξαλλος από τον ενθουσιασμό του. Οι κάτοικοι του Λιθόρμου έξητωκραύγαζαν ολόχαροι την όμορφη Ταρακάνοβα. Τά κανόνια του στόλου χαιρετούσαν την ανόδό της στην ναυαρχίδα. ‘Όλο το λιμάνι ήταν ανάστατο!...

Κι’ αυτό ακριβώς ήταν η σατανική παγίδα του ‘Ορλώφ. Μόλις η Ταρακάνοβα βρέθηκε πάνω στη ναυαρχίδα, είδε να την παρασύρουν σ’ ένα άπομερο δωμάτιο κι’ εκεί πέρα να την δένουν γερά και να την φιμώνουν! “Έπειτα την έρριξαν μισοπεθαμένη στο βάθος μιας σκοτεινής καμπίνας και τὸ ἴδιο θράδυ ὁ ‘Ρωσικός στόλος ἔκανε πανιά γιὰ τὴ Ρωσία!...

‘Η Αικατερίνη II, όταν ἔφτασε ἡ Ταρακάνοβα σὴν Πετρούπολι, τὴν ἔρριξε μέσα σὲ μιὰ φυλακή, ὅπου ἡ ἄτυχη πριγκίπισσα, ἐπὶ ἔξῃ χρόνια, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα.

Τέλος, μιὰ μέρα, τὰ ἰκῦα νερά τοῦ ποταμοῦ Νέβα πλημμύρισαν τὸ κελλί της καὶ τὴν ἔπνιξαν!

Αὐτὸ τὸ τραγικὸ τέλος εἶχε ἡ ἄτυχη κόρη τῆς αὐτοκρατορίας ‘Ελισάβετ, ἡ νόμιμος κληρονόμος τοῦ θρόνου τῆς Ρωσίας.

ΣΟΦΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Μιά μέρα μερικοί σοφοί “Έλληνες και ‘Ινδοί σκεφτόντουσαν γιὰ νὰ βροῦνε ποιά εἶνε ἡ μεγαλειτερη δυστυχία γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

“Ένας ἀπ’ τοὺς “Έλληνες εἶπε τότε, πὼς δὲν ὑπάρχει μεγαλειτερη δυστυχία γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, ἀπὸ τὸ νὰ τούρθουν μαζὺ τὰ γεράματά κι’ ἡ φτώχεια.

“Ένας ‘Ινδὸς ἐξ ἄλλου εἶπε, πὼς μεγαλειτερη δυστυχία εἶνε τὸ νὰ νοιώθῃς πὼς μαραίνεται τὸ πνεῦμα σου καὶ συγχρόνως νὰ αἰσθάνεσαι σκληροὺς πόνους στὸ σῶμα σου.

‘Απάνω στὴ συζήτησι, ἔφτασε ἐκεῖ κι’ ὁ σοφὸς Πέρσης Μιχέρ. ‘Όλοι τότε ἔπαψαν νὰ μιλοῦν γιὰ ν’ ἀκούσουν τὴ γνώμη του :

Δὲν ὑπάρχει πὺ μεγαλήρη δυστυχία γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, εἶπε ὁ σοφὸς Μιχέρ, ἀπὸ τὸ νὰ φτάσῃ στὸ τέλος τῆς ζωῆς του, χωρὶς νὰ κἀνῃ ποτέ του ἰκανένα καλὸ.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

‘Ο δισταγμὸς εἶνε ἡ ἀσπίδα τοῦ ἱαχυροῦ.

Τὸ θάρρος εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ παντός.

‘Η ἀπογοήτευσίς εἶνε τὸ δραστηκώτερο δηλητήριον κατὰ τῆς ζωτικότητος.

Μαθαίνουμε πολλὰ, γνωρίζουμε λίγα, δὲν παραδεχόμαστε κανένα.

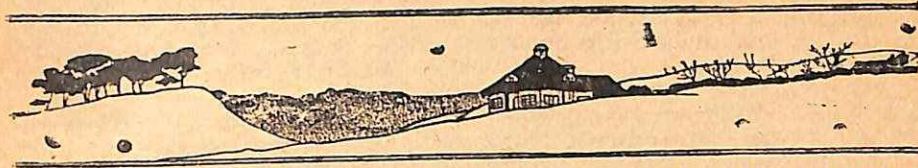
ΤΗΣ ΣΙΓΜΗΣ

ΣΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟ

— Καὶ τώρα, κυρίε μου, πάρτε χαρτὸ ὕψος. Σκεφθῆτε, ἄς ποῦμε, τὴν ἐκλεκτὴ τῶν ὀνείρων σας...

— Δὲν ἔχω ἐκλεκτὴ... Εἶμαι παντρεμένος!...

— “Α, ἔτσι ;... Περίφημα... Σκεφθῆτε λοιπὸν ὅτι μόλις πρὸ ὀλίγου πήρατε τὸ... διαζύγιό σας!...

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΪ'ΝΤ ΦΙΛΛΙΠΣ

Η ΑΔΕΛΦΕΣ

‘Η δυὸ ἀδελφές, ἡ Ξανθιά καὶ ἡ μελαγχροινὴ, στεκόντουσαν ἡ μιὰ ἀπέναντι στὴν ἄλλη, στὸ σαλονάκι τῆς μεγαλειτερης. ‘Η μελαγχροινὴ, ποὺ ἦταν κι’ ἡ μικρότερη, ἐνοιωθε στὴν καρδιά της ἐνα σκληρὸ κι’ ἀβάσταχτο πόνο : “Ἦξερε τί εἶχε φέρνει ἡ ἀδελφή της, πόσο τῆς εἶχε φερθε ἡ ἀσχημα. Κι’ ἀκόμη ἐξακολουθοῦσε νὰ παίξῃ αὐτὴ τὴν ἀνόητη κωμῶσα νὰ παίξῃ λοιπὸν τόσο ἀνάξια νὰ λέγεται ἀδελφή της; “Ἦταν τόσο κακιά ; Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ τῆς ἡ Μάρυλαντ, ἡ μελαγχροινὴ ἐνοιωσε πὼς μισοῦσε τὴν Ξανθιά Λώρα.

Εἶχε πάει ἄξαφνα στὸ σπίτι τῆς ἀδελφῆς της κι’ εἶχε συναντήσῃ τὸν Ρόντ Μάκλιν μπροστὰ στὸν ἄσαντ σέρ. ‘Ο Ρόντ ἔφερε πάντα γρουσουσέρ. ‘Ο Ρόντ ἔφτανε κι’ ἐξαφνὰ ὅπου κι’ ἂν ἦταν, ἐξαιτίας μιὰ κακῆς ἐπίδρασις πάνω στὴ Λώρα. Μελαγχροινὸς, ὑποπτός, ντυμένος πάντα μὲ πολλὴ κομψότητα, ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐξέλογιζε τίς γυναῖκες κι’ ἔπειτα τίς ποῦσε στὴν τύχη τους. Εἶχε λοιπὸν ξετρελλάνει καὶ τὴν Λώρα; Αὐτὸ δὲ ἦταν ὀλοφάνερο!...

— Θὰ τὰ καταφέρῃς πάλι μιὰ φορά καὶ θὰ κοροιδέψῃς τὸν μνηστήρα σου, τὸν Τζίμ, μὲ τὰ ψέμματά σου! τῆς εἶπε ἡ Μάρυλαντ, κατάχλωμη. Μὰ ἐμένα δὲν μπορεῖς νὰ μὲ ξεγελάσῃς. Τὸν εἶδα... “Ἦταν ἔδωπέρα... Σὲ εἶχε στὴν ἀγκαλιά του, ἔ ;

— Κι’ ἔπειτα ; ἔκανε ἀδιάφορη ἡ Λώρα. Τὶ σὲ νοιάζει ἐσένα;

Κι’ ἔρριξε μιὰ ματιά στὸν καθρέφτη, γιὰ νὰ θαυμάσῃ ἡ ἴδια τὴν ὁ-

μορφία της, τὴ γοητεία της.

— Δὲν πρέπει νὰ φέρνεσαι ἔτσι στὸν Τζίμ... Μὴν ξεχνᾷς πὼς εἶνε ὁ ἄνδρας ποὺ θὰ κἀνῃς σύντροφο τῆς ζωῆς σου... Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ φέρεις ἔτσι σὲ κανένα. Κι’ ὅσα συλλογίζομαι ὅτι σοῦ ἔχει τόση ἐμπιστοσύνη ὁ Τζίμ !... φώναξε ἡ Μάρυλαντ, μ’ ἕναν ἀπελπισμένο τόνον στὴ φωνή.

Πονοῦσε, σὰν νὰ τὴν εἶχε γελάσῃ αὐτὴν τὴν ἴδια ἡ Ξανθιά Λώρα. Κι’ ὁστόσο, ἐκείνη ποὺ θὰ πέθαινε πρόθυμα γιὰ τὸν Τζίμ Κλάιν, ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ τὸ στόμα της κλειστὸ καὶ νὰ κἀνῃ ὅτι δὲν ἤξερε τίποτε.

‘Η Λώρα κύτταξε τὴν ἀδελφή της μὲ συμπόνοια.

— Δὲν θὰ μεγαλώσῃς ποτέ σου, μικρούλα μου ; τῆς εἶπε. “Αν νομίζῃς ὅτι εἶσαι ὁμορφὴ μ’ αὐτὸ τὸ ἐννάρετο ὕψος ποὺ ἔχεις, γελιέσαι παιδάκι μου!

— “Εμένα νὰ μὲ ἀφήσῃς ἡσυχῇ ! τῆς φώναξε ἡ Μάρυλαντ. Μιλάμε γιὰ τὸν Τζίμ. Τοῦ εἶχες ὀρκιστῇ ὅτι δὲν θάβλεπε πειὰ τὸν Ρόντ Μάκλιν, ὅτι δὲν ὑπῆρχε τίποτα μετεῶσας...

— Οἱ ἄνδρες σὰν τὸν Τζίμ — μᾶθε το ! — εἶνε τὰ αἰώνια θύματα ! τῆς ἀπάντησε ἡ Λώρα, μὲ ἀπάθεια. Εἶνε τὰ θύματα τῶν δυνατῶν.

— Μὰ πὼς μπορεῖ νᾶσαι σὺ ἀδελφή μου !... φώναξε μὲ λυγμὸ ἡ Μάρυλαντ.

‘Η Λώρα τῆς ἔρριξε μιὰ λοξὴ ματιά...

— Εἶσαι λοιπὸν ἀκόμη ἐρωτευμένη μαζὺ του ; τῆς εἶπε. Κρίμα, ναί, μὰ τὴν ἀλήθεια, γιὰτὶ κι’ αὐτὸς, καὶ

τά βάθος, σ' αγαπάει. "Αν μπορούσα ν' άπαρηνηθώ τὰ λεφτά του, θά σου τὸν χάριζα. Κι' οἱ δυὸ σὰς ἦσαστε ἀφελείς, κοροϊδα!...

—Θά ἦταν καλύτερα γιὰ τὸν Τζίμ νὰ πέθαινε, παρὰ νὰ παντρευτῇ! Θά τὸν κάνης δυστυχισμένο! Θά τὸν καταστρέψης!... φώναξε μὲ παρόμοιο ἢ Μάρυλαντ.

— Γιατί δὲν τὸν σώνεις, ἀφοῦ ἐνδιεφέρεσαι τόσο πολὺ γι' αὐτόν; ... τῆς εἶπε ἡ Λώρα. Γιατί δὲν τοῦ φαίνεται νερώνεις τί τέρας εἶμαι ἐγώ; ...

Κι' ὅμως ἤξερε ὅτι δὲν μπορούσε νὰ κάνει τίποτε ἢ Μάρυλαντ. Γιατί ὁ Τζίμ εἶχε ἀρρωθάναι πρῶτα τὴν Μάρυλαντ, πρὶν γνωρίσει τὴ Λώρα, ξετρελλάθηκε μὲ τὴν ξανθιά τῆς γυναικεία.

— Καὶ πῶς ξέρεις ὅτι δὲν θὰ καταλάβῃ μόνος του ὅτι ἔχεις φίλο τὸν Ρόντ; τῆς ἀπάντησε ἡ Μάρυλαντ. Κι' ἐσὺ κάνεις λάθη, ὅπως ὁὖτος ὁ κόσμος. Μπορεῖ νὰ εἶσαι πονηρῇ, μὰ κάποτε θὰ φανερωθῇς.

— "Εννοια σου κι' ἐγὼ ξέρω πόσο ἀφελέστατος εἶνε ὁ Τζίμ..... τῆς φώναξε ἡ Λώρα, ξεσπώντας σ' ἓνα σαρκαστικό γέλιο.

Κι' ἐπειτα, κутτάζοντας τριγύρω τῆς στὸ σαλονάκι, τὴν ρώτησε:

— Βλέπεις κανένα ἴχνος τοῦ Ρόντ; "Εγὼ δὲν βλέπω τίποτε!...

Κι' ἀνάθοντας ἓνα σιγαρέττο, τὴν συμβούλευσε:

— Κύτταξε τὴ δουλειά σου, μικρούλα μου! Δὲν ἔχεις νὰ κάνης τίποτε καλύτερο; Τί περιμένεις; Ὅπου καὶ νάσαι, θάρθῃ ἐδωπέρα ὁ Τζίμ! Μπορεῖς νὰ μείνης, ἂν τὸ θέλεις. Μείνε νὰ μὲ ξεμασκαρώσης στὸν Τζίμ. Νά, ἀκοῦς; "Ανεβαίνει ὁ ἀσάνσέρ. Μπορεῖ νάσαι μέσα....

"Ἦταν πειὰ πολὺ ἀργὰ γιὰ τὴν Μάρυλαντ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τῆς Λώρας. Γύρισε τὸ κεφάλι καὶ μπροστὰ στὴν εἰρηνική ματιά τῆς ἀδελφῆς τῆς, χαιρέτησε μ' ἓνα

στενοχωρημένο χαμόγελο τὸν Τζίμ Κλάιν, ποὺ μῆλκε ἀξαφνα στὸ σαλονάκι. Ὁ Τζίμ, ὕψηλός, ξανθός, ἀθλητικός, πῆγε κοντὰ τῆς καὶ πῆς ἔσφιξε τὸ χέρι.

— Τί γίνεσαι Μάρυλαντ; τὴ ρώτησε, μὲ εἰλικρινή χαρά.

"Επειτα φίλησε τὴ Λώρα καὶ ἐκπλώθηκε πάνω στὸ ντιβάνι. Κάτι εἶχε. Γύρισε ἀξαφνα πρὸς τὴ Λώρα καὶ τῆς εἶπε:

— Περίεργο, μὰ τὴν ἀλήθεια!... Μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα τὸν Ρόντ Μάκλυν μπροστὰ στὸ σπῆτι, τὴ στιγμή ποὺ διέσχιζα τὸ δρόμο... Τί διάβολο! Ὀνειρεύομαι ζῦπνιος;

"Ἡ Λώρα ἔρριξε μιὰ τρομερὴ ματιά στὴν ἀδελφή τῆς. "Επειτα χαμογέλασε.

— Τὸν Ρόντ; ἔκανε κάχα ἀδιάφορη. Μὰ αἱ θέβαινα ἔκανες λάθος, ἀγάπη μου. Ὁ Ρόντ βρίσκεται ἀκόμη στὴν Εὐρώπη....

Πῆρε ἓνα σιγαρέττο, μὲ μιὰ νευρική κίνησι, ἔβαλε ἓνα ἄλλο στὸ στόμα τοῦ Τζίμ καὶ περίμενε.

— "Εχεις δίκη... παρὰδέχτηκε ὁ Τζίμ.

— Κι' ἀπλώνοντας τὸ χέρι του, πῆρε ἀπὸ μιὰ πολυθρόνα ἓνα κουτὶ σπῆρτα, ποὺ εἶχαν ξε-

χαστῇ ἐκεῖ πάνω. Ἡ Λώρα, γιὰ μιὰ στιγμή πάγωσε ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς. Μὰ συνῆλθε γρήγορα. "Ἦταν ενακοινὸ κουτὶ σπῆρτα, χωρὶς κανένα διακριτικό

Ὁ Τζίμ ἔκανε ν' ἀνάψῃ ἓνα σπῆρτο, μὰ τὴν ἴδια στιγμή τὸ δεξί του χέρι ἀπόμεινε ἀκίνητο. Εἶχε χλωμάσει. — Τζίμ, τί ἔχεις; Δὲν εἶσαι καλά; τὸν ρώτησε ἡ Λώρα μὲ αγωνία καὶ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

Τὸ ἀγγιγμά τῆς τὸν νεύριασε. "Επρωξε τὸ χέρι τῆς μὲ φρίκη, σὰν νὰ τὸν εἶχε ἀγγίξῃ κανένα φαρμακερὸ φεῖδι, καὶ σηκώθηκε ὀρθος. Τὰ μάτια του πετοῦσαν ἀστράτες!

— "Ὡστε εἶδα καλά!... εἶπε. "Ἦταν ὁ Μάκλυν...

Καὶ δίχως νὰ προσθέσῃ τίποτε ἄλ-

λο, τράβηξε γιὰ τὴν πόρτα. Εἶχε καρφωμένα τὰ μάτια του πάνω στὴ Μάρυλαντ, μὲ πόνο, σὰν νὰ τῆς ζητοῦσε νὰ τὸν συγχωρήσῃ καὶ νὰ τὸν σώσῃ

— Μὰ δὲν ἦταν αὐτός! φώναξε ἡ Λώρα. Τρελλάθηκες λοιπὸν Τζίμ! Τί σχέσι ἔχει αὐτὸ τὸ κουτὶ τὰ σπῆρτα μὲ τὸν Ρόντ Μάκλυν;

— Γιὰ κύτταξέ τα καλύτερα! τῆς ἀπάντησε ὁ Τζίμ.

"Ἡ Λώρα τοὺς ἔρριξε μιὰ προσεχτική ματιά, περιεργή. "Ἦταν ἓνα κουτὶ, ὅπως ὅλα.

— Στὸ κολλέγιο ἔμεινα μαζὺ μ' ἓναν ἀριστεροχέρη, τῆς ἐξήγησε τότε ὁ Τζίμ. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς μ' ἔκανε νὰ καταλάβω τὴν ἀπιστία σου. Οἱ ἀριστεροχέριδες ὅπως ὁ συμμαθητής μου (κι' ὅπως ξέρεις, κι' ὁ Μάκλυν εἶνε ἀριστεροχέρης), ἀνάθουν τὰ σπῆρτα ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ μεριά τοῦ κουτιοῦ. Μέσα σ' ἐκατὸ κουτιά, θὰ βρῆς ἓνα μονάχα σὰν κι' αὐτό! Κατάλαβες λοιπὸν τώρα ὅτι δὲν μπορεῖς πειὰ νὰ μὲ ξεγελάσης;

"Ἡ Λώρα Λῆ, μὲ γουρλωμένα μάτια, κούτταξε μὲ φρίκη τὸ κουτὶ τὰ σπῆρτα, ποὺ εἶχε πετάξει ὁ Τζίμ πάνω στὸ ντιβάνι. "Επειτα ἄκουσε νὰ κλείνῃ ἡ πόρτα τοῦ ἀσανσέρ. Ὁ Τζίμ καὶ Μάρυλαντ εἶχαν φύγει μαζύ. Τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία τῆς, ἔστησε τὸ αὐτί. Μαζὺ μὲ τὸ ἀσανσέρ, ποὺ κατέβαινε ἀργά, τὸ ἓνα πάτωμα ὕστερ' ἀπὸ τ' ἄλλο, ἡ Λώρα νόμιζε ὅτι τὸ διαμέρισμά τῆς κατέβαινε κι' αὐτὸ στὸ δρόμο. Νά, ἐκεῖ στὸ βάθος, ὁ Τζίμ χανότανε γιὰ πάντα, κρατώντας στὴν ἀγκαλιά του ἓνα μελαγχρινὸ κορίτσι: τὴν Μάρυλαντ.

"Ἡ Λώρα Λῆ, δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ σ' αὐτὸ τὸ ξαφνικὸ χτύπημα τῆς μοίρας καὶ μὲ μιὰ κραυγὴ πόνου σωριάστηκε λιπόθυμη πάνω στὸ κόκκινο χαλί τοῦ σαλονιοῦ τῆς.

Τ. ΧΑΪΝΤ ΦΙΛΛΙΠΣ

ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

"Ὅταν ἦταν νέος ὁ Δηληγιάννης ἔγραφε καὶ στίχους, καὶ προπαῖ τὸς σατυρικούς. Μιά μέρα ἀπήγγειλε μερικοὺς ἀπὸ τοὺς στοίχους τοῦ αὐτοῦ στὸν Πάνο Μπασιάνκο, διευθυντὴ τότε τοῦ σιδηροδρόμου Κηφισιάς, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικά. Τὸ γεγονός αὐτὸ μαθεύτηκε, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, καὶ κάποτε κάποιος φίλος τοῦ πρωθυπουργοῦ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ ὑπαγορεύσῃ τοὺς στίχους του, γιὰ νὰ τοὺς κρατήσῃ ἀπλῶς. Ὁ Δηληγιάννης ὅμως ἀρνήθηκε.

— Οἱ στίχοι μου, εἶπε, εἶνε ἀπὸ τὰ νεανικά παραπτώματα παντὸς ἀνθρώπου καὶ θεοδαίως δὲν πρέπει νὰ γνωσθοῦν εἰς τὸ κοινόν.

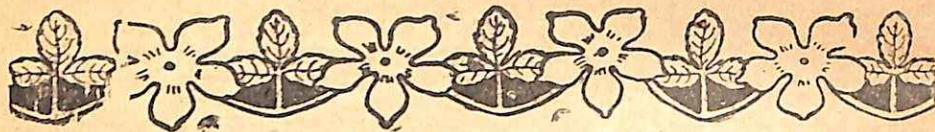
"Ὁ Δηληγιάννης φερνόταν σ' ὅλες τὶς γυναῖκες μὲ ἀθρότητα, ἀλλὰ μιὰ μέρα σὲ μιὰ συντροφιά, στὴν ὁποία δὲν παρευρίσκοντο ἀντιπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου εἶπε:

— Οὐδέποτε μοῦ ἤρreskon αἱ εὐεραφεῖς κυρίες. Τὸ γυναικεῖον κάλλος εἶνε ἔλειψις διαστάσεων. "Ὡστε, ὡς βλέπετε εἰς πᾶσαν ἐκλογὴν εἶμαι πάντοτε ἐναντίον τῆς εὐρείας!...

Στὶς ἐργασίες τῆς Βουλῆς ὁ Δηληγιάννης εἶχε μιὰ ἀντοχή, ποὺ τὸν κατέπλησε κι' αὐτὸν τὸν ἴδιο ἀκόμα. Σπανίως ἔφευγε ἀπὸ τὴ συνεδρίαση, πρὶν νὰ τελειώσουν, καὶ πολλὰς φορὲς ἔμεινε ὡς τὸ πρωῒ. Μετὰ τὴν πιὸ πολὺωρη συνεδρίαση τῆς Βουλῆς, ποὺ κράτησε 36 ὥρες συνεχῶς καὶ στὴν ὁποία συζητήθηκε τὸ ζήτημα τῶν οἰκοπέδων τοῦ Πειραιῶς, ὁ Δηληγιάννης εἶπε:

— Περίεργον! Ἐνόμιζον ὅτι θὰ μοι ἦτον ἀδύνατο καὶ νὰ μεταβῶ ἐντεῦθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, λόγω ἐξαντλήσεως. Καὶ ἤδη αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην μαρκᾶς ἐκδρομῆς!...

Καὶ πραγματικά, πῆγε περίπατο στὴν Κηφισιά, χωρὶς ν' ἀναπαυθῇ.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΝΤΕΒΑΛ

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ

“Όταν ο άσυρματιστής της «Εσπερίας» έλαθε απ’ το λιμάνι της Νέας Υόρκης τη διαταγή να μείνη το καράβι στο πέλαγος ως το πρωί, συλλογίσθηκε μ’ ένα σαρκαστικό χαμόγελο:

— “Άσχημα πάει την έχει ο κυπετάνιος !...

Κι’ αλήθεια, κάθε φορά που έφταναν στον όρμο του Χούδσον, τραβοῦσε το διάβολό τους με τις έκνευριστικές διατυπώσεις του «ντράυ», δηλαδή της υπηρεσίας του λαθρεμπορίου, και με τους σχετικούς όρκους πάνω στο Εύαγγέλιο ότι δεν θα ξαναμπαρκάρουν στο Αμερικανικό έδαφος οίνοπνευματώδη ποτά. Ο καπετάνιος της «Εσπερίας» κάτι τέτοιες ώρες γινόταν πράσινος απ’ τη λύσσα του. Βιαζόταν τότε να συναντήσει την Ντόλλυ, την όμορφη φίλη του, που τον παρηγορούσε απ’ τις μαρτυρικές σικηνές και την ανυπόφορη ζήλεια της γυναίκας του.

Έκτος όμως απ’ αυτούς τους προσωπικούς λόγους, υπήρχαν κι’ άλλοι, που τον έκαναν έξω φρενών, δηλαδή ή υποκρισία του ελέγχου, που δεν έκανε τίποτ’ άλλο, παρά να μεγαλώνει το λαθρεμπόριο και μάλιστα εκείνος ο άχρεϊος υπάλληλος, ο ίδιος πάντα, που ανέβαινε στο καράβι για να πάρει τον όρκο του (του καπετάνιου Όθελου Ρίτς), και που δεν άρنيωταν έπειτα ένα ποτήρι ούϊσκι, που το προσέφερε μ’ ένα κρυφό χαμόγελο ειρωνικό.

Μά τι θα έκαναν, λοιπόν, δίχως οίνοπνευματώδη ποτά, οι Άγγλοι και οι Αμερικανοί επιβάτες της «Εσπερίας» (οι μοναδικοί καλοπληρωτάι του κόσμου), που έπαιζαν πόκερ όλη την ημέρα και διψού-

σαν σαν το ήλιοψημένο χώμα; Πώς μπορούσε να μη τούς δίνει οίνοπνευματώδη ποτά, για να δροσίζουν το στεγνό λαιμό τους ; Καταλαβαίνει λοιπόν κανείς τη φούρκα του, κάθε που λάβαινε διαταγή να μείνη στ’ ανοιχτά, για τον έλεγχο.

Έκείνη τη μέρα, ωστόσο ο Όθελος Ρίτς δεν έχασε διόλου το κέφι του, ήταν διάβασε το τηλεγράφημα. Ήταν άλλος άνθρωπος. Οί άλλοι κυπετανοί, ο δεύτερος κι’ ο τρίτος τον κύτταξαν με τρυφο και ψιθύρισαν κατάπληκτοι :

— Πάει, τρελλάθηκε, ο καυμένος ! Για να μην πραινίσω πάλι από τη τη λύσσα του, θα π’η ότι δεν είναι στα καλά του...

Μά και βέβαια δεν ήταν στα καλά του αυτός, ο δυστυχισμένος ιπποπόταμος, γιατί τον είχε ξετρελλάνει μια ξανθούλα, που είχε άνεβη στο καράβι από τη Μασσαλία, με τέσσερα μπαούλα και μ’ ένα μικρό άρκουδάκι. Τι μάτια, Θεέ μου, που είχε αυτή ή γυναίκα !... Είχαν όλο το γαλανό χρώμα και την άθωότητα του Παραδείσου !... Με δυο λόγια : Ήταν ένας άγγελος.

Κανείς στο καράβι δεν μπορούσε να καταλάβει πώς αυτό το αϊθέριο πλάσμα με το κάτασπρο άρκουδάκι είχε κατορθώσει να δαμάσει τον Όθελλο Ρίτς, που πατούσε βαρειά σαν έλέφαντας και κάθε τόσο τρώγωνε κρυφά μέσα στην καμπίνα του άγγέλου. Για να κλέψη ; Ναί : Την καρδιά του...

Ο Όθελλος Ρίτς, κάθε φορά που ανέβαινε στη γέφυρα, ξεφυσούσε σαν μεγαθήριο. Ο δυστυχισμένος υπέφερε το μαρτύριο της ατέλειωτης σκάλας και γι’ αυτό είχε το θασί-

λειό του, την καμπίνα του δηλαδή, κάτω από τις γέφυρες. Η γαλανομάτα κυρία με το άρκουδάκι, ωστόσο, καθόταν απάνω στις καμπίνες πολυτελείας, και το ανέβασμα του Όθελου Ρίτς ως εκεί έμοιαζε μ’ ένα σκαρφάλωμα σε πανύψηλες κι’ επικίνδυνες. Άλπει.

Το ταξίδι λοιπόν είχε γίνει δίχως κανένα περιστατικό, όμορφα, μαγευτικά, σαν σε όνειρο. Ο καπετάνιος της «Εσπερίας», έρωτευμένος τρελλά με την κυρία από τη Μασσαλία, είχε περάσει μαζί της τις πιο ευτυχισμένες μέρες της ζωής του. Ο έρωτας του ήταν ένα μεθύσι, μια απεριγραπτη τρέλλα, τόσο διαφορετική από τις ύποπτες περιπέτειες, που είχε στα λιμάνια της Εύρώπης και της Αμερικής ο καπετάνιος της «Εσπερίας», με τις γυναίκες του ήμικόσμου. Για να κατα-

ταλάσετε μάλιστα πόσο ήταν τυχερός, δεν έχετε να κάνετε τίποτ’ άλλο παρά να συλλογισθήτε εκείνη την ξαφνική διαταγή που είχε λάβει από τη δίωξη του λαθρεμπορίου, να μείνη ακόμα μια νύχτα στο πέλαγος. Αυτή ή διαταγή του είχε ανοίξει ακόμη μια φορά έναν δόλοκληρο κόσμο ευτυχίας και μέθης και, με την αλήθεια, ο Όθελλος Ρίτς δεν έπρεπε να χάσει μια τέτοια ευκαιρία. Όταν λοιπόν έδωσε τις τελευταίες διαταγές κι’ είδε ότι τα πάντα είχαν έτοιμασθή για την πρωινή αποβίβαση, σκαρφάλωσε για τελευταία φορά στη γέφυρα, έφτασε στην καμπίνα της κυρίας με τ’ άρκουδάκι και χτύπησε την πόρτα της δειλά :

— Λίνα !...

Η κυρία λεγόταν Λίνα. Παρουσιάστηκε, ύστερα από μια ατέλειωτη αναμονή, μισόγυμνη, κι’ έπεσε στην αγκαλιά του, αναγκαζοντάς τον να μείνει εκεί, στο κατάφλι, να μην μπη στην καμπίνα της, γιατί ήταν πολύ κουρασμένη. Για να τον πείσει μάλιστα να φύγει, κόλλησε παράφορα τα χείλη της στα δικά του και

δεν γλύστρησε απ’ την αγκαλιά του παρά μονάχα όταν άστραψε ξαφνικά, έκει μπροστά τους, μέσα στο πυκνό σκοτάδι, ένας ηλεκτρικός φάρος !...

Η Λίνα, με μια κραυγή τρόμου ώρμησε να κρυφτεί στο βάθος της καμπίνας της, κλείνοντάς του την πόρτα κατάνουτρα. Ο καπετάνιος της «Εσπερίας», κατάνηκτος, με τα μάτια θαμνωμένα από το ξαφνικό φως, στάθηκε μια στιγμή στη γέφυρα, όπου είχαν φανή τρεις μυστηριώδεις σκιές, δίχως να μπορεί να έξηγήσει τί συνέβαινε, κι’ έπειτα, με την έλπιδα ότι δεν τον είχε δει κανείς, κατέβηκε στο γραφείο του.

Υστερα όμως από λίγο παρουσιάστηκε μπροστά του ένας νεαρός κύριος, με άριστοκρατική άμφιεση, και του είπε, με κάποια δειλία στη φωνή :

— Κύριε πλοίαρχε, επιτρέψτε μου να σας ανησυχίσω μια στιγμή. Θάθελα να σας πω δυο λέξεις. Με λένε Ζαν Περρώ. Είμαι επιβάτης της δευτέρας θέσεως. Ω ! Δεν έχω να σας ζητήσω πολλά πράγματα... Αύριο μονάχα θα όρκισθήτε ότι το πλοίο σας δεν θα μεταφέ-

ρη και δεν θα αποβιβάσει οίνοπνευματώδη ποτά, κι’ όταν φθάσει ή στιγμή να δείξετε στον αστυνόμο ποιές αποσκευές θα ανοίξει για τον έλεγχο, σας παρακαλώ να θυμηθήτε ότι ή πέντε κάσες μου και τα έξη μπαούλα μου δεν πρέπει να ανοιχθούν.

Ο Ζαν Περρώ, μ’ ένα γλυκό χαμόγελο, κατέβασε το χέρι του καπετάνιου, που είχε σηκωθεί απειλητικό, και συνέχισε :

— Άλλοιώς θα φανερώνω στη γυναίκα σας και στον άνδρα της κυρίας, που μένει στην καμπίνα 27 της πρώτης γέφυρας ότι...

Ο Όθελλος Ρίτς πετάχτηκε από τη θέση του, κατακόκκινος, σαν παπαρούνα.

— Θα προσέξατε απόψε, πρόσθεσε ο παράξενος νέος, ότι παρευρίσκοντο τρεις μάρτυρες στις θορυβώδεις έρωτικές εκδηλώσεις σας,

πάνω στή γέφυρα, και θα είδατε α-
κόμη, ότι ένα ξαφνικό φως έλαμψε
μέσα στο σκοτάδι : "Ήταν το μα-
γνήσιο μιας φωτογραφικής μηχαν-
ής, ή όποια σας πήρε την ώρα που
κρατούσατε στην αγκαλιά σας την
κυρία της καμπίνας 27. Αυτή ή φω-
τογραφία προορίζεται για τον άνδρα
της κυρίας, που όχι μόνο είχε τρο-
μερό ζηλιάρη, αλλά και μεγάλος
μέταχος της 'Ατμοπλοϊκής 'Εταιρίας
σας... Καταλαβαίνετε τώρα... Νο-
μίζω ότι είναι περιττή κάθε άλλη ε-
ξήγηση. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να
μη με ξεχάσετε... Με λένε Ζάν Περ-
ρώ... "Έχω πέντε κάσες και έξη
μπαούλα με οινόπνευματώδη ποτά...

Κι' ό επιβάτης της δευτέρας
θέσεως, με μια υπόκλιση κι' ένα εί-
ρωνικό χαμόγελο, βγήκε απ' το
γραφείο του. 'Ο καπετάνιος 'Οθέλ-
λος Ρίτς απόμεινε μόνος, με το
θυμό του, με την ντροπή του, με τη
λύσσα του, κι' άρχισε να κλωτσάει
δεξιά κι' αριστερά τις πολυθρόνες
και να σπάει με τις γροθιές του τα
τραπέζι του... Τι μπορούσε να κάνει;
"Αν τούλάχιστον κινδύνευε αυτός
μόναχος, από την παγίδα που του εί-
χαν στήσει οι λαθρέμποροι... Μά ή-
ταν κι, ή Λίνα, ή ξανθιά κι' άθώα
Λίνα, που κινδύνευε από τον ζητό-
τυπο άνδρα της... "Έπρεπε να την
σώσει! Δεν έπρεπε να φανερώσει τί-
ποτα...

Κι' έτσι, το πρωί της άλλης μέ-
ρας, όταν ό αστυνόμος του λαθρε-
μπορίου τον έβαλε να όρκισθ, με
το χέρι στο Ευαγγέλιο, ότι κλ.π.
κλ.π., ό καπετάνιος της «'Εσπερίας»
ώρκισθηκε δίχως να χλωμιάσει.

Τό μεσημέρι, τέλος, όταν έτοιμα-
ζόταν κι' αυτός ν' αφήσει το καράδι
και να κατεβή στη Νέα 'Υόρκη, ό
ναύτης του χτύπησε την πόρτα του
γραφείου και μπήκε μέσα, κρατών-
τας ένα μικρό κιβώτιο και μια κάρ-
τα....

Τό κιβώτιο είχε έξη μπουτλλίες
ουίσκι. Τό επισκεπτήριο έγραφε :

«'Ο κύριος και ή κυ-
ρία Ζάν Περρώ σας ε-
υχαριστούν και σας ε-
γνωμονούν».

— Παλιάνθρωπε ! ούρλιαξε ό 'Ο-
θέλλος Ρίτς, κυττάζοντας λοξά τις
μπουτλλίες με το ουίσκι. Μά είχε
λοιπόν μαζί του και τη γυναίκα του
αυτός ό Περρώ ; Περίεργο ! Δεν
θυμάμαι να γνώρισα καμιά τέτοια
κυρία...

— "Αλήθεια, καπετάνιε, αυτή ή κυ-
ρία Περρώ ταξίδευε μ' άλλο όνομα,
τόν πληροφορήσε ό ναύτης του. Εί-
χε μια καμπίνα πολυτελείας, πάνω
στή γέφυρα, την καμπίνα 27...

— Ψέματα ! φώναξε ό καπετά-
νιος 'Οθέλλος Ρίτς, κι' ώρμησε κα-
τά πάνω του, με σηκωμένες τις γρο-
θιές...

Μά την ίδια στιγμή συγκρατήθη-
κε, Ικαί, τρίζοντας τα δόντια του ά-
πό τη λύσσα του, σωριάστηκε σε μια
πολυθρόνα του γραφείου του. "Ή-
ταν αλήθεια... ! Η κυρία με τ' άρ-
κουδάκι, ή κυρία της καμπίνας 27,
ή Λίνα, ό μεγάλος έρωτάς του, ή-
ταν μια λαθρέμπορος !...

ΖΑΚ ΝΤΕΒΑΛ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Καθαριότης :

'Ο Τζιμ συναντά στο δρόμο ένα
φίλο του, ό οποίος 'κουτσάινει.

— Τι έπαθες Μπόμπ; τον ρωτά.

— "Άστα... "Εβγαλα φαίνεται έ-
ναν κάλο στο πέλμα του αριστερού
ποδιού μου, κι' είναι τρεις έδομάδες
τώρα, που μ' έχει σαικατέψει...

'Ο Τζιμ.— Καί γιατί δεν τον κό-
ψεις ; Νά, έδω 'πλάι στο κουρείο,
κάνουν και πεντικιούρ. Πήγαινε να
σου κόψουν τον κάλο. Σε περιμένω.
Μετά δυό λεπτά, ό Μπόμπ βγαί-
νει γελαστός από τό 'κουρείο.

'Ο Τζιμ.— "Ε; Σου τον έκοψαν
τον κάλο 'κιόλας ;

'Ο Μπόμπ.— "Όχι, φίλε μου !
Τη στιγμή που έβγαζα την κάλτσα
μου, έπεσε από μέσα τό κουμπί του
κολάρου μου, τό όποιο είχα χάσει
τόσες μέρες τώρα !...

ΙΤΑΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ROBERTO BRACCO

ΑΓΑΠΗ

'Η Λίτσα είχε τρομερά έκνευριμέ-
νη. Για πρώτη φορά πρόκειται να
προδώσει τον άντρα της. "Έχει την
άνησυχία που νοιώθει κάθε άρχα-
ριος σ' όποιαδήποτε δουλειά.

"Όλη νύχτα δεν έκλεισε μάτι και
τώρα τό πρωί διάζεται να ιδη τον
άντρα της να φεύγει από τό σπίτι
για τό γραφείο του.

— Θεέ μου ! Πώς άργεί !..

Πόση ώρα κάνει να δέση την
γραβάτα του !

'Επί τέλους είναι έτοιμος. Την πλη-
σιάζει, της δίνει τό συνηθισμένο του
φιλί και κατεβαίνει τις σκάλες. Μό-
λις ή σιλουέττα του χανεται στη γω-
νία του δρόμου, ή Λίτσα άρχίζει βια-
στική να ντύνεται. Την περιμένει ό
Γουσταύος Λορέντι σ' ένα μικρό ά-
πόμερο σπιτάκι που έχει νοικιάσει
μόνο και μόνο για να στήσουν εκεί
την έρωτική φωλιά τους. 'Η Λίτσα
ξέρει ότι πρόκειται να κάμει μια κα-
κή πράξη. 'Ο άντρας της την αγαπά,
της είναι άφωσιωμένος, της είναι πι-
στός. Δεν λείπει ποτέ από τό σπίτι
του, δεν την προσβάλλει ποτέ. 'Ικα-
νοποιεί όλες της τις επιθυμίες, όλες
τις ιδιοτροπίες άκόμη. "Αλλά ό Γου-
σταύος Λορέντι ; Αυτός την έχει μα-
γέψει. Δεν μπορεί ν' αντισταθ στην
γοητεία του. Αισθάνεται την ανάγκη
να γίνη δική του.

"Ορθια μπροστά στον καθρέπτη,
προσέχει κάθε λεπτομέρεια της του-
αλέττας της. 'Ο Γουσταύος είναι άν-
θρωπος με έξαιρετικό γούστο και
δεν πρέπει να τον απογοητεύσει. "Ε-
νώ δοκιμάζει τό καπέλλο της, ανι-
γει ξαφνα ή πόρτα του δωματίου
της και μπαίνει μέσα ή υπηρέτρια.

— Δεν σε φώναξα ! της λέει νευρι-
σμένη ή Λίτσα. Πήγαινε ! Πήγαινε !

— Τό ταχυδρομείο, κυρία !

— "Αφσέ τό τώρα. Νά μου τό φέ-
ρης τό θράδυ.

— Μά είναι ένα γράμμα που γρά-
φει με μεγάλα γράμματα : «'Επεί-
γον !»

— 'Επείγον ! 'Επείγον ! Τίποτε
δεν μπορεί να είναι πιο έπείγον από
τη δουλειά που έχω. "Αλλά φέρε το
τέλος πάντων να δούμε τι τρέχει.

Με μεγάλη νευρικήτητα ή Λίτσα ά-
νοίγει τον φάκελλο και τον ρίχνει
κάτω. Μόλις άρχίζει να διαβάσει τό
γράμμα, γίνεται 'ικατάχλωμη, τα χέ-
ρια της τρέμουν.

«Κυρία — γράφει ή επιστολή — ά-
ντρας σας σας άπατά. Την στιγμή
που έσείς διαβάσετε με δυσπιστία τις
γραμμές αυτές, αυτός βρίσκεται στην
αγκαλιά μιας άλλης, που τον έχει
ξετρελλάνει. Δεν υπογράφω, γιατί
δεν θέλω άκόμη να μάθετε ποιός εί-
μαι. Καί όμως δεν είμαι ούτε ψεύ-
της, ούτε συκοφάντης. Σε λίγο θα
με γνωρίσετε και θα έχετε άποδεί-
ξεις άπράνταχτες».

'Η Λίτσα έβαλε τό χέρι στην καρ-
διά και ρίχτηκε σ' ένα κάθισμα.

— Είσοθε άρρωστη, κυρία; την ρώ-
τησε ή υπηρέτρια.

— Καί πολύ άρρωστη.

— Καμιά 'κακή είδησι ;

— Κάτι τρομερό... "Ένα μεγάλο
χτύπημα. "Αχ ! ή καρδιά μου... ή
καρδιά μου, χάνουμαι...

'Η γρηά υπηρέτρια έτρεξε να φέ-
ρη αϊθέρα κι' άρχισε να κάνη έντρι-
βές στην κυρία της.

— Νά φωνάξω τό γιατρό ;

— "Όχι.

— Νά τηλεφωνήσω στον κύριο;
Θά είναι τώρα στο γραφείο του.

«Η Λίζα γέλασε ειρωνικά.
«Ο άντρας μου δεν είχε στο γρα-
φείο του!

— Κυρία, πρέπει να πλαγιαστείτε.
Δεν μπορείτε να θυγήτε έτσι που εί-
σθε. Σας περιμένει κανείς; Θέλετε
να ειδοποιήσω;

«Ας πάει στο διάβολο όποιος με
περιμένει.

— Δεν χάλασε ο κόσμος. «Όποιος
περιμένει σήμερα, θα περιμένη και
αύριο, λέει η παροιμία.

— «Όποιος περιμένει σήμερα, θα
περιμένη και αύριο, επανέλαβε μηχανι-
κά η Λίζα. «Όχι! «Όχι! Ούτε αύ-
ριο, ούτε μεθαύριο ούτε ποτέ στη
ζωή μου. Δεν μπορώ πια ν' ασχο-
λοῦμαι τέτοια. «Αλλά πράγματα
με βασανίζουν τώρα... Γρήγορα ένα
χαρτί. Πρέπει να γράψω ένα γράμ-
μα.

— Να το ρίξω στο ταχυδρομείο;
— «Όχι, θα το πάω μόνη μου. Εί-
μαι καλύτερα.

«Η ύπηρετρια έφερε χαρτί και με-
λάνι στην κυρία της.

«Όταν η Λίζα έμεινε μόνη της έ-
γραψε αποφασιστικά :

«Συχωρέστε με, Γουσταύε, συχω-
ρέστε με. Σας όρκίζομαι ότι θα
κρατούσα την υπόσχεσή μου, ότι θα
έρχόμουν σε σας αν και ήξερα ότι
κάνω έγκλημα. Ένα άπρόοπτο ό-
μως έμπόδιο, την τελευταία στιγμή,
με σταμάτησε. Έχασα τις αισθήσεις
μου και όταν συνήλθα μπόρεσα να
διαβάσω καθαρά στη συνείδησή μου.
Έχω καταλάβει πια ότι πρέπει να
μείνω τιμιά. Έχω καταλάβει ότι
είμαι πολύ στενά συνδεδεμένη με τον
άνδρα μου και ότι δεν μπορώ να τον
άπατήσω. Συχωρέστε με, και μη θε-
λήσετε, σας ίκετεύω, μη θελήσετε
άλλοτε...»

Διεκόπη πριν τελειώσει το γράμ-

μα της. «Η ύπηρετρια μπήκε γεμά-
τη χαρά στο δωμάτιο.

— Κυρία, κυρία!

— Τι συμβαίνει!

— Ένα ευχάριστο νέο. Το γράμμα
που σας στενοχώρησε τόσο πολύ
δεν ήταν για σας. Ήταν για την
κυρία του δεύτερου πατώματος. Μας
τό άφησε κατά λάθος ο διανομέας.
Κυττάξτε το φάκελλο κυττάξτε την
διεύθυνση: «Κυρίαν Όρτενσίαν Βι-
θάτσι».

— Και πώς δεν το είδες νωρίτερα;

— Δεν φορούσα τα γυαλιά μου ό-
ταν ήρθε ο ταχυδρόμος. Τα μάτια
μου έπεσαν στο «έπείγον» που είχε
με μεγάλα γράμματα. Την διέθουν-
σι όμως δεν μπόρεσα να τη διαβά-
σω. Καλά που πήρα τα γυαλιά μου,
πριν ρίξω στα σκουπίδια το φάκελλο.
Πρέπει να είσατε ευχαριστημένη!
Να σας πω την αλήθεια, σας είχα
φοβηθή. Τώρα είναι η σειρά της κυ-
ρίας Όρτενσίας. Αλλά πρέπει να μη
της καθυστερήσουμε άλλο το γράμ-
μα της. Δότε το να της το πάω α-
μέσως και να της ζητήσω συγγνώ-
μη γιατί το άνοιξαμε κατά λάθος.

«Η Λίζα ήταν τρελλή απ' τη χα-
ρά της. Γελοῦσε, χόρευε, χτυπούσε
τα χέρια, αγκάλιαζε τη γρήγα ύπη-
ρέτριά της.

— Είμαι τόσο ευτυχισμένη!

Διόρθωσε τα μαλλιά της, έβαλε
κόκκινο στα χείλη της πήρε τα γάν-
τια, το τσαντάκι της και το άποχαι-
ρετιστήριο γράμμα για τον Γου-
σταύο Λορέντι.

Μετά δέκα λεπτά ένα ταξί στα-
ματοῦσε μπρός στην πόρτα του
μικρού απόμερου σπιτιού του Γου-
σταύου.

— Σου έγραψα αυτό το γράμμα,
είπε στον Γουσταύο, ενώ εκείνος
φιλούσε το χέρι της, και όμως ήρθα.
Διάβασέ το για να καταλάβεις πό-
σο πολύ σ' αγαπώ...

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

ΤΟΥ ΜΑΡΚ - ΤΟΥΑΙΝ

ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΑΥΡΗΛΙΑΣ

Τα ακόλουθα γεγονότα είναι σχε-
τικά μ' ένα γράμμα που μου έγρα-
φε μια κόρη, η οποία κάθεται στην
ώμορφη πόλη του Αγίου Ιωσήφ. «Η
κόρη αυτή μου είναι έντελως άγνω-
στη και υπογράφεται απλώς «Αύρη-
λία - Μαρία». Το όνομα αυτό ίσως
να είναι και ψευδώνυμο, άλλ' αυτό
δεν έχει και μεγάλη σημασία. Έκει-
νο που έχει προκαλέσει το μεγάλο
μου ενδιαφέρον, είναι η ζωή της νέας
αύτης.

«Η καρδιά της δυστυχισμένης κό-
ρης είχε ραγίσει από τα αλλεπάλλη-
λα δυστηχήματα που την έχουν βρή.
Είναι δε τόσο ζαλισμένη από τις αν-
τιφατικές συμβουλές που της έδω-
σαν οι κακοκέφαλοι φίλοι της κι' ύ-
πουλοι έχθροι της, ώστε δεν ξέρει
πια τί ν' αποφασίσει για να ξεφύγ-
η από το δίχτυ των δυσκολιών, στο ό-
ποιο έχει μπλεχτή. Στην άπογνώσή
της λοιπόν καταφεύγει σε μένα και
με ίκετεύει να την συμβουλέψω και
να την καθοδηγήσω. Μου γράφει με
μια ειλικρίνεια τόσο συγκινητική,ώ-
στε θα μπορούσε να μαλάξει και την
καρδιά... ενός αγάλματος!

«Ακούστε, φίλοι μου, τη θλιβερή
της ιστορία :

* * *
«Ήταν δεκάξη χρόνων, - σας λέω
ό,τι ακριβώς μου έγραφε - όταν αν-
τάμωσε κι' αγάπησε μ' όλη τη λυό-
ρα της φλογερής ψυχής της, ένα νέο
από τη Νέα Υερσέη, ονομαζόμενο
Ουίλλιαμ Καρούθερ και μεγαλείτε-
ρο της κατά ξέη χρόνια. «Η αγά-
πη των δύο νέων ήταν αμοιβαία και

άρραβωνιάστηκαν τέλος, με την
συγκατάθεση των γονέων των. Για
κάμποσον καιρό, η εύτυχια τους
φαινόταν εξασφαλισμένη... Μά, μια
μέρα, η τύχη άλλαξε ξαφνικά. «Ο
νεαρός Καρούθερ προσεβλήθη από
βλογιά πολύ βαρειάς μορφής κι' ό-
ταν σηκώθηκε από το κρεβάτι η ό-
μορφιά του είχε εξαφανιστή για
πάντα! Το πρόσωπό του δηλαδή ή-
ταν πια τρύπιο σαν κόσκινο!

«Η Αύρηλία τότε σκέφτηκε να δια-
λύση τον άρραβώνα της μαζί του,
μα γρήγορα ένιωσε τον άποτροπια-
σμό της ο όικτος για το νέο και η
καλόψυχη κοπέλλα περιωρίστηκε
μόνον να αναβάλει το γάμο της γι'
αργότερα.

Την παραμονή τέλος της ημέρας
που έπρόκειτο να γίνει ο γάμος, έ-
νω ο Καρούθερ περιπατούσε με το
κεφάλι σηκωμένο προς τον ούρανό,
θαυμάζοντας ένα μεγάλο μπαλόνι,
έπεσε μέσα σ' ένα ξεροπήγαδο κι' έ-
σπασε το πόδι του, το οποίο οι για-
τροί αναγκάστηκαν να του το κό-
ψουν, πάνω από το γόνατο.

«Η Αύρηλία θέλησε και πάλιν να
διαλύση τον άρραβώνα της, μα και
πάλιν ο έρωτας βγήκε θριαμβευτής
και ο γάμος ανεβλήθη απλώς για
λίγον καιρό, για να συνέρθη στο με-
ταξύ ο δυστυχισμένος νέος από το
τρομερό ατύχημά του.

Μά η κακοτυχία του Καρούθερ
δεν σταμάτησε ως εδώ. Μια καινούρ-
για συμφορά τον έβηκε σε λίγο και-
ρό. Έχασε δηλαδή το δεξί του χέ-
ρι την ημέρα του εορτασμού της α-

νεξαρτησίας της Αμερικής, από την ξαφνική έκρηξη ενός κανονιού... Και σαν να μην έφτανε αυτό, ύστερα από τρεις μήνες το έκοψαν και το άριστερό του χέρι, σε μια επίσκεψή του σε κάποιο εργοστάσιο...

Η καρδιά της δυστυχισμένης Αύρηλίας ραγίστηκε πεινά, έγινε κυριολεκτικώς συντρίμμα από τις νέες αυτές τρομακτικές συμφορές. Αισθανόταν, ή άτυχη, μια βαθυτάτη θλίψη, βλέποντας τον αγαπημένο της, να την εγκαταλείπει έτσι, κομμάτι προς κομμάτι, και σκεφτόταν απελπισμένη, ότι με το σύστημα αυτό της... έλα τ τ ω σ ε ς του μνηστήρος της, δεν θα της έμενε πεινά τίποτε από αυτόν! Είχε καταστήσει πεινά σαν ένας έμπορος, ο οποίος επιμένει στην επιχείρησή του, ενώ χάνει καθημερινώς περισσότερα και μετανοούσε που δεν πήρε τον Καρούθερ άμεσα, πριν υποστή τους τόσους οίκτροους ακρωτισμούς του. Αλλά η έρωτευμένη καρδιά της, και πάλιν υπερίσχυσε και αποφάσισε να' άδειάσει το ποτήρι των πικριών ως τον πάτο. Ανέβαλε λοιπόν και πάλι τον γάμον της και περίμενε να συνέρθη ο μνηστήρ της από τις τραγικές δοκιμασίες του.

Μά και πάλιν, όταν έπλησίαζε η ημέρα του γάμου, ο Καρούθερ άρρώστηκε από ανεμοβλογιά κι' έχασε το ένα του μάτι! Οι φίλοι και συγγενείς της κοπέλλας επενέβησαν τότε και την συμβούλεψαν να διαλύση τον άρραβώνα της. Μά η Αύρηλία, αφού έδίστασε λίγο, απάντησε με γενναιοφροσύνη, ότι δεν μπορούσε να' απαρνηθί τον μνηστήρα της, γιατί δεν εύρισκε σ' αυτόν τίποτε το αξιοκατάκριτο!

Ανέβαλε λοιπόν και πάλι την ημέρα του γάμου, αλλά έντωμεταξύ, άτυχος άρραβωνιαστικός της έχασε

και το άλλο του πόδι! Η καινούργια αυτή τραγική συμφορά έκλόνισε την άφροσύνη της νέας στον άρραβωνιαστικό της. Η συμπαθεία της γι' αυτόν άρχισε πεινά να ελαττώνεται. Το αισθανόταν καλά αυτό η Αύρηλία και το λογάριζε σοβαρώτατα, ωστόσο όμως δεν μπόρεσε να' αντίσταθι στο επιβλητικό αίσθημα του οίκτου που πλημμύριζε την καρδιά της και άρνήθηκε και πάλιν να συμμορφωθί με τις συστάσεις και τις πιέσεις των γονέων της κι' έδωσε ξανά λόγο στον άξιο θρήνων και οδυρμών άρραβωνιαστικό της, ότι θα του είνε πιστή μέχρι τελείου τεμαχισμού του...

Επιτέλους, μια θδομάδα περίπου πρό της ημέρας που ώρίστηκε να γίνουν οι γάμοι της Αύρηλίας με τον Ούιλλιαμ, συνέβη ένα καινούργιο δυστύχημα στον κακορίζικο μνηστήρα της, το έξης:

Ο Καρούθερ έτρεχε πάνω σ' ένα άμάξι με την καρδιά πλημμυρισμένη από χαρά, να πάη στο σπίτι της άρραβωνιαστικής του, όταν τον έπιασαν άξαφνα στο δρόμο μερικοί φανατικοί 'Ινδοί και του γδάρανε το κεφάλι! Ο δύστυχος νέος καταράστηκε πικρά την είρωνική τύχη του, που τον κρατούσε ακόμα ζωντανό. Τί την ήθελε πεινά τέτοια ζωή;

Αυτά συνέβησαν στο δύστυχο Καρούθερ.

Και τώρα... Τώρα η μνηστή του, ή γενναίοψυχη Αύρηλία, δεν ξέρει πεινά τι πρέπει να κάνει! Καθώς μού γράφει, αγαπάει ακόμη, με όλη τη δύναμή της καρδιάς της τον άρραβωνιαστικό της, — ή, τουλάχιστον, τι μένει ακόμη απ' αυτόν — αλλά οι οίκογένειά της έναντιώνεται όσο μπορεί στο γάμο. Ο Καρούθερ δεν έχει πεινούσια και είνε άνικανος πλέον

για κάθε εργασία. Μά και η Αύρηλία επίσης, οέν έχει αρκετούς πόρους για μια άνετη ζωή. Και για όλ' αυτά, η καικάτυχη κορη, που βρίσκεται σε μια τόση φοβερή στενοχώρια, με ρωτάει: «Τί πρέπει να κάνω»;

Το ζήτημα είνε, άναμφιβόλως, πολύ λεπτό. Από τη λύση του πρόκειται να κριθί η τύχη μιας γυναίκας σ' ολόκληρη τη ζωή της, καθώς και η τύχη... των δυο τρίτων περίπου ενός ανδρός. Μου φαίνεται, κατόπιν όλων αυτών, ότι θα ανέλαμβανε κανείς εξαιρετικώς θραειά εϋθύνη αν τολμούσε να' απαντήση στη νέα χωρίς να σκεφθί σοβαρά, χωρίς να βασίση την απάντησή του σε μια άπλη υπόθεση, στο έξης έρώτημα δηλαδή: «Πόσο θα έστοίχιζε ή άνοικοδομήσις ενός τελείου Καρούθερ»;

Λοιπόν, αν η Αύρηλία διαθέτη αρκετά χρήματα, ως αγοράση για τον άκρωτηριασμένον αγαπημένον της κήμες και χέρια ξύλινα, ένα γυάλινο μάτι και μια περρούκα, για να τον κάνει παρυσία. Ας του δώση έπειτα ένενηντα ήμερών προθεσμία και αν κατά το διάστημα αυτό δεν σπάση το σέβρο του, ως διακινδυνέψη να τον παντρευθί, Εγώ πιστεύω ότι δεν θα έκτεθί σε μεγάλο κίνδυνο, αν το κάνει αυτό.

«Αν ο άρραβωνιαστικός σου, άγαπητή Αύρηλία, κυριευθί ξανά, κατά τις 90 ήμέρες της προθεσμίας, από τον αλλόκοτο πειρασμό, να σπάση κάτι, το πρώτο δυστύχημα που θα συμβή πλέον, θάνα άσφαλώς ο θάνατος. Και τότε θα ήσυχάσης κόρη μου, μια για πάντα. Αν πάλι τον παντρευθί, και τον κόψη κανένα κάρρο, τα ξύλινα πόδια του και τα άλλα πρόσθετα μέρη του θάρθουν στα χέρια σου ως κληρονομιά κι' έτσι δεν θα χάσης τίποτε, έκτος από το τελευταίο ζωντανό κομμάτι ενός έντιμου αλλά κακότυχου συζύγου, ο οποίος προσπάθησε να κάνει στη ζωή του, τι μπορούσε, άλλ' ο οποίος είχαμε άμελλικο έχθρο τη Μοίρα του.

Πάρε αυτήν την απόφασιν, κόρη

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΣΥΝΑΧΙ

Θέλετε ένα πρόχειρο, όσο και θαυματουργό φάρμακο για το ένοχλητικό συνάχι, τώρα πούρχεται φθινόπωρο;

Στύψτε πολύ λεμόνι στη χούφτας και ρουφήξτε το με τη μύτη θαυθεία, πολύ θαυθεία... Τέσσερες φορές συνέχεια... Σας έτσουσε πολύ; Δεν πειράζει, μη φοβάστε... Σε μια ώρα επαναλάβετε το ρούφηγμα άλλες τέσσερες φορές... Κι' ύστερα... δεν έχει ύστερα, θα ήσπεράση πεινά και το συνάχι, κι' τα πονοκέφαλος, και τα δάκρυα των ματιών σου, κι' ή δύσπνοια και όλα! ΔΑΝΕΒΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΣΤΙΧΟΙ

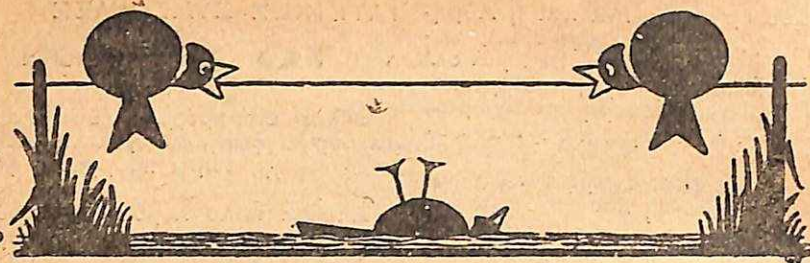
ΚΑΡΔΙΑ—ΧΙΟΝΙ

Μου είπα:—Πέρνα ύστερα
θα είμαι στο μπαλκόνι.
'Επέρασα και τι να δώ;
Μια σφαίρα από χιόνι!...

Κι' είπα:—Εκρύφτη μη ή
(χιονιά
χαλάση τη θωριά της
και στο μπαλκόνι μ' άφησε
να βλέπω την καρδιά της!...

μου. Την σκέφθηκα καλά και έπεισθην, ότι είνε ή μόνη λογική απόφασιν. Ο Καρούθερ, θέβαια, θάκανε καλά, μόλις άρχισε, να σπαζε μια και καλή το κεφάλι του... Αλλά, μια και διάλεξε άλλη μέθοδο — παίρνοντάς την απόφαση να παρατείνη τη ζωή του όσο μπορούσε περισσότερο, — δεν πιτεύω ότι μπορούμε να τον κατηγορήσουμε γι' αυτό. Ναι, ναι, Αύρηλία, κόρη μου, παντρεύου τον Καρούθερ. Από έναν σύζυγο με χέρια και με πόδια είνε προτιμότερος ο δικός σου. Ούτε μάτια έχει για να σ' επιβλέπη, ούτε χέρια και πόδια να σε χτυπή, ούτε μαλλιά τέλος για να... μαλλιοτραβιέστε! Κάτι ή ξερανε—Διάβλε—οι 'Ινδοί που του γδάραν το κεφάλι!...

ΜΑΡΚ ΤΟΥΑΙΝ

ΑΠΟ ΤΑ ΛΟΝΔΡΕΖΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

ΑΓΓΛΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

ΛΑΘΟΣ

Δυό φίλοι συζητούν:

— Γνωρίζω έναν κύριο, λέει ο ένας, ο οποίος είναι παντρεμένος, πάνε τριάντα χρόνια τώρα, και δεν βγήκε ούτε ένα θράδυ από το σπίτι του!

— Αυτό ονομάζεται αγάπη μιά φορά!

— Ά, μπά... Ο γιατρός το ώνόμασε.. παράλυσι!...

**

ΑΝΩΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ο σύζυγος επιθεωρεί το βιβλίο των εξόδων.

— Δεν καταλαβαίνω, αγαπητή μου, λέει στη γυναίκα του, τί έννοεις εδώ; Γράφεις μεταξύ άλλων: «Δ. Θ. 9)6». Τί σημαίνει αυτό;

Η σύζυγος.— Καϋμένε! Τι στενοκέφαλος πού είσαι! Σημαίνει απλούστατα: Δεν θυμώμαι πού έδωσα έννηά σελλίνια κι' έξη πέννες!...

**

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Μεγάλη σύγχυσις επικρατεί άπάνω στη γέφυρα ενός υπερωκεανείου.

— Ένας δυστυχισμένος έπεσε στη θάλασσα! Ξεφωνίζει κάποιος.

— Αύθαδέστατε! φωνάζει ή κυρία Σινόμπ μ' αγανάκτησι. Νά μάθης νά μιλάς καλύτερα. Τόσο δύσκολο ήταν νά πής: Ένας κύριος έπεσε στη θάλασσα! Δεν ξέρεις πώς ο κύριος πού πνίγεται, είναι ο σύζυγός μου;

ΤΥΧΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ!

Δυό φίλοι όμιλούν. Ο φίλος λέει με καμάρι:

— Είνε τρομερά έξυπνη ή γυναίκα μου. Έχει μυαλό γιά δυό.

— Αυτό είναι ευχάριστο γιά σένα! Είσαι τυχερός φίλε μου! άπαντά ο άλλος, χαμογελώντας ειρωνικά.

**

ΤΟ ΚΟΥΜΠΙ ΤΟΥ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΥ

Η μαγειρίσσια.— Τί έπαθε τó άφεντικό και κάνει τόση φασαρία;

Η καμαριέρα.— Κατάπιε τó κουμπί του κολλάρου του!

Η μαγειρίσσια.— Τούλάχι στον τώρα θά ξέρη πού βρίσκεται!

**

Ένας Σκώτος λέει σ' ένα φίλο του:

— Δώσε μου, καϋμένε, ένα τσιγάρο!...

— Δεν μοϋ λές, Μάκ 'Ιντός, πόσα τσιγάρα καπνίζεις την ήμέρα; τόν ρωτά ο φίλος του.

— Ω!... μά, όσα μοϋ προσφέρουν!...

**

ΑΠΑΘΕΙΑ

Ο ξενόδοχος.— Γρήγορα, κύριε!... Τρεχάτε!... Τό ξενόδοχείο καίεται!...

Ο ξενικός.— Αφσή με ήσυχο! Τό πρωί θά τó διαβάσω στίς έφημερίδες!...

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟ'Υ'Λ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ!

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

— Ωστε είναι λευκός, έ;
— Ναι, είναι λευκός. Είναι ένας πολύ σοφός γιατρός και μοϋχει στείλει ως τώρα πολλούς πελάτες.
— Παράξενος γιατρός!... ψιθύρισε ο Χόλμς. Πολύ παράξενος γιατρός!

— Γιατί τó λέτε αυτό, κ. Χόλμς, ψιθύρισε ή κ. Καζιανά.
— Γιατί;... Μά είναι νά ρωτάτε;... Ποϋ άκούστηκε ποτέ ένας γιατρός νά συμβουλευή στους άρρώστους του την χρήση τού όπιου! Τό ξανακούσατε ποτέ, έσεις, κύρια, αυτό τó πράγμα;
— Όχι! ψιθύρισε ταραγμένη ή κ. Καζιανά.
— Λοιπόν, γιά πέστε μου, τó όνομα τού γιατροϋ αυτού, τó ξέρετε;

— Σας όρκίζομαι σ' ό,τι έχω ιερόν, κ. Χόλμς, φώναξε με τρεμάμενη φώνη ή 'Ινδή, ότι τ' όνομά του δεν τó ξέρω. Είναι γνωστός σέ όλους με τó όνομα ο «'Ινδός δόκτωρ». Άλλωστε, όταν έρχεται εδώ, δεν καπνίζει, δεν πίνει, μόνο παρατηρεί, μελετά, εξέτάζει. Κι' έπειδή μοϋ έχει κάνει πολλά καλά, τού έχω δώσει τó δικαίωμα νά μπαίνει μέσα σ' όλα τά δωμάτια. Μπορώ μάλιστα νά σας πω ότι... Άλλά ή κ. Καζιανά διεκόπη απότομως στό σημείο αυτό και δεν μπόρεσε νά άποτελειώση την φράσι της.

Ένας παράξενος θόρυβος άκούστηκε άξαφνα άπ' τó διπλανό δωμάτιο, τó ποίο χωριζόταν άπ' τó δωμάτιο στό όποίο βρίσκόντουσαν ο άστυνομικός κι' ή διευθύντρια τού όποιοποτείου, μ' έναν λεπτό μεσότοιχο.

Ο Σέρλοκ Χόλμς κατάλαβε άμέσως ότι ο θόρυβος αυτός δεν ήταν παρά ο πνιγμένος στεναγμός μιάς γυναίκας πού σπαρταρούσε κάτω άπ' την τρομερή επίδρασι τού όπιου και ρώτησε άπότομα την κ. Καζιανά:

— Ποιός είναι στό διπλανό δωμάτιο;... Καμμιά γυναίκα;...
— Μάλιστα, άπάντησε ή 'Ινδή.
Και καταφοβισμένη, πρόσθεσε άμέσως:
— Ναι, είναι μιά γυναίκα, αλλά δεν την ξέρω ποιά είναι. Πιστέ-

Ψατέ με, κ. Χόλμς, δεν ρωτώ ποτέ να μάθω τα όνόματά των πελατών μου. Ήρθε διπλωμένη ο' ένα βαρύ γούνινο επανωφόρι.

— Ίσως! απάντησε ο Χόλμς. Άλλ' είμαι βέβαιος ότι κάθε πελάτης και κάθε πελάτισσά σας, που έγκαταλείπει κατά τα ξημερώματα το σπίτι σας, παρακολουθείται από έναν κατάσκοπο σας, ο οποίος έχει την έντολή από σας να μαθαίνει και να σας λέη την ταυτότητά του. Ά, βέβαια, το εμπόριό σας είναι μία πρώτης τάξεως επιχειρήσις εκβίασμών, εξαιρετικά επικερδής!.. Μήπως σας κακοφαίνεται;

Η κυρία Καζιανά έτρεμε απ' τον φόβο της. Καταλάβαινε, σαν μία τετραπέρατη γυναίκα που ήταν ότι ο αστυνομικός που είχε μπροστά της, γνώριζε όλα τα μυστικά του επαγγέλματός της κι' ότι ήταν πολύ επικίνδυνο να του αντιμιλήση. Γι' αυτό, περιωρίστηκε μόνο να μουρμουρίση σιγά, μ' έναν τόνο που έδειχνε την συντριβή της:

— Άχ, κύριε Χόλμς, είναι αλήθεια αυτά που είπατε, αλλά μόνο στ' άλλα όποιοιτεία συμβαίνουν!... Εγώ κάνω το εμπόριό μου με τιμιότητα και αξιοπρέπεια! Ποτέ δεν έκανα κανέναν εκβίασμό! Σας όρκίζομαι, κύριε Χόλμς, σας όρκίζομαι σε ό... Άλλά δεν πρόφτασε να τελειώσει, κι' έμεινε μ' ανοιχτό στόμα, κυττάζοντας έντρομη τον αστυνομικό.

Το πρόσωπό της είχε πάρει τώρα μία παράξενη έκφρασις.

— Θεέ μου, μεγαλούναμε! τραύλισε με τρομαγμένη φωνή. Άκούσατε μία κραυγή, κ. Χόλμς, μία φοβερή κραυγή...

Πράγματι, μία κραυγή αγωνίας είχε ακουστή απ' το πλαγινό δωμάτιο.

— Είναι το ψυχорράγημα κάποιας, που πεθαίνει!... είπε ο Χόλμς.

Και τινάζοντας όλόρθος το κορμί του, φώναξε μ' ένα έπιταχτικό τόνο:

— Κυρία Καζιανά! ακολουθήστε με γρήγορα!... Όδηγήστε με στο δωμάτιο αυτό!... Μία κραυγή ακούστηκε ακόμη. Κάτι φρικώδες γίνεται πίσω απ' αυτό τον τοίχο!...

Τα τελευταία λόγια του Χόλμς τα σκέπασε το απότομο άνοιγμα ενός παραθύρου του πλαγινοῦ δωματίου.

Τί συνέβαινε λοιπόν; Τί το τρομερό και το άπαισιο;

Ο Χόλμς, έν τῷ μεταξύ, είχε άνοιξει την πόρτα του δωματίου, μέσα στο όποιο θρισκότανε, ρίχτηκε στο διάδρομο, έφτασε στην πόρτα του δωματίου απ' όπου άκουστήκανε ή κραυγές και θέλησε να την άνοιξη. Άλλά την έρθηκε κλειδωμένη.

— Είναι κλειστή, κ. Καζιανά! φώναξε.

Κι' ένῳ ή διευθύντρια του όπισποτείου έβγαζε άργά απ' την τσέπη της, με τρεμάμενα χέρια, έναν όρμαθό κλειδιά, ο Σέρλοκ Χόλμς έπεσε μ' όλη την δύναμι στην πόρτα και την έσπασε.

Όρμώντας κατόπιν μέσα στο δωμάτιο, άφησε μία κραυγή φρίκης:

— Της άνοιξε κι' αυτής την κοιλιά ο Τζάκ ο Άντεροβγάλης! Σατανά!... Σατανά!...

Η κ. Καζιανά, μόλις άκουσε τα τρομερά αυτά λόγια του αστυνομικό, έμπηξε μία άπελπιστική κραυγή και σωριάστηκε κάτω, μπροστά στο κατώφλι της πόρτας, άναίσθητη.

Ο Σέρλοκ Χόλμς, άφου έρριξε μία γρήγορη ματιά στην όμορφη γυναίκα, που κοίτονταν μπρός του και που έπλεε μέσα στο αί-

μα της ξαπλωμένη άνάσκελα άπάνω σ' ένα σοφά, κι' άφου άντελήφθη ότι κάθε βοήθεια στο τελευταίο αυτό θύμα του άπαισιού δολοφόνου ήταν άνώφελη, πήδησε άπάνω στο πεζούλι του παραθύρου, απ' το όποιο έφυγε άσφαλώς ο «Τζάκ ο Άντεροβγάλης».

ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ο δρόμος που είχε ακολουθήσει ο Τζάκ ο Άντεροβγάλης φαινόταν καθαρά, μπροστά στα μάτια του Σέρλοκ Χόλμς.

Το σπίτι της κυρίας Καζιανά περιτριγυριζότανε από μία στοά. Άπάνω στη στέγη της στοάς αυτής λοιπόν είχε πηδήσει ο κακούργος. Δεν ύπηρχε άμφιβολία γι' αυτό. Και ο ριψοκίνδυνος αστυνομικός πήδησε στη στέγη, μουρμουρίζοντας:

— Δεν μπορεί, παρά να τράβηξε πρὸς το πάνω μέρος του σπιτιού.

Πράγματι, μόλις ο Χόλμς έστριψε στη γωνιά, άφησε μία θριαμβευτική κραυγή.

Στο φῶς του φεγγαριού είδε τον κακούργο, ο όποιος στεκότανε καμπουριασμένος άπάνω στην άκρη της στέγης. Φαινόταν σαν να έδισταζε να πηδήσει κάτω από ένα τόσο μεγάλο ύψος.

Ο Σέρλοκ Χόλμς κατάρθωσε, μέσα σε δυό δευτερόλεπτα, ν' άντιληφθῇ τα έξῃς πράγματα: ότι ή πλάτες του κακούργου ήσαν μεγάλες, τετράγωνες, ότι φορούσε έναν άθλητικό σκούφο, ένα μεγάλο αδιάθροχο και ψηλές μπότες. Τοῦ φάνηκε ακόμη ότι ο κακούργος είχε μαύρη γενειάδα, αλλά δεν ήταν διόλου σίγουρος γι' αυτό, γιατί τον είδε μονάχα από πίσω.

— Μη τολμήσης να κάνης την παραμικρότερη κίνησι, τέρας! φώναξε ο διάσημος αστυνομικός.

Και ρίχτηκε άπάνω στον Τζάκ τον Άντεροβγάλη, ο όποιος φαινόταν ότι έτρεμε απ' το φόβο του.

Τῇ στιγμή όμως εκείνη ένα δυνατό σφύριγμα ακούστηκε κι' άμέσως μ' ένα δαιμονισμένο μουγκρητό φάνηκε νάρχεται ή άμαξοστοιχία του Σούθ-Άϊστερν, ή όποια θα περνούσε πλάι από τη στοά, στην άκρη της όποιας στεκόταν ο δολοφόνος.

Ο Σέρλοκ Χόλμς είδε τότε τον κακούργο να άνορθώνεται και να έτοιμάζεται να πηδήσει.

— Κακούργε! ούρλιαξε ο αστυνομικός. Μην πηδήσης! Θα σε σκοτώσω σαν σκυλί!

Κι' έτρεξε κοντά του.

Άλλά τῇ στιγμή εκείνη, που ο Σέρλοκ Χόλμς άπλωσε το χέρι του γιά να πιάση από τον ώμο τον δολοφόνο, ακούστηκε ένα σαρκαστικό γέλιο, και συγχρόνως συνέβη κάτι το άπίστευτο, το άκατανόητο...

Ένῳ δηλαδή περνούσε πλάι τους, με μεγάλη ταχύτητα ή άμαξοστοιχία, ο κακούργος, περιφρονώντας το θάνατο, ρίχτηκε με το κεφάλι μέσα στο άνοιχτό παράθυρο ενός βαγονιού!...

Ο Σέρλοκ Χόλμς, βλέποντας το πῆδημα αυτό του θανάτου, έμεινε άναυδος, άποσβλωμένος, άκίνητος σαν άγαλμα!...

Ο πολύπειρος αστυνομικός είχε δῆ πολλές φορές έγκληματίας να ένεργοῦν, μπροστά στα μάτια του, με μία έτοιμότητα πνεύματος καταπληκτική. Ήξερε καλά ότι ένας έγκληματίας, τῇ στιγμή που είναι άπελπισμένος, μπορεί να κάνη θαύματα. Άντίκρουσε άπειρες φορές ριψοκίνδυνες πράξεις. Άλλά ποτέ, ποτέ δεν είχε φαντα-

σθη ότι ήταν δυνατόν ένας άνθρωπος να κάνει ένα τέτοιο πηδημα, με τόση επιδεξιότητα, ακρίβεια και ψυχρό ύπολογισμό. Γι' αυτό, όταν το τραίνο χάθηκε, κυττάζοντας τις πυκνές τολύπες του καπνού που άφηνε πίσω του, μουρμούρισε:

— Θεέ μου! Δεν ήταν όνειρο, δεν ήταν παραίσθησι! Ή φυγή αυτή ήταν κάτι το αφάνταστο! Δεν μπορώ, παρὰ να θαυμάσω αυτόν τον άθλιο. Ωστόσο, τη φορά αυτή, μου ξέφυγε. Πρέπει να όμολογήσω ότι νικήθηκα. Άλλα δεν θα μου ξεφύγει ως το τέλος. Είμαι ο μόνος άλλωστε που μπορεί να καυχηθώ ότι είδε με τὰ μάτια του τον περίφημο Τζάκ τον Άντεροβγάλη! Τώρα πια ξέρω ότι είναι ένας μεγαλόσωμος και γεροδεμένος άντρας. Μου φαίνεται μάλιστα πώς είδα και τὰ μάτια του, τὰ μεγάλα και λαμπερά μάτια του. Και τὰ μάτια αυτά θα τὰ ξαναντικρύσω.

Κατόπιν ο Σέρλοκ Χόλμς, αφού εξέτασε το σημείο της στέγης, στο όποιο στεκόταν προ όλίγου ο τρομερός κακούργος, μήπως είχε αφήσει κανένα ίχνος, ξαναγύρισε στο δωμάτιο στο όποιο είχε διαπραχθώ το έγκλημα.

Ή κραυγές της κυρίας Καζιανά, πούχε συνέλθει στο μεταξύ, είχαν αναστατώσει τους γείτονες και το δωμάτιο ήταν γεμάτο κόσμος.

— Να φύγετε όλοι σας απ' εδώ! φώναξε ο Σέρλοκ Χόλμς, μπαίνοντας μέσα.

Κι' αποτεινόμενος ιδιαίτερος στην κυρία Καζιανά, την διέταξε να μείνη μαζί του.

Όταν φύγανε όλοι κι' άδειασε το δωμάτιο, ο Σέρλοκ Χόλμς έκλειψε την πόρτα, την έστήριξε με μια καρέκλα, για να μην ανοίξη μόνη της, και αποτεινόμενος στην διευθύντρια του όπιοποιείου, τη ρώτησε:

— Κυρία Καζιανά, ξέρετε τη γυναίκα αυτή, που δολοφονήθηκε μέσα στο κατάστημά σας;

— Όχι, κ. Χόλμς, δεν την γνωρίζω, σὰς όρκίζομαι ότι δεν ξέρω ποιά είναι.

Ό Χόλμς άγρίψε.

— Άφήστε τους όρκους σας, φώναξε, και πέστε μου την αλήθεια. Ποιά είναι ή νέα αυτή; Ήρθε για πρώτη φορά εδώ;

— Όχι, κ. Χόλμς, είναι ή πέμπτη φορά που ρχεται.

— Κάπνιζε όπιο;

— Έτσι φαίνεται.

— Πώς έτσι φαίνεται;

— Δεν ξέρω, κ. Χόλμς. Ή νέα αυτή κλεινόταν μόνη της στο δωμάτιο και δεν δεχόταν κανένα κοντά της.

— Και δεν εξακριβώσατε αν κάπνιζε ή όχι όπιο;

— Ασφαλώς θα κάπνιζε, γιατί όταν το πρωί έμπαινα στο δωμάτιο, εύρισκα το όπιο λιγοστευμένο. Μπορεί όμως και να μην κάπνιζε. Ξέρω κι' εγώ τί να πώ;

— Μήπως έρχόταν εδώ για να συναντηθώ με κάποιον; Μ' αυτόν που τη σκότωσε δηλαδή;

— Άδύνατον, κ. Χόλμς. Θα τον βλέπαμε αυτόν τον «κάποιο», αν έμπαινε στο σπίτι. Θα τον έβλεπε ο θυρωρός. Θα τον έβλεπα εγώ...

— Ναί, αλλά δεν είναι ανάγκη να μπαίνει κανείς άπαράτητος απ' την πόρτα μέσα σ' ένα σπίτι. Μπορεί, αν υπάρχει λόγος, αν θέλη δηλαδή να μην τον δη κανείς, να μπη θαυμάσια κι' από κανένα

παράθυρο. Λοιπόν, πρέπει να ξέρης, κυρία Καζιανά, ότι ο άνθρωπος που συναντούσε εδώ το τελευταίο θύμα του, ο Τζάκ ο Άντεροβγάλης, έμπαινε απ' αυτό εδώ το παράθυρο. Το πράγμα δεν είναι δύσκολο, όσο έσεεις το φαντάζεσθε. Ή στέγη της στοάς δεν είναι παρὰ μόνον πέντε μέτρα ψηλά απ' τη γη και μπορεί κανείς εύκολάτα, με μια άνεμόσκαλα ή και μ' ένα σχοινί ακόμα, ν' άνεβή άπάνω σ' αυτήν. Όστε είναι σχεδόν βέβαιο, ότι ή κοπέλλα αυτή συναντούσε εδώ κάποιον, με τον όποιον της ήταν αδύνατον να συναντηθώ σ' άλλοι μέρος. Άλλα ποιος ήταν αυτός ο κάποιος; Ό φίλος δηλαδή της κοπέλλας. Πάντως, δεν μπορεί να είναι ποτέ ο άπαίσιος κακούργος, ο Τζάκ ο Άντεροβγάλης. Αυτός θα έμαθε ότι ή δύστυχη κοπέλλα έδινε εδώ τὰ ραντεβού της. Έπωφελήθηκε λοιπόν απ' την καθυστέρηση ή την άπουσία του φίλου της και μπηκε μέσα στο δωμάτιο, απ' το παράθυρο.

— Και γιατί την σκότωσε; ρώτησε ή κυρία Καζιανά, σφίγγοντας νευρικά τὰ δάχτυλά της.

— Γιατί; Γιατί είναι ένας άνθρωπος με αιμοβόρα ένστικτα. Νά γιατί την σκότωσε! άπάντησε ο άστυνομικός.

Κι' αφού έμεινε λίγες στιγμές άμίλητος, ξαναείπε:

— Τὰ πράγματα δείχνουν ότι ο άπαίσιος κακούργος μπηκε με την ήσυχία του μέσα εδώ. Ούτε ακόμα κάθισε και κουβέντισε με το θύμα του αρκετή ώρα. Κι' εδώ ακριβώς είναι ο κόμπος! Έπειτα... έπειτα ποιος είναι ο φίλος, ο φίλος της κοπέλλας που έρχότανε και την συναντούσε εδώ τακτικά;... Διάβολει!... Τὰ πράγματα είναι πολύ μπλεγμένα. Όπωςδήποτε όμως, υπάρχουν δυο σημεία που μπορούν πολύ να μās βοηθήσουν: Το γεγονός, πρῶτ' άπ' όλα, ότι, όλα τὰ θύματα του τρομερού αυτού κακούργου δεν ζούσαν και πολύ έντιμη και ήθικη ζωή και δεύτερον ότι ο κακούργος αυτός πρέπει να είναι γιατρός και μάλιστα χειρουργός. Αυτό είναι άναμφισβήτητο, το φωνάζει ο τρόπος που ξεμπερδεύει τὰ θύματά του. Αν συνδυάσουμε αυτά τὰ δυο δεδομένα, τότε μπορούμε να τὰ εξηγήσουμε όλα... Τέλος πάντων... Δεν θα μου ξεφύγει ως το τέλος αυτός ο σατανάς. Πρό πάντων όμως πρέπει ν' ανακαλύψω την ταυτότητα της κοπέλλας και του φίλου της. Και τότε όλα θα εξηγηθούν.

Αποτεινόμενος κατόπιν στην Ίνδη ο Σέρλοκ Χόλμς, της είπε:

— Κυρία Καζιανά, ή κοπέλλα δεν μπορεί να ήρθε εδώ με το πουκάμισο. Θα έχη κι' άλλα φορέματα. Ίδες λοιπόν που είναι και δός μου τα.

Ή κ. Καζιανά άνοιξε άμέσως μια ντουλάπα. Όλα τὰ ρούχα της δολοφονημένης νέας, που κοίτονταν κάτω νεκρή, ήσαν εκεί μέσα. Ένα κοστούμι της μόδας, μια γαλάζια ρόμπα, μια ζακέττα γαρνιρισμένη με πλούσιες δαντέλλες, κι' ένα μαντήλι με δυο κεφαλαία γράμματα επάνω: «Ε» και «Μ», κι' ένα οικόσημο Γαλλίδος κομίσσης.

Όταν έφαξε τις τσέπες της ζακέττας του θύματος, ο Σέρλοκ Χόλμς, βρήκε μέσα σ' αυτές ένα πορτοφόλι, το όποιο περιείχε μερικές λίρες, ένα καθρεφτάκι κι' ένα κουτάκι της πούδρας.

— Δεν είναι σπουδαίες αποδείξεις αυτές, ψιθύρισε ο Χόλμς.

— Δόστε μου τὰ παπούτσια της.

Τὰ παπούτσια του θύματος ήσαν απ' τὰ στενά και μαύρα εκείνα παπούτσια της τελευταίας μόδας, με κίτρινα τακούνια και μικρότατες μύτες.

Ό Σέρλοκ Χόλμς πήρε τὰ παπούτσια και διάβασε τη μάρκα του έργοστασίου, στο όποιο είχαν κατασκευασθώ.

— Θαυμάσιχη! ψιθύρισε ο αστυνομικός, τὰ ἐργαστάσια «Λωρὲν καὶ Σία» διανοκτερεύουν.

Κι' ἀφοῦ τύλιξε τὰ παπούτσια τοῦ θύματος μέσα σὲ μιὰ ἐφημερίδα, εἶπε στὴν ἰδιοκτήτρια τοῦ ὀπισθοποιείου:

— Κυρία Καζιανά, δὲν πρέπει νὰ πειραχτῇ τίποτε ἐδῶ. Πρέπει νὰ μείνουν ὅλα ὅπως εἶνε. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ φωνάξετε τὴν αστυνομία, γιατί αὐτὸ θὰ τὸ ἀναλάβω ἐγώ. Σύμφωνοι;

— Μάλιστα, κύριε Χόλμς! μουρμούρισε σὰν χαμένη ἡ κ. Καζιανά.

Κατόπιν ὁ Σέρλοκ Χόλμς βγήκε ἀμέσως ἔξω καὶ φωνάζοντας ἕναν ἀμαξῶ, τοῦ εἶπε:

— Ὁδὸς Χόουδαρ. Θέλω νὰ μὲ πᾶς γρήγορα στὰ καταστήματα «Λωρὲν καὶ Σία».

Μόλις μῆκε μέσα στὰ καταφώτιστα καταστήματα «Λωρὲν καὶ Σία» ὁ Σέρλοκ Χόλμς θρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ τμήματος τῶν δερματίνων εἰδῶν, ἕναν προθυμότατο Γάλλο, ὁ ὁποῖος τὸν ἐρώτησε:

— Σὲ τί μπορούμε νὰ σᾶς φανοῦμε χρήσιμοι, κύριε;

Ὁ αστυνομικός, δίνοντάς του τὰ παπούτσια τοῦ θύματος, τοῦ εἶπε:

— Θέλω νὰ μοῦ πῆτε, ἂν τὰ παπούτσια αὐτὰ εἶνε κατασκευασμένα στὸ ἐργαστάσιό σας.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία γι' αὐτό, κύριε! εἶπε ὁ Γάλλος, ρίχνοντάς τους μιὰ ματιά.

— Ὡστε ἀγορασθήκανε ἀπὸ ἐδῶ;

— Βέβαια!

— Καὶ μπορείτε ἀράγε νὰ μοῦ πῆτε ἀπὸ ποιόν;

— Ἀδύνατον, κύριε! Κάθε μέρα πουλάμε τόσα ζευγάρια παπούτσια, ὥστε εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ θυμόμαστε ὅλους τοὺς ἀγοραστές.

— Κι' ὅμως, εἶνε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ μάθω σὲ ποιὸν πουλήσατε τὰ παπούτσια αὐτά, εἶπε μ' ἕνα ἐπιβλητικὸ τόνο στὴ φωνή του ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Καθὼς βλέπετε, τὰ παπούτσια αὐτὰ εἶνε ἐντελῶς καινούργια καὶ μάλιστα εἶνε ἐπὶ παραγγελία κατασκευασμένα.

— Βέβαια, ἔχετε δίκιο!... φώναξε ὁ Γάλλος. Δὲν ἔχουμε ἑτοίμα παπούτσια μὲ τόσο μακρυνὲς μύτες.

Καὶ γυρίζοντας σὲ μιὰ ὑπάλληλο, τῆς φώναξε:

— Δεσποινὶς Νταίζη, ἐλάτε μιὰ στιγμή ἐδῶ, σᾶς παρακαλῶ. Θυμόσαστε μὴπως γιὰ ποιὸν κατασκευάσαμε αὐτὰ τὰ παπούτσια;

Ἡ ὑπάλληλος, μόλις ἔρριξε μιὰ ματιά στὰ παπούτσια, ἀποκρίθηκε στὸν προϊστάμενο τῆς:

— Μάλιστα, κύριε!... Τῶν παπουτσιῶν αὐτῶν ἡ μύτη εἶνε μοναδικὲς μέσα στὸ Λονδίνο. Τέτοια παπούτσια κάμαμε μονάχα ἕνα ζευγάρι ἐπὶ παραγγελία... Αὐτὰ τὰ παπούτσια εἶνε τῆς κομῆσης Εἰρήνης ντὲ Μαλμαϊζὸν καὶ θυμάμαι ὅτι τῆς τὰ παραδώσαμε πρὶν ἀπὸ τέσσερες ἢ πέντε, τὸ πολὺ, ἡμέρες.

— Τῆς κομῆσης ντὲ Μαλμαϊζὸν; εἶπε ἀμέσως ὁ αστυνομικός. Ἄν δὲν κάνω λάθος, ἡ κυρία αὕτη εἶνε μέλος τῆς γαλλικῆς παροικίας τοῦ Λονδίνου, ἔ;

— Μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε ὁ Γάλλος ὑποδηματοποιός, εἶνε μιὰ ὠραιότατη κυρία, τὴν ὁποία ἔχουμε ἀπὸ καιρὸ πελάτιδά μας.

— Ἡ κόμηση εἶνε παντρεμένη; ξαναρώτησε ὁ αστυνομικός.

— Ἄ, μᾶ! Τί λέτε!... Παντρεμένη; Μὰ ἡ κυρία κόμηση δὲν εἶνε οὔτε εἰκοσι χρόνων ἀκόμη...

— Καλύτερα νὰ λέγατε ὅτι ἦταν κι' ὄχι ὅτι εἶνε, ἀπάντησε ὁ Χόλμς. Ἡ νεαρή κόμηση δὲν ζῇ πειά!

— Ὡστε πέθανε; φώναξε κατὰπληκτος ὁ Γάλλος ὑποδηματοποιός.

— Ἀλλοίμονο!... Ἐδολοφονήθη!... ἀπάντησε ὁ Χόλμς.

Καί, γιὰ νὰ μὴν χάνη τὸν καιρὸ του περισσότερο, ἔφυγε ἀμέσως.

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΜΑΛΜΑΙΖΟΝ

Α ἀκούραστος αστυνομικός, μόλις ἔφυγε ἀπ' τὰ καταστήματα «Λωρὲν καὶ Σία», τράβηξε ἀμέσως γιὰ τὸ μέγαρο τοῦ κόμητος ντὲ Μαλμαϊζὸν, ὁ ὁποῖος τὸν ὑπεδέχθηκε προθυμότατα.

— Κύριε Χόλμς, ψιθύρισε ταραγμένος ὁ κόμης, μόλις εἶδε νὰ μπαίνει μέσα στὴν αἴθουσα ὁ πασίγνωστος αστυνομικός, πολλές φορές ἄκουσα νὰ γίνεται λόγος γιὰ σᾶς καὶ χαίρω πολὺ γιὰ τὴν γνωριμία σας. Καθῆστε.

— Ὁχι, εὐχαριστῶ, ἀποκρίθηκε συγκινημένος ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

— Ὅπως θέλετε, ξανάπε ὁ κόμης, περισσότερο ταραγμένος. Ἀλλὰ ἂν κρίνη κανεὶς ἀπ' τὴν ὥρα τῆς ἐπισκέψεώς σας καὶ κυρίως ἀπ' τὸ ὕφος σας, μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχετε νὰ μοῦ ἀναγγεῖλετε καμμιά εὐχάριστη εἰδησι. Σᾶς ὁμολογῶ λοιπὸν ὅτι μὲ ἐκπλήττει καὶ μὲ τρομάζει ἡ ἐπίσκεψίς σας.

— Κύριε κόμη, τοῦ ἀπάντησε μ' ἕνα ξηρὸ τόνο στὴ φωνή του ὁ αστυνομικός, δυστυχῶς οἱ φόβοι σας εἶνε δικαιολογημένοι. Ναι, ἐνὰ θλιβερὸ περιστατικὸ μ' ἔφερε ἐδῶ, ἀλλὰ, σᾶς παρακαλῶ, προσπαθήσατε νὰ φανῆτε ψυχραῖμοι!... Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς ἀναγγεῖλω ὅτι συνέβη κάποιο δυστύχημα...

— Σὲ ποιόν; Σὲ ποιόν; φώναξε, τρέμοντας σύγκορμος ὁ κόμης.

— Στὴν κόρη σας!... συνέχισε μ' ἕνα θλιμμένο τόνο ὁ αστυνομικός.

— Στὴν Εἰρήνη!... Στὴν κόρη μου; ξεφώνισε ἀπελπισμένα ὁ κόμης, χλωμαίνοντας.

Ἄλλ' ἀμέσως σχεδόν, πιάνοντας τὸ μέτωπό του, πρόσθεσε:

— Ὁχι, κύριε, εἶνε ἀδύνατον νὰ συνέβη δυστύχημα στὴν κόρη μου. Ἡ Εἰρήνη μου θρίσκεται μέσα στὸ δωμάτιό της ἀπ' τίς 9. Εἶμαι σίγουρος γι' αὐτό!... Θυμάμαι, μάλιστα, πῶς μοῦ παραπονέθηκε ὅτι εἶχε ἡμικρανία καὶ γι' αὐτὸ δὲν θέλησε νὰ πάη στὴν Ὀπερα. Ἄν τῆς συνέβαινε κανένα δυστύχημα ἐδῶ, θὰ τὸ ἐγνώριζα πρῶτος ἐγώ. Ἄ, βέβαια, θὰ ἔγινε κάποιο λάθος, καμμιά σύγχυσις...

— Δυστυχῶς, κ. κόμη, ἡ πληροφορία μου εἶνε ἀπολύτως ἐξакριβωμένη. Μπορεῖτε μάλιστα νὰ πεισθῆτε ἀμέσως γι' αὐτό.

— Πῶς! ἔκανε κατὰπληκτος ὁ κόμης.

— Μάλιστα. Δὲν ἔχετε, παρὰ νὰ ρωτήσετε, ἂν ἡ δεσποινὶς κόρη σας θρίσκεται στὸ δωμάτιό της.

Ὁ κόμης τότε, ἀνήσυχος, χτύπησε μὲ νευρικότητα τὸ κουδούνι καὶ διέταξε τὸν ὑπηρέτη του, ποὺ παρουσιάσθηκε σὲ λίγο, νὰ ρωτήσῃ ἂν ἡ κόρη του ἦταν μέσα στὸ δωμάτιό της.

Μόλις ο υπηρέτης έφυγε, ο κόμης άρχισε νά θηματίζη νευρικά μέσα στο δωμάτιο καί νά ψιθυρίζει:

— Δέν είνε δυνατόν... 'Η Ειρήνη;... 'Α, όχι!... 'Αδύνατον!... Κάποια παρεξήγησις συμβαίνει έέβα!.

Τέλος, μόλις ξαναγύρισε ο υπηρέτης του, του φώναξε, κυττάζοντάς τον κατάματα, μ' άγωνία:

— "Α! 'Ηρθες. Μπατίστ!... Λοιπόν;...

— Κύριε κόμη, του άπάντησε ο υπηρέτης κοιπιάζοντας, ή καμαριέρα, που έστειλα στο δωμάτιο της δεσποινίδος, μου ώμολόγησε, ύστερα από πολλούς δισταγμούς, ότι ή κόμησσα δέν είν' έκεϊ.

Ο κόμης ντέ Μαλμαϊζόν έχασε άμέσως τó χρώμα του κι' άρχισε νά τρέμη καί νά φωνάζη καταθυμωμένος:

— 'Αλλά τότε... που... που είνε;... Μου φαίνεται πως συμβαίνουν πολύ παράδοξα πράγματα μέσα στο σπίτι μου!... Πού είνε ή κόρη μου τέτοιαν ώρα;...

Ο υπηρέτης έφυγε άμέσως. Τότε ο Σέρλοκ Χόλμς πήγε κοντά στον άσπρομάλλη άριστοκράτη καί του είπε μ' έναν τόνο γεμάτο συμπάθεια:

— Κύριε κόμη, συγκεντρώστε την ψυχραιμία σας. Τό δυστύχημα που συνέβη είνε αρκετά σοβαρό, δυστυχώς. 'Η κόρη σας;...

— 'Η κόρη μου;

— 'Η κόρη σας πέθανε!...

— Πέθανε!... έπανελάβε συντετριμμένος ο κόμης. Θεέ μου μεγαλοδύναμε, τί συμφορά, τί συμφορά!... 'Η Ειρήνη μου πέθανε;... Μά, είνε δυνατόν αυτό; "Ένα πλάσμα, που δέν ήταν άκόμα είκοσι χρόνων, όλο ύγεία καί χαρά, νά πεθάνη άξαφνα; "Α, είνε αδύνατον! "Όχι, κύριε, δέν είνε δυνατόν.

— Κύριε κόρη, τον διέκοψε με συντριβήν ο Σέρλοκ Χόλμς, ή κόρη σας δολοφονήθηκε!...

Ο δυστυχισμένος πατέρας, μόλις άκουσε τά λόγια αυτά του άστυνομικού, σωριάστηκε άπάνω στην πολυθρόνα του σαν πτώμα. Προσήλωσε κατόπιν τά άπλανή βλέμματά του άπάνω στον έπισκέπτη του κι' άρχισε ν' άναπνέη δύσκολα, σαν νά πνιγότανε. Τέλος, κατώρθωσε νά ψιθυρίση, με τρεμάμενα χείλη στον άστυνομικό:

— Την δολοφόνησαν!... Δολοφόνησαν την κόρη μου;... 'Η Ειρήνη μου δολοφονήθηκε!... Γιατί;... Γιατί;... Ποιός είνε ο δολοφόνος;

— Συγκεντρώστε πρώτα τις δυνάμεις σας, κύριε κόμη!... Κάνετε κουράγιο. Τό όνομα του δολοφόνου ίσως νά σας τρομάξει περισσότερο!

— Ποιός είνε;... Θέλω νά τό μάθω... Πέστε μου;...

— 'Η κόμησσα δολοφονήθηκε άπ' τον Τζάκ τον Άντεροβγάλη!...

Ο πατέρας της νέας έκρυψε τότε τó κάτωχρο πρόσωπό του μέσα στις χούφτες του κι' άρχισε νά τραυλίζει, πνιγόμενος άπ' τούς λυγμούς του:

— Είνε φοβερό!... Είνε άπαίσιο!... Μά πως έγινε αυτό; Πως έπεσε στα νύχια του τό άμειρο παιδί μου; Που την έρρηκε ο άπαίσιος κακούργος καί της έδωσε ένα τόσο φριχτό τέλος;... Μιστερ Χόλμς, άν δέν μου μιλούσατε σείς, θά νόμιζα ότι κάποιος έχθρός μου σκέφτηκε νά με τρελλάνη, με μιά τέτοια φρικαλέα είδησι, θέλησε νά με κάνη νά τινάξω τά μυαλά μου στον άέρα... Μιλήστε μου, σάς παρακαλώ, πέστε μου: που καί πως δολοφονήθηκε ή Ειρήνη;...

— "Εστω, πρέπει νά σάς, πω την αλήθεια. Τό έγκλημα διεπράχθη μέσα στο όποιοποτείο της κ. Κιζιανά, ένα σπίτι που έχει την πιο άπαίσια φήμη στο Λονδίνο. Μέσα στο σπίτι αυτό πήγαινε ταχτικά ή κόρη σας, έδω καί λίγες μέρες.

Ο κόμης ντέ Μαλμαϊζόν τινάχτηκε άμέσως άπ' τη θέσι του, σκούπισε τά δάκρυά του κι' άλλαξε με μιάς ύφος. Τό πρόσωπό του πήρε μιά σκληρή καί ψυχρή έκφρασι καί με μιά υπόκωφη φωνή, είπε στον Σέρλοκ Χόλμς:

— Δέν μπορούσε νάταν ποτέ κόρη μου μιά κοπέλλα που σύχναζε μέσα σέ τέτοια κέντρα. Έπομένως δέν έχασα τίποτε. Μπορούμε, άν θέλετε, νά μιλήσουμε για κανένα άλλο ζήτημα. "Όσο για σάς, κύριε, εκάνατε τó καθήκον σας καί γι' αυτό δέν μπορώ, παρ' νά σάς εύγνωμονώ.

— Κύριε κόμη, του είπε τότε ο Σέρλοκ Χόλμς, άν είμαι άξιος της εύγνωμοσύνης σας, κι' όπως έλπίζω καί της έμπιστοσύνης σας, επιτρέψατέ μου νά μ'πώ στο δωμάτιό της κομήσης. 'Ελπίζω νά θ'ρω μέσα εκεί κανένα πράγμα, που νά μου χρησιμεύση πολύ για νά ανακαλύψω τά ίχνη του δολοφόνου. 'Επίσης θέλω νά εξετάσω τη θαλαμηπόλο της;...

— Είσθε ελεύθερος, κ. Χόλμς. Κάνετε ό,τι θέλετε! του άπάντησε ο κόμης.

Κι' άφου φώναξε τον υπηρέτη του καί τον διέταξε νά οδηγήση τον έπισκέπτη του στο δωμάτιο της κόρης του, έφυγε πρώτος άπό μιά διπλανή μονόφυλλη πόρτα, σφίγγοντας τις γροθιές του, γογγύζοντας, κλαίγοντας καί καταρώμενος συγχρόνως;...

Η συμπεριφορά του κόμητος ντέ Μαλμαϊζόν έκανε καταπληκτική έντύπωσι στον Σέρλοκ Χόλμς. Καθώς τον είδε νά φευγη, του έρριξε μιά περιφρονητική ματιά καί ψιθύρισε σφίγγοντας τά χείλη του:

— "Όλοι είνε ίδιοι! 'Αντί νάχουν τά μάτια τους δεκατέσσερα για νά προλάβουν τό κακό, αφήνουν τά παιδιά τους ελεύθερα, χωρίς έπιτήρησι κι' όταν συμβή τό μοιραίο έπακόλουθο της άδιαφορίας τους, τότε, χωρίς κανέναν όικτο γι' αυτά, δείχνουν όλη τη σκληρότητά τους. Τέτοιοι είνε όλοι σχεδόν οι γονείς καί μάλιστα οι άριστοκράτες, που θεωρούν τον έαυτό τους πάντα άνεύθυνο για την κατάντια των παιδιών τους.

Σέ λίγο ο Σέρλοκ Χόλμς ώδηγήθηκε άπ' τον υπηρέτη του κόμητος μέσα σ' ένα δωμάτιο ταπετσαρισμένο με γαλάζιο ατλάζι. 'Ηταν τó δωμάτιο της κόμης του κόμητος.

— Θέλετε τίποτ' άλλο άπό μένα, κύριε; ρώτησε, μόλις μπήκανε μέσα, ο υπηρέτης.

— Μάλιστα, φιλε μου, του άπάντησε ο Σέρλοκ Χόλμς. Πήγαινε νά φωνάξης την καμαριέρα της κομήσης. Θέλω νά την εξετάσω.

— Μάλιστα, κύριε.

"Όταν έμεινε μόνος ο άστυνομικός, έρριξε μιά εξεταστική ματιά γύρω του, μέσα στο δωμάτιο του θυματος, καί βλέποντας τóση χλιδή καί πολυτέλεια εκεί μέσα, ψιθύρισε:

— Κι' έπειτα ξαφνιαζονται πως αναπτύσσονται τά ολέθρια πάθη στα παιδιά τους!... Δέν βλέπουν ότι τά συνηθίζουν, αυτοί οι ίδιοι, νά ζούν μέσα σ' ένα θερμοκήπιο παθών! Πατέρες, μητέρες, παιδαγωγοί, όλοι είνε υπεύθυνοι για τον έκφυλισμό της νεολαίας!...

Θέλησε κατόπιν νά πλησιάση στο παράθυρο. 'Αλλ' εκείνη άκριβώς τη στιγμή άνοιξε ή πόρτα του δωματίου καί μπήκε ή καμαριέρα, ή μίς Νιόλυ.

Ἡ καμαριέρα ἔκλαιγε μὲ δυνατοὺς λυγμοὺς καὶ τραβούσε τὰ μαλλιά της, τραυλίζοντας:

— Θεέ μου!... Θεέ μου!... Εἶνε τρομερό!... Τρομερό!...

— Ἀκουσε, κοπέλλα μου, τῆς εἶπε μ' ἓνα καθισμαστικό, ἀλλὰ αὐστηρὸ συγχρόνως τὸν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, πλησιάζοντάς την, τὰ μὲν ἀλλοτρίως καὶ τὰ κλάματα δὲν ὠφελοῦν. Προσπάθησε νὰ συγκεντρώσῃς τίς δυνάμεις σου, νὰ ἐπιβληθῇς στὸν ἑαυτὸ σου καὶ ν' ἀπαντήσῃς στὰ ἐρωτήματά μου. Ἀπαιτῶ νὰ μοῦ πῇς ὅλη τὴν ἀλήθειαν. Συνέβη ἓνα τρομερὸ δυστύχημα στὴν κυρία σου καὶ γι' αὐτὸ εἶσαι κι' ἐσὺ ὑπεύθυνη. Προσπάθησε λοιπὸν νὰ ἐλαφρώσῃς τὴ θέσι σου.

— Δὲν φταίω ἐγώ, δὲν φταίω, κύριε!... ψιθύρισε ἐκείνη μισοκλαίγοντας.

— Πάψε νὰ κλαῖς, σοῦ εἶπα!... τῆς φώναξε αὐστηρὰ ὁ ἀστυνομικός.

Ἐκείνη σῶπασε. Κι' ὁ Σέρλοκ Χόλμς τὴ ρώτησε:

— Τὴν βοηθοῦσες τὴν κυρία σου νὰ φεύγῃ κρυφὰ ἀπ' τὸ σπίτι;

— Μάλιστα, κύριε! Ἀλλὰ σὰς θεοβαίω ὅτι τὴν συμβούλεψα πολ-
λὲς φορὲς τὴν κ. κόμησσαν νὰ μὴν τὸ κάνῃ αὐτό. Μὰ ἐκείνη δὲν μ' ἀκούγει. Τί ἔπρεπε νὰ κάνω; Ἦμουν ὑπηρετριά της, κι' ἤμουν ἀναγκασμένη νὰ τὴν ὑπακούω.

— Τὰ χρέος σου ἦταν νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν κόμητα!... Ξέρεις ὥστόσο ποῦ πῆγαινε ἡ κόμησσαν, ὅταν ἔφευγε ἀπ' ἐδῶ;

— Πήγαινε...

— Ποῦ; Λέγε...

— Πήγαινε καὶ συναντοῦσε τὸ φίλο της.

— Πολὺ καλά!... Καὶ ξέρεις ποῖος ἦταν αὐτὸς ὁ φίλος τῆς κυρίας σου; Ἐμπρός! Τί κομπιάζεις;

— Κύριε!... Θὰ σὰς πῶ ὅλη τὴν ἀλήθειαν... Θὰ σὰς τὰ ὁμολογήσω ὅλα!... Θεέ μου!... Τί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἔπαθα!... ἄρχισε νὰ ξεφωνίζει κατατρομαγμένη ἡ δυστυχισμένη κοπέλλα, κρύβοντας τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της.

— Ἐμπρός λοιπὸν καὶ πάψε νὰ κλαῖς, τῆς φώναξε πάλι μὲ αὐστηρότερο τόνον ὁ ἀστυνομικός. Ἐπρεπε νὰ ντρεπόσουν τότε ποῦ ἦταν ἀκόμη καιρὸς νὰ σώσῃς τὴν κυρία σου!... Τώρα εἶνε ἄργα.

— Ἐχετε δίκην, κύριε! μουρμούρισε ἡ καμαριέρα, ξετρελλασμένη ἀπ' τὸν φόβο της. Ἀν εἶχα περισσότερον θάρρος, θὰ τὴν ἔσωζα. Μὰ ἐδῶ κι' ἐξη-όχτῳ μῆνες δὲν σκεφτόμουν τέτοια πράγματα. Ἦταν ἀθάνατος, ἔβγαλε σὰν ἄγγελος!... Ὁ κ. κόμης ὅμως εἶχε πάρει στὴν ὑπηρεσία του ἓναν ἵπποκόμο γιὰ τ' ἄλογα τῆς καθάλλας, τῶν κυνηγιῶν καὶ τῶν ἵπποδρομιῶν καί...

— Πῶς ὀνομάζεται ὁ ἵπποκόμος αὐτός; τὴν ρώτησε ὁ ἀστυνομικός.

— Κάρολος Λαῖκε, ψιθύρισε κατακόκκινη ἡ καμαριέρα. Εἶνε πολὺ ὡμορφος νέος ὁ Κάρολος, κύριε. Καθάλλα ἀπάνω στ' ἄλογο μοιάζει σὰν θεός, ἔχει μάτια...

— Φτάνει, φτάνει! τὴν διέκοψε ἀποτόμως ὁ Χόλμς. Αὐτὰ δὲν μ' ἐνδιαφέρουν ἐμένα. Προτιμῶ νὰ μάθω πῶς σχετίσθηκε μὲ τὴν κυρία σου ὁ ἄνθρωπος αὐτός.

— Θὰ σὰς τὸ ἐξηγήσω, κύριε. Ὁ κ. κόμης εἶχε διατάξει τὸν Λαῖκε νὰ δίνει μαθήματα ἵππασίας στὴν κόμησσαν... Ἔτσι λοιπὸν κάθε μέρα ὁ κ. Λαῖκε κι' ἡ κόμησσαν μένανε ὠρες ὁλόκληρες ὁλομόναχοι, οἱ δύο τους μαζί.

— Καταλαβαίνω, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προχωρήσῃς!... Ὁ καθηγητὴς τοῦ πιάνου, ὁ καθηγητὴς τῶν γαλλικῶν, ὁ καθηγητὴς τῆς ἱππασίας καί... ἡ συνηθισμένη πάντα ἱστορία. Ξέρεις ποῦ δύνανται τὰ ραντεβού τους;

— Σ' ἓνα ὀπισποτεῖο. Τὴ διευθύντριά του νομίζω ὅτι τὴν λένε κυρία Καζιανὰ.

— Καλὰ, τὸ ξέρω αὐτό!... Καὶ τώρα δὲν θέλω τίποτ' ἄλλο ἀπὸ σένα, παρὰ νὰ μοῦ πῇς ποῦ κάθεται ὁ περίφημος αὐτὸς Λαῖκε.

— Ἐδῶ κοντά, δυὸ σπίτια παραπάνω, κύριε.

— Ἐλα μαζί μου. Θέλω νὰ μ' ὀδηγήσῃς.

Ἔτσι, σὲ λίγο, ὁ Σέρλοκ Χόλμς, συνοδευόμενος ἀπ' τὴν καμαριέρα τοῦ τελευταίου θύματος τοῦ Τζάκ τοῦ Ἀντεροβγάλη, ἔφθασε στὸ σπίτι τοῦ Λαῖκε.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, μόλις φτάσανε στὸ σπίτι τοῦ ἱπποκόμου, διέταξε τὴν καμαριέρα νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ μέγαρο τοῦ κόμητος, ἀνοίξῃ μ' ἓνα ἀντικλεῖδι τὴν ἐξώπορτα τοῦ ἱπποκόμου καὶ μὲ τὸν ἴδιον τρόπο μῆκε μέσα στὸ δωμάτιό του.

Ὁ ἱπποκόμος κοιμῶταν βαθειὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴ κι' ὁ ἀστυνομικός γιὰ νὰ τὸν ξυπνήσῃ, τὸν σκούνησε ἐλαφρὰ στὸν ὤμο καὶ τοῦ φώναξε σιγανά:

— Ξυπνήστε, κύριε! Εἶμαι ὁ Σέρλοκ Χόλμς! Ἐχω νὰ σὰς μιλήσω γιὰ ἓνα πολὺ σοβαρὸ ζήτημα.

Ὁ Κάρολος Λαῖκε θέλησε ν' ἀνοίξῃ τὰ θάλαμρά του, μὰ τὰ ξανάκλεισε ἀμέσως, γιὰ τὸν πείραξε τὸ ἐκτυφλωτικὸ φῶς τοῦ νυχτοφάνταρου τοῦ ἀστυνομικοῦ. Ἀπλώνοντας λοιπὸν τὸ χέρι του πρὸς τὸ περιστροφὸ τοῦ, ποῦ ἦταν θαλμῆνο ἀπάνω σ' ἓνα τραπεζάκι, κοντὰ στὸ κρεβάτι του, φώναξε ταραγμένος:

— Τί τρέχει;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς πρόλαβε κι' ἄρπαξε τὸ περιστροφὸ κι' ἐπειτα ξαναφώναξε δυνατώτερα στὸν νεό:

— Δὲν εἶμαι οὔτε κλέφτης, οὔτε ληστής! Εἶμαι ὁ ἀστυνομικός Σέρλοκ Χόλμς. Σηκωθῆτε καὶ ντυθῆτε. Δὲν εἶνε καιρὸς γιὰ ὕπνο!... Ἐρχομαι νὰ σὰς ἀναγγεῖλω ὅτι ἡ κόμησσαν Εἰρήνη ντὲ Μαλμαϊζὸν δολοφονήθηκε!

— Εἴσατε ἓνας τρελλός! φώναξε ὁ Κάρολος Λαῖκε, ἀναπηδώντας κατασυγχισμένος ἀπ' τὸ κρεβάτι του.

— Ἀκούσατε τί εἶπα; Ἡ κόμησσαν Εἰρήνη ντὲ Μαλμαϊζὸν, ἐξακολουθῆσε ὁ Σέρλοκ Χόλμς, τονίζοντας καθαρὰ τὰ λόγια του, δολοφονήθηκε ἀπὸψε, μέσα στὸ ὀπισποτεῖο τῆς κυρίας Καζιανὰ, μέσα στὸ δωμάτιο, στὸ ὁποῖο σὰς περίμενε κάθε θράδυ.

Ὁ Κάρολος Λαῖκε, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, κλονίστηκε, σὰν νὰ τὸν χτύπησε κανεὶς μὲ ρόπαλο στὸ κεφάλι.

Ἀρπάξε ἐπειτα μὲ τρεμάμενα χέρια τὸ πανωφόρι του, σκεπάστηκε μ' αὐτὸ πρόχειρα καὶ φώναξε ἔξω φρενῶν στὸν Χόλμς:

— Δὲν ξέρω τί μοῦ λέτε. Δὲν μπορῶ νὰ σὰς καταλάβω!... Θὰ τρελλαθῶ! Θὰ τρελλαθῶ!...

— Ἡ Εἰρήνη δολοφονήθηκε, ὅπως σὰς εἶπα, μέσα στὸ ὀπισποτεῖο τῆς κυρίας Καζιανὰ!... τοῦ φώναξε πάλιν ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μὴν τὸ ξέρετε τὸ σπίτι αὐτό. Εἶμαι σίγουρος ὅτι σεῖς τὸ εἶχατε διαλέξει.

Ὁ δυστυχισμένος νέος κάρφωσε τὰ χαμένα βλέμματά του ἀπάνω στὸν ἀστυνομικὸ ποῦ τοῦ ἔφερε μιά τόσο τρομερὴ εἰδησι κι' ἄρχισε νὰ μουρμουρίζει, ἀνατριχιάζοντας σύγκορμος:

— "Ωστε ή Ειρήνη δολοφονήθηκε!... Η Ειρήνη δεν ζή πειά! Ποιός έκανε τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ κακούργημα;..

— Θὰ τὸ μάθετε ἀργότερα! τοῦ φώναξε ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Πέστε μου τώρα ποιά ὥρα εἴχατε δώσει ραντεβού με τὴν κόμησσαν ντὲ Μαλμαϊζόν στὸ ὁποιοτεῖο;

— Στὶς δέκα τὸ θράδυ, τοῦ ἀπάντησε με τρεμάμενη φωνή ὁ ἱπποκόμος. Εἶχα ὅμως ἀργήσει... Κι' ὅταν ἔφτασα μπροστὰ στὸ ὁποιοτεῖο στὶς δέκα καὶ μισή, δέν... δέν...

Μὰ κόμπιασε ἀξαφνα καὶ δέν μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήσῃ.

— Γιατὶ διατάζετε; τὸν ρώτησε ὁ Χόλμς. Γιατὶ δέν θέλετε νὰ μοῦ ὁμολογήσετε ὅτι σκαρφάζοντα στὸ παράθυρο καὶ μπαίνατε στὴν κάμαρα, μέσα στὴν ὁποία σὰς περίμενε ἡ κόμησσαν, με μιὰ ἀνεμόσκαλα, ποὺ σὰς τὴν ἔριχνε ἡ ἴδια;...

Καί, χωρίς νὰ περιμένῃ ἀπάντησι, συνέχισε:

— Ἀπόψε δέν εἶδατε ἐκεῖ τὴν ἀνεμόσκαλα καί, με τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ κόμησσαν δέν εὐκαίρησε νὰ πάη στὸ ραντεβού σας, ἐφύγατε. Ἔτσι εἶνε;

— Ναί, κύριε, τὸ ἐμαντέψατε, φώναξε κατάπληκτος ὁ νέος. Ἔτσι εἶνε ἀκριβῶς.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ὅμως συνέχισε, σὰν νὰ μὴν τὸν ἀκουσε:

— Τὸ τί συνέβη ἐκεῖ πρὶν νὰ φτάσετε σεις, θὰ σὰς τὸ πῶ ἐγώ... Ἰδοὺ λοιπόν: Κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ δένμπορεῖ παρὰ νὰ ἐγνώριζε τὰ μυστικὰ ραντεβού σας με τὴν κόμησσαν, μπήκε αὐτὸς γιὰ σὰς μέσα στὸ δωμάτιο ὅπου ἐκείνη σὰς ἐπερίμενε. Κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ὁ δολοφόνος!

Τὰ μάτια τοῦ νέου πλημμυρίσανε ἀπὸ δάκρυα. Ἦταν καταφάνερο ὅτι ἀγαπᾶσε με τὴν καρδιά του τὴν αὐτὴν κόμησσαν.

— Φτωχή μου Εἰρήνη!... Φτωχή μου ἀγάπη!... ἄρχισε νὰ ψιθυρίζῃ με λυγμούς.

Ἀλλ' ὁ Χόλμς, καταπνίγοντας τὴν συγκίνησί του, τοῦ φώναξε:

— Ἐλάτε, ἡσυχάστε καὶ πέστε μου. Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ γνώριζε τὸ μυστικὸ σας καταφύγιο, τὴν ἐρωτικὴ φωνή σας;...

— Μὴ με προσβάλλετε με τέτοιες ἐρωτήσεις, κ. Χόλμς! Δέν ἦταν δυνατόν νὰ ἐκθέσω ποτε τὸ ὄνομα τῆς κομήσσης!... Τὸ μυστικὸ μας δέν τὸ γνῶριζε κανένας, ἀπολύτως κανένας...

— Κι' ὅμως... Δέν μπορεῖ, παρὰ κάποιοι νὰ τὸ ἐγνώριζε!

— Σὰς διαβεβαίω ὅτι μονάχα ἡ καμαριέρα τῆς ἐγνώριζε τὶς σχέσεις μας, ἀλλὰ κι' αὐτὴ δέν ἤξερε ὅτι συναντιώμαστε στὸ ὁποιοτεῖο.

— Δέν μπορεῖ, παρὰ κάποιοι νὰ τὸ ἐγνώριζε! τοῦ ξανάπε ὁ ἀστυνομικὸς, κεραυνοβολώντας τον με τὸ βλέμμα του. Γιὰ θυμήσου!... Στενοχώρησε λοιπόν τὴν μνήμη σου!...

Ἐπεκράτησε λιγὸλεπτή σιωπή. Καὶ τέλος ὁ νέος ψιθύρισε καταφοβισμένος:

— Κύριε Χόλμς, ἔχετε δίκιο!... Δέν σὰς εἶπα τὴν καθαρὴ ἀλήθεια!... Ὑπάρχει κι' ἓνας ἄλλος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὸ μυστικὸ μας!... Ἀλλὰ ὁ ἄλλος αὐτὸς δέν εἶνε δυνατόν νὰ διέπραξε ἓνα τόσο φριχτὸ ἐγκλημα. Ὁ κύριος αὐτὸς κατέχει μεγάλη κοινωνικὴ θέσι... Ὅλοι τὸν σέβονται καὶ τὸν ἐκτιμοῦν!...

— Πρέπει νὰ μοῦ πῆς τὸ ὄνομά του! φώναξε ὁ Σέρλοκ Χόλμς, μ' ἐπιβλητικὸ τόνο. Πρέπει νὰ μάθω τ' ὄνομά του!... Κι' ἂν εἶνε φωνηῶς ἡ ὄχι, αὐτὸ εἶνε δική μου δουλειά!

Ὁ νέος τότε, ἀφοῦ βηματίσεν νευρικά μέσα στὸ δωμάτιο, στάθηκε καὶ μ' ἓνα τόνο γεμάτο συντριβὴ καὶ ἀπόγνωσι, ἄρχισε νὰ

λέη :

— Κύριε Χόλμς, θὰ σὰς πῶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ!... Θὰ σὰς ἐμπιστευθῶ ἀκόμα καὶ τὸ πιὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς ζωῆς μου, τὸ ὁποῖο ἦταν καὶ μυστικὸ τῆς κομήσσης!... Θὰ σὰς τὰ ὁμολογήσω ὅλα!... Ἀλλὰ σὰς ἐξορκίζω σ' ὅ,τι ἔχετε ἱερὸ, νὰ μὴν πῆτε σὲ κανένα αὐτὸ ποὺ θὰ σὰς ἐκμυστηρευθῶ... Ἀς σεβασθοῦμε τὴν ὑπόληψι τῆς νεκρῆς!...

— Θὰ κάνω ὅ,τι εἶνε δυνατόν, ψιθύρισε ὁ ἀστυνομικὸς συγκινημένος.

— Ἀκοῦστε λοιπόν! συνέχισε ὁ Λαίκε. Ὁ ἐρωτάς μου με τὴν Εἰρήνη εἶχε συνέπειες!... Ἦταν λοιπόν ἀνάγκη νὰ συμβουλευθῶμε ἓναν γιατρό. Κι' ἀπεφάσισα νὰ καταφύγω σ' ἓνα περίφημο ἐπιστήμονα, στὸν ὁποῖο φάνηκα χρήσιμος κάποτε στὶς Ἰνδίες...

— Ἐνας γιατρός, εἶπε, ποὺ ἔμεινε χρόνια πολλά στὶς Ἰνδίες, ἔ;!... φώναξε ὁ Σέρλοκ Χόλμς, τρίβοντας τὰ χέρια του με χαρὰ.

— Μάλιστα, κύριε Χόλμς! τοῦ ἀπάντησε ὁ Λαίκε. Τὸν καιρὸ ἐκείνο ὁ γιατρός αὐτὸς εἶχε τὴν μανία νὰ στοιχηματίζῃ μεγάλα ποσὰ στὸν ἵπποδρομο. Κάποτε στοιχημάτισε ὁλόκληρη τὴν περιουσία του καὶ θὰ τὴν ἔχανε ὁλόκληρη, ἂν δέν τὸν ἔσωζα ἐγώ! Ἦξερα λοιπόν ὅτι μ' εὐγνωμονοῦσε γιὰ τὸ καλὸ ποὺ τοῦ ἔκανα καὶ γι' αὐτό, ὅταν ἡ Εἰρήνη θρέθηκε σ' ἐνδιαφέρουσα κατάστασι, κατέφυγα σ' αὐτόν.

— Ποιὸς λοιπόν εἶνε αὐτὸς ὁ γιατρός; ρώτησε ἀδημονώντας ὁ ἀστυνομικὸς.

— Εἶνε ὁ γιατρός Ροβέρτος Φίτζεραλδ.

— Ὁ δόκτωρ Φίτζεραλδ!... φώναξε ἐκπληκτος ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἀλλ' αὐτὸς εἶνε πασίγνωστος... Κάθεται, ἂν δέν γελιέμαι, στὸ Οὔεστ—Ἐντ...

— Μάλιστα, κύριε, κάθεται ἐδῶ κοντά, στὴν ὁδὸν Κρόμβελ. Ἐχει ὅμως καὶ ἰδιαίτερο σπίτι στὸ Κένσιγκτον Μουζεουμ. Ἐπέτυχε, ὁλέπετε, πολὺ στὴν σταδιοδρομία του. Στὶς Ἰνδίες δέν ἦταν τίποτε. Παντρεύτηκε ὅμως τὴν κόρη ἑνὸς πλουσιωτάτου ἐμπόρου στὴν Καλκούττα. Ἀπὸ τότε ἡ τύχη του διαρκῶς τὸν εὐνοεῖ. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πάλι ποὺ ἐγκαταστάθηκε ἐδῶ στὸ Λονδίνο, δέν ἀπέτυχε σὲ καμμιὰ ἐγχείρησι!... Ἐχει τὴν τόλμη νὰ ἀναλαβαίνει τὶς πιὸ δύσκολες ἐγχειρήσεις. Ὁλος ὁ κόσμος τὸν ξέρει καὶ τὸν δείχνει με τὸ δάχτυλο. Ἐχει μάλιστα γιατρέψει καὶ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας!...

— Βέβαια!... Ἐχεις δίκιο! τοῦ φώναξε ὁ Χόλμς. Κάποτε διάβασα σὲ μὴ ἐφημερίδα ὅτι ὁ δόκτωρ Φίτζεραλδ ἔσωσε ἀπὸ βέβαιον θάνατο μιὰ ἀπ' τὶς πριγκίπισσές μας. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐγχειρήσεως ἐκείνης ἦταν κυριολεκτικῶς ἓνα θαῦμα! Εἶνε σοφώτατος ἐπιστήμων καὶ τὸ γέρι του κάνει θαύματα!... Ὡστε σ' αὐτὸν ἐμπιστευθήκατε τὸ μυστικὸ σας;

— Μάλιστα. Πῆγα καὶ τοῦ ἐξέθεσα τὴν κατάστασι, στὴν ὁποία βρισκότανε τότε ἡ ἀγαπημένη μου κι' ἐκεῖνος μοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ με βοηθοῦσε.

— Καὶ τοῦ ἐμπιστευθήκατε καὶ τὸ μέρος, στὸ ὁποῖο συναντοῦσατε κρυφὰ τὴν κόμησσαν;

— Μάλιστα, κ. Χόλμς, ἔπρεπε νὰ τοῦ τὸ πῶ, ἦταν ἀνάγκη!

— Γιατί;

— Γιατὶ μοῦ εἶχε πῆ ὅτι δέν μπορούσε νὰ κάνῃ τίποτε, χωρίς νὰ δῇ τὴν φίλην μου. Ἦταν ἀπαραίτητο νὰ τὴν ἐξετάσῃ, ἀλλὰ ἡ Εἰρήνη δέν δεχότανε με κανένα τρόπο νὰ παρουσιασθῇ σὲ γιατρό. Σκέφθηκα λοιπόν τότε ὅτι θάταν καλύτερα, ναί... ἂν ἤθελε...

— Μά γιατί διστάζετε, φίλε μου, γιατί; φώναξε έκνευρισμένος ο αστυνομικός στον νέο. Σταθήτε λοιπόν να σας διευκολύνω εγώ.... Συμφωνήσατε με τον γιατρό σας να πάει εκείνος την ώριμήν ωρα στο ραντεβού, που είχατε με την κόμησά. "Ετσι δεν είναι; Θ' ανέβαινε αϊτός, αντί για σας, απ' την ανεμόσκαλα απάνω στη στοά. Θά έμπαινε μέσα στο δωμάτιο που σας περίμενε η κόμησά και θα της δήλωσε ότι ήταν γιατρός και φίλος σας... Είχατε την πεποίθησι πως έτσι η κόμησά δεν θα άρνιόταν περισσότερο και θα δεχότανε να την έξετάση ο φίλος σας. "Ετσι δεν σκεφθήκατε, κ. Λαίκε;

— "Ετσι σκέφθηκα, ώμολόγησε με συντριβή ο νεαρός Ιπποκόμος.

— "Αρα, δεν άργήσατε τυχαίως να πάτε στο ραντεβού σας, όπως μου είχατε πει πριν; ρώτησε ο Σέρλοκ Χόλμς. "Ο σκοπός σας ήταν ν' αφήσετε τον γιατρό ν' ανεβή, για να έξετάση την φίλη σας. Αυτά είναι ή καθαρή αλήθεια. "Εχω δίκιο;

Κάτω απ' τα επιβλητικά βλέμματα του αστυνομικού, ο Κάρολος Λαίκε δεν μπόρεσε ν' άπαντήση. Σώπασε κι' άφησε να πέση το κεφάλι του απάνω στο στήθος του.

— "Αγαπητέ φίλε, του φώναξε τότε μ' ένα παρηγορητικό τόνο ο Σέρλοκ Χόλμς, θάζοντας το καπέλλο του. Θά σε βασθώ όσον είναι δυνατόν τα μυστικά σας. Είθε ενας ευεργέτης του Λονδίνου. γιατί — καθώς θα μάθετε άργότερα — με τις πληροφορίες που μου δώσατε, σώζετε το Λονδίνο από ένα ανθρώπιμο μορφοτέρας. "Ετσι εξιλεώνετε ως ένα σημείο το άμάρτημά σας...

ΕΝΑΣ ΑΤΥΧΟΣ ΓΑΜΟΣ

ΤΗΝ άλλη μέρα ή έφημερίδες του Λονδίνου άναγράφανε τις λεπτομέρειες της δολοφονίας της κόρης του κόμητος ντε Μαλμιαϊζόν και με δριμύτατα άρθρα κατηγορούσαν ως άνικανη την άγγλική αστυνομία. "Η πόλις όλη ήταν άνάστατη. "Η άριστοκρατία του Λονδίνου και ή ξένες παρσιικές ιδίως τά είχαν κυριολεκτικώς χαμένα. "Ο θρανήας που έπείξε όλων τά στήθη, γινότανε διαρκώς και πιό φοβερός. "Όλοι οί κάτοικοι της πρωτεύουσας προφέρανε με τρόμο το όνομα του άπαισίου δολοφόνου, του Τζάκ του "Αντεοοβγάλη!

Κατά το θραδάκι της ήμέσα αυτής της άπογνώσεως και της φρίκης στις έρμες από διαβάτες δενδροστοιχίες του Χάυδ Πάρκ, περπατούσαν μαζί ένας λοχαγός, μελαγχολικός και εύρωστος, και μια νυναίκα ώμορη και κομψότατα ντυμένη.

"Η νυναίκα αυτή, ήταν ή σύζυγος του δόκτορος Φίτζεραλντ κι' ο συνοδός της ο λοχαγός Θόμσον, ο όποιος ήταν παληός της φίλος.

"Όταν οτάσανε μπροστά σ' ένα άπόμερο παγκάκι του Πάρκου, που το κούβανε τοινύρω πυκνότατοι θάμνοι, ο λοχαγός κι' ή φίλη του σταθήκανε. Και τότε, άναστενάζοντας εκείνος θαθείά, της είπε:

— "Αγαπητή μου Ρούθ, μου άνήκει; Ναι, μου άνήκει, γιατί εγώ πρώτος σ' άγάπησα και, καθώς ξέρεις, σ' άγάπησα με την καρδιά μου... "Ο άθλος, ο σύζυγός σου, σ' έκλεψε από μένα!... "Ω, δεν μπορείς να φαντασθής, Ρούθ, πόσο σ' άγαπώ!... Δεν ξέρεις τό τί αισθάνομαι που σε βλέπω σήμερα, ύστερα από δώδεκα όλόκληρα χρόνια!...

— "Α!... Χάρρυ!... είπε άναστενάζοντας τότε εκείνη. Δεν εί-

νε άνάγκη, μου φαίνεται, να σου πω ότι δεν άγάπησα ποτέ άλλον από σένα στη ζωή μου!... Σ' άγαπώ, όπως σ' άγαπούσα και τότε, πριν να χωριστούμε!... "Αλλά δεν πρέπει να κλείνουμε τά μάτια μας μπροστά στην πραγματικότητα! Ναι, δεν πρέπει να ξεχνάμε τά γεγονότα!... "Αλλοίμονο, δεν είμαι πειά έλεύθερη! Είμαι σύζυγος εκείνου!... Κοκκινίζω από ντροπή όταν σκέπτομαι ότι έκμεταλλεύομαι την έμπιστοσύνη που μου έχει για να έρχομαι στα ραντεβού μας. Είν' αλήθεια ωστόσο ότι απ' τον καιρό που ήρθατε απ' τις "Ινδίες, απ' τη μέρα που σας ξαναείδα, απ' τη μέρα που ζητήσατε να διεδικήσετε τά δικαιώματά σας επάνω μου, αισθάνομαι να γιγαντώνη διαρκώς ή άγάπη μου για σας κι' υποφέρω, υποφέρω φρικτά γι' αυτό, όσο δεν είναι δυνατόν να φαντασθής!..

"Αφού είπε τά φλογερά αυτά λόγια ή ώμορη εκείνη γυναικα, έπese απάνω στον πάγκο κι' άρχισε να κλαίη, με δυνατά άναφυλλητά.

"Ο λοχαγός Χάρρυ Θόμσον έξ άλλου, άρχισε να τρέμη απ' τη συγκίνησί του. Κάθησε κατόπιν πλάϊ στη φίλη του κι' άρχισε να της ψιθυρίζει τά πιό γλυκά έρωτόλογα, που του έρχόντουσαν στα χείλη. "Ετόλμισε ακόμη να της έκμυστηρευθή το σχέδιο που είχε στο μυαλό του, για να την πάρη απ' τά χέρια του άνδρός της.

"Εκείνη όμως δεν του έδωσε καμμιά άπόκρισι. "Ανήσυχος τότε εκείνος, την ρώτησε:

— Μήπως λοιπόν είσαι εύτυχισμένη με τον άνθρωπο αυτόν;... Γιατί δεν μου άπαντάς;... "Α, όχι!... Δεν είναι ποτέ δυνατόν να είσαι εύχαριστημένη, ζώντας μαζί μ' έναν άνδρα, που δεν τ'ν άγαπάς κι' ούτε ποτέ τον άγάπησες!... "Εξ άλλου, δεν μπορώ να καταλάβω, πως εσύ, ένα χαριτωμένο πλάσμα, μπορείς να ζής μαζί μ' ένα σοφό άνθρωπο, του όποιου την ζωή την σκεπάζει το σκοτάδι και το μυστήριο!...

"Ενας θαύματος στεναγμός φούσκωσε άξαφνα το στήθος της ώμορης Ρούθ. Κι' άφού ή πονεμένη γυναικα σκούπισε τά δάκρυά της, άρχισε να λή με μια τρεμάμενη φωνή, που διακοπτότανε από λυγμούς:

— Ναι, ίσως όποιαδήποτε άλλη να ήταν εύτυχισμένη, ενώνοντας την τύχη της με τον Ροβέρτο Φίτζεραλντ, άλλ' εγώ όχι!... Δεν ξέρεις, Χάρρυ, πόσο παράξενος είναι ο άνδρας μου!... Είναι μέρες που με λατρεύει σαν μια θεότητα! Γονατίζει τότε μπροστά μου και με ίκετεύει να τον άγαπώ, όπως μ' άγαπά κι' εκείνος φλογερά, μ' όλη τη δύναμι της καρδιάς του. Είναι και μέρες όμως, που γίνεται όλότελα διαφορετικός. Κλείνεται τότε όλη μέρα μέσα στο δωμάτιό του και δεν θέλει ούτε να με ιδή, ούτε και ν' άκούση ακόμη την περπατησιά μου!... Χάρρυ, θά σου έμπιστευθώ και κάτι ακόμη, αλλά, για τ' όνομα του Θεού, πρόσεξε μ'ην τύχη και σου ξεφύγει ποτέ καμμιά λέξι απ' το στόμα σου! Νομίζω, Χάρρυ, ότι ο άνδρας μου είναι τρελλός!...

— Τρελλός! φώναξε κατάπληκτος. Κι' άμέσως πρόσθεσε: Γελίεσαι, Ρούθ! Πώς είναι δυνατόν να είναι τρελλός, ένας περίφημος έπιστήμων, ένας σοφός, που κάνει θαύματα κι' όλος ο κόσμος τον σέβεται και τούχει την μεγαλύτερη έμπιστοσύνη!...

— "Ω, δεν ξέρεις, Χάρρυ, τίποτε και γι' αυτό μιλάς έτσι!... τον διέκοψε εκείνη. "Αν έβλεπες πως λάμπουν παράξενα πολλές φορές τά μάτια του... "Αν τύχαινε να παρατηρήσης τις άνήσυχες και φοβισμένες κινήσεις που κάνει πότε-πότε, δεν θα παραξενεύοσιν τόσο πολύ απ' τά λόγια μου. Πρέπει να ξέρης ακόμη ότι έδω και

λίγα χρόνια, στίς 'Ινδίες, τὸν δάγκωσε μιὰ κόμπρα. Εἶνε θαῦμα τὸ πῶς κατάρθωσε νὰ σωθῇ τότε ἀπὸ τὴ θανατηφόρο δαγκωματιά αὐτοῦ τοῦ φιδιοῦ. Ἀπὸ τότε ὅμως ἄλλαξε ὅλως διόλου. Φοβᾶμαι μήπως ἔμεινε μέσα του τὸ φαρμάκι καὶ τοῦ σάλεψε τὸ λογικόν...

— Ἀν εἶνε ἔτσι, τῆς ἀπάντησε τρομαγμένος ὁ λοχαγός, πρέπει νὰ λάβουμε τὰ μέτρα μας. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ εἰδικούς γιατροὺς γιὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν πραγματικὰ εἶνε ἐλαττωματικὴ ἡ διανοητικὴ του κατάστασι. Μήπως ἔχετε κι' ἄλλες ἀποδείξεις γιὰ νὰ ὑποστηρίξετε τὴν γνώμη σας;

— Δυστυχῶς!... Ἐχῶ κι' ἄλλες, πιδ σοβαρὲς ἀκόμη! Ὁ Ρο-βέρτος θγαίνει κάθε νύχτα κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὸ ἐξακριβώσα αὐτὸ ἐδῶ καὶ λίγον καιρό. Δὲν ἀμφιβάλλω διόλου γι' αὐτό. Δὲν μπόρεσα νὰ μάθω ὅμως γιατί θγαίνει καὶ ποῦ πηγαίνει. Παρατήρησα ἀκόμη — κι' αὐτὸ εἶνε ποῦ 'μ' ἀνησυχεῖ περισσότερο — ὅτι, ὅταν γυρίζῃ πίσω στὸ σπίτι ἀπ' τὶς νυχτερινὲς ἐκδρομὲς του, κλείνεται ἀμέσως μέσα στὸ δωμάτιό του καὶ κοιμάται ὡς τὸ μεσημέρι καὶ καμμιά φορὰ κι' ὡς τὸ βράδυ!...

— Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε διόλου παράξενο, ἀγαπητὴ μου, γιὰ ἕνα γιατρό. Ἐνας γιατρός εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ πηγαίνει στοὺς ἀρρώστους του, ὅταν αὐτοὶ κινδυνεύουν, καὶ στὴν πιὸ ἀκατάλληλη ὥρα μάλιστα.

— Εἶνε σωστὸ αὐτὸ ποὺ λές, Χάρρυ, καὶ δὲν θὰ παραξενευόμουν καθόλου, ἂν δὲν θρίσκαμε κάθε φορὰ αἵματα ἀπάνω στὸ μαξιλάρι καὶ στὰ σεντόνια τοῦ συζύγου μου.

— Περίεργο! ψιθύρισε ὁ Χάρρυ.

Καὶ ἀποτεινόμενος στὴν ἀγαπημένη του, τῆς εἶπε:

— Μήπως ὁ σύζυγός σου κάνει μελέτες καὶ πειράματα τὴ νύχτα, μέσα στὸν κοιτῶνα του, ἀπάνω σὲ σπλάχνα;

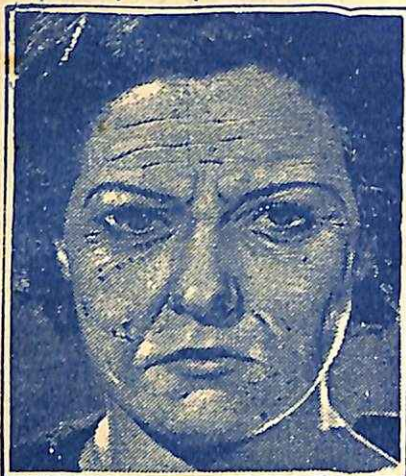
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

Ἡ ἐκπληκτικὴ ἀνακαλύψις
ἐνὸς ἱατροῦ

Ἐπαναδίδει τὴν νεότητά

σὲ μιὰ ἐπιδερμίδα
μαραμμένη καὶ ρυτιδωμένη

Μια ἱατρικὴ ἐφημερίδα τῆς Βιέννης ἀναγγέλλει τὸν τελευταῖον θρίαμβον τῆς ἐπιστήμης ποὺ θὰ ἐκπλήξει τὸν κόσμον. Ὅχι μόνον εἶρε τὴν ἀφορμὴν τῶν ρυτίδων, ἀλλὰ ἐπίσης τὸ μέσον νὰ τις ἀφαιροῦν. Μητέρες ἀκόμη καὶ γιαιδιάδες δύνανται τῶρα νὰ ξαναῦρουν τὸ φρέσκο καὶ καθαρὸ χρῶμα τῆς νεότητός των. Γυναῖκες 50 χρονῶν καὶ πλέον μποροῦν νὰ ξαναῦρουν τὴν βελουτὴ ἐπιδερμίδα καὶ χωρὶς ρυτίδες τῆς νεότητός των.

Αἱ ρυτίδες προέρχονται διότι ἐνῷ γηράσκουμεν ἡ ἐπιδερμὶς χάνει μερικὰ ζωτικὰ καὶ θρεπτικὰ συστατικά. Αὐτὰ τὰ συστατικά τῶρα προέρχονται ἀπὸ νέα ζῶα. Ὄταν τὰ ἐπαναβῶν τις εἰς τὴν ἀνθρώπινην ἐπιδερμίδα τὴν παθιστοῦν ἐκ νέου φρέσκην καὶ νέαν. Αὐτὰ τὰ ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα τῶν δοκιμῶν τῶν γενομένων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Dr Stéjskal. Τὰ ἀπαικτικὰ δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀποκαλώφους τοῦ ἐν λόγῳ καθηγητοῦ ἠγοράσθησαν παρὰ τῆς Tokalon ἀντὶ μεθοδους ποσῶ. Τὸ ἀρχεῖομα τῶν ζωντανῶν δερματικῶν κυττάρων, ὀνομαζομένων «Biocel» δὲν εὑρίσκειται παρὰ ἐν τὴς κρέμας Tokalon (χρῶματος ρόζ). Κατὰ τὰς γενομένας δοκιμὰς εἰς Νοσοκομεῖα ἐπὶ γυναικῶν 60 ἐτῶν, αἱ ρυτίδες ἀφαιρέθησαν ἐντὸς 6 ἐβδομάδων (θλάπε τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν εἰς τὴν ἱατρικὴν Ἐφημερίδα τῆς Βιέννης).

Μεταχειρίζεσθε τὴν κρέμαν Tokalon τροφὴν διὰ τὴν ἐπιδερμίδα, χρῶματος ρόζ, κάθε θρόδῳ, πρωτὸ πλυνάσατε. Τρέφει καὶ ἀνανεώνει τὴν ἐπιδερμίδα σας κατὰ τὸν ὅπινόν σας. Αἱ ρυτίδες ἐξαφανίζονται ταχέως. Ἐν τὸς μερικῶν ἐβδομάδων θὰ φαίνεσθε ἀρκετὰ χρόνια νεώτερα. Τὴν ἡμέραν μεταχειρίζεσθε τὴν Κρέμα Tokalon χρῶματος λευκοῦ μὴ λιπαρὰ. Διαλύει τὰ μαύρα στίγματα, ξαναφύγει τοὺς διεσπομένους πόρους, καθιστᾷ λευκὴν, γλυκεῖαν καὶ βελουτὴ τὴν πλέον σκοτεινὴν ἐπιδερμίδα, ἀγγυώμεθα βελτιωτὴ ἀποτελέσματα, ἄλλως, νὰ χρεώσασθε ἀποσπέρματα.